

I.D.E.I.

Informare, Documentare, Educație, Implicare

Revista Bibliotecii Județene „I.S. Bădescu” - Sălaj

*Dacă informația înseamnă putere, atunci nu
există erou mai puternic decât bibliotecarul!*

(Spider Robinson)

*Viitorul unei comunități depinde de viitorul
bibliotecii publice!*

(din Carta Uniunii Europene)

Zalău, 2011

COPERTA: ION I. PIȚOIU

EDITATĂ CU SPRIJINUL CONSILIULUI JUDEȚEAN SĂLAJ

ISSN: 1841-6748

Manager/ Redactor șef: FLORICA POP

Redactori: LUCIA BĂLAȘ, BÓDIS OTTILIA

Tipar: Color Print Zalău; www.colorprint.ro

CUPRINS

1. 2011 - Modernizare și orientare spre nevoile comunității - Florica Pop.....	5
2. Serviciul Bibliografic între cercetare și stocare de informații - Lucia Bălaș.....	12
SCHIMB DE EXPERIENȚĂ	
3. Forum profesional - Chișinău - Florica Pop	14
4. Vizita profesională de la Strasbourg.....	16
5. Conferință Itinerantă - Fazakas Éva, Bódis Ottilia.....	24
6. Cursurile IT/LIB la Biblioteca Județeană - Maria Demble.....	25
7. Conferința Internațională a Trainerilor - Maria Demble & Sanda Cherecheș.....	27
8. Parteneriat bibliotecă - Academia CREDIS - Sanda Cherecheș.....	30
9. Photoshop CS5 - Bódis Ottilia.....	32
10. Minute de poveste - Veronica Pop.....	33
11. Săptămâna familiei, săptămâna fără TV - Doina Maniura.....	36
12. Sălaj - Oameni și Opere.....	39
13. Sălăjeni la ei acasă - 2011 - Florica Pop.....	41
14. Personalități sălăjene aniversate și comemorate - 2011.....	45
15. Nasc și la ...Silvania oameni - Viorel Hodiș (V. Brebanu).....	46
16. Am întâlnit sălăjeni de mare forță culturală - Dr. Teodor Ardelean.....	47
17. ASTRA în satul meu - Ion Onuc Nemeș.....	52
18. Cartea - Artemiu Vanca.....	53
19. Considerente etice, morale și religioase - OMG - Dr. Mocuța Nicolae	56
20. Ștefan Goanță - dublă lansare - Irina Goanță.....	60
21. Activitatea Societății Muzeului Ardelean - Kovács Kuruc János.....	62
22. Un Philobiblon sălăjean - Franciscus Georgius.....	64
23. Noaptea Bibliotecilor.....	66
24. Profesie sau... profesionalism!?! - Florica Pop.....	72
25. Itinerarii turistice - Veronica Pop.....	75
26. București - capitala cărților și... diplomelor! - Mariana Tăut.....	77
27. Tradiție și modernitate în profesia de bibliotecar - Pap Erika.....	78
28. Portret de voluntar - Natalia Pop.....	81

29. Cartea bate filmul...!? - Dalia Mintăș.....	84
30. De prin secții adunate și la Media stocate - Mircea Crișan.....	86
31. Novicele lecturii - Călin Oprea.....	88
32. Peregrin prin bibliotecă - Niculina Sabău.....	90
33. Programul Mărai - Major Ingrid.....	92
34. Tot mai sus! - Călin Oprea.....	93
35. De prin Filiale... - Claudiu Trif.....	96
37. Bibliotecile publice din Olanda și misiunea lor - Ion Onuc Nemeș-Vintilă.....	97
Bibliotecari în alte ipostaze	
38. Să gătim românește! - Valeria Mureșan.....	103
39. Poveste... - Florica Pop.....	106
40. Dar de Moș Nicolae - Doina Maniura.....	108
41. Crăciunul copilăriei - Gina Pușcaș.....	111
42. Începuturile unei noi promisiuni... - Mircea Crișan.....	112
43. O experiență profesională utilă - Mariana Tăut.....	114
44. Rostirea este autoportretul sufletului - Elena Meleg.....	116
45. Calendar Cultural 2012	118

2011 - MODERNIZARE ȘI ORIENTARE SPRE NEVOILE COMUNITĂȚII

E vremea bilanțului, analizăm rezultate și realizări, încercăm să stabilim care este planul realist pentru anii ce vin, raportăm împlinirile la nevoi desprinse din testarea directă sau prin intermediul diferitelor mijloace moderne a tuturor grupelor de vârstă și interese de informare/socializare/implicare în viața culturală, dar și socială. Unde suntem noi, biblioteci și bibliotecari, în dificilul drum de formare a omului contemporan, prins sau înlănțuit de prea multe tentații, cum ajutăm copii, tineri, adulți, vârstnici să găsească, să înțeleagă și să selecteze din avalanșa de știri și informații, pe acelea de care au nevoie pentru a fi sănătoși la minte, trup și suflet, să știe să găsească un rost într-o varietate de blocaje și ziduri tot mai apăsătoare și de neînălțurat.

Se tot vorbea, o dată cu apariția comunicării prin intermediul internetului, de minimalizarea rolului bibliotecilor în lumea online, unii comparau bibliotecarii cu dinozaurii, prevestind dispariția acestora. Interesant este faptul că, de la un an la altul, noi toți, biblioteci și bibliotecari, ne confruntăm cu tot mai multe nevoi care cer de la noi rezolvarea, astfel încât, mereu simțim lipsa de spații, de resurse umane pentru a face față solicitărilor.

Întotdeauna va fi mare nevoie de biblioteci și specialiști în domeniul cercetării și selectării surselor de informare. Cei pasionați cu adevărat sunt tot mai puțini, din păcate, iar CV-urile tot mai *pompoase* și

mai încărcate de diplome nu demonstrează și competențe, selecția la concursurile pentru angajări (în cazurile când se dorește, într-adevăr, omul potrivit și competent) este dificilă, majoritatea celor care se prezintă nestăpânind nici măcar scrierea corectă în limba română. Ne întrebăm, deseori, cum se trece prin atâtea școli, când în sita cunoștințelor rămâne atât de puțin... aur!

Bibliotecile au fost și vor rămâne un sprijin pentru viața tuturor. Încercăm să suplinim tot mai mult superficialitatea și lacunele altor instituții, indiferența și pasivitatea,

confuzia sau negativismul. Ni se cere tot mai mult, dar atractivitatea spre a face carieră în biblioteconomie nu mai este motivată, decât, poate, de dragostea pentru studiu, cercetare, dăruire... legea și legile ne sunt, din nou, potrivnice!!! Oricât încercăm să îmbunătățim, să schimbăm prin convingere, rămânem încă neputincioși în a obliga să se respecte și să se sancționeze încălcarea cu bună știință a oricăror drepturi, reguli, regulamente, legi...

În lumea bibliotecilor sălăjene a continuat și în 2011 modernizarea, inovarea în spații, servicii, activități, perfecționare. Pentru a se putea urmări în timp evoluția și a nu rămâne prea multe goluri în documente, vom aminti și acum principalele realizări și evenimente ale anului pe care l-am încheiat de curând.

Parteneriate de succes

Dintre multele parteneriate încheiate sau reînnoite le vom aminti doar pe cele care sunt inedite, aducând beneficii reale bibliotecilor:

- Parteneriat cu APIA, în vederea sprijinului acordat de biblioteci și bibliotecari fermierilor sălăjeni
- Parteneriat Educațional încheiat cu ACADEMIA CREDIS (CREDIS ACADEMY) București.
Această organizație derulează și promovează programe în domeniul IT&C și antreprenoriat.

Toate programele educaționale, sunt internaționale, în format e-learning, absolvenții având șansa să obțină certificate recunoscute la nivel mondial în industrie. Toate programele au un puternic caracter practic, cursanții având ocazia să lucreze pe sisteme și echipamente care se folosesc în prezent în cadrul companiilor. După semnarea parteneriatului au fost selectați bibliotecarii care au urmat pregătirea pentru a fi în măsură să livreze cursuri în domeniile:

1. a. **CCNA Discovery** - Network for Home and Small Businesses; b. **CCNA Discovery** - Working at Small to Medium Business ar ISP. Acest curs se adresează persoanelor care dețin cunoștințe sumare în domeniul IT, care nu cunosc deloc sau prea puțin arhitectura unui calculator/laptop, rețele, sisteme de operare care îl fac să funcționeze, riscurile și metodele de protejare a calculatorului în momentul conectării la o rețea sau direct la internet, persoanelor care doresc să își dezvolte abilități de comunicare și relaționare, precum și celor care posedă toate aceste cunoștințe, dar doresc să le clarifice și aprofundeze; cunoștințe fundamentale și avansate de hardware pentru calculator/laptop, sisteme de operare și noțiuni de bază în domeniul rețelelor de comunicații.
2. **PHOTOSHOP CS5 Basic**. Cursul acesta este adresat, în primul rând, graficienilor, dar și fotografiilor amatori sau profesioniști, web-designerilor sau pasionaților de grafica digitală. Este cel mai cunoscut program de editare de imagini și grafică pentru internet, print și alte discipline mass-media, fiind folosit de artiști, graficieni, designeri, dar și de oameni obișnuiți; editare foto, design logo/identitate, grafica web, design broșuri, postere, foto manipulare ș.a.

- Parteneriat cu **FUNDAȚIA CIVITAS PENTRU SOCIETATEA CIVILĂ**, organizarea și derularea unor cursuri în cadrul Proiectului: *Îmbunătățirea calității resurselor umane în mediul rural și promovarea antreprenoriatului în activități non-agricole.*

Prin parteneriatele educaționale punem la dispoziția comunității locale servicii educaționale alternative învățământului tradițional, biblioteca, prin Centrul de Formare, devenind un nou centru educațional pentru comunitate.

- Parteneriate cu alte două orașe din Italia, în urma cărora am donat un număr considerabil de volume în limba română, pentru românii plecați la muncă, înființarea bibliotecilor:
BIBLIOTECA CIVICA din MESTRE, VENEȚIA
BIBLIOTECA CENTRULUI CULTURAL ROMÂN, OSTIGLIA, MANTOVA
- Donație de carte pentru Biblioteca Municipală din Chișinău, Republica Moldova

Anul 2011 a fost și anul bogatelor colaborări și schimb de experiență atât cu colegi și parteneri din țară, cât și din străinătate. Din dorința de a cunoaște noi modalități de apropiere a bibliotecii de nevoile comunității, am scris aplicații, am stabilit întâlniri de lucru, dezbateri profesionale, workshop-uri pentru a fi mereu informați.

Cele mai importante au fost:

- Excursia organizată de ANBPR la **BRUXELLES - Parlamentul European**, la care au participat cinci bibliotecari sălăjeni, toți bucurându-ne de traseul stabilit, care a traversat cinci țări, obiective turistice importante, dar și biblioteci
- Întâlnirea de lucru organizată la noi, la Zalău, pe probleme de digitizare și posibilitatea accesării unor proiecte comune pentru zona de N-V (Bihor, Cluj, Sălaj, Satu Mare)
- Diploma **Cea mai activă Filială** a ANBPR, atribuită Filialei Sălaj, la Conferința Internațională de la Baia Mare, în aprilie 2011
- Cafenelele regionale ANBPR: **Băile Felix**-Oradea, cu participarea birourilor executive ale Filialelor: Cluj, Bihor, Maramureș, Bistrița-Năsăud, Sălaj
- **Băile Herculane**, cu participarea reprezentanților Filialelor: Arad, Caraș-Severin, Hunedoara, Mehedinți, Timiș
- **Marketing educațional**- curs organizat la Centrul de Formare al Bibliotecii Județene Sălaj, cu participarea colegilor din județele: Argeș, Brașov, Cluj, Covasna, Gorj, Mureș, Vâlcea, încheiat cu o frumoasă excursie pentru cunoașterea obiectivelor de interes turistic ale Sălajului

- Participarea activă la stabilirea Viziunii pentru implementarea unui program inovator în bibliotecile publice din Republica Moldova
- Organizarea unor activități de mare amploare, cu mii de participanți: *Orașul citește*, *Maratonul Lecturii*, *Noaptea Bibliotecilor*, *Săptămâna fără TV* ș.a.
- Colaborare cu televiziunea locală în emisiuni pentru copii și adulți: *Minute de poveste*, *Prezentare de carte* ș.a.
- Înființarea unei noi Filiale a BJS: *SILVANIA*, deschisă, în special, pentru scriitorii și oamenii de cultură ai județului nostru, dar și pentru cei care, colaboratori, prieteni sau turiști au nevoie de un spațiu intim, elegant și cu dotare modernă pentru a crea, a comunica pe teme de cultură
- Editarea lucrării de amploare: **SĂLAJ - OAMENI ȘI OPERE**, dicționar biobibliografic ce cuprinde peste 700 de nume din toate domeniile
- Dotarea și inaugurarea **SĂLII SCRITORILOR SĂLĂJENI**, spațiu în care adunăm, păstrăm și punem la dispoziția celor interesați, opere ale sălăjenilor și despre Sălaj

- *BIBLIONET- lumea în biblioteca mea!*- includerea în 2011 a tuturor filialelor Bibliotecii Județene, precum și a ultimelor 13 biblioteci publice comunale din județ: CREACA, CRISTOLȚ, CUZĂPLAC, GÎRBOU, FILDU DE JOS, LETCA, LOZNA, SÎNMIHAIU ALMAȘULUI, SURDUC, ȘIMIȘNA, TREZNEA, VALCĂU DE JOS, ZALHA; județul Sălaj devenind, astfel, primul județ din România care a reușit să introducă în toate bibliotecile din rețea servicii și echipamente moderne, iar bibliotecarii au fost toți instruiți, prin cursuri gratuite
- Sala de Lectură oferă și condiții pentru *After school*, bibliotecarii acordând sprijin copiilor la efectuarea temelor

- S-a pregătit terenul pentru trecerea la programul TinREAD, prin perfecționarea personalului (cursuri UNIMARC), precum și adaptarea echipamentelor

- Instalarea sistemului de operare Windows 7, mult mai util decât VISTA, pe toate calculatoarele primite prin programul *BIBLIONET* (aprox. 200 calc., 11 laptopuri)
- Conferința utilizatorilor BIBLIONET - Târgu Mureș (inv. com. Bănișor)
- Culegerea datelor și cercetare în vederea redactării **GHIDULUI JUDEȚULUI SĂLAJ**
- Redactarea nr. 7 al revistei de specialitate: **I.D.E.I.** (*informare, documentare, educație, implicare*)
- Au fost atribuite alte sedii, mult mai spațioase și oferind condiții optime de studiu și activități culturale, informaționale pentru bibliotecile din: CAMĂR, CRIȘENI, HIDA, GÎRBOU, FILDU DE JOS, ȘIMIȘNA, VÎRȘOLT
- S-au renovat și modernizat spațiile bibliotecilor din: CRISTOLT, TREZNEA
- Au participat la cursuri de perfecționare gratuite toți bibliotecarii sălăjeni

Biblioteca Județeană în cifre:

- Frecvența medie: 423 utilizatori/zi
- Accesare pag. Web: 10.683
- Evenimente culturale: 181
- Participanți: 7211
- Expoziții realizate în spațiile proprii sau în diverse alte locații: 274
- Volume achiziționate: 5.751 ex.

- Documente AV (audio-video): 433 ex.
- Valoare achiziții: 195.500 lei
- Donații carte: 2. 356 ex.
- Proiecte și parteneriate: 58
- Emisiuni TV: 357
- Articole presa locală: 989

Am amintit doar o parte din activitățile unui an care, încărcat de evenimente, a trecut mult prea repede, lăsându-ne tuturor bucuria împlinirilor, dar și dorința de a căuta și în anii următori metode și mijloace pentru a fi tot mai utili în viața oamenilor.

Ceea ce ne-am propus, am realizat, sunt însă și probleme a căror rezolvare nu a depins și nu ține de competența noastră. Vom încerca, din nou, cu înțelepciunea culeasă din cărți să insistăm, să

perseverăm în a convinge factorii de decizie să se gândească altfel la aceste instituții, care oferă mult mai mult sprijin dezvoltării societății, atunci când au condițiile necesare.

Vom începe să raportăm altfel rezultatele activităților de bibliotecă. Cifrele sunt prea reci, iar statisticile noastre nu conving. Dacă însă, în loc să spunem că frecvența medie la Biblioteca Județeană este de 423 de utilizatori/zi, vom transmite modul în care cei care vin la noi

își schimbă viața, își rezolvă problemele, cunoscut fiind rolul informației în luarea deciziilor, va fi mult mai clar că nu este nicio altă instituție în măsură să ofere atât de mult sprijin pentru toate categoriile de solicitări și în toate domeniile.

Bibliotecarul creează, prelucrează, organizează, reperează, selectează, analizează, sintetizează, difuzează, conservă informația pe orice suport, iar cei care se confruntă cu o problemă, de orice natură, și nu știu cui să se adreseze, le spunem noi: bibliotecii și bibliotecarilor!

Florica Pop,
Manager

**INDICATORI DE PERFORMANȚĂ REALIZAȚI DE BIBLIOTECA
JUDEȚEANĂ ÎN ANUL 2010**

CONTEXTUL BIBLIOTECII:

1.	Cheltuieli curente din finanțare bugetară/capita	20.94	lei
2.	Cheltuieli curente din venituri proprii și alte venituri/capita	0.80	lei
3.	Cheltuieli pentru personal/capita	15.21	lei
4.	% Cheltuieli pentru personal	72.63	%
5.	Cheltuieli pentru achiziții din finanțare bugetară/capita	2.05	lei
6.	Cheltuieli pentru achiziții din venituri proprii și alte venituri/capita	0.44	lei
7.	% Cheltuieli pentru achiziții din finanțare bugetară	9.76	%
8.	% Cheltuieli pentru achiziții din venituri proprii și alte venituri	54.90	%
9.	Cheltuieli de capital/capita	-	lei

PERSONALUL BIBLIOTECII:

10.	Personal la 1000 de locuitori	0.53	angajați
11.	Nr. de locuitori/personal de specialitate	2371	loc.
12.	% Personal de specialitate	79.41	%

COLECȚIILE BIBLIOTECII:

13.	Documente în stoc/capita	3.15	doc.
14.	Documente achiziționate din finanțare bugetară/capita	0.11	doc.
15.	Cărți și periodice achiziționate din venituri proprii și alte venituri/capita	0.013	doc.
16.	Documente achiziționate la 1000 de locuitori	122.2	doc.
17.	Exemplare adăugate/titlu adăugat	3.29	doc.
18.	Rata de înnoire a stocului	25.78	ani

UTILIZARE ȘI UTILIZATORI:

19.	Utilizatori înscriși ca % din populație	9.02	%
20.	Utilizatori activi ca % din populație	6.19	%
21.	Cost/utilizator activ	350.8	lei

22.	Documente împrumutate/capita	2.04	doc.
23.	Documente împrumutate/utilizator activ	32.94	doc.
24.	Documente împrumutate/angajat	3844	doc.
25.	Documente împrumutate/vizită	1.35	doc.
26.	Vizite la bibliotecă/capita	1.51	vizite
27.	Vizite la bibliotecă/utilizator activ	24.38	vizite
28.	Cost/vizită	14.38	lei

SERVICIUL BIBLIOGRAFIC ÎNTRE CERCETARE ȘI STOCARE DE INFORMAȚII

În anul 1991, la Biblioteca Județeană *I.S. Bădescu* lua ființă, din nevoia de a diversifica activitatea în bibliotecă, dar și din dorința de a veni în ajutorul utilizatorilor și a colegilor, un nou departament: cel bibliografic. Exact nu știam atunci care va fi menirea noastră. Bibliografiile la cerere sau fișarea documentelor care interesau județul era o activitate care intra în atribuțiunile bibliotecarilor de la sala de lectură. Au urmat perioade de tatonări, de informări, colaborări cu biblioteci care aveau deja tradiție în acest domeniu. Am început să culegem date referitoare la județ, am început să alcătuim fișiere tematice, pe care și azi le folosim, fie în documentarea noastră, fie pentru informarea altora. S-au strâns mii de fișe, sute de divizionare, orientându-ne după cerințele utilizatorilor noștri, după schimbările pe plan politic și socio-profesional care interveneau neconținut pe plan local, dar și național. Nevoia de informație era mare, sursele au început să fie tot mai multe. Au început să ne copleșească multitudinea de domenii în care se cerea informația. De la istorie și geografie locală până la piața locurilor de muncă, statistici etc., pe întregul cuprins al județului. Serviciul bibliografic era o față ascunsă a muncii din bibliotecă, pe care nu o cunoșteam și nu o cunoaște multă lume. Necesită răbdare, concentrare, căutarea noului, completarea la zi a tuturor informațiilor. Este o muncă frumoasă cea de căutare a ineditului, a noului, a informării, a stocării, dar și cea de punere în practică a rezultatelor muncii și zbatărilor. Și, Doamne, câtă satisfacție poți avea când vezi că poți să dai informații, când cineva beneficiază de munca ta, când știi că munca ta n-a fost în zadar. Chiar dacă satisfacțiile vin mai târziu. Este mulțumirea muncii împlinite, simți că s-a născut ceva din orele, zilele și uneori anii de căutări. Am putea numi asta oare cercetare? În mod sigur, da. Chiar dacă unora, poate, li s-ar părea prea mult, nepotrivit, desuet, dar trebuie să spunem că bibliotecarii cercetează, mult mai mult, uneori, decât cei care sunt numiți *cercetători*. Cum ai putea numi munca pe care o faci zi de zi în slujba omului, a comunității!? Cum ai putea numi o lucrare care dăinuie în timp!? Cred că nu e prea mult spus că e cercetare. Este o cercetare de bibliotecă. Ea se face zilnic și în foarte multe domenii!

O mare importanță în activitatea noastră a avut-o și o are informatizarea, domeniu menit să ne ușureze munca simțitor. Urmare acestei revoluții științifice, am considerat necesar să ne diversificăm activitatea, să ne ocupăm de cercetarea documentelor de bibliotecă la o scară mai largă, să ne ocupăm de *bibliografia locală*, constituind o bază de date cu articolele apărute în presa locală și centrală referitoare la județul nostru.

A apărut, timid, și primul volum tipărit în 1997, cu un număr de 600 de articole. An de an, acest număr a crescut, am ajuns la mii de titluri desprinse din revistele și ziarele vremii. Am renunțat încet la tipărirea pe suport hârtie, considerând că este o activitate puțin depășită. Baza de date există, oricare bibliotecar poate s-o acceseze pentru fiecare utilizator. Ne place să credem că munca noastră este de folos colegilor noștri care vin în contact direct cu cititorii, dar și cititorilor care au nevoie de o informație promptă. Extinzând acest domeniu, al bibliografiei locale, a apărut necesitatea formării unei baze de date care să cuprindă

Memoria și cunoașterea locală. Este un proiect la care suntem parte împreună cu alte biblioteci din țară, un proiect care are menirea de a furniza date cât mai amănunțite, mai corecte de pe întregul teritoriu al județului. Un proiect care se desfășoară în timp și la vizualizarea căruia are acces orice utilizator care accesează site-ul instituției noastre. Au urmat ore, zile de documentare care uneori nu au dus la rezultatele scontate, au dus la nemulțumiri și chiar dezamăgiri. Poate unii ar categorisi aceste zbateri ale noastre drept muncă de rutină, însă bucuria muncii împlinite ne dă mari satisfacții. Rezultatele se văd în timp și dăinuie peste timp. Timpul cerne și așterne.

A apărut inevitabil întrebarea: *Știm oare cât este de bogat județul nostru în locuri și oameni!?* *Știm cine a contribuit de-a lungul timpului cu sufletul, mintea și priceperea la dezvoltarea acestui colț de țară!?* Cu siguranță, nu. Au început cercetările. Nu știam unde vom ajunge, ce vom găsi, cât de însemnate vor fi datele găsite, care va fi rezultatul buchisirii cărților vechi de pe rafturile bibliotecii noastre, din arhiva locală și alte biblioteci documentare. Ne-am confruntat cu ore, zile, ani de muncă, perseverență, întrebări care uneori nu-și găseau răspuns imediat și, de ce să n-o spunem cinstit, orgolii din partea unor persoane pe care, și azi, ne e greu să le înțelegem. I-am apreciat pe cei care, dezinteresat, cu multă bunăvoință, ne-au ajutat, ne-au oferit din cunoștințele lor, înțelegând că nu o fac pentru anume persoane, ci pentru instituția care se pune în slujba omului care cere informații. Adevărul e că în această muncă pornești la drum cu minimum de informații, uneori de la o simplă idee, îți imaginezi cam unde ai vrea să ajungi, dorești să descoperi cât mai multe, dar nu întotdeauna efortul, căutările și așteptările altora sau chiar ale tale, sunt pe măsura dorințelor. Uneori nu te ajută timpul, alteori nu te ajută fondul de documente cercetat și, ce e mai grav, te izbești și de indolența oamenilor. În serviciul bibliografic te confrunți cu lucrări pe care trebuie să le faci la termene stabilite și atunci e normal ca cercetarea să nu poată fi minuțioasă, nemulțumirea ta fiind evidentă. Există lucrări care se întind pe ani de zile, de o amploare mai mare. Pornești cu pași mărunți, aduni informații, descoperi uneori ce nici nu visai și încet, cu meticulozitate, așterni tot ce ai acumulat. O astfel de lucrare a fost **Dicționarul Biobibliografic - Oameni și opere**, care a apărut într-o primă ediție cu titlul **Oameni de seamă ai Sălajului. Dicționar biobibliografic**. S-au adunat în aceste volume ani de muncă, speranțe, uneori și regrete pentru munca neîmplinită așa cum ne-am fi dorit. Am verificat și valorificat fiecare informație, fiecare amănunt care ar fi putut să ne ușureze activitatea, să dea un plus de calitate muncii noastre. A fost o muncă de echipă. Altfel nici nu se putea. În acest domeniu nici nu poți munci dacă nu faci echipă. Fiecare descoperă ceva important și adaugă la însemnările făcute, astfel încât, rezultatul este, uneori, de proporții pe care nu le bănuim. Te adaptezi din mers condițiilor, cerințelor, nevoilor de informare. Important este ca informația să ajungă la mintea și inima utilizatorului. Chiar dacă lucrarea este folositoare unui singur beneficiar, se cheamă că nu ai lucrat degeaba, că ajutorul pe care l-ai dat acelei persoane a avut o însemnătate, că, poate, în gândul lui, ți-a mulțumit și ți-a apreciat efortul și preocuparea. Și atunci ai mulțumirea misiunii îndeplinite.

Revine mereu întrebarea: *Oare cât din munca pe care o desfășurăm zi de zi este cercetare și cât stocare de informații?* Aș spune că proporția este de 50/50. Nu orice informare este cercetare.

Cercetarea presupune timp, stabilirea unor criterii precise pe care să ne axăm, un plan bine stabilit pe care să-l urmăm și valorificarea rezultatelor obținute.

Ceea ce rămâne în urma activității tale, ca bibliotecar-bibliograf, contează. Este rezultatul muncii tale, este rezultatul zbatelor, mulțumirilor și nemulțumirilor, a energiilor consumate, a implicării.

Serviciul Bibliografic al unei biblioteci județene este, înainte de toate, memoria instituției, dar și memoria județului respectiv, dacă se face cu profesionalism, meticulozitate, dăruire.

Lucia Bălaș

SCHIMB DE EXPERIENȚĂ

CHIȘINĂU

Bibliotecile publice moderne atrag tot mai mult atenția și interesul tuturor categoriilor de public, precum și (în mod surprinzător și motivant) atenția autorităților care încep să înțeleagă că numai cei informați reușesc să facă față solicitărilor acestor vremuri și că una dintre nevoile ardente ale populației este dotarea bibliotecilor și pregătirea resurselor umane din aceste instituții.

Proiectul de modernizare a bibliotecilor din România s-a bucurat de apreciere atât în țară, cât și, tot mai mult și convingător, în afara granițelor, coordonatori de program de la nivel național și județean fiind invitați să împărtășească din experiența acumulată celor care sunt la început de drum și manifestă interes pentru a culege învățăminte din lungul drum spre modernizare și schimbare de mentalitate.

Biblioteca Județeană *I.S. Bădescu* Sălaj, instituție care a făcut eforturi considerabile pentru schimbarea imaginii bibliotecii și bibliotecarului în județ, este invitată să sprijine și să ofere consultanță colegilor din alte județe ale României, sau din alte țări care sunt dornice să urmeze calea inovării.

În perioada 13-15 iulie 2011 s-a desfășurat la Chișinău, Republica MOLDOVA, Forumul de constituire și elaborare a viziunii pentru un proces inovator de eficientizare a accesului cetățenilor la informație prin modernizarea bibliotecilor publice.

Pentru împărtășirea experienței acumulate în procesul de modernizare a serviciilor de bibliotecă, au fost invitați experți din țările care au avut succes în cadrul programelor și proiectelor inovative implementate în biblioteci. Din România a participat PAUL ANDRE BARAN, director BIBLIONET, precum și subsemnata, Florica Pop, coordonator program în județul Sălaj, ca exemplu pozitiv în introducerea serviciilor moderne și reprezentant al ANBPR (Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România).

Au mai fost prezenți la evenimente, ca invitați speciali: Siri Oswald - ofițer program Global Libraries

(Fundatia Bill & Melinda Gates), Rob Cronin - vicepreședintele Departamentului Societății Civile, IREX, Armand Magone - Director, Agenția de Stat Sisteme Cultură Informațională din cadrul Ministerului Culturii - Letonia.

Din partea oficialităților Republicii Moldova au participat: Iurii Datii - director Irex Moldova, manager programe educaționale Moldova, Olga Bârlad - șef Direcție politici Culturale în teritoriu și Cultură scrisă a Ministerului Culturii din

Republica Moldova, Dona Școla și Mihaela Iacob - viceministri ai tehnologiei informației și comunicațiilor din cadrul Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al R. Moldova, Stela Mocan - director executiv al Centrului de Guvernare Electronică (CGE), Daniela Nemerenco - coordonator Strategii (CGE), Cornelia Amihalachioae - coordonator monitorizare și evaluare la CGE, Alla Panici - director adjunct SIBIMOL / BNRM, Mariana Harjevschi - vicepreședinte, Asociația Bibliotecarilor din R. Moldova, Lidia Kulikovschi - director, Biblioteca Municipală *B.P. Hașdeu*, membră în ANBPR ș.a.

Bibliotecile publice moderne sunt acele locuri *calde* în care oamenii de toate vârstele și preocupările vin să se întâlnească, să împărtășească din experiența personală, să găsească prieteni sau informații care să le facă viața mai ușoară, mai luminoasă, să-și rezolve mult mai simplu, mai rapid și economic problemele vieții cotidiene.

Colegii noștri din bibliotecile moldovene doresc și ei să urmeze pașii necesari modernizării, iar pentru a ști care sunt etapele, au început, așa cum este firesc, de la analiza nevoilor și descoperirea oportunităților de dezvoltare, căutând să învețe și din experiența altor țări.

Întâlnirea profesională de la Chișinău a cuprins în agenda de lucru:

- Forumul de constituire a VIZIUNII (elaborarea viziunii pentru un proces inovator de eficientizare a accesului cetățenilor la informație prin modernizarea bibliotecilor publice din Republica Moldova)
- Focus grup cu bibliotecarii regionali din R. Moldova

În prima zi a dezbaterilor am prezentat, împreună cu Paul Andre Baran, realizările bibliotecilor publice din România, prin programul *BIBLIONET-lumea în biblioteca mea!*, exemplificând cu un caz particular - județul Sălaj. Cei prezenți au fost impresionați de schimbările majore care se produc în biblioteci, de parteneriatele tot mai numeroase și avantajoase încheiate de aceste instituții. Discuțiile au fost interesante, sincere, toți încercând să ajutăm *motorul* de schimbare a mentalității față de cunoaștere și informare a colegilor moldoveni și a celor care au menirea să-i susțină.

Am gândit și analizat împreună situația reală a bibliotecilor din Republica Moldova, dificultățile întâmpinate, strategii și activități concrete, parteneriate posibile, resurse, proiecte, riscuri și oportunități.

Paralel cu Forumul pentru elaborarea viziunii am coordonat, la Biblioteca Municipală din Chișinău Focus grupul la care au participat reprezentanți regionali ai bibliotecarilor moldoveni. A fost un schimb de experiență util, colegii solicitându-ne opinia în toate problemele pentru care caută soluții.

Am adresat întrebări precum:

- Ce înseamnă accesul public la informație în R. Moldova?
- Care sunt necesitățile informaționale ale cetățenilor moldoveni?
- Ce rol are biblioteca în comunitate? Cum pot ajuta computerele și internetul accesul la informație?
- Avantaje și obstacole în modernizarea bibliotecilor publice
- Parteneriate de succes pentru biblioteci

- Activități, servicii, secții noi care ar fi de mare interes și atractivitate pentru toate categoriile de public

Ne-a impresionat, în mod deosebit, interesul bibliotecarilor pentru a învăța din experiența noastră, pasiunea lor sinceră pentru profesie, dar și durerea provocată de lipsurile care îi împiedică să realizeze ceea ce ar putea schimba viața oamenilor care caută și în biblioteci soluții de îmbunătățire a vieții.

Întâlnirea profesională din Chișinău a fost benefică și avem încredere că având susținerea Fundației IREX Moldova, precum și colaborarea cu noi și cu alți colegi din țări care au reușit să modernizeze sistemul de biblioteci publice, vor face pași importanți pentru schimbarea mentalității guvernanților și a tuturor celor care pot sprijini procesul de inovare, spre folosul tuturor.

Florica Pop

VIZITA PROFESIONALĂ DE LA STRASBOURG, ORGANIZATĂ DE ANBPR 6 - 10 MAI 2011

În urma unui grant obținut de Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România, în cadrul proiectului de diseminare a informațiilor europene, toți membri activi ai asociației noastre profesionale au fost provocați să depună proiecte (aplicații) prin care să motiveze dorința și interesul de a participa la *Parlamentul European*, de la Strasbourg, pentru a obține informații utile punerii în practică a ideilor și cerințelor de informare a categoriilor diverse de utilizatori ai bibliotecilor publice.

Harnici, ca de obicei, bibliotecarii sălăjeni s-au întrecut în depunerea aplicațiilor, știind că au toată susținerea conducerii.

În urma selecției am fost bucuroși să aflăm că, printre cei 40 de bibliotecari din întreaga țară, vor participa la acest frumos traseu turistic biblioteconomic, cinci sălăjeni: Florica Pop, Maria Demble, Veronica Pop, Éva Fazakas și Mircea Crișan.

Pe parcursul celor 5 zile de călătorie, foarte util, antrenant și apreciat a fost schimbul de idei și experiență între colegi din toate tipurile de biblioteci publice: județene, municipale, orașenești și comunale. A fost prezentă și conducerea ANBPR.

Punctele cele mai importante din itinerar au fost: Budapesta, Viena, STRASBOURG, München, Salzburg, cu întoarcere tot pe la Budapesta și vizitarea Bibliotecii Naționale a Ungariei. Aici atât la plecare cât și la întoarcere, Éva a fost ghid și translator:

Prima staționare am făcut-o la Budapesta, capitala Ungariei. Am decis, împreună cu câțiva colegi să vizităm acest oraș frumos. Pentru că, pentru mine, nu a fost chiar prima vizită în acest oraș impozant, m-am oferit să fiu eu ghid pentru cei interesați. Astfel, înarmați cu o hartă și o trăistuță mică de cunoștințe despre oraș, am pornit de la hotelul Ibis în *expediție*. M-am gândit că o să le povestesc niște lucruri noi, despre care ei n-au avut de unde să audă până atunci...

Am ajuns lângă Dunăre, de aici la **Podul Margareta**, care, de fapt, e format din două poduri, cu acces la insula din mijloc. Este versiunea modernă care a înlocuit-o pe cea din secolul al XIX-lea, distrusă în cel de-al Doilea Război Mondial și leagă Marele Bulevard cu Buda. Le-am povestit și legenda **Insulei Margareta**. Am specificat și faptul că aici se află și cea mai mare fântână din Budapesta. La fiecare 30 de minute, această fântână oferă spre ascultare muzică ambientală foarte plăcută.

Podul cu lanțuri a devenit unul dintre cele mai cunoscute obiective turistice din Budapesta. Podul face legătura peste Dunăre între Pesta și Buda. Oferă una dintre cele mai frumoase priveliști din oraș, cu toată măreția Dunării ce-și găsește drumul pe sub acest pod. De asemenea poate fi admirată grandioasa clădire a Parlamentului, care domină partea din Pesta a Dunării și turnurile Castelului de pe dealul din Buda.

Panorama ce putea fi admirată în timpul nopții a fost cu mult mai fascinantă, pentru că luminile orașului au luminat râul întunecat. Ca picanterie le-am povestit întâmplarea legată de leii care veghează

la Podul cu lanțuri: la marea deschidere a Podului, se spune că un băiețel a exclamat tare: *Leii nu au limbă!* Proiectantul a fost atât de jenat (se credea că totul este perfect!), încât s-a aruncat în Dunăre și nu l-a mai văzut nimeni, niciodată.

La întoarcere am vizitat Biblioteca Națională a Ungariei. Am avut deosebită plăcere de a fi translator la această vizită. Încă din prima clipă am fost fascinați de exteriorul clădirii. Am aflat că biblioteca a fost fondată în 1802 de către aristocratul Ferencz Széchenyi. El a călătorit prin lume cumpărând cărți, după care și-a donat biblioteca privată întregii națiuni maghiare.

Colecțiile bibliotecii numără: publicații și tipărituri de orice fel produse în Ungaria, lucrări publicate în străinătate în limba maghiară sau scrise de autori din Ungaria, material non-carte (înregistrări audio, material video, documente electronice etc.), 8 milioane de documente care includ: 2,5 milioane de cărți, 385.000 publicații periodice, 270.000 documente scrise și audio, 1 milion de manuscrise, 200.000 hărți, inclusiv *Tabulae Hungariae*, care apare pe lista UNESCO, 320.000 imagini și gravuri, 3 milioane de postere și printuri, mai mult de 272.000 de microfilme.

(Éva Fazakas)

Vizita noastră a fost foarte bogată în culegere de informații, comunicare, relaxare, dar și în descoperirea, la fața locului, a frumuseților turistice din țările prin care am trecut. Timpul a fost mult prea scurt pentru plimbări prin marile orașe, fiecare loc în care am poposit făcându-ne să alergăm pentru a *prinde* cu ochii și aparatele foto cât mai mult.

După încheierea vizitei programate, am profitat, atât cât s-a putut, de plimbarea prin oraș, multe din locurile și obiectivele ce doream să le vedem, fiindu-ne deschise privirii doar în mers, prin geamurile autocarului care încerca să fie leneș, la insistențele noastre...

Am poposit, totuși, în apropierea neasemuitei **CATEDRALE NOTRE DAME**, cel mai frumos exemplu de arhitectură a Strasbourgului. Cei mai curajoși au intrat în concurs contra-cronometru pentru a ajunge în *Mica Franță*, regiunea dintre râuri, care atrage foarte mulți turiști, aici aflându-se cele mai frumoase clădiri și străduțe ale orașului. Mai amintim, doar în treacăt Muzeul Alsacian, Palatul *Rohan*, Parcul *Orangerie*, impresionant fiind tot aspectul acestei metropole europene, unde, am mai întâlnit, întâmplător, câțiva europarlamentari români. Fiecare dintre colegii mei a avut sarcina de a urmări cu atenție câte un obiectiv. La vizita din Strasbourg Maria a notat:

Debarcați, în sfârșit, la destinație (Strasbourg), înaintea vizitei la Parlamentul European, *avem liber* la vizitarea fermecătorului oraș. Primul lucru pe care l-am făcut a fost să consultăm ghidul turistic, etalat cu generozitate și la îndemâna tuturor, într-un *pavilion* (un fel de chioșc stradal) ce avea rolul unui

punct de informare și care punea la dispoziția turiștilor tot felul de materiale informative și publicitare. Așa cum se știe Strasbourg este capitala și, în același timp, cel mai important oraș al Alsaciei.

Evident, nu poate să treacă neobservat farmecul specific al orașului. Centrul istoric este delimitat de râul *Ill* și de canalul *Faux-Rempart*, ce poartă numele de *Grande Îlle* (Marea insulă), iar din anul 1988, face parte din patrimoniul UNESCO. Pe orice străduță te-ai afla te poți orienta după turnul catedralei **Notre-Dame de Strasbourg**, ca să ajungi în punctul, poate, celui mai important obiectiv turistic, care, fără îndoială, este o atracție deosebită, o capodoperă a stilului gotic.

Vizita la Parlament, așa cum logica o cere, este să te întâlnești și cu europarlamentari români, am spune noi. Fatidic sau nu, i-am întâlnit, dar de această dată în catedrală. Nu lipsit de mirare, i-a fost domnului europarlamentar faptul că a fost abordat de către *bibliotecari români*, tocmai aflați în vizită de informare și documentare la Parlament. Așa că, mânat de curiozitatea *prezenței* noastre acolo, s-a încropit o mică discuție, ușor jovială, ce s-a lăsat cu multe zâmbete și cu plăcerea unui subiect muuuult discutat în drumul nostru spre întoarcere.

Pentru că se află în imediata vecinătate a catedralei, am vizitat **casa Kammerzell**, cea mai veche clădire din oraș, care datează din secolul al XV-lea și care este încă folosită în scopuri comerciale (adăpostește un hotel și un restaurant - ce ne-a îmbiat cu un proaspăt miros de *pizza* și despre care se spune că este un punct de reper pentru gastronomia locală). Tot în apropierea catedralei se află și **Palatul Rohan**, renumit pentru interioarele sale bogat decorate, inspirate de cele ale celebrului Versailles. Am avut plăcerea să constatăm că acest palat găzduiește Muzeul de Arheologie, Muzeul de Arte Frumoase și Muzeul de Arte Decorative. Tot în apropiere, se află două impunătoare clădiri, despre care aflăm că sunt **Primăria și Opera**.

La recomandarea domnului europarlamentar, vizităm **Petite France**, cartierul cel mai pitoresc al Strasbourgului, străbătut de râul *Ill*, care pe vremuri era cartierul morarilor, tăbăcarilor și pescarilor. În prezent, aici predomină restaurantele, terasele și cafenelele.

Dar, iată că se apropie ora programată pentru îmbarcare, așa că nu ne-a mai rămas decât o frântură de timp pentru a mai arunca o lungă privire spre minunatele ambarcațiuni, încărcate cu turiști, ce traversau râul și care-ți ofereau privilegiul de-a admira, și din alt unghi, această lume idilică.

Eu personal, mă gândesc și acum cu nostalgie la celelalte frumuseți ale orașelor, ale locurilor despre care am citit, dar pe care n-am apucat să le vizitez, dar mă consolez cu gândul că poate le voi vedea într-o viitoare excursie, de ce nu?... la un alt *Parlament*.

(Maria Demble)

Am fost încântați de frumusețile Budapestei, vizitată mai mult noaptea, nu vom uita puținele clipe și imaginile, dar mai ales armonia notelor muzicale din orașul lui MOZART, SALZBURG, orașul salinelor, dar și al unor obiective turistice impresionante pe care am reușit doar să le privim, în alergătura noastră continuă și din dorința de a vedea cât mai mult: Casa-muzeu a marelui geniu, Castelul *Hellburn*, Palatul și Grădinile *Mirabell*, o adevărată splendoare, Palatul *Residenz*, rămânând cu gândul neîmpărtășit de a ne reîntoarce și a admira în voie, în armonia muzicii mozartiene neasemuitele frumuseți ale acestui oraș austriac.

VIENA... să ne bucurăm mai mult de frumusețile capitalei austriece, mult mai apropiată, fizic, de noi, excursioniștii români.

Cine nu visează să ajungă măcar o dată în neasemuita capitală austriacă???!!!

În drumul spre Parlamentul European de la Strasbourg, bibliotecarii ANBPR-iști au poposit, chiar dacă doar pentru o clipă, în atmosfera imperială și impunătoare a acestui fermecător oraș. Știind cât de scurt este popasul, ne-am risipit cu toții, chiar din primul minut, printre edificii superbe, palate minunate, catedrale vechi de secole, simțind peste tot muzica specială, bogăția culturală, grandoarea arhitecturală... trăiam o beție de sentimente: bucuria revederii (pentru unii), descoperirea minunilor văzute cu ochii, dar, mai ales, starea de liniște și frumos, de armonie și culoare, de arhaic și modern, de respect pentru valori...

Era o alergătură contracronometru, nu ne-am mirat că a fost primul loc unde nu s-a respectat ora de *îmbarcare*, fiecare (mai ales cei care erau pentru prima dată aici) încercând să cuprindă în priviri cât mai mult!!!

Minunile Vienei: Palatul **SCHONBRUNN** cu grădinile sale unice, casa pe care orice trecător o pozează, **HUNDERTWASSERHAUS**, cu grădinile de pe acoperiș, statuia Mariei Tereza (reperul nostru de întâlnire), atâtea palate și muzee de care știind, doream să le admirăm, dar și (nu se putea altfel... , nu am fi fost împăcați!) Biblioteca Națională a Austriei, vizitată doar de câțiva norocoși!

Am avut privilegiul să vizitez Viena în urmă cu 4 ani, altfel, împreună cu dragii mei colegi: Onuc Nemeș, Gabriela Marcu, Dragoș Neagu, Ada Kiraly. Atunci am admirat mult mai multe...

Nu am să vă povestesc eu despre farmecul vienez admirat în alte zile, le voi lăsa pe kolegele mele, prezente pentru prima dată aici și vrăjite de peisaj (au fost și ele printre cei care au uitat ora îmbarcării, dar le-am iertat!!!) să povestească puțin... Veronica a privit cu atenție și relatează:

Viena, unul dintre cele mai frumoase orașe din Europa. Viena te duce cu gândul la aristocrație, vals și eleganță.

Când am oprit în parcare, m-a dat gata curățenia, verdeața, transparența aerului și bunăvoința vienezilor. Primul meu contact. Mă plimb prin *pădurea vieneză* și sunt cucerită de muzicalitatea orașului, dominat de acordurile viorii lui Johann Strauss-fiul și a nobilului dans de societate - valsul, născut din lănder - un dans popular austriac.

Am ajuns la Viena cu o oarecare pregătire *de acasă* atât în ceea ce privește istoria (puțină istorie este necesară unui jurnal de călătorie), cât mai ales din punct de vedere spiritual.

Cum pentru mine Eminescu face parte din structura mea sufletească, aș vrea să vorbesc despre perioada petrecută de acesta în Viena, care, așa cum spune Perpessicius: *a fost dumbrava sfințită cu muze a lirismului eminescian*. În scurtul popas în acest oraș, am căutat să pășesc pe urmele celui care mi-a marcat adolescența și nu numai. Aici a fost trimis de către tatăl său, care, înspăimântat că fiul ar putea aluneca pe drumul rușinos al actoriei, i-a promis o subvenție pentru ca să audieze cursurile de filozofie ale universității vieneze, considerată cea mai veche (de limba germană) din Europa, după Praga. Adevărata cultură a acestuia însă nu s-a format pe băncile universității vieneze, ci din cărțile pe care le citea la biblioteca curții regale, sau acasă, împrumutate sau cumpărate de la anticari.

Viena a fost cea mai intensă perioadă a vieții sale. Aici vor prinde aripi visele adolescentului. Aici o cunoaște pe Veronica Micle ce reprezintă întruchiparea idealului său feminin. Aici a început să se afirme în lumea mirifică a poeziei și tot aici, 15 ani mai târziu - în 1887, s-a reîntors - de data aceasta nu pentru a studia, ci la sanatoriul din Ober-Döbling, cu speranța de a se face sănătos... Aici l-a cunoscut și Caragiale care descrie

astfel întâlnirea lor: *Era o frumusețe. O figură clasică încadrată de niște plete mari negre: o frunte înaltă și senină, niște ochi mari - la aceste ferestre ale sufletului se vedea că cineva este înăuntru; un zâmbet blând și adânc melancolic. Avea aerul unui sfânt tânăr coborât dintr-o icoană, un copil predestinat durerii, pe chipul căruia se vedea scrisul unor chinuri viitoare. - Mă recomand, Mihail Eminescu. Așa l-am cunoscut eu.*

Eminescu a fost în Viena în perioada marilor construcții, a văzut înălțându-se biserica votivă (Votivkirche), noua universitate, nenumăratele palate de pe ring, a fost la opera inaugurată în 1869 - cu cinci ani înaintea celei din Paris, una dintre cele mai impresionante clădiri ale genului din Europa, deși la început părerile asupra ei au fost deosebit de controversate. Având afinitate deosebită pentru muzică, el audia concertele din noua Muzikvereinsaal - clădirea unde și astăzi au loc concertele de anul nou. Se atestă de către foștii colegi și prieteni români că era pasionat după teatru, operă și muzică și îi plăcea să cânte în surdină diferite melodii. Într-o zi un prieten l-a întrebat ce gândește atunci când fredonează, iar el i-a răspuns: când sunt melodii vesele gândesc poezie, dacă sunt marșuri, gândesc istorie.

Viena (germană Wien), capitala Austriei este situată în estul țării, în landul (regiunea autonomă) Viena, și este traversată de Dunăre. Pe parcursul istoriei a fost capitala Sfântului Imperiu Roman și, mai târziu, a Imperiului Austro-Ungar. Aici s-a desfășurat Congresul de la Viena, 1815.

Pentru multe secole, Viena a fost centrul muzicii clasice și al operei. Christoph Willibald Gluck, Wolfgang Amadeus Mozart, Joseph Haydn, Ludwig van Beethoven, Franz Schubert, Johannes Brahms și Anton Bruckner și alții, au lucrat la Viena și Antonio Vivaldi chiar a murit aici. Johann Strauss-fiul și familia sa și-au creat valsurile aici, iar orașul a devenit casa așa-numitei *A Doua Școală Veneze*, cu Arnold Schoenberg, Alban Berg și Anton Webern toți fiind născuți aici. Este și casa Orchestrei Filarmonice Veneze.

Încă din perioada comunistă urmăream cu deosebită bucurie Tradiționalul Concert de Anul Nou de la Viena. Începeam noul an cu o evadare plăcută într-o lume de vis. În acea perioadă se transmitea doar partea a doua a concertului. O și mai mare bucurie am avut-o după revoluție când, Televiziunea Națională a început să transmită întreg concertul. Emoțiile mele sunt legate de tot ceea ce este legat de acest eveniment: începând cu aranjamentele florale care sunt o adevărată revelație pentru ochi și suflet, bucurie de culoare, rafinament și grație, continuând cu toaletele elegante, coafurile doamnelor, componența orchestrei, dirijorul. Peste 50 de milioane de ascultători și telespectatori din 72 de țări urmăresc, în prima zi a anului, tradiționalul Concert de Anul Nou de la Viena, informează Radio România. Sunt încântată că mă pot număra printre aceștia. Primul concert de Anul Nou la Viena a avut loc în 1939, pe 31 decembrie, iar din 1959, Televiziunea de Stat Austriacă îl difuzează în lume. Punctul culminant al concertului, valsul *Dunărea albastră* a lui Johann Strauss, urmat de *Marșul lui Radetzky* duc telespectatorii într-o călătorie pe traseul Dunării, urmărind peisaje filmate de la izvorul fluviului, din Germania, trecând apoi prin Austria, Ungaria, Serbia și România.

Viena este un muzeu arhitectonic în aer liber, clădirile vechi fiind într-o stare perfectă de păstrare. Fostă capitală de imperiu, Viena are ce arăta oricărui vizitator, indiferent de gusturi. Oricât te-ai plimba prin Viena, nu vei fi dezamăgit. Singurul impediment, cred, este oboseala. Nimic nu se compară cu acest minunat oraș, cu străzile care te poartă într-o altă lume, într-o altă epocă, ducându-te întâi în trecut și apoi în viitor.

Mersul pe străzile din Viena reprezintă o experiență unică. Veți fi uimiți și încântați de frumusețea obiectivelor sale turistice și de grandioarea clădirilor sale, iar în același timp veți fi surprinși de conveniența și eficiența unuia dintre cele mai moderne orașe din Europa, plin cu magazine de lux și cu centre comerciale, cafenele și restaurante la modă. Cel mai bun ștrudel din lume îl vom găsi la Cafe Einstein.

O vizită în acest oraș înseamnă să cunoști secole de istorie europeană prezentă în aproape toate obiectivele turistice din Viena. Primul popas în Viena a fost la muzeele vieneze din Piața Maria Tereza. Cu o jumătate de mileniu în urmă, pe locul în care se află Ringstrasse, cel mai important bulevard din Viena, se ridicau impunătoarele ziduri ale orașului, care au oprit expansiunea otomană către inima Europei. Din ordinul împăratului Franz Josef, ruinele acestor ziduri au fost înlăturate la mijlocul secolului al XIX-lea, pentru acest bulevard. De o parte a străzii e Hofburg Palace, reședința de iarnă a Habsburgilor, acum sediul Președinției și al Bibliotecii Naționale. De cealaltă parte a străzii suntem întâmpinați, trecând prin Poarta Vienei, de o piață monumentală, amenajată peisagistic, cu fântâni și statui. Față în față stau două clădiri identice, Muzeul de Artă și Muzeul Științelor Naturale. Ambele muzee au fost gata în 1891. Clădirile sunt construite în stilul renașterii italiene de Gottfried Semper și Karl von Hasenauer, având domuri octogonale de 60 m înălțime. Muzeul de Istorie a Artei (Kunsthistorisches Museum), găzduit de o clădire de pe Bulevardul Ring ce aduce cu un palat este unul

dintre cele mai importante muzee de artă și artă decorativă din lume. Clădirea în care se află este ea însăși un obiectiv turistic și găzduiește capodopere ale picturii mondiale, semnate de Rembrandt, Peter Brueghel, Rubens, Rafael, Jan van Eyck, Caravaggio, Albrecht Durer, Diego Velazquez. Naturhistorisches Museum are o colecție impresionantă de zoologie și arheologie. Piața Maria Tereza e dominată de statuia celei care a fost singura împărăteasă care a domnit peste imperiul Habsburgic. Împărăteasa e așezată pe un tron,

ținând în mână documentul prin care tatăl său modifica Legea Salică, actul care interzicea succesiunea la tron pentru descendenții de sex feminin. Maria Tereza a domnit vreme de 40 de ani peste Austria, Ungaria, Boemia și numeroase alte teritorii. A avut nu mai puțin de 16 copii, cel mai faimos fiind tot o fiică, Maria Antoaneta, regina Franței, decapitată de ghilotină în timpul Revoluției Franceze. Bulevardul Ring al Vienei este lung de patru kilometri și înconjoară centrul orașului. Construcția bulevardului a fost inițiată de împăratul Franz Joseph I în decembrie 1857. Minunatul drum a fost construit pe terenul lăsat liber în urma demolării fostului zid și a construcțiilor militare ce au înconjurat centrul orașului, astăzi cel dintâi cartier al Vienei (*Innere Stadt*). Astfel, împăratul a sperat să șteargă separarea dintre centrul orașului și cartierele mărginașe, care au devenit parte a Vienei în 1850. Spațiul atribuit bulevardului a fost generos, lăsând destul loc atât pentru drumul propriu-zis, cât și pentru minunatele clădiri ca, de exemplu, Hofburg, Parlamentul Austriac,

Opera, Muzeul de Arte Fine, Universitatea Viena... *Josefsplatz* este numită pe drept cea mai rafinată piață din Viena. Are 200 de ani, a fost construită într-un stil târziu baroc, unificat, și creează o impresie pozitivă. În jurul său se găsesc Biblioteca Națională a Austriei, Winterreitschule, palatul Pálffy și palatul Pallavicini. *Palatul Imperial Hofburg*, palatul de iarnă al Habsburgilor, datând din anul 1279, Hofburg a fost locul de unde s-a condus Imperiul Austro-Ungar. Este un adevărat oraș în oraș. De-a lungul timpului, a fost dezvoltat ajungând unul dintre cele mai importante centre din istoria europeană. De aici au condus Habsburgii începând

cu secolul al XIII-lea, la început ca domnitori ai ținuturilor austriece, din anul 1452 ca împărați ai Sfântului Imperiu Roman, și în final ca împărați ai Austriei din anul 1806 până la sfârșitul monarhiei în anul 1918. Inițial o fortăreață din secolul al XIII-lea, Hofburg a fost extins de fiecare împărat. Complexul asimetric se întinde pe o suprafață de 240.000 metri pătrați și este împărțit în 18 aripi, 19 curți interioare și 2.600 de camere în care aproape 5.000 de oameni încă mai lucrează sau locuiesc. În camerele de la Hofburg, de-a lungul secolelor, Împăratul Iosef al II-lea a pus la punct programul revoluționar al reformei, Congresul Vienei s-a întrunit, au fost ținute recepții și baluri impresionante, iar Împăratul Franz Iosef a primit în audiență oameni de seamă. Palatul Hofburg trebuie vizitat de oricine dorește să descopere lumea fascinantă a Habsburgilor. Astăzi, aici se află birourile președintelui federal, ale miniștrilor și cel al secretarului de stat al Austriei. Hofburg găzduiește și o parte din Biblioteca Națională a Austriei și Școala Spaniolă de Călărie. Biblioteca Națională Austriacă are numele local *Österreichische Nationalbibliothek*. Aceasta este găzduită în clădirea predominant barocă de pe *Josefsplatz*. A fost construită în timpul conducerii lui Charles al VI-lea după planuri de Fischer von Erlach, tată și fiu, între 1723 și 1726. Nikolaus Pacassi a făcut câteva schimbări între anii 1763-1769. Clădirea barocă a fost independentă inițial, dar a fost legată de lanțul Redouten (avariată serios de un incendiu în 1992, fiind reconstruită acum) până la Hofburg în 1760. Uriașa secțiune centrală este încoronată

de un grup de statui înfățișând-o pe zeița Minerva în trăsura sa, condusă de patru cai; este realizat de L. Mattielli și datează din 1725. Biblioteca Națională, fosta Bibliotecă a Curții, a intrat în posesia statului în 1920 și este acum una dintre cele mai mari biblioteci din lume. Colecția sa extinsă există încă din secolul XIV. Primul director al Bibliotecii Imperiale a fost numit în secolul XVI, iar în secolul XVII colecțiile au fost păstrate în etajul superior al Reitschule. Până în secolul XVIII nu mai exista suficient spațiu în *Burg* și era evident că o nouă clădire trebuie să fie pusă la dispoziție. Întreaga colecție a Bibliotecii Naționale numără în prezent până la 2,5 milioane de cărți. Mai mult decât atât, există următoarele colecții speciale:

imprimeuri, manuscrise și incunabule, hărți și globuri, papirusuri, portrete și arhive fotografice, colecții muzicale și teatrale și un muzeu esperanto. Noua clădire a devenit curând prea mică și a fost necesar să fie extinsă aripa sudică pe Josefplatz și în Neue Burg. Școala Spaniolă de Călărie din Viena este cea mai veche, precum și ultima școală din lume unde sunt practicate metodele de dresaj clasice în cea mai pură formă a lor. Institutul a fost fondat în 1572 și a fost numit după caii de rasă *Lipizzaner*, o rasă de origine spaniolă. Nu am avut timp să particip la o reprezentație sau la un antrenament, dar am putut să-mi imaginez sălile închizând ochii și retrăind Concertul de Anul Nou.

Muzica dragului Mozart parcă răsună discret în grădini, pe alocuri fiind auzite parcă și valsuri vieneze. Această senzație m-a urmărit l-a statuia lui Mozart și prin parcul din jurul acesteia. *Muzeul Sissi*. Elizabeta, cunoscută sub numele de Sissi, a devenit o legendă încă din timpul vieții. În 1854, la vârsta de 16 ani, s-a măritat cu Împăratul Franz Joseph. Viața imperială nu a atras-o niciodată, deși a făcut ca

Hofburg să fie cea mai strălucitoare curte imperială din Europa. În imediata apropiere a Palatului *Hofburg* am găsit Galeria cu Fluturi, un fel de seră amenajată într-un decor tropical, cu palmieri și multă vegetație, chiar și cu peșteri și o cascadă, temperatură mare în comparație cu vremea de afară și, mai ales umezeală. *Karntner Strasse*, cea mai elegantă stradă de cumpărături din Viena duce de la Stephanplatz la Staatsoper pe Ring și se sfârșește la Karlsplatz. Încă din 1974 a fost o zonă pedestră similară Walfischgasse, cu cafenele, magazine tradiționale și la modă, butikuri elegante și zone de cumpărături. Domul *Sfântul Ștefan* din Viena (în germană Wiener Stephansdom), este catedrala Arhiepiscopiei Romano-Catolice de Viena, un simbol al orașului și loc al multor evenimente importante din istoria Austriei. Îl are ca patron pe Sfântul Ștefan, primul martir creștin. Alegerea acestui patron are de-a face cu faptul că până la înființarea Episcopiei

Vienei (în anul 1469), orașul a aparținut canonic de Episcopia de Passau, a cărei catedrală are de asemenea hramul Sf. Ștefan, întâiul martir. Trăsurile amintesc de epocile de mare glorie imperială, artezienele înmprospătează aerul, te fac să retrăiești acele clipe de extaz, ale unor vremuri când oamenii se delectau cu plimbări prin grădini impecabil întreținute, călăreau pe aleile pădurii cu copaci tunși în diferite forme, care încadrează palatul, întreținându-i aerul proaspăt, sau ascultau muzică la umbra chioșcurilor elegante, de fermecătoarea Vienă, pe care dorim să o revedem și primăvara, poate de Paști, când vienezii își împodobesc orașul ca nimeni alții! Vinezii sunt oameni cultivați, care duc o viață bună. Sunt invariabil atrași de oamenii cu faimă și talent. Cu un nivel de trai ridicat în comparație cu majoritatea europenilor, întotdeauna au manifestat admirație față de grația și stilul francezilor. Poate pentru că Viena e strălucitoare, plină de viață, iar vienezii ușor deosebiți de alți germanici, am îndrăgit-o și eu. Aici, aristocrația este încă respectată și rolul său în dezvoltarea culturii vieneze este evident și recunoscut cu stimă de austrieci (și nu numai). Și poate pentru că Viena e luxoasă, alcătuită din palate care adăpostesc toate instituțiile publice, dar și palate de locuit pentru oamenii norocoși, înconjurate de grădini minunate, dar și muzee, care au fost celebrele palate ale împăraților austrieci. Viena rămâne unul din cele mai frumoase orașe din lume.

(Veronica Pop)

Scopul excursiei noastre a fost, bineînțeles, vizitarea Parlamentului European, Unitatea Vizite și Seminarii.

Parlamentul European funcționează într-o clădire impunătoare și, ca instituție europeană, reprezintă calea directă de acces de la opinia publică la legislativ. Am reușit să vedem *pe viu* modul de întâlnire, locul de unde se iau atâtea decizii care ne influențează viața. Deciziile legislative care se iau aici pentru toate statele membre U.E. (27), au puterea să determine cursul vieții a peste 500 de milioane de cetățeni europeni.

O sinteză a datelor despre Parlamentul European poate că ar fi de interes pentru cei care nu au mereu la îndemână informația electronică:

27 de țări membre; 736 de deputați reprezentând cetățenii europeni; **Parlamentul European** adoptă legislația și bugetul Uniunii Europene, deține controlul democratic asupra altor instituții; **Consiliul U.E.** - 27 de miniștri reprezentând statele membre: adoptă legislația și bugetul, încheie acorduri internaționale; **Comisia Europeană** - 27 de comisari cu drept de inițiativă legislativă, precum și cu rol hotărâtor în implementarea politicilor și a bugetului european; JERCY BUZEK, președintele Parlamentului European; JOSE MANUEL BARROSO, președintele Comisiei Europene; HERMAN Van ROMPUY, președintele Consiliului European.

Participarea noastră la Parlamentul European de la Strasbourg a constat în: conferință de informare privind activitatea parlamentului și a parlamentarilor, o sesiune de întrebări și răspunsuri și participarea la o sesiune în plen, de la tribuna pentru public.

Detalii și informații despre Parlamentul European: www.europarl.europa.eu

Florica Pop

CONFERINȚĂ ITINERANTĂ A BIBLIOTECARILOR MAGHIARI DIN ROMÂNIA - ediția a VIII-a

În fiecare an bibliotecarii maghiari din România se întâlnesc cu ocazia conferințelor anuale. Conferința anuală constituie una dintre cele mai importante reuniuni profesionale ale breslei, oportunitatea de a cunoaște noi tendințe în domeniul biblioteconomiei, bibliologiei și științei informării pentru schimbul de idei și cazurilor de best-practice, precum și pentru promovarea colecțiilor de bibliotecă și a noilor servicii oferite utilizatorilor și comunităților locale.

Participanții la această conferință sunt bibliotecari, profesori documentariști, arhivari la diferite biblioteci din România (biblioteci universitare și școlare, respectiv biblioteci publice: județene, municipale și comunale), precum și specialiști invitați din străinătate. Lucrările conferinței din acest an s-au concentrat asupra a trei teme principale: library advocacy, dezvoltarea competențelor digitale, programe științifice și cultural-educative în biblioteci.

În perioada 26-28 mai 2011 am avut plăcerea de a participa la Cluj-Napoca, în sediul Bibliotecii Centrale Universitare *Lucian Blaga* la sesiunea de comunicări a bibliotecarilor maghiari, organizată de Asociația Bibliotecarilor Maghiari din România în colaborare cu Universitatea *Babeș-Bolyai*, Facultatea de Istorie-Filosofie (specializarea Biblioteconomie), tema conferinței fiind **Implementarea și diversificarea serviciilor oferite utilizatorilor în diferite rețele de bibliotecă.**

În 26 mai, pe lângă salutările de bun-venit, a avut loc vernisajul expoziției de postere *Caleidoscop de bibliotecă* organizată în holul central al bibliotecii universitare. Posterele din expoziție cuprindeau poze surprinse la activitățile cele mai importante ale bibliotecilor participante la conferință. A fost prezentată, prin câteva imagini, și Biblioteca Județeană I.S. Bădescu - Sălaj.

Lucrările conferinței au fost prezentate de Brem Walter (Codespring), Bitay Enikő (Asociația Muzeului Ardelean), Berényi Erzsébet (Biblioteca Județeană *Károni János* din Miercurea Ciuc), Dáné Tibor Kálmán (Societatea Maghiară de Cultură din Transilvania), Poráczky Rozália, Bodnár Róbert, Tamás Ildikó, Géczi Róbert (Biblioteca Centrală Universitară *Lucian Blaga*), Szabó Károly (Biblioteca Orășenească Odorheiu Secuiesc) ș.a. Ne-au onorat cu prezența și reprezentanții altor asociații: Doina Popa (Asociația Națională a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România), Sorina Stanca (directorul Bibliotecii Județene *Octavian Goga* Cluj-Napoca, coordonator proiect Europeana Local), Monica Grecu (IREX București), Szócs József (IREX Brașov) ș.a.

Teme dezbătute: programul Biblionet, cercetare online, cercetare științifică, susținerea bibliotecii de către comunitate, parteneriate interne și externe ale bibliotecii, activități culturale interesante din cadrul bibliotecii (ex. festivalul filmelor foarte scurte, expoziție de grafică pentru reclame etc.), editarea revistei **Könyvesház**, acordarea distincției *Váczy Leona*, editarea paginilor web, catalogul online, completarea colecțiilor digitale și alte teme interesante.

Am avut ocazia să vizităm Casa Memorială *Szabédi László*, să cunoaștem moștenirea scriitorului, biblioteca și manuscrisele frumos aranjate. Am primit informații prețioase despre Asociația Etnografică *Kriza János* și despre documentele păstrate la Teatrul Maghiar din Cluj-Napoca. În cadrul conferinței s-a acordat premiul pentru *Cel mai bun bibliotecar tânăr al anului*, bibliotecarei Jankó Tünde, de la Biblioteca Centrală Universitară din Cluj - filiala de științe economice.

În a treia zi a conferinței s-a organizat o excursie profesională, vizitând Castelul de la Bonțida, rezervația *Stufărișurile de la Sic* și Colegiul Fundației *Kallós Zoltán*.

Ca de fiecare dată și în acest an a fost o experiență fructuoasă, iar informațiile dobândite acolo ne vor fi utile pentru ceea ce urmează să implementăm și noi în viitor.

Fazakas Éva, Bódis Otilia

CURSURILE *IT/LIB* la BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ Confruntare între teorie și practică

Bine sau nu, din anul 2008 încoace, mi-am făcut un obicei ca unul din articolele *scrise* la revista I.D.E.I. a Bibliotecii Județene să fie, evident, despre cursurile din cadrul proiectului *BIBLIONET - lumea în biblioteca mea!* Repet, bine sau nu, putem constata din *realitatea care ne înconjoară și care are bunul obicei de a ne corecta și sancționa atunci când greșim sau de a ne răsplăti atunci când o înțelegem*.

Așa cum v-am obișnuit deci, de vreo patru ani se tot vorbește despre programul *Biblionet* și despre evoluțiile lui spectaculoase în bibliotecile publice din județul Sălaj. În acest articol am să mă opresc, pe scurt, la derularea lui din perspectiva **bibliotecarului-trainer**, asupra aspectelor de pregătire teoretică și aplicarea lui în practică, pe întregul an 2011.

Între 24-28 ianuarie 2011, **IREX** (organizația care gestionează acest proiect în România) a organizat la Poiana Brașov prima Conferință Națională a Formatorilor-bibliotecari din România, o întâlnire cu toți formatorii-bibliotecari din programul Biblionet. De ce!? *Pentru că o comunitate de profesioniști în training este o condiție fundamentală pentru modernizarea bibliotecilor din România.* La această întâlnire au participat și partenerii noștri, trainerii ai fundației **EOS**, care ne-au ajutat să evaluăm activitatea din anul al II-lea de program, să coordonăm îmbunătățirea continuă a proceselor de învățare, precum și strategia pe anul 2011. Tot în cadrul acestei întâlniri, s-au identificat câteva servicii noi de bibliotecă realizabile în Centrele de Formare din bibliotecile județene, cum ar fi: *IT pentru toate vârstele, Scrieri și Management*

de Proiecte, Antreprenoriat și altele. De asemenea, am participat la mai multe ateliere de dezvoltare și anume: *Rolurile trainerului, Facilitarea în training, Debriefing și activități apreciative, Obiective de învățare, Bibliotecile și social media, Instrumente on line de training.* Într-un cadru *open space* toți formatorii bibliotecari au avut ocazia să pregătească și să livreze, în fața colegilor, diferite sesiuni precum: *Cursantului dificil față de reacțiunea în training, Biblio-atelierul de creație și comunicare, Creativitatea și cursurile, Bazarul cu întrebări, Biblioteca - formator de opinie în comunitate și Ce este Advocacy?* Astfel că ultima zi, pe lângă

un feedback pozitiv, ne-a dat multe teme de gândire și de acțiune pentru întreg anul 2011.

Acestei întâlniri i-au urmat alte întâlniri, de această dată la nivel regional; Biblioteca Județeană Sălaj face parte din regiunea de Nord-Vest, alături de bibliotecile județene: Bihor, Satu Mare, Maramureș, Bistrița și Cluj. Prima întâlnire regională a avut loc în luna iunie 2011, la Biblioteca Județeană *Octavian Goga* din Cluj-Napoca, întâlnire în cadrul căreia am pus bazele realizării unui *design* de curs IT pentru vârstnici. Acest lucru s-a realizat, de altfel, la următoarele întâlniri atât *face to face*, cât și *online*, prin serviciul de mesagerie *Skype*.

Între timp activitatea de training din biblioteca noastră a fost una intensă, desfășurându-se diferite cursuri pentru comunitate, cu alți parteneri din proiectul *Biblionet*, precum și alte mici proiecte subsidiare *Biblionet*-ului, dar pentru noi obiectivul principal rămânând realizarea cursurilor IT/LIB cu bibliotecarii din runda a III-a, finalizându-se astfel seria acestora, în toate bibliotecile publice din județul Sălaj.

Programul de desfășurare al acestor cursuri a fost următorul:

- 7-12 noiembrie 2011 - prima serie de cursuri IT/Lib/2011 din cadrul programului Biblionet (Creaca, Cristolț, Gîrbou, Fildu de Jos, Surduc, Sînmihaiu Almașului, Șimișna, Treznea, Valcău de Jos)

- 14-18 noiembrie 2011 - a doua serie de cursuri IT/Lib/2011 din cadrul programului Biblionet (Cuzăplac, Letca, Lozna, Zalha, Filialele Bibliotecii Județene: Acasă, Centrul Social, Silvania)

Pe tot parcursul acestor întâlniri atât eu, cât și colegile mele traineri Mariana Marian și Sanda Cherecheș, am încercat să dăm contur metodelor non-formale de livrare, respectiv, însușire a cunoștințelor IT și Management de Centru biblionet, să transmitem colegilor noștri bibliotecari acel sentiment de descoperire ce aduce cu sine încrederea și libertatea de a desfășura acțiuni, care să aducă schimbări în viața bibliotecilor și comunităților pe care le deserveșc. În același timp, ne-am străduit a ne dezvolta competența de a facilita și de a ne bucura de progresele înregistrate, promovând valori comune: respect și interes pentru oameni, promovarea sprijinului reciproc, promovarea unui spirit de explorare și experimentare, de dăruire și responsabilitate.

Agenda întâlnirilor pe 2011, s-a încheiat la Sinaia, unde, în contextul celei de a II-a Conferințe (*inter*) Naționale a Trainerilor-Bibliotecari, am învățat și ne-am antrenat reciproc, printr-o diversitate de metode inovative, moderne și foarte eficiente, cum să sprijinim mai bine și mai entuziasmat întreaga comunitate.

Revenind asupra celor afirmate la început, am încercat doar să schițez câteva idei din tot ce ar putea însemna această confruntare teoretică și practică în cadrul activităților de pregătire, ele însemnând, în mod real, mult mai mult, dar și câte puțin din tot ceea ce putem înțelege prin: conștiinciozitate, orizont, farmec, puls, valoare sau puterea tuturor la un loc.

Maria Demble

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ A TRAINERILOR BIBLIOTECARI

Conferința Internațională a Trainerilor Bibliotecari organizată în perioada 08-09 dec. 2011, la Sinaia, la care am participat și noi bibliotecarii traineri din județul Sălaj, putem spune că a fost una dintre cele mai reușite întâlniri de lucru din cadrul programului *Biblionet*. Am putea să o asociem cu un adevărat laborator de educație non-formală, în care s-au realizat cele mai complexe experimente și s-au descoperit cele mai de succes formule ce pot aduce *schimbarea*. S-au pus în joc metode diverse, inovative și eficiente cu ajutorul unor instrumente facile, ce țin de educația non-formală.

În rândurile ce urmează, vom încerca să dăm fir câtorva impresii.

Deschiderea Conferinței a fost făcută de Camelia Crișan, Training Manager la IREX, ce a prezentat Raportul de activitate pentru anul 2011, într-o formă flexibilă, participativă și jovială.

Conferința a continuat într-un mod optimist, cu ajutorul *keynote speech*-ului sau discursului motivațional, ținut de către una din colegile noastre trainer, Liliana Stamate de la Biblioteca Județeană Constanța.

Pentru cei care nu știu, *Keynote speech*-ul stabilește cadrul pentru următorul program de evenimente; discursul motivațional este livrat pentru a seta tonul de bază și pentru a rezuma mesajul principal sau revelația cea mai importantă a evenimentului. În general, un *keynote speech* sau un discurs motivațional îndeamnă la un sacrificiu de moment pentru un bine extraordinar pe care îl poți obține.

Rezultatele pe care le-au avut ei ne-au motivat și pe noi toți și ne-au dat speranța că putem cu toții să facem ceva cu adevărat bun, care să schimbe cât de cât mentalitatea oamenilor.

Apoi au fost antrenați în joc și cei treisprezece oaspeți din cele cinci țări, veniți să ne prezinte povești de succes din bibliotecile lor, care pentru cei interesați, pot fi regăsite în spațiul virtual, la următoarele adrese: Bulgaria (<http://www.glbulgaria.bg/en/>), Botswana (<http://www.sesigo.org.bw/>), Polonia (<http://www.biblioteki.org/en/>), Lituania și Ucraina (<http://www.bibliomist.org/en/>).

Au urmat sesiunile de *Speed training*, care este o metodă de lucru ce permite prezentarea mai multor teme într-o perioadă scurtă, păstrând interacțiunea și oferind participanților șansa de a lucra asupra tuturor temelor. Această tehnică se folosește în conferințe, târguri de produse, de servicii sau alte evenimente cu un număr mare de participanți în care au loc prezentări.

Această metodă are ca avantaje:

- Păstrarea interacțiunii cu audiența: comunicarea și întrebările sunt mult mai accesibile într-un grup de 15-20 de persoane, în comparație cu unul de 100;
- Posibilitatea de a avea mai multe sesiuni de prezentare în același timp înseamnă eficiență; Pentru fiecare prezentare există un timp limită de 15-25 de minute. Moderatorul avertizează când mai sunt 5 minute și când timpul a expirat.

Evenimentul a fost împărțit în 6 intervale de câte 30 de minute, între orele 11.30 și 16.00. Un interval are 25 de minute de lucru și 5 minute de pauză.

Temele la care am participat în pas alergător au fost:

- Cursul de Web 2.0- prezentat de Eduard Fișcă - Biblioteca Județeană *Dinicu Golescu* Argeș;
- Cursul de Fonduri Europene - Mariana Angheluță - Biblioteca Județeană *Christian Tell* Târgu Jiu;
- Cum faci marketing educațional? - Monica Cosac - Biblioteca Județeană *Antim Ivireanu* Râmnicu Vâlcea;
- Metodologia Digitale - Maria Ciobanu - Biblioteca Județeană *Antim Ivireanu* Râmnicu Vâlcea;
- Cum stimulăm interactivitatea în training - Nicu Scoruș - IREX Iași;
- Rolul energizerelor în training - Ovidiu Petre Ana - IREX București.

În prezentarea cursului **Web 2.0** am aflat despre instrumentele pe care le putem folosi pentru a putea interacționa mai ușor cu utilizatorii bibliotecii. Care sunt acestea? postările de pe You Tube, pagina de Facebook pentru instituție, blog-ul etc. Internetul a devenit mijloc de transport pentru conversație, iar conversația are loc din ce în ce mai mult și în timp real. Blogging-ul, podcasting-ul, publicarea de informații, programarea, toate acestea au devenit omniprezente și toți putem participa la aceste procese. Dacă, totuși, ar trebui să facem o descriere a instrumentelor Web 2.0, atunci aceasta se regăsește în principalele sale trăsături -*trăsătura socială* și *aspectul interactiv* - și ingredientele sale de bază: *conținutul* postat de utilizator, *aplicația* în sine și *indexarea* informațiilor.

Cursul de Fonduri Europene ne-a pus la curent cu faptul că există mai multe site-uri pe care și biblioteca poate încărca proiecte pentru a accesa fonduri europene. Dintre acestea amintim: *anpcdefp.ro*, *afen.ro*, *cultura2007.ro*, *fse.ro*. Astfel că, ceea ce trebuie să facem este să ne selectăm segmentul de populație, să vedem ce am putea să le oferim și să depunem un proiect.

Noi vă dorim mult succes și idei cât mai bune!!!

Cum faci marketing educațional?

Cea mai importantă funcție în marketing ar trebui să fie aceea de a convinge pe toată lumea că suntem o sursă inepuizabilă de cunoaștere și de încredere. *Marketingul bazat pe educație* reprezintă o puternică strategie de marketing, care consolidează încrederea și conferă credibilitate prin intermediul mesajului educațional. Informația care te ajută să îți rezolvi problemele și să iei decizii mai bune constituie tipul de informație care va atrage mereu clienți noi.

Oferiți mesajelor dumneavoastră educaționale titluri irezistibile, iar acestea vor face cu siguranță o treabă foarte bună, atrăgând cât mai mulți clienți.

Metodologia Digitale, presupune povestirea digitală. Conceperea unei povești după imaginea unor fotografii și folosirea unor aplicații simple de calculator pentru a crea povești video de 2 minute, unice și foarte personale. Am fost împărțiți în 4 grupe, fiecare primind aceeași poză, dar și 2 obiecte diferite. Pe baza acestora a trebuit să ne imaginăm o poveste care să conțină toate elementele pe care le aveam în față. Ce a ieșit a fost ceva frumos care a fost înregistrat și pus pe un fond muzical, pentru a avea o dovadă.

Cum stimulăm interactivitatea în training

La un training este ideal ca toți participanții să aibă un aport personal la ceea ce se discută, dar ce facem cu cei care doar stau și ascultă? Care nu interacționează deloc cu ceilalți? Pentru a obține un curs cât de cât omogen există mai multe metode utilizate de traineri. Cele mai cunoscute sunt: brainstorming-ul, grupul de lucru, dezbateră etc., altele sunt jocuri de simulare care pot fi amuzante și provocatoare; strategia *Walt Disney* presupune distincția clară și analiza unei situații sau activități pe rând, din perspectiva celor trei abordări percepute ale individului vizionar, realist și critic.

Rolul energizelor în training

Ce ne facem în momentul în care persoanele de la cursul nostru nu mai sunt atente, par că mai au puțin și adorm? Este foarte ușor, folosim *energizerele*. Ce sunt acestea? Sunt metode utilizate în training care îi obligă pe participanți să se ridice de la locurile lor, să se joace, să schimbe puțin atmosfera, să interacționeze mai bine cu ceilalți.

O metodă interesantă care ne-a fost prezentată a fost *bibliobingo*, care a motivat grupul să se cunoască pentru a putea câștiga, adică a realiza *bingo*. Pentru aceasta trebuia să ne plimbăm prin cameră

și să găsim persoane care să ne răspundă la întrebările de pe grilă. O persoană putea să ne răspundă doar la o singură întrebare. Când am completat un rând, o coloană sau o diagonală, trebuia să strigăm **BINGO!!!!**

S-a trecut apoi, la rondul *târgului de idei de servicii în bibliotecă*, adică o expoziție de postere, la care și noi Biblioteca Județeană Sălaj am participat cu posterul

Cursuri IT pentru pompieri. Alte idei expuse s-au materializat prin cele mai inovative și originale prezentări/reprezentări grafice, astfel:

- *Cursuri de instruire în folosirea calculatorului* - Târgu Jiu, Tulcea, Sălaj, Buzău, Vrancea, Constanța, Neamț și alte orașe;
- *Curs de bune maniere* la Argeș;
- *Cursul Cum să găsești o carte de muncă* - Cluj;
- *Curs de prim ajutor* Iași;
- *Cursuri speciale pentru bibliotecari: Bibliomarket* (BJ Iași), *Dezvoltarea serviciilor de bibliotecă* (ANBPR);
- *Cursuri de limbi străine*, modelul Olt;
- *Instrumente și metode: Google* (abordarea Vâlcea), *Platforma gratuită de e-learning* (BJ Arad), *Puterea subtitrării*, *Facilitare comunitară*.

A doua zi ne-am desfășurat privirile și ne-am ascuțit simțurile acustice la prezentările de *Pecha Kucha*. Pentru a înțelege această metodă (*redenumită anagramat și în mod hilar de către unii colegi, inspirați de pronunția, poate, neobișnuită nouă*) o vom descrie foarte pe scurt: *Pecha Kucha* - 20 x 20- este un format de prezentare în care vorbitorul pregătește și prezintă 20 de slide-uri (cu imagini și/sau fără text) care se vor derula automat într-un timp de maxim 7 minute (20 de secunde/slide). Temele pot fi diverse, iar formatul se utilizează pentru a încadra mai multe prezentări într-un interval de timp scurt sau atunci când este necesară transmiterea mai multor idei într-un timp, relativ scurt. Prezintă o serie de avantaje față de prezentările clasice pentru că sunt ușor de pregătit, mesajele sunt concise, este o metodă dinamică, relaxată și oferă egalitate atât unui specialist cât și unui începător entuziast. Evident, spațiul de prezentare a fost extrem de relaxant, iar atmosfera degajată. Așa că fiecare din cele 7 regiuni și-a pregătit de acasă prezentarea:

- regiunea Centru a prezentat *Cursul DACIA - Dezvoltarea Abilităților de Comunicare Instituțională Aplicată*;

- regiunea Sud-Est *cursul IT pentru vârstnici*;
- regiunea Vest *Primii pași în carieră - Construirea imaginii on și off-line*;
- regiunea Sud-Vest *cursul BIBLIOSCOPE - Marketingul misiunii de bibliotecă*;
- regiunea Nord-Est - *Cursul IT pentru seniori*;
- iar noi, regiunea Nord-Vest, am prezentat *Metoda PRTSC- Ca să înțeleg mai ușor!*

Această metodă de predare cu ajutorul *print - screen*-urilor considerăm că este foarte eficientă din mai multe puncte de vedere, unul dintre ele fiind acela că fidelizează imaginile operațiunilor, în fiecare moment al acțiunii, făcând înțelegerea mult mai ușoară atât pentru începători, cât și pentru utilizatorul experimentat. Noi, în Centrul de Formare al bibliotecii, folosim această metodă cu succes la cursurile IT pentru vârstnici, la cursurile IT/ LIB, dar nu numai.

A urmat sesiunea de *unconference* (o metodă de învățare de la egal la egal, bazată pe colaborare și creativitate), grupați conform interesului în temele propuse de bibliotecari: *Atitudine și lucru în echipă în bibliotecă, Web 2.0, Cum aducem publicul în bibliotecă? Ce se întâmplă după Biblionet cu munca formatorilor? Antreprenoriat cultural, Finanțări private și proiecte europene, Biblioterapie, Incluziune IT și altele.*

Și iată-ne ajunși la final de eveniment când *se dă liber* la feedback, se culeg *roadele muncii* sau ne lăsăm ideile să *zburde-ntru- ale lăudatului, ori ba.*

Iar feedback-ul nostru?!... acest mod de abordare inovativ, modern și foarte eficient te modelează emoțional, te ajută să-ți revizuiești lista de valori și să ai, poate, o altă perspectivă asupra vieții.

Maria Demble & Sanda Cherecheș

PARTENERIAT BIBLIOTECĂ - ACADEMIA CREDIS (CCNA Discovery Rețele pentru acasă și întreprinderi mici)

În vara anului 2011, a avut loc întâlnirea directorilor bibliotecilor județene cu FUNDAȚIA IREX, unde a fost prezentată o invitație de parteneriat între bibliotecă, IREX și Academia Credis. Ce presupune acest parteneriat:

- **Credis** se angajează să instruiască gratuit profesorii de IT și educație antreprenorială care vor ține cursurile și va gestiona managementul financiar și operațional al fiecărei clase
- **Instructorii** selectați și instruiți vor preda cursurile după materialele și recomandările primite de la Credis.
- **Biblioteca** va pune la dispoziție o sală unde se vor ține cursurile, respectiv CENTRUL DE FORMARE din cadrul bibliotecilor județene
- **Cursanții** vor plăti o taxă pentru fiecare curs în parte și vor beneficia de suport de curs în format e-learning, sesiuni de predare, numeroase activități practice și la sfârșit absolvenții vor primi o diplomă de participare.

În urma intenției exprimate de a participa la proiectul pilot în parteneriat cu Asociația Credis, Biblioteca Județeană *Ioniță Scipione Bădescu* Sălaj a fost selectată să participe în această etapă alături de următoarele județe: Argeș, Brașov, Cluj, Covasna, Gorj, Mureș și Vâlcea.

Academia Credis este un ONG educațional care promovează și derulează programe în domeniul IT&C și antreprenoriat. Toate programele educaționale sunt internaționale, în format e-learning, absolvenții având șansa să obțină certificate recunoscute la nivel

mondial în industrie. În plus, toate programele au un puternic caracter practic, cursanții având ocazia să lucreze pe sisteme și echipamente care se folosesc în prezent în cadrul companiilor.

Din oferta de cursuri pe care Academia le-a prezentat, au fost alese 2 ca fiind cele mai atractive și de interes pentru utilizatorii din comunitate: CCNA Discovery 1 și Photoshop Basic, cursuri pentru care, din cadrul bibliotecii, a fost formată câte o persoană.

Cursul de CCNA Discovery s-a desfășurat la Cluj, în sediul Bibliotecii Județene, în perioada 5-9 septembrie 2011.

Acest curs este adresat celor fără cunoștințe în materie de calculatoare, în general, și rețelistică, în special, care doresc o introducere aprofundată în acest domeniu.

Cursul oferă baza fundamentală teoretică și practică pentru o carieră în rețelistică, oferind oportunitatea familiarizării cu concepte atât elementare, cât și mai avansate din acest domeniu. Cei care se înscriu la acest curs nu au nevoie de cunoștințe prealabile în domeniu.

Cursul este împărțit pe 10 capitole, ultimul fiind rezumatul cursului. O mică prezentare a cursului, pe capitole ar suna în felul următor:

În **capitolul 1, Hardware Calculator Personal** aflăm unde găsim calculatoare în viața de zi cu zi, prezentarea celor mai importante tipuri de calculatoare, componentele unui calculator, cum să lucrăm în siguranță atunci când depanăm un calculator, cum putem noi să ne cumpărăm un calculator cu performanțele dorite, cum instalăm perifericele etc.

În **capitolul 2, Sisteme de operare** este prezentat rolul sistemului de operare în calculator, structura sistemului de operare, care este criteriul după care alegem un sistem de operare, care sunt metodele de instalare, configurarea calculatorului pentru o rețea, numele folosite în cadrul rețelei și planificarea adreselor etc.

În **capitolul 3, Conectarea la rețea**, se discută despre: beneficiile rețelelor de acasă și a companiilor mici, identificarea componentelor de rețea, codarea și formatarea mesajelor, adresa fizică MAC și adresa logică IP, tipurile și funcțiile dispozitivelor de rețea instalate în cadrul nivelului de acces etc.

În **Capitolul 4, Conectarea la Internet printr-un ISP**, aflăm ce este Internetul, care este scopul ISP-ului adică a furnizorului de servicii, ce rol are ISP-ul, tipurile de echipamente folosite de ISP, importanța standardelor de cablare, cerințele de terminare a cablurilor pentru dispozitive asemănătoare sau dispozitive diferite etc.

În **capitolul 5, Adresarea rețelei**, se discută despre adresa IP, masca de subrețea, cele cinci clase de adresare IP, alocarea de adrese statice sau dinamice, scopul serverului DHCP etc.

În **capitolul 6, Servicii de rețea** aflăm despre Protocoalele de rețea, numerele de port TCP/IP în relația client-server, clienți și servere web etc.

În **capitolul 7, Tehnologii Wireless** aflăm despre moduri de autentificare, strategii de criptare, filtrarea traficului etc.

În **capitolul 8, Securitatea de bază**, se discută despre cele patru categorii de amenințări de rețea, politica de securitate a rețelei, proceduri de securitate a rețelei, forme și structuri diferite de firewall-uri, unelte pentru testarea securității de rețea etc.

În **capitolul 9, Depanarea rețelei** se prezintă cum să depanăm conexiunile wireless, verificarea configurației IP, importanța documentării corespunzătoare a procesului de depanare etc.

Următoarea etapă a parteneriatului constă într-o campanie de informare a comunității asupra cursurilor oferite, campanie ce se realizează cu ajutorul colegilor care au participat la cursul de marketing educațional, prezentat tot de Academia Credis în parteneriat cu IREX.

Aveți acasă mai multe calculatoare pe care doriți să le legați la internet fără a cere ajutor de specialitate? Vreți să știți cum să vă protejați calculatoarele și informațiile de pe ele? Vă așteptăm la bibliotecă pentru a descoperi cum puteți face singuri aceste lucruri și multe altele.

Sanda Cherecheș

PHOTOSHOP CS5

În perioada 12-15 septembrie 2011 am participat la un curs desfășurat la Biblioteca Județeană George Barițiu Brașov, un curs organizat în colaborare cu Academia Credis, Fundația IREX și bibliotecii județene din țară. Informațiile s-au axat pe programul Adobe Photoshop CS5 transmise de trainerul (Adobe Instructorul) de la Credis, Gabriel Sîrbu.

Cursul s-a desfășurat într-un ritm alert, la maximă intensitate. Știam că este un program uzual deja în activitatea pe calculator, știam că ne va fi de mare folos în activitatea de bibliotecă, fapt care ne-a stârnit interesul și am acceptat provocarea. Pe măsură ce am înaintat în tainele programului, am realizat că folosind multe din funcționalitățile Photoshop-ului în cadrul aplicațiilor practice vom avea avantaje în realizarea afișelor, broșurilor, invitațiilor, la promovarea activităților din bibliotecă.

El oferă un set integrat de instrumente pentru producerea de grafică sofisticată pentru tipar, web, afișarea pe telefoane mobile etc. Adobe Photoshop CS5 oferă mai multe instrumente noi (față de programele existente), de exemplu: funcția *Puppet Warp*, care ne ajută să fim *păpușari digitali*; corecții optice automate, bazate pe profilul cameră-obiectiv; modulul *Adobe Camera RAW 6*, cu ajutorul căruia se poate elimina zgomotul de imagine (cu pierderi minime de detalii) ș.a. Adobe Photoshop CS5 dă posibilitatea comutării pe loc între mai multe configurații ale spațiului de lucru (*Workspace*), oferă modul *Mini Bridge*, cu ajutorul căruia putem să navigăm printre fișierele de imagine.

Adobe Photoshop CS5 ne ușurează munca în cazul pregătirii diferitelor acțiuni în bibliotecă, afișele, diplomele devin mai frumoase prin combinarea și transformarea pozelor existente (de multe ori de calitate inferioară). Pe măsură ce am înaintat în tainele programului am început să renunțăm la expresia *nu se poate*, folosind din ce în ce mai mult expresia: *se poate, de ce nu?!* spre mulțumirea noastră, a bibliotecarilor și a celor care apelează la serviciile noastre. Multe și nebanuite sunt posibilitățile ce le oferă acest program. Lucrul cu *straturi* în acest program are avantajul că putem arăta mai multe modele de imagine dintr-un clic, să transformăm

repede scrisul, culoarea, să ascundem sau să facem vizibile anumite porțiuni ale imaginii.

Biblioteca Județeană oferă consultanță de specialitate tuturor celor care doresc să se specializeze în acest domeniu, organizând cursuri de pregătire la sediul instituției, începând din luna februarie 2012. Cursul se adresează graficienilor, fotografilor amatori sau profesioniști, web-designerilor sau pasionaților de grafică digitală și nu numai. În urma cursului se poate obține certificare **Adobe Certified Expert - Photoshop CS5**.

Bódis Otilia

MINUTE DE POVESTE

Am avut un bunic deosebit! Drept răsplată, Dumnezeu l-a luat la el în săptămâna luminată când se spune că sunt deschise porțile raiului.

În serile lungi și friguroase de iarnă, se adunau la casa bunicilor mei vecini și vecine, bărbații și copiii jucau cărți, iar femeile torceau caierele de lână sau in, în timp ce bunicul le citea. Ce credeți că citea? Povești! Avea acasă aproximativ 35 de volume din colecția **Povești nemuritoare** și **O mie una de nopți**. Le cumpărase pe vremea când a locuit și a lucrat în București. În acele volume se aflau adunate atât marile creații ale autorilor români și străini în domeniul basmului, al snoavei și al poveștilor, cât și basme, snoave și legende populare românești sau din întreaga lume.

Deosebite erau acele seri. Ascultau toți cei prezenți, încântați și bucuroși de cele auzite dar mai ales de faptul că sunt împreună, lucrând și comentând fiecare povestioară, trăgând unele *învățămint*e sau distrându-se prin ridiculizarea unor moravuri. Era o modalitate simplă, firească de a comunica, de a socializa, de a întreține relații de bună vecinătate, de a alunga umbra urâtă și întunecată a singurătății.

În acele vremuri nu erau televizoare decât pe ici pe colo câte un radio, ca atare influența mass-media în viața cotidiană era aproape inexistentă.

Este incontestabil faptul că evoluția tuturor mijloacelor mass-media ne afectează, în mod direct, existența. De asemenea, este bine cunoscut faptul că progresul nu a avut întotdeauna efecte benefice asupra oamenilor, în special asupra copiilor. Aceștia sunt într-o perioadă în care absorb, ca un burete, o paletă largă de informații venite din toate părțile.

Un element care face parte activă din viața tuturor, uneori fiind mai prezent decât însăși familia e televizorul și, pentru copii, desenele animate derulate pe programele acestuia. Datorită faptului că evoluția spre mediatizarea violenței este îngrijorătoare, aceasta a stârnit multe preocupări, studii și reacții critice în rândul psihologilor și nu numai. Este o perioadă în care se emit puncte de vedere exclusiviste asupra efectelor și funcțiilor sociale ale televiziunii. Potrivit aprecierii specialiștilor consumul masiv de programe violente la care sunt expuși atât adulții, cât și copiii generează la aceștia un sentiment de insecuritate și anxietate, iar pe termen lung o stare de indiferență față de oameni, o lipsă a empatiei, sporirea sentimentului de izolare, de retragere din realitate.

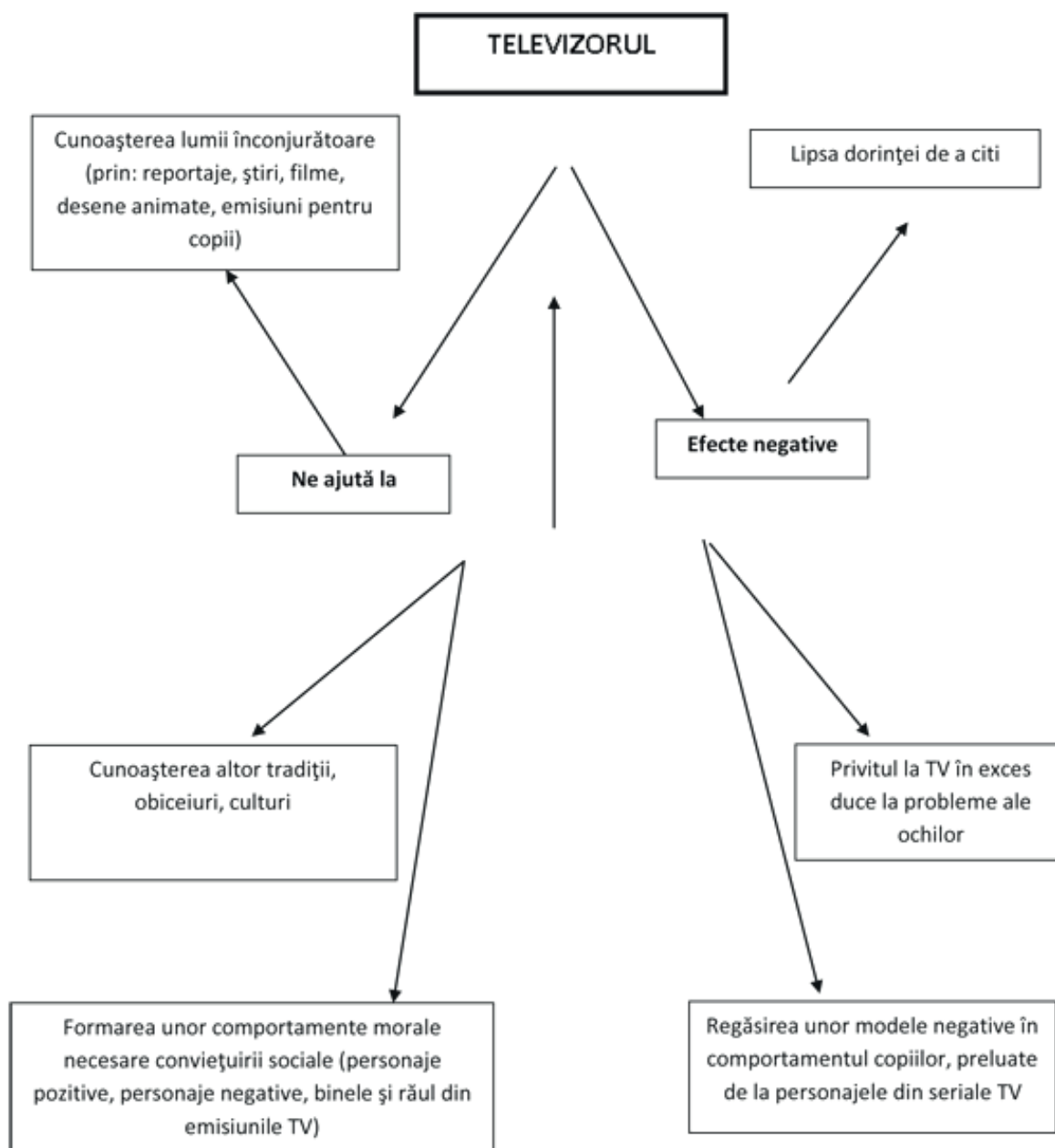
Mulți cercetători susțin, într-o serie amplă de lucrări, că mesajele violente din desenele animate și din alte emisiuni TV constituie o sursă de stimulare a agresivității. Pericolul cel mai mare este că, datorită experienței sociale reduse, copiii pot crede că violența este singurul mod de rezolvare a conflictelor. În general când personajele agresive sunt prezentate ca fiind modele de comportament care generează simpatia și umorul celorlalte, acestea pot deveni o sursă de încurajare a agresivității. În urma a 216 anchete întreprinse în acest sens, George Comstoch afirma: *S-a creat o cultură a violenței...*

Un efect nefast al vizionării excesive a emisiunilor TV este *sindromul lumii rele*. Copiii care urmăresc multe scene de violență televizată vor începe să creadă că lumea e rea și periculoasă.

Există o corelație evidentă între cantitatea programelor urmărite și sentimentul de teamă. De asemenea, există nivele diferite de risc a copiilor ce sunt expuși fenomenului televizual. Un nivel este dat de timpul acordat acestei preocupări, iar altul este dat de specificul emisiunii și gradul de violență care îi ampretează formatul.

Date fiind aspectele enumerate, se conturează nevoia de a interveni pentru a schimba ceva... La nivelul familiei în primul rând și, de ce nu, la nivelul bibliotecilor.

Rolul televizorului în cotidian - schemă sumară

La nivelul familiei e necesară conștientizarea influenței pe care televizorul îl are asupra relațiilor dintre membrii acesteia și în mod special asupra copilului. Antrenarea în alte activități, sportive sau recreative, nu poate fi întotdeauna realizată, dar vizionarea împreună cu copiii a unor emisiuni, selectarea responsabilă a acestora e o tehnică simplă și eficientă. Schimbarea stilului de viață al părinților este necesar pentru că aceștia trebuie uneori să renunțe la o confortabilă situație de plasare a copilului în fața ecranului și de a fi liberi, fără responsabilități. Violența poate fi

ignorată de copil doar în situația în care sunt explicate și discutate rațional elementele observate: să li se explice efectele violenței fizice sau verbale, faptul că manifestarea unui astfel de comportament este dezaprobat de prieteni, familie, colegi, vecini. În acest context, vestea adusă de directorul bibliotecii la secție prin care ne anunța că s-a încheiat un parteneriat între instituția noastră și una dintre televiziunile locale a fost o provocare. Adevărul este că am fost cam sceptici în privința reușitei: noi suntem bibliotecari și nu avem nici pregătire, nici experiență în domeniul show-bizului. Este adevărat că avem activități permanente de promovare a lecturii, de petrecere a timpului liber în bibliotecă, cum ar fi: **În lumea basmelor** (povești spuse de bibliotecar); **De ce ne plac poveștile?**; **Ora de poveste**; **Să confecționăm împreună**; de educație pentru societate: **Ne plac poveștile?** (activitate interactivă cu părinții, bunicii, frații mai mari) ș.a.; de asemenea diferite acțiuni în afara bibliotecii cu și pentru copii, acțiuni menite să ne asigure o bună relaționare cu utilizatorii, dar să apărăm *pe sticlă* era ceva nou, ceva care ne crea anumite rețineri. Emisiunea propusă și realizată în acest parteneriat se numește **Minute de poveste** și se difuzează în timpul săptămânii, în fiecare seară de la ora 18.30 până la ora 19.00, în limba română, iar vinerea de la ora 20.00 în limba maghiară. În cadrul acestei emisiuni, bibliotecarii citesc din colecțiile bibliotecii povești, basme, legende, istorioare cu tâlc, valorificând astfel bogata comoară existentă în bibliotecă, adunând în jurul televizorului toți membrii familiei, aceștia rămânând în continuare împreună pentru a comenta și descifra, după emisiune, intrigile și învățăturile lecturii. Prima poveste lecturată a fost **Tinerete fără bătrânețe și viață fără de moarte** scrisă, după cum bine se știe, de cel ce este numit *împăratul poveștilor*, Petre Ispirescu, nu întâmplător aleasă. S-a dorit a fi mesajul bibliotecarilor către telespectatori, acela că nu există limită de vârstă pentru a citi, a spune sau a asculta povești. Această emisiune s-a dovedit a fi o idee strălucită, canalul de televiziune fiind recepționat în tot județul și nu numai (și în județele vecine), poveștile din colecția noastră ajung, seară de seară și la cei mai puțin răsfățați de soartă, acolo unde poate nu este cine să citească sau din ce să citească. Din păcate abandonul școlar este tot mai frecvent din motive sociale, astfel, serile petrecute la TV, acasă sau în vecini vor înveseli viețile mai puțin fericite ale celor care nu mai frecventează școala.

Feed-back-ul acestei colaborări a fost neașteptat de bun: numărul utilizatorilor bibliotecii a crescut, frecvența la bibliotecă de asemenea. Cărțile din care lecturăm sunt mai solicitate, iar utilizatorii vin cu mai multă încredere, cu zâmbetul pe buze: *v-am văzut la televizor și ne-a plăcut povestea*. La fel de încântați sunt și părinții care ne spun că stau împreună cu copiii și ascultă împreună lecturile noastre. De asemenea avem semnale că de lecturile noastre se bucură foarte tare persoane de vârstă a treia care, la fel ca pe vremea bunicului meu, se adună împreună și ascultă cu drag, unii dintre aceștia neputând citi din motive de sănătate, dar bucuroși că *se citește la televizor*. Am întocmit un chestionar simplu pentru utilizatorii noștri și, periodic, vom urmări părerile acestora și vom ține cont de ele în continuarea emisiunii **Minute de poveste**.

Chestionarul cuprinde următoarele întrebări:

1. De ce mă uit la televizor?
2. Ce emisiuni prefer?
3. Cu cine discut despre emisiunile vizionate?
4. Ce comportamente am preluat de la personajele de la T.V.?
5. Cu care personaj mă identific?
6. Crezi că televizorul poate face rău copiilor?

Nu este ușoară această activitate deoarece suntem puțini și trebuie să ne continuăm activitatea noastră și așa foarte bogată pe care o aveam înainte, dar, este știut faptul că anul 2011 a fost anul voluntariatului, că am fost implicați în multe acțiuni ca voluntari și cu voluntari. Parteneriatul cu televiziunea este cel mai mare proiect de voluntariat care a încheiat anul 2011 dar care nu se va sfârși curând.

Și noi, bibliotecarii suntem de părere că în societatea contemporană, care devine tot mai violentă și egocentrică și în care televiziunea ocupă un loc central în preocupările oamenilor, copiii nu mai au de unde să învețe să fie buni și generoși, amabili și cu un limbaj civilizat, decât dacă au în preajmă adulți preocupați de educația lor, de felul în care se poartă și gândesc. Copiii nu au bine structurat un sistem de valori după care să se ghideze și astfel nu pot să aleagă singuri grâul din neghină. Nouă, adulților, ne revine rolul important de a-i învăța să facă distincția între ce e bun și ce e rău, între care comportament trebuie adoptat și care nu.

Veronica Pop

SĂPTĂMÂNA FAMILIEI, SĂPTĂMÂNA FĂRĂ TV

Lansată la nivel național, în noiembrie 2010 de către omul de afaceri sătmărean Aurel Răcăuțan, Campania *Săptămâna familiei, săptămâna fără TV* s-a desfășurat în anul 2011 în perioada 11–16 aprilie. Încă de la lansare, campania s-a desfășurat simultan, în mai multe orașe din țară cu sprijinul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului având ca parteneri biblioteci publice, muzee, grădini botanice și zoologice din întreaga țară. Scopul acțiunii este reducerea timpului petrecut de copii în fața televizorului și calculatorului, precum și limitarea accesului la programe TV și site-uri cu conținut neadecvat vârstei lor.

Obiectivele acțiunii sunt:

- conștientizarea părinților privind pericolul TV și internetul în educarea și formarea copiilor
- educarea părinților în ceea ce privește controlul parental (selectarea programelor TV potrivite și excluderea celor cu conținut neadecvat, setarea browserelor pentru evitarea accesării unor site-uri nepotrivite vârstei copiilor)
- regăsirea timpului petrecut în familie.

Parteneră în acest proiect, la invitația lansată de către **Zibo.ro**, biblioteca noastră a desfășurat o serie de activități menite să atragă atenția, să semnaleze tuturor celor interesați că televizorul, jocurile pe calculator, internetul, prin conținutul neadecvat pe care îl promovează uneori, poate provoca, în rândul copiilor și tinerilor, atitudini antisociale, precum dezvoltarea insensibilității la violență sau la victimele acesteia, facilitarea agresivității prin învățarea unor tehnici de agresiune, alterarea și sărăcirea vocabularului ș. a.

Activitățile au constat în expoziții tematice organizate în toate secțiile bibliotecii, seminarii informative în școli și licee din municipiu, prezentarea unor metode și tehnici simple pentru părinți de limitare a accesării unor site-uri, aplicarea unor chestionare în rândul elevilor, invitație la lectură, ateliere de creație, plimbări în aer liber, vizite la muzee, biblioteci, parcuri etc., deci oferirea de alternative. Am lansat îndemnuri părinților spre a petrece mai mult timp în familie.

Bibliotecarii s-au deplasat în școli unde au participat, pentru prima dată, la ședințele cu părinții programate în perioada respectivă. Chiar dacă invitația a fost făcută de către diriginți, unele temeri au existat în privința răbdării și atitudinii unor părinți. Am avut însă bucuria de a constata că părinții au manifestat interes față de ceea ce noi le-am pregătit.

După o scurtă prezentare a bibliotecii și a serviciilor pe care ea le oferă comunității, le-am reamintit rolul și importanța pe care biblioteca o are în formarea și educarea copiilor, tinerilor și a celorlalte categorii de public, le-am vorbit despre campania care tocmai se afla în desfășurare și i-am invitat ca în perioada respectivă (iar apoi să permanentizeze) să acorde mai mult timp familiei, să renunțe sau să limiteze timpul petrecut în fața televizorului sau calculatorului. Sigur că noi am selectat câteva cărți înscrise în tematica respectivă cu care am organizat o mică expoziție pe care am și prezentat-o, dar interesul maxim a fost manifestat față de cartea prezentată de către Natalia Pop, bibliotecar la Secția pentru Copii: **Cele cinci limbaje ale iubirii**, autor Chapman, Gary D. Scrisă într-un limbaj accesibil publicului larg, cartea dezvăluie diferite moduri, manifestări ale iubirii, care ne sunt tuturor la îndemână, dar pe care le facem din ce în ce mai rar. În funcție de vârstă, copiii au nevoie de aceste moduri de manifestare a iubirii, care se traduc prin timpul și atenția acordată, comunicarea cu ei, implicarea în diferite activități, atingeri, îmbrățișări, încurajări, consolări, recompense sau chiar impunerea unor restricții, stabilirea unor reguli împreună cu ei care să fie respectate, mai ales că acestea sunt spre binele lor.

Cred că am reușit să tragem un semnal de alarmă atât în rândul părinților, cât și al educatorilor, despre pericolele pe care le pot prezenta folosirea excesivă a calculatorului sau televizorului. Atât părinții cât și profesorii au primit din partea noastră câte un *ghid* care să îi determine să urmărească mai atent comportamentul copiilor atât acasă, cât și la școală. Urmărindu-le împreună comportamentul, dascăli și părinți, pot depista din timp, unele afecțiuni de care aceștia ar putea suferi și care se datorează privitului excesiv la televizor, jocurilor pe calculator sau internetului. Acestea pot fi: tulburări de atenție, de învățare, tulburări de comportament, hiperactivism (sindromul ADHD), dificultăți de scris/citit, insomnia, tulburare anxioasă, nervozitate, irascibilitate, lipsa voinței și a motivării, timiditate socială etc.

Chestionarul aplicat a avut ca scop stabilirea dependenței de internet a subiecților, elevi de la școli și licee din municipiul Zalău, dependență care se răsfrânge, spun specialiștii, în scăderea performanțelor școlare. Chestionarul a cuprins un număr de 8 întrebări închise și a fost aplicat unui număr de 136 de subiecți, elevi, în mod aleatoriu. Ele au fost aplicate atât la sediul instituției, cât și în școli cu ajutorul voluntarilor elevi, utilizatori ai serviciilor bibliotecii.

Așa cum arată rezultatele chestionarului, cu două întrebări la care subiecții au răspuns afirmativ, în procent de 84,14 și respectiv 58,82% (întrebarea 1 și 5) nu există dependență de internet în rândul elevilor chestionați, motiv de îngrijorare fiind doar când subiecții răspund *DA* la cinci sau mai mult de cinci din întrebări, limită, care, conform specialiștilor americani, ar da dependență de internet. Trebuie mare discernământ și echilibru în utilizarea în educație a noilor tehnologii, deoarece tot specialiștii apreciază că: *Folosirea internetului ca resursă pentru educație se bucură de un sprijin aproape universal din partea studenților, părinților, profesorilor și instituțiilor. Totuși, un studiu a arătat că 86% dintre profesorii, bibliotecarii și specialiștii în computer din instituțiile școlare, care au fost chestionați în acest studiu, consideră că folosirea Internetului de către copii nu le îmbunătățește performanțele școlare. Ei au argumentat că informația pe Internet este prea dezorganizată și nu are legătură cu programa școlară și cu manualele pentru a-i putea ajuta pe elevi sau pe studenți să obțină rezultate mai bune.*

Deși meritele Internetului îl fac să fie o unealtă ideală pentru studiu și cercetare, utilizatorii pot naviga ușor pe site-uri nerelevante, se angajează ușor în discuții cu prieteni sau necunoscuți, își consumă timpul cu jocuri interactive, toate acestea în detrimentul activităților dinamice, productive.

Biblioteca este și va rămâne întotdeauna cea mai devotată prietenă a tuturor celor care doresc să se dezvolte mental, intelectual, fizic, emoțional... sănătos și să găsească soluții, informații și oportunități de a depăși impedimente, de orice natură.

CHESTIONAR

1. Simți că te preocupă Internetul?

1. Da 2. Nu

2. Simți nevoia să utilizezi Internetul pe perioade de timp din ce în ce mai mari pentru a putea obține satisfacție?

1. Da 2. Nu

3. Ai făcut de repetate ori eforturi fără succes pentru a modera sau a te abține de la utilizarea Internetului?

1. Da 2. Nu

4. Te simți neliniștit, prost dispus, deprimat sau iritat atunci când încerci să întrerupi sau să oprești utilizarea Internetului?

1. Da 2. Nu

5. Rămâi on-line un timp mai lung decât ți-ai propus inițial?

1. Da 2. Nu

6. Ai periclitat sau ai riscat pierderea unei oportunități semnificative în ceea ce privește o relație sau o carieră profesională din cauza Internetului?

1. Da 2. Nu

7. Ai mințit pe membrii familiei, pe terapeuți sau pe alte persoane pentru a ascunde proporțiile implicării tale în Internet?

1. Da 2. Nu

8. Folosești Internetul ca pe un mod de a fugi de probleme sau de a-ți elimina o stare neplăcută (ex. sentimente de neajutorare, vinovăție, depresie)?

1. Da 2. Nu

Vârsta: _____, Sex: _____, Ocupația: _____

Doina Maniura

SĂLAJ - OAMENI ȘI OPERE

În anul 2011 Biblioteca Județeană Sălaj a editat o lucrare de amploare pentru județ, o carte de referință care va fi utilizată de toți cei care vor dori să cerceteze acest colț de țară.

Așezat în partea de Nord-Vest a României, **Sălajul** a fost locuit din vechime. Prima atestare documentară se găsește în **Gesta Hungarorum**, unde Anonimus arată că, la venirea ungarilor în Transilvania, au găsit aici o populație organizată în trei formațiuni politice conduse de *duci* sau *voievozi*. Este vorba de

voievodatele lui Gelu, Glad și Menumorut. După ocuparea Transilvaniei, statul feudal maghiar a organizat acest teritoriu în comitate. În secolul al XII-lea sunt amintite în documente 10 comitate, din care făceau parte Crasna (1162), Szolnok (1166) și Cluj (1177).

Ca județ de sine stătător, Sălajul a fost înființat în 1876 din fostele județe Crasna, Solnocul de Mijloc și câteva comune din fostul județ Dăbâca. Această împărțire s-a menținut până în anul 1925, când are loc o nouă împărțire administrativ-teritorială, județul Sălaj cuprinzând o comună urbană de reședință: Zalău, 10 plăși (Bocșa, Buciumi, Cehu Silvaniei, Crasna, Carei, Jibou, Supurul de Jos, Șimleu Silvaniei, Valea lui Mihai și Tășnad) și 267 de comune rurale.

După Dictatul de la Viena (1940), s-a revenit la vechea organizare teritorială din 1876 care s-a menținut până în 1946, când se revine la configurația din 1926, având loc o organizare teritorială a județului, în urma căreia Sălajul cuprindea un oraș reședință de județ: Zalău, 2 orașe: Carei, Șimleu Silvaniei, 131 comune rurale, compuse din 299 de sate.

În 1950 s-a trecut la o altă împărțire administrativă a României, în raioane și regiuni, care s-a menținut până în 1968 când, în urma reformei administrativ-teritoriale, s-a trecut la împărțirea cunoscută și azi.

Din dorința de a face cunoscut județul Sălaj tuturor celor care manifestă sau vor arăta interes, Biblioteca Județeană *I.S. Bădescu* se preocupă în permanență să adune informații despre oameni, locuri, fenomene, evenimente pe care le prelucrează și le pune la dispoziția publicului. O parte din aceste informații le-am adunat în volume, dar mult mai multe pot fi consultate în bazele de date ale instituției.

BIBLIOTECA fiind, înainte de toate, CASĂ A CĂRȚII, am cules, cu prioritate, informații despre cei care, indiferent de domeniul de activitate, și-au pus numele pe-o carte, au realizat expoziții sau opere de artă transmitând privitorilor alte idei de creație, au avut un rol important în viața cultural-științifică a județului nostru. Astfel, realizări în domenii precum: artă, cultură, literatură, știință și tehnică sunt prezentate în acest volum, cu mențiunea că, eventualele absențe, sunt independente de interesul nostru. Publicitatea pentru culegerea datelor s-a efectuat sub multe forme și o perioadă îndelungată de timp, dar, nu toți cei cărora li s-au solicitat informații au răspuns, iar alții nu au dorit să fie cuprinși în această lucrare, din motive pe care nu le amintim aici. Bucuria noastră, a celor care am adunat și prelucrat informațiile primite, ar fi fost aceea ca toate *numele* care au însemnat ceva pentru zona cercetată să se regăsească în paginile acestui volum.

Aprecierile de care s-a bucurat editarea Dicționarului biobibliografic *OAMENI DE SEAMĂ AI SĂLAJULUI*, vol. I-II (2004, 2006), epuizarea tuturor exemplarelor într-un timp relativ scurt, dar și numărul însemnat de autori și opere apărute în ultimii ani, motivează necesitatea editării lucrării de față.

Am concentrat într-un singur volum datele pe care am reușit să le culegem până la momentul actual, renunțând la detalii precum: referințe critice, enumerarea cursurilor efectuate, a evenimentelor la care s-a participat, a premiilor sau diplomelor obținute ș.a., considerând că este mult mai importantă sinteza activității, din datele consemnate de noi, cititorilor deschizându-li-se calea spre operă, numai astfel fiind îndreptățiți să emită judecăți de valoare, un simplu titlu nu are puterea să transmită bogăția de informații din cartea spre care ne îndrumă. Am cuprins în această lucrare atât personalități cunoscute pentru valoarea

activității desfășurate și a operei editate, cât și pe cei care, fără a avea o activitate de cercetare sau editorială recunoscută, au încercat să-și adune în volum gândurile, ideile, preocupările. Am considerat că este important să menționăm cât mai multe nume și opere, aprecierile critice lăsându-le celor care vor fi interesați să studieze, în profunzime fenomenele relatate.

Din respect pentru valorile județului, Biblioteca Județeană Sălaj a inaugurat în ultimii ani mai multe activități și manifestări, printre care de un real succes se bucură: **SĂLĂJENI LA EI ACASĂ** (manifestare dedicată omagierii și comemorării personalităților sălăjene); **SALA SCRITORILOR SĂLĂJENI**, spațiu special dedicat colecției, păstrării și cinstirii operelor create de cei care s-au născut, au locuit în județul nostru sau au avut un anumit rol în dezvoltarea și promovarea acestuia; revista proprie - **I.D.E.I.** (informare, documentare, educație, implicare), în paginile căreia sunt invitați an de an sălăjenii omagiați de instituție să-și exprime gândurile în legătură cu fenomenul cultural local, județean, național... mondial; **Moștenire și cunoaștere locală**, pagină specială pe site-ul propriu, unde sunt cuprinse date și informații de larg interes despre municipiul Zalău și județul nostru; cele două dicționare: **Oameni de Seamă ai Sălajului** și **SĂLAJ - Oameni și Opere**, precum și lucrarea de amploare care se găsește în pregătire: **JUDEȚUL SĂLAJ, MONOGRAFIE** (în care vom cuprinde și toate scrierile apărute, până la data editării, despre județ), vor oferi o imagine de ansamblu asupra acestor locuri, eforturile noastre fiind completate și sprijinite de tot mai multe monografii și studii referitoare la localități sălăjene sau prezentând aspecte importante din viața locuitorilor acestora, lucru ce demonstrează nevoia de identitate locală și dorința de a promova valorile autentice.

Nimic valoros și durabil nu se poate realiza fără colaborarea celor care, cunoscând un fenomen, domeniu, o realizare demnă de a fi notată... le transmit spre cei care încearcă să le culeagă în volum ca să nu se uite oameni și fapte.

Dicționarul acesta, în care Biblioteca Județeană a încercat să cuprindă cât mai multe informații, nu are meritul de a fi nici perfect, nici complet. Cu siguranță mai sunt multe nume ce ar fi trebuit consemnate. Munca noastră va continua, îmbogățind în permanență baza de date și oferind-o spre informare tuturor solicitanților.

Mulțumim, respectuos, tuturor celor care au răspuns la timp solicitării noastre și au oferit informații atât personale, cât mai ales despre sălăjeni pe care i-au recomandat ca fiind meritorii pentru a face parte din lucrarea de față.

Florica Pop, coordonator
Lucia Bălaș, Bódis Otília

SĂLĂJENI LA EI ACASĂ - 2011

ACASĂ... dulce și sfânt cuvânt!!! Fiecare OM este legat, prin nebănuite fire și rădăcini, de sfera originilor! Oriunde îl poartă pașii, dorurile, drumurile, visele... duce cu el, în suflet și gând, locul acela unic ce i-a legănat copilăria și devenirea!

Biblioteca Județeană **SĂLAJ** îi cheamă an de an pe cei care, prin realizări profesionale, prin OPERE ce vor dăinui peste vremi, fac cinste acestor plaiuri silvane.

Pe lângă criteriul valoric, invitația de ONOARE se face și ținând seamă de **buchetul rotund de ani**, împletit din florile recunoștinței.

2011 - Eveniment special: invitați de seamă:

**ONUC NEMEȘ-VINTILĂ
TEODOR ARDELEAN**

Sala **POROLISSUM** a Consiliului Județean Sălaj a fost neîncăpătoare în 23 iunie!!!

Colegii noștri au fost omagiați de sălăjeni într-o atmosferă de sărbătoare. S-au prezentat principalele momente din viața și activitatea profesională, au fost felicitați de colegi și prieteni, au fost provocați să exprime *cuvinte peste vremi*: o emoție înălțătoare, un gând nerostit, un îndemn... să își amintească: o întâmplare, un om, o carte... care le-au influențat destinul... Emoții unice!! O sală mare, modernă, peste 300 de sălăjeni trăind și simțind vibrațiile valorilor nepieritoare!!!

Au fost prezente oficialitățile județului: prefect, subprefect, președintele Consiliului Județean, directorii de instituții, reprezentanți ai Episcopiei Sălajului, ai cultelor, importanți oameni de cultură ai județului veniți din toată țara... lume bună, lume care iubește VALOAREA reală, prieteni ai BIBLIOTECII!

Evenimentul nu ar fi fost deplin dacă managerii de Biblioteci Județene din România, dăruți de Sălaj, nu ar fi fost toți. Astfel, colegii noștri omagiați, au fost întâmpinați la Zalău și de LIGIA MIRIȘAN, manager la Biblioteca Județeană *Gheorghe Șincai*-Bihor, iar pentru ca aprecierea și respectul ce li se cuvine din partea noastră, a tuturor, să fie depline, încununarea acestui moment special a dăruit-o Doamna DOINA POPA, președinta Asociației Naționale a Bibliotecarilor și Bibliotecilor Publice din România, prezentă la Zalău.

Despre *oameni speciali* se vorbește în cuvinte alese, cu o tonalitate aparte, iar noi avem încrederea că toți cei prezenți au înțeles din nou cât de important este *omul potrivit la locul potrivit!*

Colegii noștri, care au dăruit atât de mult BILIBIOTECONOMIEI românești, au primit din partea Consiliului Județean Sălaj și a Bibliotecii Județene Sălaj- DIPLOMA:

OAMENI DE SEAMĂ AI SĂLAJULUI,

precum și respectul, dragostea și prețuirea sălăjenilor prezenți într-un număr impresionant.

Am amintit, în primul rând, de colegii noștri omagiați la Zalău, deoarece prezența lor a adus o valoare în plus evenimentului, devenit tradiție.

Cu același respect și emoție spirituală au fost primiți și:

ARTEMIU IOSIF VANCA, VASILE RUSU, VIOREL HODIȘ, OLÁH MARGIT, NICOLAE COSTRUȚ, GHEORGHE INDRECAN, NICOLAE MOCUȚA, ONUC COZAR, IOAN TOMOLE, GRIGORE GRIGORUȚ, KOVÁCS KURUC JÁNOS, GYÖRFI - DEÁK ELISABETA SIMONE, IOAN VASILE BULGĂREAN

Toți cei care au avut privilegiul să participe la acest eveniment au fost prezentați în fața publicului, dar emoționante și profunde cuvinte au rostit fiecare în parte, bucuria revederii prietenilor și a locurilor natale făcându-ne să simțim că **recunoștința este floarea inimii**, iar cei care respectă valorile trecutului și prezentului vor dăinui în viitor.

Manifestarea aceasta de recunoștință și apreciere a valorilor locale am recomanda să se organizeze la nivelul fiecărei biblioteci județene, fiind încă un prilej de a demonstra că BIBLIOTECA este sufletul și memoria unei comunități!!!

Redăm o parte din gândurile așternute în acea zi memorabilă în **CARTEA DE AUR A BIBLIOTECII JUDEȚENE SĂLAJ**:

Să recunoști valoarea oamenilor, s-o promovezi, să realizezi evenimente speciale pentru cei care printr-o carieră strălucită și prin imaginea lor publică fac cinste locurilor natale sunt lucruri extraordinare care, aici în SĂLAJ, se petrec frecvent.

SĂLĂJENI LA EI ACASĂ i-a omagiat în 2011 și pe slujitorii bibliotecilor: Onuc Nemeș - director al Bibliotecii Astra, Sibiu și Teodor Ardelean - director al Bibliotecii Județene Petre Dulfu, Maramureș.

Felicitări sincere organizatorilor pentru toate edițiile de până acum și cele viitoare!!!

Doina Popa, președinte ANBPR

Peste vremi, a venit vremea să mă întorc Acasă. Aici, la Zalău, la invitația Consiliului Județean Sălaj și a Bibliotecii Județene I.S. Bădescu, a doamnei director, Florica Pop.

Momente absolute emoționante, încadrate de onoare în lucrare, o sărbătoare de suflet, în care ne-am încălzit peste poate cu vorbe de drag și dor pentru Sălajul nostru iubit.

„Sunt și eu un copil al Sălajului” a fost primul articol pe care l-am scris la Năzuința în 1972. Era un interviu cu renumitul profesor clujean de sociologie, Ion Aluaș. Peste vremi, azi a venit vremea să declar și eu la fel. Sunt un copil al Sălajului. Am dus cu mine în lume satul meu, Moigrad, familia mea, dascălii mei, sătenii mei, din Moigrad și Mirșid, conjudețenii mei. Am iubit în numele acestui topos, am lucrat în numele acestui ethos, am (chiar) suferit în numele acestui logos.

E vremea amintirilor. E bine să ne facem și aici ordine. M-am mărturisit în public și mă mărturisesc și aici. Nimeni nu valorează mai mult decât îi oferă (permite, acceptă...) societatea!

Nu suntem niciodată singuri și nici nu trebuie să fim. Iar când suntem departe de casă, de rădăcină, e mai bine să ne visăm rădăcina, să ne visăm cu rădăcinile noastre.

Mulțumesc pentru invitație și pentru onoarea ce mi s-a făcut!

Prof. Dr. Teodor Ardelean,
Manager Biblioteca Județeană, Maramureș

*

NOTĂ: înainte de publicarea acestui număr al revistei *I.D.E.I.*, am avut marea și sincera bucurie să primim o VESTE MINUNATĂ:

ACADEMIA ROMÂNĂ, cel mai important forum științific și cultural al țării a acordat PREMIUL ION PETROVICI, Domnului DR. TEODOR ARDELEAN, pentru lucrarea:

LIMBA ROMÂNĂ ȘI CULTIVAREA EI ÎN PREOCUPĂRILE ASTREI, apărută la Editura LIMES, Cluj-Napoca, 2009

FELICITĂRILE ȘI APRECIERILE SINCERE ALE TUTUROR SĂLĂJENILOR!!!

*

Bucuria revederii meleagurilor sălăjene, în special zona istorică de la Poarta Sălajului la Guruslău, prin Zalău, pe urmele Viteazului Mihai I, mi-a încălzit inima de sălăjean trăitor în Sibiu, de peste 62 de ani, vreme în care sufletul meu s-a preumblat pe Someș... semn cald de dragoste de vatra străbună în care dorm oasele strămoșilor mei, sălăjenii și nația lor din Lupșa Apusenilor:

*Emoția îmi tremură mâna,
Dar sufletul meu înflorește,
Că pașii mei calcă țărâna,
Iar inima mea, în amintirea morților, crește!*

Oferind dragostea mea sălăjenilor, oriunde voi fi... nu vă zic “Adio”, ci “La revedere”.

Vasile Rusu, Sibiu

Revenim, iar și iar, la rădăcinile și la izvoarele care ne-au propulsat în lume, cu același sentiment că ne nemurim cu fiecare clipă care trece.

Astăzi, aici, am avut bucuria de a trăi o întâmplare a ființei mele, alături de cei pentru care cuvintele de apreciere sunt prea neînsemnate.

Am trăit aici, astăzi, emoția de a fi alături de Onuc Nemeș, Teodor Ardelean, în binemeritata și minunata revenire în universul pe care îl iubesc atât, al Sălajului, sub semnul prieteniei și al prețuirii, datorat Floricăi Pop și altor suflete dragi nouă.

E un moment de grație, unic!!!

Prof. Ligia Mirișan,
Manager Biblioteca Județeană, Bihor

Anul 2011 a chemat la această întâlnire de suflet și pentru suflet sălăjeni care au făcut să vibreze sutele de participanți la eveniment. A fost atâta trăire spirituală, atâta bogăție în exprimare, încât dragul nostru prieten și... MAESTRU,

GRIGORE GRIGORUȚ ...și-a schimbat *repertoriul* propus inițial pentru încununarea

întâlnirii. Fiind unul dintre omagiați, intervenția urma să fie una specială, nu prin vorbe, ci prin... ARTĂ, prin talentul unic de a dăruî cântecului, vraja notelor ce fac inimi să colinde în lumi neasemuit de frumoase, acolo unde, doar cu profunzimea arcușului strunit de cele mai intense trăiri umane se poate pătrunde.

A simțit încărcătura momentului și a revărsat peste noi toți *geniul* muzicii transmise cu toată participarea ființei!

Am stat apoi seara, la un ceai, cu *maestrul* și cu prietenul nostru venit din Sibiu, Onuc Nemeș, iar ceea ce am ascultat atunci și în ziua următoare despre *DAR* și *HAR*, despre *întâmplare* și *destin* m-au convins din

nou (a câta oară, Doamne!?) că atunci când ajutăm divinitatea să îplinească *previziunea stelelor* noastre norocoase, viața din jur poate fi trăită într-o armonie și plenitudine cerească!

Fiecare notă o simt, podeaua de pe scenă tremură, iar eu plâng și mă bucur împreună cu acordurile Ansamblului, dar, atunci când vibrația nu este trăită, când se atinge cu pasivitate coarda instrumentului, privesc cu mare asprime la cei din fața mea și ei simt că nu sunt mulțumit, că pentru aplauze, noi, artiștii, trebuie să ardem, să punem pe note sufletul nostru, care, doar astfel, poate ajunge în... palmele ascultătorilor!

Sunt doar câteva cuvinte din curgerea lină ce mi-a transmis-o, la puțin timp după eveniment, Grigore Grigoruț, reușind să mă determine să-mi țin respirația, să uit de timp și spațiu, să pătrund taina unui profesionist desăvârșit. Am regretat apoi, închizând telefonul mobil, că nu am înregistrat totul, ca pe un vrednic poem al dăruirii, dar și ca pe o lecție pe care cei care intră în această lume, a celor de pe scenă, a artiștilor, ar trebui să o asculte și, mai ales, să o trăiască, să o îplinească!

Au fost multe *cuvinte peste vremi*, rostite de toți cei omagiați, nimeni nu se grăbea, petrecând în lumea CUVÂNTULUI adevărat și al ROSTIRII cu rost, aproape cinci ore. Să mai spună, cei neștiutori, că evenimentele culturale adevărate și neformale nu mai sunt de atractivitate!

FELICITĂRI TUTUROR și MULȚUMIRI pentru prestață!

Aplauzele le adunăm în cupa de aur a sufletelor noastre!

Florica Pop

PERSONALITĂȚI SĂLĂJENE ANIVERSATE ȘI COMEMORATE - 2011

- 2 ianuarie 1961 - **ALEXANDRU CRIȘAN** - 50 de ani de la nașterea artistului plastic
 5 ianuarie 1886 - **SUBA LAJOS** (m. 1946) - 125 de ani de la nașterea poetului
 21 ianuarie 1941 - **DUMITRU MUREȘAN** - 70 de ani de la nașterea poetului
 23 ianuarie 1936 - **OLÁH V. MARGIT** - 75 de ani de la nașterea profesoarei și poetei
 1 februarie 1951 - **VASILE IOVIȚĂ** - 60 de ani de la nașterea preotului
 3 martie 1941 - **RADU GH. MIHAI TRIF** - 70 de ani de la nașterea medicului veterinar
 4 martie 1936 - **VIOREL HODIȘ** - 75 de ani de la nașterea lingvistului
 6 martie 1961 - **GYÖRFI-DEÁK ELISABETA SIMONE** - 50 de ani de la nașterea profesoarei,
 poetei, prozatoarei
 6 martie 1986 - **TATÁR GÉZA** (n. 1912) - 25 de ani de la moartea profesorului, istoricului local
 7 martie 1931 - **MITRULY MIKLÓS** - 80 de ani de la nașterea folcloristului, lectorului universitar
 9 martie 1946 - **BODA IOSIF** - 65 de ani de la nașterea sociologului și analistului politic
 9 martie 1931 - **SIMION COTOI** - 80 de ani de la nașterea medicului
 13 martie 1951 - **KOVÁCS KURUC JÁNOS** - 60 de ani de la nașterea profesorului, istoricului
 17 martie 1861 - **HEGEDŰS SÁNDOR** (m. 1925) - 150 de ani de la nașterea scriitorului
 26 martie 1946 - **VIRGINIA LUCIA ZANC** - 65 de ani de la nașterea medicului
 29 martie 1946 - **ONUC COZAR** - 65 de ani de la nașterea profesorului universitar
 9 aprilie 1946 - **CORINA HORVAT BUGNARIU** - 65 de ani de la nașterea artistei plastice
 25 aprilie 1941 - **VASILE POPA** - 70 de ani de la nașterea inginerului
 11 mai 1961 - **MÁRKUS LÁSZLÓ** - 50 de ani de la nașterea învățătorului, artistului plastic
 15 mai 1926 - **AUREL MARTIN** - 85 de ani de la nașterea criticului literar
 3 iunie 1961 - **RADU EMIL SESTRĂȘ** - 50 de ani de la nașterea inginerului
 8 iunie 1946 - **ANA POP** - 65 de ani de la nașterea artistei plastice
 10 iunie 1936 - **VASILE RUSU** - 75 de ani de la nașterea scriitorului
 12 iunie 1946 - **ONUC NEMEȘ-VINTILĂ** - 65 de ani de la nașterea profesorului
 18 iunie 1936 - **ARTEMIU IOSIF VANCA** - 75 de ani de la nașterea inginerului
 21 iunie 1946 - **ȘTEFAN POIENARU** - 65 de ani de la nașterea inginerului
 29 iunie 1936 - **ZSISKU JÁNOS JÓZSEF** (m. 2009) - 75 de ani de la nașterea preotului, poetului
 9 iulie 1946 - **IOAN TOMOLE** - 65 de ani de la nașterea profesorului, istoricului
 11 iulie 1961 - **MELEG ATTILA** - 50 de ani de la nașterea actorului păpușar
 14 iulie 1951 - **GHEORGHE DOREL TRIF** - 60 de ani de la nașterea inginerului
 23 iulie 1941 - **VIRGIL GHEORGHE OȘAN** - 70 de ani de la nașterea medicului
 29 iulie 1951 - **MÁTYUS ÉVA** - 60 de ani de la nașterea inginerului constructor
 1 august 1986 - **DIANA IOANA OLAH** - 25 de ani de la nașterea poetei
 12 august 1936 - **PAPP BÉLA** - 75 de ani de la nașterea profesorului și pedagogului
 15 august 1951 - **AUREL POP** - 60 de ani de la nașterea analistului programator
 5 septembrie 1941 - **MOSTIS ÁRPÁD** - 70 de ani de la nașterea profesorului
 23 septembrie 1951 - **GRIGORE GRIGORUȚ** - 60 de ani de la nașterea profesorului și dirijorului
 12 octombrie 1941 - **GHEORGHE INDRECAN** - 70 de ani de la nașterea artistului plastic
 17 octombrie 1941 - **NICOLAE GUDEA** - 70 de ani de la nașterea istoricului
 11 noiembrie 1886 - **VARGA MÁRTON** (m. 1952) - 125 de ani de la nașterea horticultorului
 12 noiembrie 1941 - **NICOLAE COSTRUȚ** - 70 de ani de la nașterea profesorului
 4 decembrie 1926 - **OROSZ LUJZA** - 85 de ani de la nașterea actriței
 12 decembrie 1586 - **BÁTHORY ISTVÁN** (n. 1533) - 425 de ani de la moartea principelui
 Transilvaniei, regelui Poloniei
 18 decembrie 1951 - **ŐSZ CSABA** - 60 de ani de la nașterea actorului păpușar, regizorului tehnic

NASC ȘI LA ...SILVANIA OAMENI

Parafrazându-l irezistibil pe marele cronicar al Moldovei iată că și-n Sălajul nostru, atât cât a mai rămas el din vechile *Silvanii* (Șimleu *Silvaniei*, Cehu *Silvaniei* etc.) - *nasc Oameni și (chiar) Opere*, după cum ne arată convingător prezentul *dicționar biobibliografic*.

Începută cu mulți ani înainte de către Biblioteca Județeană a Sălajului, această lăudabilă operă de documentare s-a concretizat într-un număr de volume premergătoare, dintre care cităm doar câteva: *Sălăjeni la ei acasă*; mai multe numere ale revistei proprii a BJS, frumos intitulată *I.D.E.I* (informare, documentare, educație, implicare); *Oameni de seamă ai Sălajului*, precum și volumul enciclopedic *Județul Sălaj, monografie*, aflat în revizie finală la ora actuală.

Sălaj - Oameni și Opere. Dicționar biobibliografic reprezintă o concentrată sinteză a acestei întregi munci de documentare, pe care intelectuali ai Silvaniei, în frunte cu frumosul colectiv feminin al Bibliotecii Județene Sălaj, sub coordonarea Distinsei Doamne **Florica Pop**, managerul acestei *Case a Cărții* - cea mai frumoasă definiție a unei biblioteci - au realizat-o în decenii. Să-i dăm cuvântul coordonatorului/manager:

Am concentrat într-un singur volum datele pe care am reușit să le culegem până la momentul actual [...] Am cuprins în această lucrare atât personalități cunoscute pentru valoarea activității desfășurate și a operei editate, cât și pe cei care [...] au încercat să-și adune în volum gândurile, ideile, preocupările. Am considerat că este important să menționăm cât mai multe nume și opere, aprecierile critice lăsându-le celor care vor fi interesați să studieze, în profunzime, fenomenele relatate.

Sigur că deceniile scurse de la momentul recoltării primelor date până la ieșirea de sub tipar a opului i-au pus amprenta pe *efigiile* unora/multora dintre omagiții prezenți în dicționar, apăruți cu realizările lor de atunci. După cum se exprima plastic unul dintre aceștia - prezent la lansarea, foarte fastuoasă! - *cei mai mulți dintre noi eram pe-atunci mult mai bogați în podoaba capilară decât în operă. Pentru foarte mulți dintre noi astăzi, la lansare, situația se prezintă exact invers*. De unde s-a tras concluzia că s-ar cuveni o ediție îmbogățită, adusă la zi, ceea ce coordonatorul a și promis că se va realiza-n curând. Desigur, în conformitate cu și-n limitele resurselor financiare.

Vânt din pupa! - frumosului și harnicului colectiv al Bibliotecii Județene Sălaj.

Specială mențiune merită Consiliul Județean Sălaj și președintele acestuia, **Tiberiu Marc**, fără al căror sprijin financiar avem convingerea fermă că apariția volumului... ar mai fi putut aștepta mult și bine. Mecенatul, o știm cu toții, este - în aceste vremuri de tranziție - o *rara avis*, o floare rară. Cu atât mai lăudabilă este sponsorizarea acestui *Dicționar*, lucrare de prestigiu pentru un județ, din partea Consiliului Județean Sălaj, la care ne-am referit.

Cinste membrilor lui!

Viorel Hodiș (V. Brebanu)

AM ÎNTÂLNIT PE TRASEUL VIEȚII SĂLĂJENI DE MARE FORȚĂ CULTURALĂ sau O ÎNCERCARE DE AUTOBIOGRAFIE CU DICȚIONARUL BIOBIBLIOGRAFIC SĂLAJ - OAMENI ȘI OPERE ÎN FAȚĂ

Îmi stăruie încă în amintire întreaga atmosferă elevată în care Biblioteca Județeană I.S. Bădescu Sălaj a cinstit câțiva *oameni de seamă ai Sălajului* în 2011, ocazie cu care am primit în dar impresionanta lucrare de factură enciclopedică la care voi face mereu trimitere în acest eseu. Se spune că astfel de lucrări *de referință* nu se citesc, ci se folosesc atunci când se ivește o nevoie în cercetare. Eu, personal, eram atât

de ahtiat după informații de acest gen încât *am devorat-o* cu o poftă imposibil de stăpânit. Acest lucru se întâmpla în primul rând pentru că întotdeauna m-am revendicat de la o condiție existențială topografică certă de *fiu al Sălajului*, ținut/județ care, mai mult decât altele, în toate timpurile a funcționat ca o matrice esențială și de forță.

Județ de mai mici dimensiuni astăzi, județ de frunte în vremurile cu o mai bună aranjare a spațiului geografic românesc, Sălajul a fost întotdeauna mai mult un teritoriu de suflet decât unul al bunăstării. Glia dădea roade numai cu

multă transpirație, astfel încât aici oamenii s-au obișnuit cu munca, fără să aștepte neapărat rod bogat. Comunități închegate, mult mai bine unite obștește, din care s-au *ridicat* oameni-vârfuri, ca niște înălțimi-modele, mereu evidențiate și configurate. Moștenirea dacică, alături de elementele de urbanitate romană, valul de migratori care a făcut posibil botezul satului meu Moigrad în acest fel (moi gorod = orașul meu) de către cei care și-au asumat rolul de *topografi* în această parte a lumii, conviețuirea sub tutele regale sau imperiale cu populațiile maghiare, toate aceste elemente au făcut din Țara Silvaniei și împrejurimi un ținut închegat, cu o filosofie de viață aparte, cu o psihologie tipică, în care elementele vitale sunt cele ale comunicării și solidarității, în care dragostea între oameni este cu adevărat cea mai mare forță umană. Un fel de *terra magica*, un soi de Țară a lui *țucu-te* sau *țucu-lu*, o zonă în care toate provocările grele ale vieții au primit de la locuitorii ei răspunsuri christice de viață exemplară. Oameni buni la suflet, cu broderii intime de alesături caracteriale, cu știința punerii în operă a rezervelor umane date nouă în fiecare cod genetic personal, spre folosință socială, oameni de bine, oameni de ispravă chiar și când isprăvnicia nu e o simbrerie și mai ales atunci.

Așa am simțit încă de mic, așa am fost crescut de părinții mei Teodor și Onița Ardelean, oameni trecuți prin experiența refugiului, acolo în Cislădie, unde s-a născut, cu șase ani mai devreme, fratele meu Ioan (p. 17).

După *darul natal* al Moigradului-Porolissum, cum se cheamă azi satul și datorită demersurilor mele personale, a urmat *darul copilăriei*, satul Mirșid, mai mic dar mai emancipat, cu gară CFR și mulți salariați în acest domeniu, cu școală care aduna copii la gimnaziu din trei sate. Nu știu cum o fi acum școala, dar, cu dascălul de română Ion Constantinescu, care ne preda la orele de limba română după Gramatica Academiei, cu profesorul de biologie Gh. Mureșan care ne-a educat *botanic și agricol* în pădure și pe câmpuri, cu ceilalți dascăli memorabili, în acea vreme Școala generală din Mirșid a ajuns unitate de elită. Stau pe post de argumente zecile de specialiști *ridicați* din Mirșid, Firminiș sau Popeni, iar la vârfuri de performanță Nicolae Pop (p. 261) și Gheorghe Chende-Roman (p. 63).

Am ajuns la Liceul din Jibou, datorită profesorului Iuliu Suciu (p. 295) care venind în inspecție la Mirșid când eram încă pe clasa a VII-a m-a captivat cu promisiunea bibliotecii sale. L-am răsplătit în cei doi ani cât mi-a fost profesor și diriginte cu un premiu național la Olimpiada de literatură română, ceea ce nu se prea cunoscuse prin zonă. Premiul mi-a fost oferit la Liceul din Năsăud, acolo unde slujise și dascălul meu de română din generală și unde l-am cunoscut și pe viitorul meu coleg de facultate și prieten Andrei-Iustin Hossu (p. 145)

premiat și el la o clasă mai mare, care m-a încântat cu poveștile despre tatăl său Petre Hossu (p. 145) din Cheud, filosof, cercetător și scriitor, un monument de cultură pe care Sălajul nu trebuie să-l uite și care merită mult mai mult decât doar înscrierea numelui său pe Școala din satul natal.

Același Iuliu Suciu a întemeiat la Jibou și un Cenaclu la care și-au exersat condeii elevii cei mai dăruți într-ale scrisului. De remarcat că din acest *creuzet al creației* a pornit Viorel Varga din Prodănești (p. 335), jurnalist și poet, Vasile Sav din Șoimuș (p. 286), cel mai mare latinist al Ardealului modern, Cornel Grad din Domnin (p. 125), mare istoric și distins universitar, Aurel Pop din Domnin (p. 256) și alții.

După înființarea județului Sălaj, în 1968, profesorul Iuliu Suciu a fost promovat inspector la Zalău iar locul Domniei Sale a fost luat de remarcabilul dascăl Aurel Pășcuță din Prodănești. Generații întregi de elevi îi poartă amintirea pentru tot efortul său de a sădi în ai săi ucenici dragostea de limbă. Iar veșnicul săditor al dragostei de Țară, profesorul Ion Ivănescu (p. 153), exercita statornic rolul său mentorial ce se direcționa și spre elevi, dar și spre dascăli, până dincolo de cumpăna anilor de școală. Mulți se mai *înfiorează* și acum la amintirea orelor de istorie, încărcate de pasiune arzătoare și de patetism iluminant. Profesorul Ivănescu ne îmboldea să călcăm pe urmele *celor foarte buni* de dinaintea noastră, dar mai ales să-i căutăm, să-i contactăm, să-i cunoaștem. Avea în vedere pe Iosif Boda din Jibou (p. 43), Dorel Abraham din Ciglean, Pavel Abraham (p. 7), Birtalan Ștefan (p. 39) și alții.

Am avut onoarea să conduc prima revistă școlară a Liceului Jibou, botezată frumos și simplu **Lyceum**, unde am solicitat cuvânt de salut renumitului profesor Dumitru Micu, de loc din Bârsa (p. 198).

Dar mai ales am avut onoarea să-mi fie profesor de biologie Vasile Fati (p. 107) și să fiu contemporan cu planurile sale și cu primele sale demersuri pentru înființarea Grădinii Botanice din Jibou, configurată în arealul castelului și parcului dendrologic aparținând familiei baronului Wesselényi Miklós (p. 342).

Un rol major l-a avut asupra destinului meu și dascălul și poetul Viorel Tăutan (p. 322), gazda viitoarei mele soții Silvia, prietenă încă din liceu, și nașul copiilor mei Horațiu-Lavinuș și Raluca-Dana. Exersările sale culturale au avut menirea să șlefuiască un condei promițător, care a căpătat treptat o maturitate arhirecunoscută.

O perioadă deosebit de frumoasă am petrecut în Clujul anilor '70-'72. Cu toată pulsația specifică din mediul universitar, *identitatea sălăjeană* nu lipsea. Andrei Hossu, despre care am pomenit, Ioan Budușan din Creaca, Traian Pop din Traniș (p. 262), Ion Taloș din Prodănești (p. 319), Vasile Pușcaș din Surduc (p. 275)... Probabil că ar trebui să-l pomenesc pe psihologul Ioan Berar din Jac (p. 37), dar și pe prof. dr. Zörgő Benjamin, care, la psihologie generală, când preda cursul despre sunete exersa șuieratul unei locomotive de tip 3-24 din Gara CFR Jibou unde lucrase ca acar și tatăl său.

După doi ani *la zi* a trebuit să trec în câmpul muncii, la Ziarul **Năzuința**. O adevărată școală de jurnalism, de unde îmi vin majoritatea clarificărilor specifice, de mare folos în viață, dar și cele mai multe întâmplări frumoase și haioase petrecute în compania unor gazetari de forță: Nicolae Vereș, Valer Hossu din Răstoci (p. 146), Aurel Păușan din Racâș, Ion Onuc Nemeș din Sâncraiu Almașului (p. 219), Eugen Teglaș din Var (p. 322), Ioan Mureșan Bulgăreanu (p. 212), Ioan Lupa Crișan din Cățălu, Simion Gliguță din Bănișor, Valentin Dărăban din Câmpia (p. 94). Tot aici i-am întâlnit personal sau cu semnături pe Ioan Ardeleanu senior din Supurul de Sus (p. 19), Traian Albu, directorul Casei de Cultură din Șimleu Silvaniei (p. 15), Constantin Anton, directorul liceului din Șimleu Silvaniei (p. 17), Laurențiu Ardelean, poetul-țăran din Gârdani (p. 18), Dumitru Bârjac din Păușa (p. 35), Ioan Chezan (p. 64), Constantin Cobârzan din Aluniș (p. 71), Emil Trif (p. 326), Ion Pițoiu (p. 252), Ionel Penea (p. 243), prof. univ. dr.doc. Ioan Pușcaș (p. 273), Teodor Pușcaș, profesorul de la Măeriște (p. 274), Gh. Rusu (p. 282), Grigore Grigoruț (p. 128), Ștefan Goanță (p. 123), Doru Goron (p. 124)...

Sunt amintiri care nu se șterg... Amintiri care nu vor să se șteargă... Primul articol semnificativ a fost un interviu uriaș, care începea pe pagina întâi și continua în interior o pagină întreagă (format mare!) intitulat *Sunt și eu un copil al Sălajului*. A răspuns la întrebări marele sociolog, conf. univ. Ioan Aluaș (da, conf. univ. și nu conf. univ. dr. pentru că la vremea aceea n-avea cine să-i dea doctoratul în sociologie în țară, iar în Elveția unde își dorea nu i se aproba !!!). De loc din Tihău, marele sociolog își ducea *mantia* academică într-un stil aparte, demonstrându-și anvergura cunoașterii prin cercetări curajoase și cursuri lipsite de *închinare ideologică*. Sălăjenii și clujenii n-au voie să-l uite!

Dar cea mai spectaculoasă perioadă din viața mea de fiu al Sălajului s-a derulat în intervalul februarie-aprilie 1975, când am reprezentat județul la concursul de cultură generală și pregătire multilaterală *Cel mai bun continuă*, organizat de Televiziunea Română. După prima etapă, în care muncitorul-emailator din Zalău a surclasat un economist din județul Satu Mare și un profesor din județul Sibiu, am primit cadou din partea *organelor județene*, printre altele, o căsuță tradițională pe care scria *Primul concurs l-ai câștigat / Cu un aer degajat / Și ca să-ți menții curajul / Te susține tot Sălajul!*

Perioada acelor săptămâni mi-a adus cele mai multe felicitări, directe sau în scris, oameni din toată țara mă recunoșteau după *figura* de la televizor. Era și firesc, pe vremea aceea era o singură televiziune, iar concursul se difuza din două în două săptămâni, duminica după masă, antrenând ambiții puternice, iar Sălajul prin mine a făcut o figură atât de frumoasă și neașteptată încât parcă se porniseră în iureș energii colosale până atunci zăgăzuite strategic undeva.

Am trăit și cea mai mare jignire în zilele cele mai glorioase. Regizorul Alexandru Căpușneac le-a spus realizatorilor Ion Mustață și Alexandru Tripon că eu vin și *provin* din singurul județ care a ajuns în comunism, întrucât *în Sălaj nu există diferență*

între sat și oraș și între clasa muncitoare și intelectualitate. Făcea referire la micimea Zalăului și la condiția mea de *muncitor-emailator*. Soarta a făcut să-l determin pe Sandu Căpușneac să-și *înghită* vorbele și să se *plece* în fața prestațiilor ce au urmat!

Nici în *etapa maramureșeană* n-am fost lipsit de *contactele sentimentale* cu sălăjenii. La Baia Mare se pare că circa 30 % dintre locuitori provin din satele și orașele Sălajului de ieri sau de azi. Scriitorul Ștefan Pop Tarniță (p. 267), Clemente Mureșan din Popeni (p. 209), prof. dr. Daniel Mureșan din Creaca (p. 209), profesorul Liviu Hossu de la Șincai (p. 147), Viorel Mureșan din Vicea (p. 211), Florica Bud din Ulmeni (p. 59), Angela Buciuc din Cheud (p. 59), Zamfira Deac, poetesă din Mânău (p. 95), Alexandru Pintescu din Zalău (p. 251), col. Iulian Sălăjan din Tohat (p. 286), Pavel Suian din Gâlgău (p. 296), Simion și Lotica Vaida din Nadiș și Urmeniș (p. 332), Paul Antoniu din Letca (p. 237), Lucian Perța din Gâlgău (p. 245), Teo Moldovan din Jac (p. 204)...

La vremuri de mari zidiri de suflet i-am avut, de asemenea, lângă mine pe unii dintre confracții Sălajului ce străjuiau la posturi de mare însemnătate națională. La Sibiu, Vasile Avram din Lemniu (p. 20) ducea titanic muncă de apostol pe tărâmul literaturii, etnologiei, muzeologiei, jurnalismului și a venit aproape de mine pe vremea când am întemeiat și condus ca decan Filiala Baia Mare a Universității de Vest *Vasile Goldiș* Arad, alături de prof. univ. dr. Alexandru Grad din Fântânele, cel mai bun dascăl de jurnalism alături de Ion Coman de la București. Iar când am continuat zidirea la Cetatea universitară Goldiș din Zalău ne-

au stat aproape (mie, fratelui meu Nelu și *fratelui* într-o *școală ardeleană* Aurel, rectorul!) domnii: prof. dr. Ioan Ciocian (p. 69), prof. dr. Ioan Abrudan (p. 9), Dumitru Gh. Tamba, prefect (p. 321).

Când am croit și consolidat Uniunea Vatra Românească am găsit patriotismul adevărat în acțiunile sobre și încărcate de misionarism românesc ale profesorului universitar clujean Iustinian Petrescu (p. 249), absolvent al Liceului *Bărmuțiu* din Zalău în 1959, care a și dăruit Sălajului lucrarea sa **Natura Silvaniae** (Jibou, 1997).

În perioada senatorială (1992-1996) am avut alături pe unii *sălăjeni-nesălăjeni*: Senatorul Viorel Sălăgean, vărul său Nicolae Sălăgean, secretar general la Ministerul Culturii, jurnalista Corina Crețu de la **Curierul Național**, devenită apoi consilier prezidențial, europarlamentar astăzi, fiica eminentului fizician-cercetător Traian Crețu din Traniș (p. 81), cinstit în urmă cu câțiva ani cu așezarea numelui său pe frontispiciul Școlii din Năpradea (director Aurel Medve, p. 193), judecătorul Nicolae Cochinescu (p. 71), născut în Moigrad, dar peregrinat prin Argeș, Vâlcea, București (prim-adjunct al Procurorului general al României, procuror general financiar la Curtea de Conturi, judecător la Curtea Constituțională 2001-2010) ș.a. Dar și pe sălăjeni autentici: senatorul Vasile Vetișanu din Mălădia (p. 338), celebru pentru multe din realizările sale, dar mai ales pentru **Cartea Șimleului**, **Cartea Ieudului** și **Cronica Codicelui de la Ieud**, senatorul Corneliu Coposu (p. 73) din Bobota, Marele Senior al Politicii Românești, care mi-a făcut onoarea de a mă îmbrățișa după unele discursuri de la tribuna Senatului, ca semn de mare apreciere, ceea ce era un lucru foarte rar în procedurile Domniei Sale, senatorul Valer Suian din Gâlgău...

În viața culturală a Maramureșului m-am implicat cu toate energiile, dar nici una dintre realizări nu pot fi văzute în singularitatea lor, ci întotdeauna în solidar cu alte personalități, greu de enumerat în rândurile de față. Voi face totuși loc în acest șir marelui cărturar, scriitor, om de teatru și jurnalist Vasile Radu Ghenceanu din Doh (p. 120), vicepreședintelui Consiliului Județean Pamfil Bercean, din Brusturi, absolvent de Jibou, președintelui Consiliului Județean, Alexandru Cosma, din Sălățiș.

O perioadă superbă regăsesc acum pe firul memoriei, alături de frații din Asociațiunea ASTRA, evocând personalitățile celei mai mari organizații de suflet din istoria neamului, ale Reuniunilor de învățători, ale Albinei, ale luptei pentru impunerea doleanțelor românilor ardeleni, în marea bătălie pentru limbă, neam și patrie.

Am cercetat, documentat și evocat viața unor personalități cardinale ale neamului, dintre care cu certificat autentic de Sălaj pe următorii: Alimpiu Barbulovici din Chilioara (p. 29), Simion Bărnuțiu din Bocșa (p. 34), Emil Bran (p. 53), Laurențiu Bran (p. 54), Petru Bran (p. 55), Andrei Cosma (p. 75), Demetriu Coroian (p. 74), Ioan Deleu din Pericea (p. 98), Ignatie Darabant (p. 91), Protopopul Ioan Dragomir (p. 100), Petre Dulfu din Tohat (p. 101), Ioan Galu (p. 116), Leontin Ghergariu (p. 120), Ioan Hendrea din Pericea (p. 137), Pompeiu Hossu Longin din Cormeniș (p. 147), Ioan P. Lazăr (p. 175), Iuliu Maniu din Bădăcin (p. 185), Alesandru Papiu Ilarian din Bezded (p. 232), Augustin Paul din Letca (p. 237), George Pop de Băsești (p. 264), Ioan Sima din Pericea (p. 291), Alexandru Șterca Șuluțiu (p. 317), Viorel Știrb din Buciumi (p. 317), Gavril Trif (p. 327), Ioan Vancea (p. 333).

Am participat la numeroase manifestări culturale, în țară și străinătate, unde am avut ocazia, de asemenea, să întâlnesc, fie lansându-și cărți, fie ținând conferințe, fie prezentând expoziții, fie *lăudând neamul și țara și Sufletul Românesc în Mare Lucrarea Lui* mulți sălăjeni, afirmați în diverse domenii:

Victor Hălmăjan din Marca (p. 135), istoricul Ioan Tomole din Zalnoc (p. 324), scriitorul Vasile Rusu din Ciocmani (p. 283), universitarul Gheorghe Șișeștean (p. 313), Virginia Lucia Zanc din Popeni (p. 344), soția scriitorului Grigore Zanc, sociologul Ioan Pășcuță din Muncel, fost coleg de liceu (p. 241), solistul Pavel Păușan, fost coleg de clasă cu soția mea (p. 242), Dan Pitică (p. 251), fiul fostului meu director de liceu Petru Pitică, un eminent geograf, Traian Vedinaș, universitarul care a cercetat opera marilor cărturari O. Ghibu, T. Cipariu, D. D. Roșca (p. 336), Radu Ulmeanu (p. 331), Vasile Daniel Săuca (p. 287),

Ileana Petrean Păușan (p. 249), prozatorul Cristian Contraș (p. 72), generalul Aurel David din Cheud (p. 93), jurnalista Marcela Feraru (p. 111), bibliotecara Fülöp Maria de la Tg. Mureș (p. 114), istoricul literar Gh. Gavrilă din Jibou - Sighișoara (p. 118), cercetătorul Nicolae Gudea (p. 129), Florin Horvath (p. 142), Dinu Iancu Sălăjanu (p. 147), psihologul și sociologul Petru Iluț (p. 149), inspectorul Vasile Marcel Lucaciu (p. 179), Flavius Lucăcel (p. 180), Alexandru Matei, fost coleg (p. 190), procurorul general Valentin Mirișan (p. 200) și soția sa Ligia, directoarea Bibliotecii Județene din Oradea, artistul plastic Gh. Indrecan și familia sa (p. 151), eseistul Daniel Augustin Hoblea din Buciumi (p. 139), universitarul de elită Viorel Hodiș din Brebi (p. 139), Aurel Martin (p. 186), Elena Musca (p. 212), Ioan Oros (p. 226) și alții.

Întrucât mi-e imposibil să-i cuprind pe toți cei pe care i-am selectat odată cu studiul cărții despre **Oameni de seamă ai Sălajului**, voi încerca să închei spunând că mi-e dor de Sava Negrean Brudașcu (p. 218), Generalul Caba (?), Augustin Mocanu (p. 202), Ioan Mac (p. 181), Ileana Domuța Mastan (p. 100), P. S. S. Petroniu (p. 112), și de toți ceilalți nepomeniți de mine, dar bine așezați în catastifele bibliografice, pentru a da Sălajului faimă, renume și prestigiu, pentru a păstra cum se cuvine palmaresul și moștenirea, pentru a structura o elită fără de care nici ținuturile, nici județele, nici regiunile, nici orașele, nici satele... n-au nici o valoare. Și mi-e foarte dor și de coordonatoarea dicționarului, Florica Pop, pentru care am o mare prețuire, dar și semnul (p.?)!...

Notă : Am folosit înscrisul (p.?) în situațiile în care persoanele respective au *operă*, dar din diferite cauze nu sunt cuprinse în Dicționar. Chestiune valabilă și pentru alte personalități întâlnite pe traseul vieții mele, dar despre care prezenta *autobiografie* n-a mai ajuns să detalieze: Vasile Lucăcel de la Muzeu, Dr. Augustin Deac, renumitul istoric, Virgil Măgureanu, Ananie Farcaș, jurnalistul de sport Ion P. Pop, Grigore Ciascai, Vasile Viman, prorector al Universității de Nord Baia Mare, renumitul dirijor Alexandru Viman, în prezent în SUA și mulți alții.

Dr. Teodor Ardelean
Manager Biblioteca Județeană
Petre Dulfu Maramureș

ASTRA ÎN SATUL MEU. DE LA COMUNA VIITORUL LA SATUL MODEL

M-am născut într-un sat aureolat de două religii: cea dintâi și dintotdeauna credința în Dumnezeu și cea de a doua încrederea în **ASTRA**: Asociațiunea Transilvană pentru Literatura Română și Cultura poporului Român. Copilăria întreagă mi-a fost iluminată în casa noastră de pereții plini de icoane printre care stăteau fotografii ce memorau prezența satului în **ASTRA** și prezența **ASTREI** în satul meu.

Timpurile s-au schimbat. Cea dintâi religie a rezistat iar cea de a doua a fost desființată. Dar au rămas în mintea mea poveștile adevărate și miracolul pe care **ASTRA** l-a reprezentat pentru satul meu, Sâncraiu Almașului, județul Sălaj...

Și cum viața omului se petrece între soartă și noroc, cea dintâi a făcut să ajung, peste ani, la Sibiu, în inima veche a **ASTREI**, iar norocul m-a ajutat să devin directorul primei instituții create de **ASTRA** - Biblioteca **ASTRA** (1861), Biblioteca Națională a românilor din Transilvania. Aici, în inima acestei Biblioteci mi s-au reactualizat poveștile bunicilor și ale

părinților mei despre **ASTRA**, despre Casa Națională din sat construită cu sprijinul **ASTREI**, despre Biblioteca populară, despre cursurile din cadrul Școlii Țărănești, despre conferințele pe cele mai diverse teme ținute de personalități ale vremii, despre monografia satului realizată de preotul vrednic de pomenire Vasile Cosma, despre Șoimiadele din Dealul Topii - adevărate olimpiade țărănești, despre *Șoimii Carpaților* și corul din sat și participarea acestora la manifestări mari din Țară sau la *Festivalul Sokolilor* din Praga, despre omul legendă, mare ctitor de Școală Medicală la Cluj, și Tribunalul Șoimilor, prof. Dr. Iuliu Hațieganu,

despre preotul Ștefan Răcășanu, renumitul dirijor al corului, și învățătorul Solomon Biriș, despre comasarea pământului, despre plantarea de pomi de-a lungul șoselei, despre munca în folosul obștii, despre trăirea oamenilor în credință, în pace, în armonie, în frumusețe, bucurie, cinste și adevăr. Iată cum într-un sat mic se regăseau instituțiile principale imaginate și create de ASTRA pentru emanciparea și ridicarea economică și culturală a țăranilor. Într-un anume fel, satul meu dobândește valoare exponențială pentru programul economic, cultural și social al ASTREI, în lumea satului, program care trebuia să se regăsească până în ultimul cătun.

Și din nou soarta și norocul mi-au surâs ajutându-mă să întorc, aici la Sibiu, în semn și cu semn de recunoștință memoriei ASTREI și oamenilor ei luminați câteva gesturi ctitoriale: o nouă și modernă Bibliotecă, lângă cea veche, eternizarea memoriei înaintașilor prin plăci memoriale, busturi, tipărituri și în cele din urmă prin această monografie dedicată ASTREI și satului meu: **ASTRA în satul meu. De la Comuna Viitorul la satul model.**

Ion Onuc Nemeș

CARTEA

Scriu acest articol la solicitarea doamnei Florica Pop. Tema mi-am ales-o singur în dorința de a fi una din domeniul de activitate al instituției pe care doamna Pop o conduce, una de interes pentru cititorii revistei **IDEI**: cartea.

Criticul literar Dan C. Mihăilescu a scris *Cărțile care ne-au făcut oameni*, pe baza răspunsurilor date de 20 de personalități culturale din România cărora li s-a cerut să indice zece titluri de cărți care le-au marcat formarea. Bineînțeles, eu nu m-am numărat printre cei 20, fiind un biet muritor de care autorul n-a auzit și, probabil, nici n-o să audă. Am citit cartea, am văzut răspunsurile lor și m-am rușinat văzând că

multe din titlurile citate de ei nu mi-au căzut în mână, iar de altele nici n-auzisem! Același lucru mi se întâmplă când citesc în **Adevărul de weekend** în pagina *Cărți de căpătâi ale personalităților* răspunsurile unor scriitori, ziariști, actori etc. Sunt convins că nici unii și nici alții nu și-au ales cărțile din cine știe ce listă bibliografică ca să se dea mai intelectuali decât sunt. Așa aș putea face eu, dacă aș dori să mă dau mare. Dar nu doresc asta. Vreau, în schimb, să fac dreptate unei cărți pe care nici unul din ei n-a citat-o și care a stat, în mod indiscutabil, la baza formării noastre a tuturor și pe care eu aș pune-o pe primul loc în lista de

zece: ABECEDARUL. Aș da oricât să pot face rost de abecedarul anului școlar 1942-1943, anul în care mi-am început școala și să-l pun la loc de cinste în biblioteca mea.

M-am uitat apoi în bibliotecă ca să le depistez pe celelalte nouă. Am văzut cărți care m-au făcut să plâng, altele care m-au făcut să râd, cărți pe care nu le-am putut lăsa din mână după ce am început să le citesc și, din contră, cărți pe care le-am abandonat după câteva pagini sau altele, pe care nici nu le-am deschis după ce le-am cumpărat (De ce le-oi fi cumpărat!?). Am văzut și câteva cărți cu autograf de la autori și altele cu dedicații de la cei care mi le-au făcut cadou. Pe care din ele să le citez? Prefer să n-o citez

pe nici una ca să nu le nedreptățesc pe celelalte. În fond, toate au contribuit la formarea și... deformarea mea.

Cărțile cu dedicații sunt primite, mai ales, de la copiii mei și de la soția mea și le păstrez ca pe niște obiecte de preț. Dedicățiile soției sunt delicioase și au și o valoare *istorică*. Reproduc una dintre ele: *Donez această carte soțului meu, în ziua în care nu ni s-a întrerupt lumina la bloc, eu mi-am cumpărat o pereche de cizme noi, iar Vlad (unul din băieții noștri n.n.) s-a întors de la școală cu o vânătăie mare pe obraz. - Februarie 1982.*

Am mai văzut în bibliotecă albume, atlase, dicționare, colecții de reviste și ziare etc. De data asta, n-am nici o rețineră să citez **Dicționarul limbii române moderne**, Editura Academiei Republicii Populare Române, ediția 1958. Este cea mai răsfoită carte a mea, care nu arată prea bine din cauza asta: este cam ferfenițită! Este cartea pe care regret că mi-am procurat-o abia la 22 de ani și n-am avut-o la o vârstă mai fragedă, când citeam tot ce-mi cădea în mână și simțeam nevoia să descifrez sensul unor cuvinte de care nu mai auzisem și pe care nu înțelegeam. Doamne, cât de folositor mi-ar fi fost atunci și DOOM-ul! Din păcate, el a apărut abia în 2005.

Analizându-mi cu această ocazie biblioteca, am mai putut constata că unele dintre cărți sunt frumoase și că ele meritau cumpărate și numai din acest motiv, deși au fost scumpe. În schimb, altele, sunt urâte, dar ieftine. Tot ieftine au fost și cărțile din *Biblioteca pentru toți*, despre care m-ar bate Dumnezeu dacă aș zice că sunt urâte sau dacă le-aș căuta alt nod în papură. Au fost și sunt niște cărți excepționale, cumpărate și de bogați și de săraci și care au contribuit mai mult decât altele la formarea și a unora și a altora.

Ce-aș mai putea spune despre cărți? Că sunt unele pe care am vrea să le avem și nu le găsim sau nu ni le putem permite? Noroc că există bibliotecile. În afară de faptul că am împrumutat multe cărți de la biblioteci, mi-a făcut totdeauna plăcere să citesc în sălile lor de lectură. Când eram student, învățam numai în săli de lectură și niciodată în camera de la cămin sau altundeva. Nu-mi dau exact seama ce contribuie mai mult și mai mult la această plăcere: liniștea aproape desăvârșită, mirosul plăcut al cărților proaspete, ceilalți cititori, amabilitatea custozilor? Cu siguranță, toate la un loc.

Aceiași atmosferă plăcută o găsesc în librării sau la târgurile de carte. Am mai constatat că cei ce intră în librării sau merg la târgurile de carte au ceva în comun: o anumită frumusețe. Este vorba de o frumusețe spirituală pe care, sunt convins, ne-o dau cărțile.

În final, aș vrea să mai spun că am considerat totdeauna cartea ca fiind una din cele mai mari invenții ale omenirii și că am deosebită considerație pentru toți cei ce sunt în slujba ei: scriitori, editori, tipografi, librari, bibliotecari.

Artemiu Vanca

CUVINTE DE MULȚUMIRE

Dacă m-ar întreba cineva, cum îmi închipui eu Raiul, aș răspunde ca marele Jorge Luis Borges. Îmi închipui lumea de dincolo ca pe o bibliotecă imensă, cu șiruri interminabile de cărți așezate pe etajere care se prelungesc spre necuprins. Cărți peste tot, într-un labirint fără de seamă, în care nu numai că poți să te pierzi: este de-a dreptul o datorie de onoare să avansezi, carte după carte, căutând după pofta inimii printre pagini, cu știința faptului că ai o eternitate înaintea ta și că niciodată nu vei duce lipsă de hrană sufletului, cititul.

Mi-aduc aminte că am buchisit aproape concomitent cu ieșirea în lume, adică pe stradă, în orașelul copilăriei mele - orașelul vieții mele de adult împlinit. Eram purtată de mână și ziceam: acolo e tutungeria! Sau: acolo, pe geam, scrie *pâine*, nu? Recunoșteam cuvintele după forma și imaginea lor, coroborându-le cu imaginile luate din viață, cele al căror înțeles îl reflectau. Până la urmă, pe la 4-5 ani ai mei s-au dat bătăuți și m-au surprins cu un abecedar: mi-a pierit și glasul de emoție frunzărind paginile colorate ale noii mele comori. Eram convinsă că era *nec plus ultra* în materie de deșteptăciune.

Cum de pot veni azi în școală atâția copii pentru care până și ideea de a deschide cartea este înfricoșătoare, aproape o pedeapsă, este o taină căreia nu poate să-i dea de capăt nici o discuție fatalistă

despre imixtiunea politicului, sau a mass-mediei, sau a jocurilor on-line în procesul de învățare... Pofta de a citi pare a fi o boală care se poate moșteni aproape exclusiv în familiile care posedă măcar un dulap de cărți. Este adevărat că *netul* e plin de orice și trebuie numai să știi ce cauți, ca să și găsești, însă pierderea de timp și de sine pândește cu chibzuință din spatele atractivelor pagini din virtualul etern.

Ca orice lucru pentru care nu ești obligat să muncești, fizic sau intelectual, să suferi un proces minim de transformare interioară, ofranda inepuizabilă a *cognoscibilului de*

nicăieri, stocat în spațiul virtual nenumărabil și inimaginabil ar putea deveni o sabie cu două tăișuri.

În primul rând, dacă nu cumva se descoperă o sursă inepuizabilă de energie, tot virtualul se poate prăbuși ca un castel de nisip. Pentru asta nu este nevoie de scenarii Hollywoodiene, tip *worse case*, în care se pun laolaltă, într-un *brainstorm* colectiv, toate scăpările minore, întâmplările trecute cu vederea, care par nesemnificative, dările cu stânga în dreapta care însă prind să evolueze ca bulgărele de zăpadă pe pista de schi, exponențial.

Virtualul este mereu acolo, la un *plug in*, iar modelul oferit nu este nici cel mai fericit, nici cel mai de încredere. Tu, părinte, te-ai culcat după o zi obositoare. El, adolescentul, închis în camera lui pe a cărei ușă scrie: *Nu deranjați!*, mai surfează nițel prin oceanul de pe net. Dacă nu a deprins de copil să urmeze un cod minim de moralitate și etică, cine știe către ce abisuri îl poate purta valul... *surfingului*.

Apoi, adolescenții, aflați la vârsta căutării de idealuri, ori la vârsta negației, gravitează cvasi-inocenți la periferia autodescoveririi, căutând să se autodefinească, să găsească un înțeles vieții pline de mister dinaintea lor, un imbold care să-i impulsioneze a căuta mai departe. Departate de a fi un lucru facil, această căutare nu trebuie nici alungată în derizoriu, nici desconsiderată ca neimportantă (*toți am trecut pe acolo*), este o călătorie plină de meandre, unde scăpările înșelătoare de pe nisipurile mișcătoare ale interacțiunilor interminabile și inevitabile cu societatea, școala, familia, educația impusă sau autoeducația formală și informală pot fi ușor luate drept luminița legendară de la capătul tunelului. Anii de liceu (și, eventual, facultate) par a puncta vârsta optimă la care se poate interveni pozitiv în orientarea ideatică a minții tinere, dornice de a se autodefini și impune.

Percepția de sine formată în urma - în cazurile fericite - unui studiu intens și a lecturii asidue nu este un înlocuitor al personalității, o dublare superfluă a sumei calităților unui individ. Însă numai o personalitate puternică, având în spate o educație și o cultură peste nivel mediu poate ajunge la conștientizarea valorii personale. În caz contrar asistăm la situații tragi-comice asemănătoare celebrului talk-show în care self-made milionarul Becali s-a cocoțat nonșalant, pe o scară proprie a valorilor, deasupra filozofului Andrei Pleșu.

Și uite-așa ajungem mereu și mereu înapoi la punctul de plecare al oricărei discuții care prohodește, bine- sau rău-voitor, oportunitatea și calitatea învățământului actual, nu necesarmente românesc. Fiind ușor să sari calul din grija bunei practici, în unele părți din lume se ajunge la surghiunirea completă a cărții din școli și din ghiozdanul elevilor, pentru ca ei să nu aibă mult de cărat în spinare și pentru că, înarmați cu laptopurile educaționale, pot avea oricând la îndemână răspunsuri pentru orice întrebări, proiecte etc. Se obiectează apoi că dascălii nu se ridică la nivelul cerințelor moderne, pentru că, evident, este nevoie mereu de țapi ispășitori la îndemână. Numai că profesorii, capabili în majoritatea lor de *autoinstruire* și *autoperfecționare*, au învățat să se descurce printre ițele domeniului IT. Știu să elaboreze o lucrare pe

calculator, să o *printeze*, să o *atașeze* unui *e-mail* și să o trimită, eventual, spre publicare. Știu să *posteze* într-un forum și probabil că au măcar un *blog*, dacă nu chiar un *site*.

Ceea ce li se cere, fără să fi fost în prealabil pregătiți pentru asta, este de a transmite copiilor arta de a se descurca în hățișul infinit de informații care, asemenea unui drog, te ajută la început, dar vine mai apoi cu dobânda: scăderea puterii de concentrare, lipsa de răbdare, neinteresul în a citi un text mai lung (știi ei, realizatorii de jocuri, de ce ocupă indicațiile maxim 2-3 rânduri), însingurarea, autoizolarea, pierderea abilității de a se juca sau munci în echipă și multe altele.

Ceea ce li se cere este de a imprima elevilor o etică a studiului serios, într-o conjunctură în care modelul de viață al celui în cauză, larg mediatizat, este hoțul, violatorul, gangsterul de periferie și bodyguardul de mahala. Ceea ce li se cere, impetuos, este de a înzestra copiii cu dragostea pentru cinste și pentru bine, pentru cuvântul scris cu înțelepciune și încredere în viitor, și toate astea într-un prezent în care perspectiva viitorului este din ce în ce mai întunecată.

Revenind la imaginea de la început, cea a raiului imaginat ca o bibliotecă imensă, mărturisesc că am o imagine asemănătoare și despre purgatoriu. Asemănătoare, în sensul că actantul principal este tot cartea. Adunată în mormane și împușcată cu obidă, sau aruncată în foc. Sau transferată în virtual, pentru a fi desemnată ca reprezentantul fundamentului cultural al omenirii și lăsată apoi acolo, fără ca cineva să îi mai simtă lipsa vreodată, într-o lume guvernată de lupta ostilă pentru putere, prin manipularea celor incuți. De care purgatoriu să ne ferească Cel de Sus!

Mulțumesc părinților mei, care m-au crescut într-o casă plină de cărți...

Simone Györfi

CONSIDERENTE ETICE, MORALE ȘI RELIGIOASE CU PRIVIRE LA ORGANISMELE MODIFICATE GENETIC (OMG)

Una dintre definițiile, acceptate aproape unanim denumește Organismele Modificate Genetic (OMG) ca organisme al căror material genetic (ADN - Acid Deoxiribonucleic) a fost modificat într-un fel în care

acesta nu apare în mod natural, printr-o tehnologie numită *tehnologia genelor*, sau uneori ca *tehnologia DNA recombinant* sau *ingenierie genetică*.

Motivele care au stat la baza realizării OMG au fost în primul rând de ordin economic și avantajele oferite de aceste modificări.

Alimentele modificate genetic (GM-Genetic Modified) sunt produse cu preț de cost mai scăzut, beneficiu mai mare (calități nutritive îmbunătățite sau termen de păstrare) sau ambele.

Recoltele obținute la culturile agricole GM sunt mai mari, plantele GM sunt rezistente

la insecte, și elimină folosirea de pesticide în exces, rezistă la boli, sunt rezistente la condiții aspre de creștere cum ar fi seceta, salinitatea și temperaturile extreme.

Astfel s-a obținut *orez GM* cu înaltă productivitate și conținut ridicat de proteine și vitamina A, *porumb GM* în vederea producerii de bioetanol, *roșii* cu conținut ridicat de lycopene, plante GM care produc *produse farmaceutice* și *proteine* cu scop terapeutic inclusiv vaccinuri. De asemenea s-au obținut animale GM rezistente la boli, sau producătoare de lapte cu conținut ridicat de proteine și chiar producătoare de componente din pânză de păianjen.

Pe lângă avantaje există însă exprimate opinii împotriva folosirii plantelor și animalelor GM, riscuri și temeri de aceea sunt și contestatari ai folosirii acestora și cultivării de plante GM.

Întrucât realizările biotehnologiilor sunt extrem de importante pentru întreaga societate și au implicații într-o arie largă de preocupări și activități vom încerca o scurtă expunere a unor considerații morale, religioase și juridice cu privire la OMG și biotehnologie în general. Din cele arătate rezultă că sunt suficiente motive ca la dezbaterile și hotărârile privind OMG să participe, alături de cercetători, o largă paletă de reprezentanți ai societății cuprinzând politicieni, filozofi, teologi, psihologi, fiind vorba, în fond, de un subiect care privește întreaga societate.

CONSIDERENTE ETICE ȘI MORALE

În cadrul multiplelor aspecte pe care le implică realizarea OMG, pe lângă capitolele care vizează problemele tehnice, ale utilității, avantajelor și dezavantajelor acestor realizări, capitolul referitor la implicațiile etice, morale și religioase ale OMG este fără îndoială cel mai dezbătut, mai controversat și incitant, întrucât aceste aspecte și consecințele lor interesează și privesc întreaga societate.

Câteva dintre aspectele cuprinse în acest capitol se regăsesc formulate în Declarația Universală a Drepturilor omului, cum sunt:

- dreptul la alimente sigure pentru toți oamenii, prin afirmația că **foamea constituie o fărâdele și o violare a demnității umane;**
- dreptul la informare și la opțiune, în sensul că toți consumatorii trebuie să fie corect și în timp util informați pentru ca opțiunea lor să fie exprimată în deplină cunoștință de cauză, în virtutea prevederii dreptului la informare și la opțiune;
- dreptul la beneficiile derivate din aplicarea biotehnologiei trebuie să fie pe deplin asigurat pentru toată populația.

Imperativul etic, al acestor realizări trebuie să fie acela de a asigura prioritate impactului și **folosirii științei pentru cei săraci, flămânzi și vulnerabili**, iar efectele utilizării unor astfel de tehnologii trebuie să servească **la reducerea foametei, sărăciei și malnutriției.**

CONSIDERENTE MORALE ȘI RELIGIOASE

Orice abordare a problemelor privind biotehnologia și aplicațiile sale, este incompletă și de neconceput fără referință la aspectele morale și religioase implicate.

Există exprimată o părere ca prin realizările biotehnologiei precum și intervenirea în schimbările unor gene, în totalitate, omul, se amestecă în **Planul lui Dumnezeu**, prin profunzimea efectelor generate de modificările ADN-ului, deși există încă puncte de vedere diferite, chiar în cadrul unor poziții majoritar adoptate.

De aceea **rolul religiei și eticii** cu privire la OMG și biotehnologie și a evoluției cercetărilor în acest câmp de activitate este incontestabil și cu influențe uneori decisive în evoluția cercetărilor biotehnologice.

Sub raport **fundamental teologic**, amestecarea soiurilor distincte de plante sau de animale prin încrucișare, este interzisă în mod explicit în Vechiul Testament:

Să respectați legile Mele. Să nu împreunăți vițe de două specii deosebite; să nu semeni în ogorul tău două feluri de semințe. Leviticul 19:19.(BIBLIA SAU SFÂNTA SCRIPTURĂ)

Ca urmare unii creștini și unii membri ai credinței evreiești sau islamice argumentează că amestecarea biologică a omului cu animalele este strict de condamnat.

Dacă dezbaterile și controversele referitoare la modificările genetice la plante și microorganisme sunt viu disputate, desigur că urcând treptele pe scara evoluției, modificările genetice la animale și mai ales la om au implicații și urmări mult mai greu de acceptat și mai contradictorii și chiar imprevizibili.

Între acestea, **etica xenotransplantului (transplantul de organe de la animale la om)** și modificările genetice efectuate în vederea realizării acestuia suscită un interes enorm, iar părerile sunt uneori chiar total ireconciliabile. Poate cel mai fascinant aspect se referă la **transferul de gene de la om la animale** și etica transplantului de organe, în speță **inima** de la porc la om consecutiv inserării de gene umane în ADN-ul porcului și realizării histocompatibilității genetice.

În acest sens, modificarea genetică a porcului și a altor animale în vederea transplantului de inimă la om ridică o serie de întrebări pentru care răspunsul este dificil de dat și de acceptat iar urmările pe care le generează sunt și mai dificil de anticipat. În multe culturi (inclusiv la români) cuvântul **inimă** are o rezonanță specială. Ea este locul emoțiilor (mai ales a dragostei), a curajului, entuziasmului și gândurilor celor mai ascunse (exemple: *din toată inima, cu dragă inimă, ești sufletul și inima mea* etc.) și de aceea inima este considerată ca ceva prea vital (poate sacru) pentru ceea ce este uman, încât să poată fi schimbată cu o **inimă de animal**.

Pe de altă parte ne punem întrebarea: un **porc cu gene umane** este încă un porc sau este om, în ce măsură este om și în ce măsură este animal (porc)? sau este o himeră din filmele S.F? Poate fi acceptat așa ceva sau este total absurd, imoral și împotriva lui Dumnezeu?

O altă întrebare firească este următoarea: dacă Dumnezeu i-a dat acelui porc o inimă cu care el să-și trăiască viața, avem noi dreptul să-i luăm inima de Dumnezeu dăruită și să o transferăm unui om, pentru că acesta să trăiască cu inima porcului, sau acest lucru este împotriva voinței lui Dumnezeu?

O altă modificare genetică impune o altă întrebare: este oare moral și permis de religie ca noi să modificăm, cu scop experimental, genomul unor animale, dat de Dumnezeu, care în mod natural le asigură rezistența la unele boli, astfel încât ele să devină vulnerabile la bolile de interes pentru noi. De exemplu, în mod natural, șoarecii nu se pot îmbolnăvi de anumite forme de cancer uman, dar prin modificare genetică ei au fost transformați încât să poată fi folosiți pentru reproducerea cancerului uman în laborator. În acest caz, se pune întrebarea: este etic să manipulăm astfel genele șoarecelui, în dezavantajul său și exclusiv în avantajul omului?

O altă categorie, **absolut tulburătoare** de preocupări, o constituie cercetările realizate pe **embrioni hibridi om-animale**. Astfel Marea Britanie a aprobat cercetările genetice pe embrioni hibridi, creați din ovocite de animale al căror nucleu a fost înlocuit cu material genetic uman, pentru studierea și eventual tratarea unor boli ca Alzheimer, Parkinson.

În fapt ce fel de ființe sunt acești embrioni **hibridi om-animale**. Mai este ființă umană, în acest caz, animată de spiritul sacru, unic, cu care a înzestrat-o Creatorul?

Una dintre realizările biotehnologiei, care a provocat multe controverse este **clonarea animalelor**, adică replicarea unor indivizi prin înlocuirea ADN-ului din nucleul unui ovul cu ADN-ul individului ce urmează a fi clonat și continuarea dezvoltării acestuia într-o mamă surogat.

Pentru creștini, lumea înconjurătoare este **creația lui Dumnezeu** și una din principalele sale caracteristici este **varietatea**, pentru care ei aduc laudă Creatorului. Se poate argumenta că a produce o replică pentru om sau pentru animal poate fi ceva împotriva a ceva dat de Dumnezeu, a naturii însăși.

Dar de la clonarea animalelor, atenția oamenilor de știință s-a îndreptat în mod firesc spre clonarea umană.

Ceea ce este mai grav este că s-ar putea ajunge la reproducerea unor oameni vii, **fără ca aceștia să știe**, și să fie implicați în acest proces fără a-și da acordul, iar o altă direcție de domeniul fantasticului, vizează clonarea indivizilor decedați, începând cu animalele de casă până la personalități istorice, pornind de la mostre de ADN din țesuturile celui dispărut. De aici, o altă paletă de probleme de ordin etic și moral.

CONSIDERENTE MORALE ȘI JURIDICE ÎN BIOTEHNOLOGIE

Cu toate temerile și considerațiile arătate, chiar cu frica unei **apocalipse biotehnologice**, trebuie spus că impactul biotehnologiei **asupra naturii umane** a fost puțin cercetat. Întrucât rezultatul potențial al

cercetărilor biotehnologice poate genera **modificarea naturii umane** această modificare constituie, în fapt, **cea mai semnificativă amenințare pe care o reprezintă biotehnologia contemporană**. De aceea este necesar ca experimentelor efectuate pe ființa umană să li se acorde o atenție cu totul specială. Punctele de vedere ale celor interesați în cercetările genetice nu coincid: **oamenii de știință** doresc să dezvolte cercetarea acestui domeniu, **producătorii** doresc să plaseze pe piață produsele cercetării științifice, **crima organizată** încearcă să penetreze zona de maximă rentabilitate, **religia** apără demnitatea umană și credințele și convingerile religioase **Sub raport juridic** Convenția Europeană pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biotehnologiei și medicinei, are ca principiu fundamental al cercetărilor biotehnologice acela că **interesul și binele ființei umane trebuie să primeze asupra interesului unic al societății sau al științei**.

În acest context **Statutul juridic al embrionului** uman a provocat dispute aprinse sub raport filozofic, religios, științific, juridic. Sub raport juridic și etic **embrionul uman** este definit *ca un organism în curs de dezvoltare de la oul fecundat până la realizarea unei forme capabile de o viață autonomă și activă*, dar unele religii, ca islamul, admit că cercetările asupra embrionului uman pot fi acceptate dacă ele preced momentul în care **embrionul capătă un suflet**, în timp ce religia evreiască admite că statutul întreg al ființei umane este dobândit numai **după dezvoltarea ce urmează fecundării**, încât, în afara uterului embrionul, nu are statut juridic. Biserica catolică consideră că **ființa umană există chiar din momentul fecundării**, încât embrionul este considerat ființă umană care are dreptul la viață iar **cercetările asupra embrionului uman trebuie să fie condamnate**.

În contrast, oamenii de știință consideră că este imposibil să se interzică cercetările asupra embrionului, în primul rând pentru că prin cercetarea științifică a acestuia se pot identifica multe căi pentru tratarea unor boli grave.

Lipsa de **protecție juridică unanimă** a embrionului se regăsește și în dispozițiile legale diferite, referitoare la întreruperea voluntară a sarcinii.

Odată prezentate aceste aspecte este firesc să ne întrebăm dacă este moral să folosim, spre binele nostru, aceste realizări extraordinare ale minții omului sau să le interzicem, datorită unor temeri și îngrijorări, mai mult sau mai puțin justificate, și a unor convingeri morale și religioase, chiar cu toate efectele binevenite, chiar salvatoare, ale acestor realizări. Situația este oarecum similară cu folosirea energiei nucleare cu efecte benefice sau devastatoare, în funcție de cine și cum o folosește. *Ca oameni de știință, trebuie să avem întotdeauna în minte avertismentul lui Einstein: **progresul tehnologic este ca un topor în mâinile unui criminal patologic***.

Dar odată cu poetul ne putem întreba și noi *unde vei găsi cuvântul ce exprimă adevărul?* pentru că tot la îndemnul său *ce e rău și ce e bine te întreabă și socoate*, să stăm și să cumpănim temeinic atunci când trebuie luate decizii capitale.

Ca încheiere poate că totuși o întrebare s-ar impune: oare toate aceste plăsmuiri ale minții omenești nu s-au săvârșit prin voia lui Dumnezeu? *căci toată darea cea bună și tot darul desăvârșit de sus este pogorât de la tine, Părintele Luminilor* scrie Sfânta Scriptură. (Iacob 1, 17)

În loc de concluzii: André Malraux spunea că secolul XXI va fi un secol religios sau nu va fi deloc. Să fi intuit el oare extraordinarele realizări ale biotehnologiei cu imprevizibilele lor consecințe posibile pentru umanitate?

Dr. Nicolae Mocuța
Medic primar veterinar
Doctor în medicină veterinară

ȘTEFAN GOANȚĂ:

Rămân cantonat în domeniul prozei scurte, genul care mi se pare cel mai secretos

Ne punem deseori întrebarea: **ce este o proză scurtă?** Didactic, am putea și răspunde că este un text mai scurt, cu o acțiune limitată în timp și spațiu, cu personaje și scene mai puține. Dar nu o putem nicidecum eticheta ca un text facil, mai puțin valoros decât romanul. Jorge Luis Borges este cunoscut în istoria literaturii, mai ales, cu proza scurtă, cu poeziile și eseurile pe care le-a scris. Gabriel Garcia Marquez spunea că a scris roman pentru că n-a reușit să scrie povestire, care este cel mai greu de scris. Cineva spunea *că nu romanul dă măsura unui scriitor, ci proza scurtă face asta, pentru că aici trebuie să fii genial și creator în câteva pagini.*

Scriitorii anilor '80 au încercat să reabiliteze proza scurtă, dar se pare că nu au reușit, deoarece publicul e, în continuare, atras mult mai mult de roman. Criticii literari caută tot în roman măsura talentului unui scriitor, iar autorii valoroși de proză scurtă sunt cam puțini, Răzvan Petrescu, Tudor Octavian, Radu Paraschivescu, fiind mai cunoscuți. Mulți autori consacrați, cunoscuți de marele public - Liviu Rebreanu, Sadoveanu, Marin Preda, D.R. Popescu - au scris proză scurtă, dar nu s-au limitat la ea, au evadat în roman.

Ștefan Goanță este un scriitor care a început cu proză scurtă, dar plănuia ca aceasta să fie doar un exercițiu pentru romanele de mai târziu. (Chiar trebuie subliniat că prima carte scrisă de el a fost un roman considerat de proporții pentru vârsta de 14-17 ani cât avea atunci.) Debutul absolut l-a făcut cu proză scurtă, schiță, în revista Universității bucureștene. Au urmat apoi colaborări la revista **Luceafărul**, tot cu schiță (**Concediu, Lăutarul** etc.), în vremea studenției bucureștene și, mai târziu, la alte reviste literare din țară. Ștefan Goanță și-a vizualizat personajele, scenele, înainte să le aștearnă pe hârtie, și-a văzut acțiunea plasată într-un spațiu real. Privitor la genurile literare, afirma într-o discuție: *rămân cantonat în domeniul prozei scurte, genul care mi se pare cel mai secretos.*

Volumul **Am fost publicat** cuprinde schițe, povestiri și nuvele semnate, de-a lungul timpului, de Ștefan Goanță, majoritatea publicate integral în premieră, care se adresează cititorilor de toate vârstele. Urmărit de la o etapă la alta, se poate ușor descoperi stilul inconfundabil al unui *prozator remarcabil* (Irina Petraș). Se observă, așadar, originalitatea și prospețimea scrisului în redarea unor aspecte de-a dreptul tragice din viața satului românesc al anilor '50 (**Din lacrimile minții, Lăutarul**).

Trebuie evidențiate nuvelele în care *umoru este unul rafinat, subcutanat* (Ion Vădan), iar acțiunea este dinamică. Cititorul este captivat de taica Ilie din nuvela **Portativul** care ni-l prezintă pe Ștefan Goanță ca pe un *narator de sevă balcanică, pentru care contează plăcerea de a spune colorat, cu asociații picante* (Ion Lungu), dar și de acțiunea din ampla nuvelă care dă titlul cărții, **Am fost publicat**. Aici, elementele romantice se îmbină cu aspectele realiste din viața ciobanilor de la munte în vremuri de restriște pentru țară. Este începutul epocii comuniste când se încearcă o deposedere a oamenilor de avuția agonisită cu trudă de veacuri. (S-a spus despre aceste proze că trădează mai mult un dramaturg decât un prozator propriu-zis. Într-adevăr,

Ștefan Goanță a scris și teatru, Vlad Sorianu din Bacău spunea undeva că a debutat cu teatru.) Personajele principale din această nuvelă, cu nume simbolice, Zarea și Munte, trăiesc o frumoasă poveste de dragoste. Ele însele parcă sunt coborâte din basmul nostru românesc înnobilit de Feți-Frumoși și Ilene Cosânzene.

Și ultimele trei proze aduc în prim plan viața satului românesc, cu tradițiile statornicite de milenii, dar, mai ales, în povestirile **Crăciun fericit!** și **Sărbătoarea**,

atmosfera e senină, totul debordând de bucurie, de veselie și prea-plinul sufletesc într-o societate normală, cu oameni normali, preocupați de muncă și de viața de toate zilele, societate la care aspira însuși autorul după evenimentele din 1989.

Aș spune că sunt surprinse în carte aspecte de viață din epoci diferite: Dej, Ceaușescu, perioada de după 1989. Atmosfera vie, fluxul narativ, descrierile, galeria largă a personajelor, stilul prozatorului, limba cu apeluri frecvente la cuvinte vechi, la regionalisme, se vor regăsi în scrierile de mai târziu și sunt argumente clare pentru o lectură cel puțin agreabilă și interesantă.

Volumul **Ștefan Goanță văzut de...** este *produsul aplicării unui marketing al posterității scriitorului activ și plin de învățăminte pentru noi toți!* (Ion Vădan)

Așa cum se precizează și în *Argument*, Ștefan Goanță s-a afirmat pregnant în literatură în special după 1989. Deși, așa cum am mai spus, este definit de Irina Petraș ca un *prozator remarcabil*, cărțile sale au rămas într-un nemeritat con de umbră, chiar dacă, de la debutul editorial din 1993 cu romanul **Altarul de nisip**, a dat carte după carte, cum spune C. Cubleşan, fiind relativ prezent în literatura română pe parcursul celor două decenii care s-au scurs de la evenimentele din 1989.

Cartea a izvorât din dorința de a face cunoscută viața și opera scriitorului, personalitatea acestuia în originalitatea, patriotismul, trăsăturile etice și civice care l-au definit, modul în care a fost receptat de contemporanii săi, critici literari și scriitori, intelectuali cu care a colaborat de-a lungul celor peste patru decenii de activitate neostoită pe altarul culturii românești.

Poate e bine să subliniez că tocmai datorită diversității de formație, de vârstă și de experiență a celor care au scris, volumul înregistrează unele inegalități, dar toate contribuțiile la un loc vin să contureze surprinzător profilul unui om care *a respirat* artă și care și-a închinat viața culturii românești.

Lansarea celor două volume a avut loc la Biblioteca Județeană I.S. Bădescu Sălaj, activitate coordonată și moderată de Florica Pop, managerul instituției.

Despre viața și opera lui ȘTEFAN GOANȚĂ s-au mai exprimat: Marcel Lucaci, Iuliu Suciu, Ion Pițoiu-Dragomir, Ileana Petrean Păușan, precum și foști elevi sau prieteni ai scriitorului.

Irina Goanță

ACTIVITATEA SOCIETĂȚII MUZEULUI ARDELEAN ÎN DOMENIUL CERCETĂRII ISTORIEI SĂLĂJENE

Societatea Muzeului Ardelean - Erdélyi Múzeum Egyesület - Siebenbürgischer Museum - Verein, Transilvanian Museum Society este o asociație științifică și culturală cu caracter academic a oamenilor de știință maghiari din Transilvania.

La baza constituirii societății a stat Hotărârea nr. 42 din 1841 a Dietei Transilvaniei, iar ședința de întemeiere s-a ținut la Cluj între 23-26 noiembrie 1859. Primul președinte a fost ales groful Mikó Imre, care la început donează societății muzeale casa (vila) și

grădina sa din Cluj (unde funcționează astăzi Muzeul de Zoologie, Facultatea de Geografie-Geologie și căminele studențești de pe strada Clinicilor, iar din 1895 și grădinile unde s-au construit ulterior clinicile universitare). În condițiile neoabsolutismului

Habsburgic a fost jalonată ca datorie primordială a Societății Muzeului Ardelean ocrotirea și propagarea limbii materne. Potrivit Statutului elaborat în 1876, scopul societății rămâne: fondarea și susținerea unui muzeu ardelean; prelucrarea științifică a fondului muzeal; propagarea și cultivarea științei și culturii în limba maternă. Între membrii societății se numără cei mai de seamă oameni ai culturii maghiare din Transilvania, din rândul cărora peste 40 au devenit ulterior membri ai Academiei maghiare și române. De-a lungul deceniilor societatea a întemeiat o bogată și variată bibliotecă și colecții de documente, de numismatică, de artă și pictură, de botanică, de zoologie și mineralogie, vestigii de istorie, de artă populară și folclorice, un lapidariu bogat etc. care au constituit baza materială a Universității *Franz Josef* din Cluj (1872). Ulterior această instituție de învățământ superior a devenit Universitatea *Regele Ferdinand*, iar astăzi funcționează ca Universitatea *Babeș-Bolyai*. Din fondul Societății Muzeului Ardelean au fost preluate sau naționalizate: 120.000 de volume de cărți, arhivele unor familii nobiliare și instituții, 35.000 de obiecte muzeale, 20.000 de monede din colecția de numismatică, 1554 exponate din colecția de artă populară, 64.839 exponate din colecția de zoologie, 73.227 obiecte de mineralogie și geologie și o colecție unică de botanică. Aceste colecții au fost adunate cu mîgălă din donații particulare și în urma muncii consecutive a generațiilor întregi de oameni de știință, putând fi considerate ca cele mai valoroase colecții științifice de după Primul Război Mondial. De la înființare și până în anul 1950 Societatea Muzeului Ardelean a desfășurat o activitate științifică și

culturală în condiții legale. În timpul dictaturii comuniste Societatea Muzeului Ardelean a fost desființată, activitatea interzisă, conducătorii urmăriți îndeaproape, bunurile confiscate și membrii obligați să treacă în ilegalitate. După 40 de ani de tăcere și intimidare, în anul 1990, Societatea Muzeului Ardelean își reia activitatea sub conducerea profesorului Jakó Zsigmond, o parte din imobilele și bunurile avute, precum și unele colecții au fost recuperate, iar peste tot în Transilvania

Vila Mikó, Cluj-Napoca

s-au reorganizat filiale ale Muzeului Ardelean pe criterii geografice în cele șapte secții de specialitate.

În Sălaj, zona Șimleului s-a trezit mai devreme la activitate, în 1996 reușind să organizeze deja prima conferință de comunicări științifice a Muzeului Ardelean. În anul 1999 acolo a fost lansat primul volum al **Maghiarilor din Sălaj (Szilágysági Magyarok 1.)**, o lucrare colectivă de 43 de autori, cu 698 de pagini, cuprinzând micromonografia celor 4 orașe și 54 așezări rurale. Filiala Societății Muzeului Ardelean Zalău și împrejurimi a fost fondată în ședința extraordinară din 3 iulie 2002, președinte fiind ales prof. Bajusz István, vicepreședinte prof. Kovács Kuruc János, iar secretar prof. Gáspár Attila. Activitatea celor două filiale sălăjene se desfășoară în strânsă colaborare reciprocă, în conferințe sau ședințe ordinare și extraordinare, iar membrii societății au fost promotorii editării revistei de cultură sălăjeană **Hepehupa**, precum și ai înălțării statuii baronului Wesselényi Miklós din Jibou și bustului principelui Kemény János de la Sărmășag.

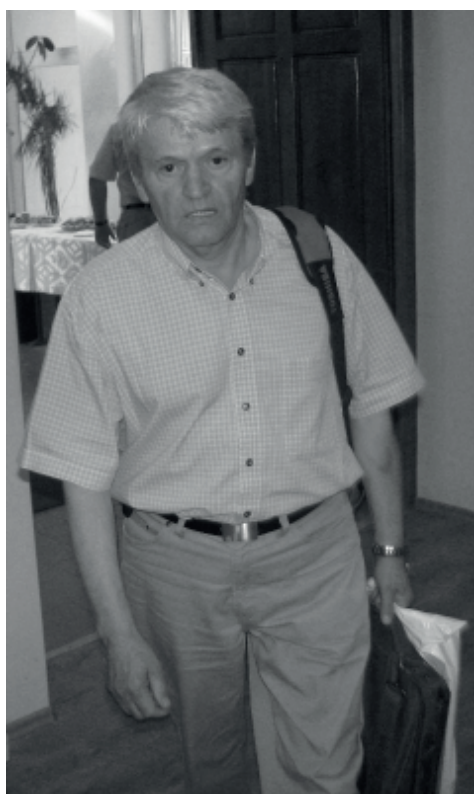
Începând din anul 2003 se organizează la Zalău și Șimleu Silvaniei, ori în alte localități din județ, conferințe cu titlul *Zilele cercetării sălăjene* cu tematică variată și cu referenți din țară și străinătate. Cu timpul au fost antrenate în activitatea conferințelor și membrii unor asociații și fundații culturale din Sălaj (*Báthory István*-Șimleu Silvaniei, *Tövishát* - Cehu Silvaniei, *Wesselényi* - Jibou, *Cserey Farkas* - Crasna, *Pro Zalău* și *EMKE* din Zalău). Partea financiară pentru organizarea activităților, până în 2007, a fost asigurată de vicepreședintele filialei zălăuane, cu sprijinul întreprinzătorilor particulari, iar de atunci și până-n zilele noastre Fundația Communitas ne asigură o parte din cheltuielile de funcționare. Cele șase conferințe extraordinare au fost organizate la Zalău, Șimleu Silvaniei, Jibou și Sărmășag, iar cele opt comunicări științifice s-au ținut la Zalău, Șimleu Silvaniei, Jibou, Cehu Silvaniei, Porolissum și Borla. La sesiunile Societății Muzeului Ardelean din Sălaj au prezentat lucrări științifice 63 de referenți dintre care 11 oameni de știință din străinătate. Cele mai multe intervenții le-au avut Egyed Ákos (de 11 ori), Fejér László (6), Sipos Gábor (6), Zsigmond Attila (6), Lakó Éva (5), László László (5), Kovács Kuruc János (5), Kiss Zoltán (4), Péntek Pici László (4), Széman Péter (4), Joikits Attila (3), Major Miklós (3), Oláh Miklós (3), Kun Ferencz (2), Csávossy György (2), Péntek János (2), Bajusz István (2), Horváth József (2), Mihály Ágnes (2), Nagy Mihály Zoltán (2). Lista nu poate să fie completă dacă omitem numele unor profesori universitari sau cercetători renumiți ca: Csetri Elek, Mitruy Miklós, Tóth Zsombor, Vekov Károly, Egyed Emese, Romhányi András, Bársony István, Barta János, Talpas János, Kovács Adorján, Józsa László, Pécsi L. Dániel, Oláh Mihály, Szabó Attila, Szőke Anna și Csók Zsolt. Începând cu anul 2005 Societatea noastră acordă diplome și plachete celor care au activitate deosebită în domeniul cercetării istoriei sălăjene sau în sprijinirea muncii de organizare a conferințelor. Până-n prezent au primit distincții următoarele persoane: Egyed Ákos, Major Miklós, Lakóné Hegyi Éva, Bajusz István, Sipos Gábor, Seres Dénes, Szabó Vilmos, Fejér László, Vida Katalin, Széman Péter, Hajdu Attila, Dobai István, Szőke Anna, László László și Kovács Kuruc János. Din lipsa spațiului de publicare nu putem enumera titlul fiecărei lucrări științifice (care în mare parte au fost editate în revista **Hepehupa**), doar unele din tematica conferințelor mai importante: *Amintirea luptei de libertate condusă de Francisc Rákóczi al II-lea* (2003), *Wesselényi redivivus* (2004), *Centenariul monografiei Petri Mór; 500 de ani de la nașterea poetului Balassi Bálint* (2004); *Unele aspecte din istoria Sălajului* (2005), *Învățămintul și învățători din Sălaj* (2006), *Biserica în Sălaj* (2007), *Principele Kemény János și epoca sa* (2007), *Renașterea în Sălaj* (2008), *Conștiința de sălăjean* (2009), *Epoca reformelor - Széchenyi István* (2010), *Via și vinul în istoria sălăjeană* (2011), *Zilele cotidiene în Sălaj* (2012).

Fiind originar tocmai de la izvorul Crișului Repede, în cei 35 de ani totuși am devenit un cetățean cu conștiință sălăjeană și așa cum m-am exprimat și la decernarea premiilor Bibliotecii Județene, am primit valoroasa distincție îndeosebi pentru activitatea mea științifică (pe lângă cea educativă) și culturală, ca un sălăjean la el acasă.

Kovács Kuruc János

UN *PHILOBIBLON* SĂLĂJEAN

Richard de Bury (1287-1345) a fost un călugăr benedictin de origine normandă, care a devenit ulterior episcop de Durham. Cu două secole înainte de Gutenberg, el a adunat o frumoasă colecție de manuscrise antice și medievale, căreia i-a adăugat și propriul volum: **Philobiblon (Dragostea de carte în limba greacă)**. *Știința de carte înalță palate* - zice un proverb. Vreme de secole, patosul bibliofilului britanic i-a impresionat într-atât pe cititori, încât frumoasa pledoarie pentru conservarea și punerea în valoare a cuvântului scris a devenit temelia unor instituții impresionante, precum *Bibliotheca Apostolica Vaticana*, *Library of Congress* ori *Teleki Téka* de la noi, menite să adune, să difuzeze sau să conserve producțiile editoriale trecute și prezente.

Un discipol sălăjean al clericului din Durham, la fel de pasionat, este Ioan Maria Oros. Doctor în istorie, specializat în studiul cărții vechi, el lucrează la Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău. De-a lungul vremii, a publicat mai multe articole sau a susținut diferite comunicări științifice despre comorile intelectuale vechi de câteva secole, păstrate în muzeu sau în alte instituții. Întrucât detaliilor tehnice le-a adăugat și veșmântul uman țesut din urmele lăsate pe filele de pergament sau de hârtie (notații, comentarii, însemnări, datări), el și-a transpus ascultătorii sau cititorii în lumea de odinioară, a refăcut traseuri îmbârligate, a relevat evenimente și mentalități, a completat spațiile albe din trecutul Țării Silvaniei, un spațiu atât de sărac în știutori și iubitori de carte aplecați către scrierea de cronici.

Văleat 7518 de la Facerea Lumii, adică în anul 2010 după calendarul Papei Grigorie al XIII-lea, Ioan Maria Oros a adunat toate aceste șiraguri de perle și le-a publicat la Cluj, într-un tom de aproape 600 de pagini, cu titlul **Dimensiuni ale culturii moderne în Țara Silvaniei (secolele XVII-XIX). Cărți și proprietari**, prin grija editurilor Mega și Porolissum. Autoarea prefetei, Eva Mârza, consideră că viziunea cercetătorului coincide cu cea a cunoscutului specialist Francois Furet, pentru care cărțile reprezintă *vehicule privilegiate ale ideilor* și atrage atenția asupra faptului că: *tipăriăturile românești vechi, pe care le identificăm în*

lucrare, sunt valorificate nu numai din perspectiva unui obiect, cu o anumită valoare comercială, ieșit de sub teascurile unei tipografii, ci mai ales ca suport, indicator concret și convingător al lumii ideilor; pe care o pune în circulație, odată cu drumul, încet dar sigur, al cărților vechi prin diferite medii cu cititori și prețuitori ai literei tipărite din Țara Silvaniei.

Studiul se referă cu precădere la tipăriăturile *bălgradene* de secol XVII, cartea veche de București și cartea râmniceană de secol XVIII, însă fără a ignora producția unor centre tipografice cu prezență restrânsă în arealul sălăjean: Iași, Târgoviște, Snagov, Buzău, Căldărușani, Brașov, chiar Buda (cărțile lui Petru Maior) și Viena (**Carte trebuincioasă pentru dascăli**, 1785, proprietatea bibliotecii parohiale din Someș Odorhei). Cercetătorul analizează succint, în context bibliografic și statistic, prezența exemplarelor tipărite la Sibiu și, inevitabil, reliefează particularitățile circulației lucrărilor din Blaj, prin difuzare dirijată sau prin colportaj.

Capitolul *Circulația cărții românești vechi și constituirea colecțiilor/bibliotecilor* surprinde momente esențiale ale începutului cititului și scrisului din zona studiată și oferă informații despre proveniența unor manuscrise unicat, adevărate *curiozități sălăjene*, precum **Tetraevanghelul** slavo-român de la Drighiu, copiat de preotul Fărcaș, acum păstrat în colecțiile Bibliotecii Centrale Universitare *Lucian Blaga*

din Cluj. En passant, deși contribuția lor la înălțarea spirituală și culturală din epocă a fost semnificativă (sau tocmai pentru că n-au putut fi neglijate), sunt amintite și bibliotecile umaniste din Țara Silvaniei, cuprinzând lucrările în latină, maghiară, germană sau alte limbi europene: impresionantele colecții ale baronilor locali și esențiala bibliotecă a Colegiului Reformat din Zalău, un accesoriu de bază al educației elevilor, intens utilizat pe parcursul mai multor secole.

Deliciul volumului, precum se amintește și în prefață, îl constituie redarea în culori vii și armonioase a unei veritabile fresce sociologice a trecutului, pe baza schițelor și portretelor creionate intenționat sau ocazional, amprente ale interacțiunilor dintre proprietari și posesiuni, consemnate marginal sau pe foile de forță.

Primele portrete sunt cele ale copiștilor. Chiar dacă venea vorba despre *simples* transcriere manuscrisă, scrisul era o activitate *chinitoare*, într-o vreme când hârtia se procura cu greu, deoarece nu existau papetării la tot pasul, iar activitatea de scrib răpea intervale esențiale dintr-o zi lumină, în lipsa lui Edison și a becului cu incandescență. Însemnările de pe tomurile prăfuite permit evidențierea unor *practici ale scrisului și lecturii*, precum și studierea *semanticii contractuale*, ce însoțește transmiterea unei valori culturale și spirituale de-a lungul unei linii cronologice multiseculare. În multe cazuri, achiziționarea unei cărți liturgice s-a făcut prin contribuția unei mulțimi largi, în special prin adunarea celor două părăluțe ale văduvelor sau ai creștarilor din palmele bătătorite ale plugarilor, ocazie ca cercetătorul din secolul internetului și al *e-reader*-elor cu *hârtie electronică* să studieze *solidarități sociale, religioase și identitare locale*. Odată suma strânsă, cumpărarea constituia în sine un moment de sărbătoare, deoarece târgurile zonale se organizau numai în zilele însemnate cu roșu în calendar, când țărani nu mergeau la lucru și se puteau deplasa în regiune. Ioan Maria Oros urmărește, cu o bucurie ce-i luminează întreaga figură, cu candoarea unui copil care-și aduce acasă cartea primită ca premiu la școală, *cronotopii sărbătorecului*.

Savurosul capitol **Ipostazele insecurității și protecția cărții prin blestem** prezintă primejdiile de după achiziționare și mijloacele de pază magică ale odoarelor copertate. Uneori, afuriseniile preoțești sunt îndreptate chiar împotriva unor confrăți hulpavi: *Să fie proclat acel popă ce o a fura sau o a vinde. (Carte românească de învățătură, Iași, 1643, exemplarul de la Cizer)* Studiul continuă cu analiza *binomului simbolic* carte-proprietar și cu însemnările egografice, cele care *stochează informații individuale, de familie, obștești, afecte, atitudini, inclusiv cu privire la componenta rituală a vieții societății rurale, cu rolul său important în păstrarea și redobândirea echilibrului comunitar*. Tot de pe marginalii, se pot extrage date importante despre calamitățile care i-au afectat pe sălăjenii de odinioară. Este interesant că toate cele patru cutremure consemnate astfel (1 martie 1787, 7 ianuarie 1833, 23 octombrie 1844 și 25 noiembrie 1852) nu se regăsesc în **Registrul cutremurelor de pământ din Transilvania (1471-1900)** alcătuit de către Fl. Dudaș.

Dimensiuni ale culturii moderne în Țara Silvaniei reprezintă rodul unei activități îndelungate, de explorare nu numai fizică, ci și documentară a fondului de carte românească moștenit de la premergătorii noștri. Adesea, autorul dovedește nebănuite calități de detectiv în reconstituirea unor succesiuni de evenimente și le redă cu plăcerea și cu înțelepciunea cunoscătorului. Studiul urmărește un plan atent elaborat și prezintă în mod exhaustiv momentele și consecințele interacțiunii de durată dintre *vehiculele privilegiate ale ideilor* și pasagerii proprietari, pentru că, deși *habent sua fata libelli* (cărțile au o soartă proprie), ele servesc drept călăuză și învățătură pentru mai multe generații de muritori, printre care se numără și cele încă nenăscute. Cartea lui Ioan Maria Oros se adresează atât nouă, cât și celor din viitor.

Franciscus Georgius

O NOUĂ EXPERIENȚĂ pentru biblioteci, bibliotecari... iubitori ai cunoașterii nelimitate!

E 1 octombrie și o frumoasă zi de sâmbătă. Și ce dacă? Este **Noaptea Bibliotecilor!** Și, chiar dacă este sâmbătă, toate ușile Bibliotecii Județene Sălaj sunt deschise ochilor curioși ai trecătorilor, precum și cititorilor noștri fideli. În această zi și până târziu în noapte cei interesați (copii, tineri, adulți) au acces liber la depozitele de carte, pot vizita Sala Scriitorilor Sălăjeni, pot participa la diverse jocuri și activități special pregătite cu această ocazie, iar cei care nu au deja un permis de intrare pot valorifica această oportunitate pentru a obține unul, în mod gratuit. Tinerii și adulții pot viziona scurte piese de teatru, pot participa la lecturi, vizionări și audiții. De asemenea cei interesați pot intra în dialog cu scriitorii (sălăjeni) sau pot sta la un ceai cu bibliotecarul.

E doar ora 17 și pe trotuarele din fața Bibliotecii e mare forfotă. Copiii și tinerii se înghesuie să

vadă expoziția de carte și multimedia, organizate în aer liber, dar sunt curioși și să participe la atelierul de quilling și pictură pe față susținute de voluntarii bibliotecii. Vis-à-vis de sediul Bibliotecii, în părculețul cu statuie, foarte mulți copii așteaptă cu nerăbdare deschiderea oficială a Noptii Bibliotecilor. De ce?!... pentru că doresc să participe la concursul (cu premii) de desene pe asfalt. Sunt ca niște arcuri întinse, așteptând să țâșnească săgețile. *Înarmați* cu cretă colorată, imaginație și voință sunt pregătiți să *umple* paginile cărților desenate deja pe asfalt.

Dar ce se aude?! Toți cei adunați pe trotuarele din fața Bibliotecii ca și cei din

părculeț sunt invitați în Sala de Lectură, unde Doamna Director a Bibliotecii Județene Sălaj declară deschisă *Noaptea Bibliotecii* și dă startul acțiunilor și jocurilor pregătite în acest scop.

Prima parte, de la ora 17.00 la orele 21.00, este dedicată copiilor, cei mai fideli cititori ai cărților bibliotecii. Așadar, Secția pentru Copii, va fi pentru acest interval de timp centrul atenției tuturor (atât a copiilor, a părinților care-i însoțesc, cât și a tinerilor și adulților curioși să vadă ce a pregătit Biblioteca cu această ocazie). De asemenea, pe toată perioada aceasta în mansarda bibliotecii vor rula pentru copii și adolescenți desene animate, precum și alte filmulețe dedicate lor.

Începând cu deschiderea oficială făcută în Sala de Lectură, copiii se împart pe grupuri de interese: o parte doresc să participe la concursul de desene pe asfalt, altă parte stau cu ochii țintă pe una din ferestrele Secției pentru Copii în așteptarea unor personaje din povești, iar o altă parte urcă în mansardă, unde se distrează alături de eroi îndrăgiți din desene animate.

În Sala Scriitorilor Sălăjeni copiii sunt așteptați cu alte două surprize, două jocuri, de cultură generală și de creativitate, și anume: un puzzle din cărți-**Harta Culturală a României** și jocul:

Eu sunt cartea!

În interiorul Secției pentru Copii cititorii noștri sunt provocați să fie detectivi, prin participarea la un alt joc: **Cartea ascunsă**.

Așadar, START JOCURI!

Vreme de o jumătate de oră secția noastră se transformă în scenă pentru personajele poveștii **GOGOAȘA**. Moșul, baba, gogoșa, iepurașul, lupul, ursul și vulpea apar, pe rând, la fereastra secției și încântă ochii curioși ai micilor noștri cititori. Copii și părinți stau înghesuiți pe trotuarul din fața ferestrei.

Personajele au început să fie conturate prin talentul artistic al colegei noastre, Éva Fazakas, bibliotecar al Secției pentru Copii, care le-a desenat. Ne place să credem că prin strădania noastră (a Veronicăi Pop și a Nataliei Pop, bibliotecare la aceeași secție) de a lectura cât mai artistic și de a mânui aceste desene, personajele au prins viață. Crezul nostru a fost confirmat de reacția atât de naturală a celor de dincolo de geam. Părinți, copii, trecători intră în lumea poveștii și trăiesc fiecare replică, fiecare apariție a vreunui personaj. Se bucură sau se întristează alături de gogoșa noastră fermecată. Cântă cânteculul

gogoșei, alături de ea. Copiii întind mâinile să atingă aceste personaje, să interacționeze cu ele. Moșul, baba, iepurașul, lupul și ursul sunt, pe rând, păcălite de năzdrăvana gogoșă. Scapă să fie mâncată de fiecare dintre acestea pentru că gogoșa noastră se dovedește a fi mai agilă decât fiecare dintre ele.

Dar: *Ulciorul nu merge de multe ori la fântână*, spune un vechi proverb românesc. Acesta își dovedește valabilitatea și în cazul gogoșei fermecate. În cele din urmă gogoșa își află *nașul*. Ea întâlnește, așadar, un personaj care o întrece în istețime, pe cumătra vulpe. E binecunoscută viclenia acestui personaj. Vulpița noastră îi vine de hac gogoșei, care nu mai e atât de fermecată precum ne face ea să credem că ar fi. Astfel gogoșa ajunge să fie hrană pentru cumătra vulpe.

Cu ajutorul personajelor mai sus menționate reușim să punctăm și morala poveștii: trebuie să fim foarte atenți la cei care încearcă să ne apropie prin laude și cuvinte lingușitoare pentru că pot avea intenții ascunse, care să ne fie dăunătoare, poate chiar fatale.

Pentru că toți cei de cealaltă parte a geamului au fost foarte încântați de dramatizarea acestei povești îi provocăm pe copii să fie ei *mic actori*, să mănuiască două personaje celebre ale unei fabule la fel de celebre: **Vulpea și corbul**. Astfel aceste păpuși ale Ludotecii prind viață în mâinile copiilor. Păpușarii noștri trec de cealaltă parte a geamului și trăiesc din plin emoțiile celui care creează, care dă viață unui personaj. Bibliotecara Natalia Pop promovează genul fabulei, prin citirea acesteia, care este atât de accesibilă și îndrăgită de cititorii secției. Bineînțeles că și de aici copiii au de tras anumite învățăminte. Vulpea și corbul devin acum prilej de moralizare.

Pe marginea ferestrei își face apariția un alt personaj celebru, pe care copiii îl recunosc imediat, **PĂCALĂ**. Această păpușă stârnește multă voie bună, atât în rândul copiilor, cât și al adulților. Veronica Pop e cea care lecturează una din frumoasele snoave al cărui protagonist e Păcală.

Și pentru că micii noștri ascultători sunt efectiv agățați de fereastra Secției pentru Copii, le propunem acestora un joc de rol, o altă dramatizare a unei cunoscute povești, **Ridichea uriașă**. Am avut surpriza să constatăm că una din fidelele noastre cititoare știa această poveste versificată. Ceilalți copii au intrat repede

în pielea personajelor poveștii și astfel în scurt timp s-a format pe trotuar un șir lung care încearcă să scoată din pământ ridichea uriașă. După numărul celor prinși în acest șir ai fi zis că povestea are zeci de personaje.

Toți s-au străduit din răputeri să scoată ridichea din pământ și mare le-a fost bucuria când au reușit acest lucru. Cu greu au reușit copiii să se desprindă de fereastra cu pricina, dar informați fiind de posibilitatea de a participa la alte jocuri și acțiuni s-au arătat foarte interesați. Fără a pierde timpul s-au înghesuit să se înscrie și la celelalte concursuri pregătite pentru ei.

(Natalia Pop)

Am avut deosebita plăcere de a coordona două jocuri interesante cu această ocazie. Deși evenimentul, prin denumire, ar fi trebuit să fie destinat mai mult adulților, totuși activitățile premergătoare nopții au fost rezervate în totalitate copiilor. Pentru început am făcut pregătirile necesare pentru prima

activitate care purta semnătura mea - adică, am trasat cu cretă colorată conturul a doua cărți imense în părculețul situat vis-à-vis de bibliotecă. Prima carte am denumit-o *Cartea viselor*, a doua *Cartea verde*. Cred că numele cărților dezvăluie cu aproximație ceea ce avea să urmeze... Am ales două grupuri formate din aproximativ douăzeci de copii. Primul grup, a avut sarcina să închidă ochii și să-și caute în adâncurile ființei lor și să transpună în desen cel mai frumos vis al lor. Al doilea grup, format din tot atâția copii a trebuit să-și imagineze un loc *mereu verde*. Pentru a doua carte (cea în

care copii au avut ocazia să fie micii creatori ai unui loc pur, mereu curat) am colaborat cu *Agenția pentru Protecția Mediului SĂLAJ*. Ca obiective am avut dezvoltarea imaginației, a spiritului de echipă. Ne-am dorit ca micii artiști să negocieze și să participe la deciziile echipei, să-și exprime sentimentele față de acțiunile grupului din care fac parte, să umple paginile celor două cărți cu cele mai deosebite desene.

Bineînțeles, cele mai frumoase desene au fost special premiate, nici un copil nu a plecat cu mâna goală. Toți au fost câștigători. Cei mai pricepuți au fost pictați pe față de către mine și câțiva elevi voluntari, veniți de la Colegiul Național *Silvania*.

Al doilea joc pe care l-am coordonat a fost puțin altfel... Se numește *Eu sunt cartea*, și este un joc foarte îndrăgit de către copii. Fiecare copil a trebuit să-și închipuie că este o carte. Apoi l-am întrebat pe fiecare în parte, dacă ar fi carte despre ce ar fi vorba în ea... copiii au venit cu niște răspunsuri foarte

neașteptate, dar inspirate. Bineînțeles nu s-a acceptat, în joc, nici un răspuns care ducea către o carte deja apărută (ex. Dinozaurii, Harry Potter etc.).

Cu ajutorul răspunsurilor date de copii, am format grupuri care duceau către marile grupe din CZU. Doresc să vă exemplific câteva din ideile copiilor: *Goana după adevăr*, *Poveste fără sfârșit*, *Imaginația ne joacă feste*, *Animale vorbitoare*, *Biblioteca spațială*, *Jurnalul unui pirat*, *Povești din casa mea* ș.a.

Așa s-au format șapte grupuri. Fiecare a trebuit să-și aleagă câte un lider. Le-am împărțit creioane colorate, foarfece, lipici, hârtie colorată și hârtie glasată. Munca lor de aici încolo a fost de a găsi un titlu comun cărții pe care grupul respectiv a format-o și de a redacta coperta noii cărți. Cele mai inspirate cărți *nou-create* au fost premiate. Le-am lansat totodată provocarea copiilor, de a reveni la bibliotecă și de a umple foile cărților, dar de data aceasta cu povești, poezii scrise chiar de ei...

(Éva Fazakas)

Un moment mult așteptat și gustat din plin de micii utilizatori ai Bibliotecii a fost jocul interactiv *CARTEA ASCUNSĂ*. Participanții s-au transformat în adevărați detectivi pentru a găsi în rafturile bibliotecii o carte specială, bine ascunsă.

Scopul acestui joc a fost acela de a-i încuraja pe participanți să-și găsească singuri cartea/informația dorită, să se orienteze în bibliotecă ținând cont de reperele/indiciile care le sunt oferite. Am ales șapte copii (numărul poate fi mai mare sau mai mic, în funcție de spațiul de care dispuneți), cărora le-am explicat apoi modul de desfășurare al jocului. Am stabilit apoi șapte indicii pe care le-am pus pe fiecare în câte-o carte. Primul indiciu l-am oferit eu - *Primul indiciu îl veți descoperi pe al doilea raft portocaliu, la litera L, într-o carte care ne prezintă cele mai frumoase prințese*.

START - am început căutarea! Odată descoperită cartea, aveam deja următorul indiciu - *Identifică personajul!* - e pus mereu pe șotii, e șturlubatic și copilăros, e stăpânit de o stare de veselie continuă, se joacă ridicând casa în slăvi, fură cireșele de la mătușa Mărioara, apoi pupăza din tei, iar la școală *omoară muște făcând prăpăd din ele*. Sigur că este vorba despre Nică, celebrul personaj din **Amintiri din copilărie** al lui Ion Creangă. Deci, detectivii aleargă spre raftul de literatură română spre a găsi opera și, implicit, următorul indiciu.

Toate aceste indicii au fost astfel gândite încât să-i *plimbe* pe copii prin toate domeniile cunoașterii (literatură, istorie, știință). Mare a fost bucuria și încântarea micilor detectivi când au descoperit, la final, *CARTEA ASCUNSĂ* - a fost vorba despre **Harry Potter!!!** Bucuria și satisfacția mea au fost pe măsură, când tărâmul magic și tehnicile de magie ale personajului atât de îndrăgit au prins viață prin descrierea deosebit de artistică oferită de participanți. Bineînțeles că efortul micilor detectivi a fost răsplătit pe măsură și cu ce altceva decât cu... CĂRȚI!

(Dalia Mintăș)

PUZZLE CU CĂRȚI - Joc de cultură generală

Totalitatea și varietatea cunoștințelor acumulate și posedate în diverse domenii, care duc la un nivel ridicat de dezvoltare intelectuală se numește, conform DEX-ului, *cultură generală*.

Am încercat să dăm posibilitatea copiilor să-și dezvolte cultura generală deținută și să o integreze în reflecția personală, pentru a evita capcanele enciclopedismului, ale teoriilor gata emise, permițând stăpânirea unor reguli proprii.

Am lansat provocarea la un joc de puzzle, care este tentant încă de la vârste mici. Ca și contur al acestui joc am ales harta României, iar cărțile ce urmau a fi puse pe hartă au fost din fondul bibliotecii, alese astfel încât să acopere întregul teritoriu al țării noastre. Criteriul principal de selecție a fost în funcție de locul de naștere al autorului cărții (doar autori născuți în România). Ca material ajutător am pus cărți de referință: **Scriitori Români** - coordonator Mircea Zăciu, **Dicționarul biografic al literaturii române** de Aurel Sasu și **Dicționarul General al Literaturii Române** scos de Academia

Română. Participanții la joc au descoperit, cu mare bucurie, locul de naștere al autorilor, atât teoretic, dar și practic prin localizarea efectivă pe hartă. Cei care nu au fost obișnuiți să caute în dicționar au avut ocazia să învețe, iar cei care au avut o problemă de orientare la hartă au reușit să o depășească. Autorii cărților puse pentru puzzle au fost:

Maramureș - Petre Dulfu; Satu Mare - Ady Endre; Bihor - Ovidiu Drimba; Sălaj - Vladimir Pop Mărcanu, Ioniță Scipione Bădescu, Aurel Medve, Camelia Burghel, Artemiu Vanca, Dumitru Micu, Silvia Bodea Sălăjean, Teodor Sărăcuț Comănescu, Veronica din Sălaj; Cluj - Mircea și Ana Petean, Augustin

Mocanu; Arad - Ioan Slavici; Bistrița - George Coșbuc, Liviu Rebreanu, Ion Pop Reteganul, Andrei Mureșanu; Alba - Lucian Blaga; Timiș - Ana Blandiana; Hunedoara - Mircea Sîntimbreanu, Francisc Munteanu, Petre Demetru Popescu; Sibiu - Octavian Goga; Brașov - Maria, Regina României; Vâlcea - Mateescu Constantin; Argeș - George Șovu; Dolj - Marin Sorescu, Alexandru Mitru; Giurgiu - Dimitrie Bolintineanu; Ilfov - Gellu Naum; București - George Topârceanu, Barbu Ștefănescu Delavrancea, Petre Ispirescu, Tudor Arghezi, Constantin Chiriță; Suceava - Viniciu Gafița; Botoșani - Mihai

Eminescu; Neamț - Ion Creangă, Calistrat Hogaș; Iași - Mihail Sadoveanu, Emil Gârleanu, Otilia Cazimir, Costache Negruzzi, Ionel Teodoreanu, Bogdan Petriceicu Hașdeu; Bacău - Vasile Alecsandri; Vaslui - Elena Farago, Alexandru Vlahuță, Iuliu Rațiu; Brăila - Fănuș Neagu; Buzău - Vasile Voiculescu; Prahova - I.L. Caragiale, Ioan Grigorescu; Dâmbovița - Al. Brătescu-Voinești, Grigore Alexandrescu; Teleorman - Gala Galaction, Marin Preda.

Activitatea a avut loc în Sala Scriitorilor Sălăjeni, unde, la un moment dat, au venit și scriitori sălăjeni și s-au alăturat copiilor, ajutându-i să se orienteze în materialele de referință puse la dispoziție, timp în care au fost *bombardați* cu întrebări: *Se scrie greu o carte?!... Ce v-a determinat să scrieți? De la ce vârstă ați început să scrieți? Câte cărți ați scris?... și multe altele!*

Ora pe care am alocat-o acestui joc a zburat parcă și doar promițându-le o altă întâlnire am reușit să oprim jocul.

(Veronica Pop)

Trecerea de la activitățile dedicate, în special, copiilor la cele care s-au adresat tinerilor și adulților s-a făcut tot prin... JOC!

Scriitorii sălăjeni care au intrat în lumea de basm, răspunzând multor curiozități exprimate de cei mici, au coborât apoi, în lumea reală, însoțiți de ZÂNELE ZALĂULUI, cu torțe aprinse (simbol al *luminării* prin cunoaștere), făcând un ocol prin toate spațiile bibliotecii, ajungând apoi în Sala de Lectură, unde, foarte nerăbdători, curioși și... mulți, așteptau tinerii și adulții activitățile pregătite pentru ei.

Pentru că am gândit cu multă înțelepciune și pricepere de bibliotecari toate momentele, astfel încât toți să se simtă la fel de importanți și implicați, *zânele* au condus copiii, printr-o *poveste*, spre casă, nu înainte de a îi ține în brațe, a face poze împreună cu ei și a le reaminti rugămintea de a nu uita niciodată biblioteca și lumea neasemuită a basmelor, poveștilor... zânelor!

Scriitorii au povestit apoi adulților și tinerilor despre cărți și importanța acestora în viața fiecăruia.

Au mai citit și *zânele*, iar apoi, momente foarte apreciate de publicul prezent: Trupa de Teatru EOS a Bibliotecii Județene Sălaj a intrat în scenă, prezentând, pe rând, cu intercalări de muzică, piese umoristice, monologuri care au adunat foarte multe... aplauze!

Înscrierile la Biblioteca Județeană Sălaj curgeau, colegele care erau programate să înregistreze erau epuizate, dar bucuroase de numărul mare de noi utilizatori ai bibliotecii. Vizionări diverse, audiții pentru toate gusturile, discuții interesante, propuneri pentru alte asemenea

evenimente la... *UN CEAI CU BIBLIOTECARUL*, în curtea interioară a instituției, unde, fără niciun zid, doritorii au dialogat cu bibliotecarii până în zori.

Depozitele au fost pregătite și ele pentru un alt fel de joc: cunoscând *gustul*, în special al tinerilor noștri utilizatori, pentru cărțile cu și despre *vampiri*, ne-am gândit să le încercăm curajul, prin jocul: *Caută BIBLIOTECARUL!* Poate, vă gândiți și voi, dragi colegi bibliotecari de peste tot, să încercați o astfel de experiență: în cele mai ascunse locuri ale depozitelor de carte, urma să fie voluntari tineri, iar un bibliotecar, printre ei... fiecare a ales să imite animale, sunete stridente... vampiri! Bibliotecarul ce credeți că trebuie să imite pentru a fi recunoscut cu ușurință?! Bineînțeles că e foarte simplu de ghicit: *UN ȘORICEL!* Farmecul și vraja care poate învălui acest joc, depinde de imaginația fiecăruia, dar, pe lângă atâtea alte jocuri care se desfășoară sau se pot desfășura

în minunata lume a cunoașterii, acesta are tot rolul de a-i *conduce* și îndruma pe *curajoși* în lumea reală și bogată a personajelor create pentru a educa, a transmite mesaje, a atrage atenția asupra esențelor vieții și importanței comunicării, socializării, dragostei de frumos și aprecierii valorii creației care dăinuie peste vremi și vremuri.

Am înțeles cu toții: bibliotecă, bibliotecari și comunitate că atunci când *facem cărțile să vorbească*, când *ieșim din tipare*, lăsând profesionalismul și dragostea de oameni să ne coordoneze, când evenimentele noastre sunt pe gustul celor care au nevoie de noi, avem public, avem aplauze, avem... dragostea și aprecierea tuturor!

Sutele de participanți la *Noaptea Bibliotecilor* (ca un furnicar, imposibil de stabilit numărul total), animația, bucuria de pe chipurile tuturor, au fost răsplata eforturilor comune ale colectivului *unic* și *unit* al BJS, care, fără a dori *diplome* sau *paradă*, trăiește mereu astfel de bucurii spirituale.

Florica Pop

PROFESIE sau... PROFESIONALISM!?

O mai fi oare meseria *brățară de aur*?! Care este cel mai potrivit moment pentru a descoperi pasiuni, talente, *dar* și... *har*?!

Este cunoscut obiceiul din vechime al părinților de a așeza obiecte, cu simboluri cât mai diverse, pe o masă întinsă, iar apoi a pune copilașul foarte mic să întindă mânuța și să aleagă. Fiecare obiect avea să-i îndrume, pe cei care îl vor educa pe alegător, spre a pregăti copilul pentru o meserie sau alta, cei de atunci, fără a avea prea multe posibilități de informare, aveau mare încredere în... simțuri! Dacă se alegea o carte, însemna dorința de a cunoaște, copilul avea să devină *om învățat*, dacă un stilou îi atrăgea atenția, spuneau că va ajunge *scriitor*, de avea să pună mâna pe o bucată de pâine, toți se gândeau că va fi *bogat*, că avea să fie chemat spre a aduna *avere*... multe semnificații avea fiecare obiect, iar pentru a nu greși la interpretări erau chemate și *ursitoarele*!

E mare lucru să știe fiecare în ce domeniu ar putea face performanță! Nu există meserie nobile, sau neînsemnată! Pasiunea, dăruirea, stăruința celui care practică o meserie sau alta fac diferența. Setea, nesomnul, ne-lenea, *arderea de tot* în munca pe care o facem, aduc roade și acestea se observă, fără mari eforturi, fără evaluări repetate sau... examinări!

Ne plângem tot mai mult de lipsa locurilor de muncă, de salariile mult prea neînsemnate, dar, dacă privim cu realism și sinceritatea recunoașterii tot ce se întâmplă în jurul nostru, înțelegem foarte ușor care sunt cauzele *dezastrului*! Acesta este rodul selecției și plasării nespecialiștilor în toate sectoarele de activitate. Nu ne vom putea ascunde la infinit de adevăruri care dor, legile nescrise cer dreptul la replică, indiferența și incompetența se plătesc aspru, greșelile repetate ale istoriei ne întorc mereu înapoi, firul evoluției trebuie reînnotat acolo unde s-a rupt. Prea multe noduri scad șansa de revigorare, de revenire la o respirabilă normalitate...

A cui e vina?! A tuturor și a fiecăruia în parte. Nici măcar nu mai avem dreptul să acuzăm, poate că marele păcat al acestui popor, veșnic neputincios, este *lașitatea*, împăcarea cu... *mai rău să nu fie*!

Învățăm unii de la alții, generație după generație, *lecția supraviețuirii personale!* Când vom fi responsabili oare pentru *binele comun*, înțelegând că lacrimile aproapelui ne secătuiesc pe toți!?

Azi toți se pricepe la toate! Rezultatul: o casă construită recent are, la scurtă vreme, fisuri în pereți; drumurile se repară an de an, iar la primul îngheț gropile reapar; o carte nu mai are nimic de transmis (în foarte multe cazuri); scriem oricum, limba română *nu mai ne e PATRIE!* Multe alte astfel de exemple putem completa fiecare, dar considerăm că este mult mai cinstit să privim cu mai multă severitate în... curtea noastră, să începem cu noi procesul de analiză și mai multă sărguință!

Care-i menirea noastră, bibliotecari și biblioteci, în acest amalgam de informații, tentații, lipsuri, superficialitate... haos?! Mai poate fi CARTEA *toiag și îndemn, far și pavăză!*?

Oare nu chiar aici ar trebui căutate toate răspunsurile și rezolvările?! Sunt informații peste tot, dar puțini mai știu să le culeagă pe cele utile sau necesare. A avea multe diplome, nu mai este sinonim cu a ști, a cunoaște, a avea competențe...

Profesia de BIBLIOTECAR este una din cele mai complexe, atunci când ea se face cu... profesionalism! Omul dintre cărți poate deschide porți spre alegerea drumului în viață, spre descoperirea adevăratelor pasiuni, talente, competențe, dar poate îndruma și dezvoltarea acestora până la... artă! Profesia ca ARTĂ! Nu există un alt loc mai potrivit decât în biblioteca publică pentru a împlini *lucrarea cuvântului care înalță și zidește*. Recomandările și activitățile bine gândite și pregătite de noi ar putea lua locul ursitoarelor sau al obiectelor diverse care indicau alegerea drumului în viață.

Să punem copiii în fața unei expoziții de carte, să așezăm cărți colorate, despre toate lucrurile posibile, despre oameni și locuri... imaginația noastră va pune printre cărți semne cu simboluri, să-i lăsăm liberi apoi, urmărindu-le chipurile în căutarea comorii neprețuite!!! Vom afla foarte simplu ce le place. Să-i punem să deseneze apoi imaginea ce le-a rămas în minte... câte nu putem face pentru a-i descoperi și a ști să-i îndrumăm!!! Nu numai pe copii, dar cu ei e bine să începem procesul de descoperire și sprijin în dezvoltarea talentelor. Un drum descoperit, trebuie însă întreținut în permanență, curățat, *defrișat*, pot apărea mereu piedici, iar dacă nu suntem atenți, toți cei care ar trebui să facem educație, drumul care a fost bine pornit, poate să nu mai ducă nicăieri...

2012 este *Anul European al îmbătrânirii active și al solidarității între generații*.

Motiv în plus pentru a reveni la frumoasele *Întâlniri din bibliotecă*, a chema împreună: părinți și copii, bunici și nepoți, fete și băieți... a citi și a sta de vorbă, a spune povești și a ne juca împreună, a învăța să ne bucurăm de lucrurile simple, a reînvăța să comunicăm privindu-ne în ochi, a smulge cărților învățătura cea folositoare...

Avem bucuria să beneficiem acum cu toții și de posibilitatea comunicării online, vom încerca să descoperim mai mult ce ne poate dăruie tuturor această lume a internetului, fără a ne pierde în imagini sau lucruri inutile. În toate e nevoie de atenție și selecție, iar rolul nostru este și acesta: să căutăm pentru ceilalți, să învățăm pentru a-i învăța pe toți cei care ne solicită sprijinul, a atenționa asupra unei informații eronate, a cerceta și a descoperi adevărul, frumosul, utilul...

Simțim tot mai mult o comunicare ineficientă între generații?! Parcă nimeni nu mai ascultă pe nimeni, repetând greșeli care în aceste vremuri moderne nu își mai găsesc scuze?! Haideți, dragi colegi bibliotecari, să-i învățăm pe toți, prin *jocul rolurilor*, să se pună în situații diverse, să îmbrățișeze înțelepciunea ca pe cel mai simplu fapt ce ne poate ține pe linia ascendentă, iar acțiunea ca singurul mod de a ieși din adormire, indiferență, depresii sau stres (boli moderne pe care le rostim, de multe ori, fără să știm

sensul exact al cuvintelor). Să învățăm oamenii să-și pună rânduială în minte, în lucruri și probleme, să stabilească priorități, necesități reale, punând în coș ceea ce nu ține de ei, doar le încarcă negativ întreaga ființă.

Solidaritate în implicare și hărnicie! Solidaritate în a ne molipsi de gândul bun și fapta luminoasă! Solidaritate în iubirea curată față de adevăr, valoare, muncă!

Nu mai putem fi solidari cu pasivitatea, cu indiferența, cu trecerea timpului numai pentru a mai semna în condica de prezență.

Este tot mai mare nevoie de profesioniști adevărați, de acei bibliotecari (am promis că ne vom referi doar la noi) care știu să culeagă informația, dar mai ales care au dorința de a o transmite oamenilor și găsesc modul potrivit în care să o facă. Sunt parcă tot mai puțini cei care au idei, care nu așteaptă mereu să li se spună, să li se ceară, să fie dirijați pas cu pas în orice activitate, să fie mereu inhibați când sunt puși să exprime liber, în fața publicului, *bucăți* din înțelepciunea culeasă din cărți. Nu toți avem darul oratoriei, dar, fiind bibliotecar, îți însușești, atunci când alegi această profesie, rolul de educator al comunității. Altfel, vom fi la fel ca în atâtea alte domenii, unde nu se face selecție, ci decide doar întâmplarea sau... *steaua norocoasă!*

Fiecare pe postul său trebuie să aibă sentimentul responsabilității, să caute singur, în permanență, informații noi, tot ce îl poate ajuta să fie profesionist, nu doar să *ocupe* un loc de muncă.

Lipsește, într-adevăr, motivația financiară pentru cei care sunt pasionați și nu se molipsesc de comoditate, *s-a tăiat*, rând pe rând, tot ce ajuta managementul să păstreze o concurență și un interes pentru a dăruia mai mult. Sunt tot mai puține posturi, angajările continuă de câțiva ani să fie blocate, fără a se face o analiză a nevoilor fiecărei instituții, e necesară tot mai multă înțelepciune și inițiativă în luarea deciziilor, în antrenarea tuturor în toate pentru a funcționa și a nu afecta major interesele de informare ale comunității.

Și mereu ni se cer mai multe, încheiem noi parteneriate (noi nu refuzăm pe nimeni, suntem de partea tuturor celor care doresc să învețe) se simte tot mai intens nevoia de *bibliotecă* și *bibliotecari*, adică de *oameni care știu*, de oameni care zi de zi încearcă, prin toate mijloacele posibile, să transmită adevărul că nu vom putea evolua ca națiune dacă nu vom respecta din nou competența, dacă nu vom înțelege că selecția se face după criterii care nu țin de alte interese, decât de selecția, cu mare severitate și responsabilitate a... *omului potrivit, la locul potrivit!*

Fără cunoaștere, educare permanentă și o realistă informare un popor rămâne doar o *gloată* pe care o poate *mâna* cine în ce parte are interes... interes personal, nu interesul poporului!!!

Așa că, vrând - nevrând, acceptând sau tot prefăcându-ne că nu știm de ce batem pasul pe loc, *învârtim manivela istoriei*, atenți prea mult la mărunțișuri și neprivind adevărul în față:

ȘANSA NOASTRĂ ESTE ACEEA DE A PUNE, DIN NOU, GENERAȚII ÎMPREUNĂ, MÂNA PE MAREA CARTE A NEAMULUI ROMÂNESC, A REDA ACESTUI POPOR DEMNITATEA ȘI A NU MAI ACCEPTA SĂ FIM CERȘETORI LA PORȚILE LUMII!!! SĂ NU ÎMBĂTRÂNIM, ÎNAINTE DE A FI TRĂIT CU ADEVĂRAT!

Florica Pop

ITINERARI TURISTICE

Prin această călătorie imaginară, prin intermediul legendelor vom simți că tot ce întâlnim pe pământ românesc este al nostru, face parte din nașterea și dezvoltarea noastră ca națiune, ca oameni. Un mare scriitor pentru copii spunea: *Cine nu-și are țara în inimă, zadarnic o caută pe hartă.* (Dumitru Almaș)

Pământurile pe care trăiește poporul român nu au nimic spectaculos pe scară continentală, dar sunt o îmbinare atât de armonioasă de munți, dealuri, ape și câmpii, încât alcătuiesc o țară de sine stătătoare, menită să fie vatra neclintită a unei colectivități umane. Strămoșii românilor nu au rătăcit în căutarea unei patrii, ci, din cele mai vechi timpuri - de peste două mii de ani - de aici, de la Dunăre, de la Marea Neagră și din Carpați au privit răsăritul soarelui. (Geo Bogza)

Cărțile recomandate și prezentate sunt cele existente în bibliotecă și tratează sub diferite forme tema aleasă. Sunt de fapt bibliografii selective exprimate nu prin liste bibliografice ci prin expunerea acestora pe ecran însoțite de unele adnotări, citate sau recenzii. Se vor da citate semnificative și indicații unde pot fi găsite mai multe informații despre obiectivele alese.

*Dacă îți place să călătorești... așa cum Badea Cârțan a plecat în lume, dacă îți place să vorbești despre munți, dealuri și câmpii... așa cum Calistrat Hogaș a făcut-o, [...] ... atunci răsfoiește o carte care se numește **ROMÂNIA** și este **Primul meu ATLAS**.*

Vei fi mai informat și vei prinde sigur dorul de drumeție.

Călătorind în trecut, făcând popasuri la vetrele legendelor românești (chiar dacă imaginare) ne vom descoperi rădăcinile, temelia pe care s-a construit prezentul. Așa cum spunea Nicolae Iorga: *Mănăstirile - universități ale neamului românesc*, pornind călătoria noastră din nordul țării, Maramureș, ne vom opri la o legendă despre una din mănăstirile importante din această zonă.

În satul Rohia, din județul Maramureș, trăia la începutul veacului al douăzecilea, preotul Nicolae Gherman, tată a zece copii. Fiica sa cea mai mică, Anuța, muri la vârsta de zece ani. După ce a murit, copila s-a arătat de mai multe ori în vis tatălui ei, cerându-i să facă casă de rugăciune Maicii Domnului, în Dealul Viei.

Cum a reușit preotul Gherman să afle locul pe care să înalțe locașul sfânt și de ce biserica se numește Sfânta Ana, veți afla citind întreaga legendă din cartea **Locuri și legende geografice românești** de Dumitru Rus. Despre această carte Prof. univ. dr. Vasile Surd spunea:

*Într-o vreme în care uităm memoria locurilor și a veșniciei, în care unii se închistează în averi și își croiesc rosturi prin furt, minciună și dezmăț, prinși în chingile unei societăți prea degradate și prea hulpave, în care rosturile morale și spiritul cumpătării cu care a fost înzestrat de la Dumnezeu acest popor par a fi nedemne de luat în seamă. **Locuri și legende geografice românești** ne readuce pe un tărâm al statorniciei, al demnității și al dorului de noi înșine.*

Ajungând în Carpați, o întâlnire pe cât de ciudată, pe atât de spectaculoasă este aceea cu Babele. Despre ele vom afla mai multe lecturând o altă legendă din cartea lui Dumitru Rus, **Babele**:

Povestea spune că ar fi fost o singură babă, pe care o chema Dochia. Adică babă nu era ea, ca să vedeți. Era fiica unui împărat vestit și era așa de frumoasă, că toți fiii de crai o pețiseră, dar ei nici unul nu îi plăcea.

Fugind de un pețitor pe care nu îl dorea, fata a luat hotărârea să meargă la o vrăjitoare să o prefacă într-o babă zbârcită și urâtă, astfel cu niște oi a luat drumul spre pădure, în munți. Trecând vremea *incepu deodată un vânt așa de puternic, încât o îngheță pe babă și o prefăcu într-o stană de gheață. Pasămite c-o ajunsese vreun blestem de-al lui biet tată-său.*

Profesorul Ion Simionescu a fost una din cele mai complexe și mai fecunde personalități culturale românești, care cu multă pasiune și cu un ochi ager a cercetat pământul românesc atât ca om de știință, cât

și ca scriitor, el fiind în aceeași măsură un călător și un povestitor al frumuseților Moldovei, Maramureșului, Ardealului, Banatului, Munteniei, Olteniei, Dobrogei - al întregii Românii.

Continuând călătoria prin Carpați ajungem la Culoarul Rucăr-Bran, unde vom face popas la Castelul Bran care, *proiectat pe cerurile violete de amurg, pe nimburile dimineților sau, uneori, pe fuioare de ceață*, ți se ivește înaintea ochilor cu mii de fațete fermecătoare. Acest castel a fost oferit de către brașovenii reginei Maria. Călătoria noastră în imagini se va opri la cartea **Regii și reginele României** - o istorie ilustrată a casei regale, unde vom afla mai multe despre Regina Maria și cele două castele regale Peleşul și Pelișorul.

Despre Regina Maria sau Carmen Silva, pseudonimul ei literar, George Enescu spunea: *Carmen Silva avea ceva genial într-însa. A fost o sfântă binefăcătoare.*

În cartea **Poveștile Peleşului** vom afla date biografice despre scriitoare și unele povești despre munți, peșteri, văi. Una dintre povestiri se numește chiar **Peleşul**. Vă îndemnăm cu drag să lecturați această carte.

Din culoarul Rucăr-Bran trecem în Cetatea Neamțului, de unde vă prezentăm câteva obiective cu interes turistic și cultural:

Cheile Bicazului ne oferă priveliști de neuitat.

Lacul Roșu, județul Harghita - baraj natural extraordinar de frumos.

Revenind la legende, prin intermediul cărții autorului sălăjean Aurel Medve: **Pe urmele unor legende din Carpați**, ajungem în Munții Apuseni unde, pe lângă multe alte puncte de atracție deosebite, vă invităm pe Muntele Găina. *Între izvoarele Someșului Cald, spre nord, Valea Albacului spre est, Valea Crișului Alb spre sud și depresiunea Beiușului spre apus se întind Munții Bihorului. [...] Muntele Găina este cu siguranță unul dintre cei mai iubiți munți. De multe veacuri pe culmea muntelui se desfășoară în duminica cea mai apropiată de Sfântul Ilie (20 iulie) una din cele mai cunoscute nedei (sărbătoare populară), Târgul de la Găina, care a căpătat mai apoi, pentru cei de mai departe, numele de Târgul de Fete de pe Muntele Găina. Moșii și-au creat legende pe măsura târgului, iar ele s-au transmis din generație în generație.*

Vom continua călătoria *Pe Argeș în jos, / Pe un mal frumos, / Negru Vodă trece / Cu tovarăși zece*. Lecturând cartea **Curtea de Argeș** (Neagoe Manole) vom afla mai multe despre mănăstirea domnească, Mănăstirea Argeșului.

Coborârea pe firul apei reprezintă dorul zărilor nesfârșite, dorul apelor și al câmpiei bogate. Din Câmpia Română coborâm la Dunăre și, așa cum spune Geo Bogza în Tablou geografic: *Nicăieri pe fața pământului un fluviu nu a tăiat atât de adânc munții, încât să poată trece printre ei fără să se prăbușească în cataracte, ci doar cu un clocot stăpânit al undelor. La fel trec pe sub arcurile de triumf, în ziua cea mare a parăzii, armatele biruitoare.*

Șerpuitoare și îndrăzneată, Dunărea se ramifică în trei brațe și formează înainte de vărsarea ei în Marea Neagră - Delta Dunării.

Prin intermediul cărții **Vacanțe în Delta** - Eugen CUBASSA, vom face o incursiune în sălbăticia și frumusețea vieții din această zonă a României.

Cred că sunt puțini acei care să nu fi simțit, măcar o dată în viață, chemarea apelor. Cred că sunt puțini acei care nu s-au visat măcar o dată, participanți la vreo expediție nautică mai mare sau mai mică. De la vis la realitate nu este decât un pas, pe care unii nu-l fac din comoditate, dar pe care îl regretă, apoi, toată viața. Acest pas, odată făcut, poate lua amploarea unei adevărate «boli», care, dacă te contaminează, devine incurabilă. Așa se naște turistul nautic, cel care, cu un codru de pâine și un pește prins în ajun, e în stare să cutreiere apele prin arșiță, ploaie și vânt, pentru a descoperi ori redescoperi locuri, oameni și păsări ce nu s-au aflat, poate, niciodată în vreo poveste.

Bine ați venit în Deltă!!

*După ce străbate Câmpia Română, cu care se întrece în frumusețe și măreție, Dunărea, galbenă de mătase, se despletește, istovită, în apropiere de orașul Tulcea, așezat sub horă de coline, în trei mari brațe - Chilia, Sulina, Sf.Gheorghe - prin care se rostogolește în Marea Neagră, cea veșnic bântuită de furtuni. Între cele trei brațe... se cuprinde un ținut unic în Europa prin bogăție și pitoresc: Delta Dunării. (Fănuș Neagu, în prefață la cartea **Delta Dunării**)*

Acest paradis al păsărilor se găsește exact la jumătatea distanței dintre Ecuator și Polul Nord, dar și la jumătatea distanței dintre Oceanul Atlantic și Munții Ural.

Delta Dunării este situată pe traseul marilor rute de migrații ale păsărilor, se poate spune că este o adevărată arcă a lui Noe, un colț de rai cu păsări care vin din toate colțurile pământului, astfel primăvara și toamna pot fi întâlnite nu mai puțin de 300 de specii de păsări, multe migratoare, care poposesc aici.

Codrii de stuf, uriași și încâlciți, se rotesc sub zări, închizând ghioluri bogate în pește, unele nevânturate de om, ci numai de păsările pământului care săgetează neîntrerupt cercul pârguit de soare. În ceasurile încremenite ale asfințitului, orizontul pâlpâie roșcat, de parcă se coc în el livezi de vișini și câmpuri de căpșuni. Stuful cu spic moale, ruginiu, adăpostește în el cârduri de rațe, găște, lișițe, stârci, sturzi sau cormorani care ies să pescuiască împreună cu pelicanii ce-și au cuiburile în plaiuri - ostroave de stuf plutitor. (Fănuș Neagu)

Revenind la Geo Bogza, continuăm drumul Dunării. La capetele celor trei brațe principale ale ei faruri marine semnalează în ce loc se află gurile generoase ale Dunării. Am ajuns la Marea Neagră sau litoralul românesc.

V-am purtat între munte, cer și mare pe acest pământ binecuvântat de Dumnezeu al țării noastre, de la o imagine la alta, de la o legendă la alta, de la un loc la altul, înregistrând doar mici fragmente din frumusețile și minunățiile acestui darnic pământ românesc.

Iar dacă rândurile pe care le-ați ascultat și imaginile pe care le-ați văzut v-au trezit dorința de a vă întâlni aievea cu ele, vă așteptăm la bibliotecă pentru a afla mai multe și vă încurajăm să porniți la drum cu convingerea că, oriunde veți merge pe acest pământ românesc, veți întâlni oameni al căror suflet veșnic *bucuros de oaspeți* vă va deschide larg ușile pridvorului cinstindu-vă cum se cuvine, după datină.

Veronica Pop

BUCUREȘTI - CAPITALA CĂRȚILOR ȘI... DIPLOMELOR!

În perioada 23-27 noiembrie 2011 a avut loc Târgul Internațional de Carte *Gaudeamus* la București. Fiind sfârșit de an și instituția mai având bani alocați pentru achiziție de carte, dar și din dorința veșnică de a face o selecție severă a documentelor achiziționate și de a nu lipsi din colecțiile noastre cărți importante, Dna Manager - Florica Pop a hotărât să formeze o echipă de șase angajați și să facem o vizită, în interes de serviciu la această grandioasă prezentare de carte a tuturor editurilor din țară și din alte părți ale lumii culturale.

Așadar, am pornit spre capitală. Era o dimineată friguroasă și mohorâtă de noiembrie târziu, dar noi eram nerăbdători să ajungem la București și să participăm la un târg de carte *adevărat* în toată splendoarea cuvântului, mai ales cei care nu mai avusem acest privilegiu, dar și pentru a ne *recupera* mult-doritele diplome de licență.

Ne-am îndreptat împreună cu *echipa* spre ROMEXPO, deoarece se apropia ora deschiderii Târgului de Carte, ora 10.00. Acolo era o atmosferă de basm, erau înălțate pe catarge steagurile mai multor țări, covorul roșu era întins

de la intrare până jos pe trepte, televiziunile aveau montată aparatura chiar în capul scărilor, începeau să ia interviuri primilor veniți, iar în interior era ceva de vis. Pe toate cele trei niveluri erau stand-uri pline de cărți noi, frumoase, elegant învelite în fel de fel de coperte, care mai de care mai atrăgătoare.

Fiecare editură avea o reclamă mare, frumoasă, luminoasă, pe orizontal sau vertical, în surdină se auzeau piese simfonice consacrate și te atrăgeau cu mare interes prin modul cum erau expuse, prezentate cărțile, cu câte o cutie de bomboane fine de ciocolată, stegulețe, fluturași, baloane viu colorate sau câte o mascotă uriașă și jucăușă cu care puteai să faci și poze, ca amintire.

La fiecare editură erau, programate din timp, lansări de carte foarte interesante, fiind filmate, înregistrate și date pe posturile TV o mare parte din ele. Fiecare cititor interesat putea face o pauză și să asculte liniștit prezentarea noutăților.

Noi ne plimbam de la o editură la alta, încercam să obținem cât mai multe oferte de carte, deoarece banii *cash* am reușit să-i cheltuim repede, fiindcă anul acesta, datorită crizei financiare devastatoare, trezoreria a încercat să stopeze achizițiile cu bani cash și s-a axat mult mai mult pe viramentele bancare, astfel putând foarte ușor să verifice conturile editurilor și chiar să le blocheze pe cele care aveau datorii la stat.

La un moment dat a avut loc și lansarea cărții **ȘOAPTE CUECOU...**, autoarea cărții fiind chiar șefa noastră, au participat la lansare foarte mulți prieteni, rude, cunoștințe și colaboratori ai Bibliotecii Județene Sălaj. Ne-am bucurat pentru faptul că ne-am întâlnit într-o atmosferă atât de plăcută și interesantă și cu alte personalități remarcabile, precum Dumitru Prunariu. Apoi, după lansare, l-am zărit pe marele actor, Florin Piersic, pe care doream să îl abordăm pentru un autograf și o poză de grup, dar era prins într-o discuție foarte aprinsă cu o doamnă de la o editură și ne-am lăsat păgubașe.

Seara eram frânate de oboseală, am avut o zi plină de surprize. A fost foarte frumos, obositor, dar interesant. Am înțeles, mult mai mult ca înainte, cât este de dificil să faci achiziție de carte și nu le vom mai invidia niciodată pe colegile care participă frecvent la astfel de evenimente.

La întoarcerea spre casă am vizitat Mănăstirea Cozia, unde ne-am pus în gând și mai multe dorințe și vise frumoase alături de o rugăciune și pomelnice pentru familiile noastre, însoțite de lumânări sfințite, deoarece se apropia cu pași repezi Sfântul Crăciun. Ne bucura ideea că am putut achiziționa de la târg, pe lângă foarte multe cărți pentru bibliotecă și cadouri mai interesante pentru cei dragi.

Drumul a fost parcă mai scurt la întoarcere, am reușit să vedem Valea Oltului în toată splendoarea ei, deoarece bătea un soare scump și drag nouă și am rămas cu bucuria că totuși... se mai construiește câte un pod, câte o autostradă modernă. Mai greu, dar totuși...

Bucuria cea mai mare a fost să fim pătașă și noi, cei care nu suntem la serviciul **ACHIZIȚII**, la o atât de mare și impresionantă **EXPOZIȚIE** de CARTE!!! Poate fi oare ceva mai mareț, decât să colinzi prin gândirea și imaginația creatorilor de pretutindeni?!!!

Mariana Tăut

TRADIȚIE ȘI MODERNITATE ÎN PROFESIA DE BIBLIOTECAR

Îmi amintesc cu drag de ființa care mi-a îndrumat, pentru prima dată, pașii prin labirintul magnific al cărților. Eram așa de mică, iar totul în jurul meu părea ciudat. Mă temeam să nu mă rătăcesc printre rafturile înalte, pline de cărți. Dar, o doamnă prietenoasă, m-a ajutat în această călătorie prin universul nemărginit al cunoașterii. Am fost fascinată, iar astăzi, eu ca și colegă, i-am urmat exemplul.

În martie 2000, am ocupat, prin concurs, postul de bibliotecar, la Relații cu Publicul, în cadrul Secției pentru Adulți.

Știam, în general, ce presupune munca de bibliotecar, că voi face o muncă frumoasă, plăcută, pentru care aveam o pregătire de bază. Cum sunt o persoană deschisă și comunicativă, angajată și conștiincioasă în tot ceea ce fac, consider și acum, gândeam și atunci, că această meserie mi se potrivește.

Mi-am dorit cu adevărat, dar mă cuprindeau fiori când mă gândeam cum o să fac față la multitudinea de cerințe ale utilizatorilor, la fondul de carte al secției, fiind și cea mai mare secție și, în același timp, cu o frecvență destul de ridicată.

Fiecare început e greu, dar alături de colegii mei, cărora le mulțumesc pentru tot sprijinul acordat, am reușit, într-un timp scurt să asimilez tot ce ține de munca zilnică a unui bibliotecar. Am găsit la secție un colectiv deosebit, activ, dornic de a sări mereu în întâmpinarea utilizatorilor, amabil, răbdător, împărtășindu-mi mereu din experiențele lor, instruindu-mă cum trebuie să fie un adevărat bibliotecar, cum trebuie să ne comportăm cu utilizatorii, îndrumarea lor a fost un exemplu pentru mine și mi-a rămas întipărit până acum în minte modelul bibliotecarului ideal. Eram conștientă că un bibliotecar bun trebuie să fie un profesionist. Profesionist, care să înțeleagă că biblioteca, în care muncește, este o instituție publică, asigurând un drept fundamental al cetățeanului - accesul la informație! Am considerat că fără pasiune, competență, dragoste de carte, cunoscător al literaturii de specialitate și rigoare nu poți fi bibliotecar. Bibliotecarul este un modest, calitate care se manifestă altfel decât la alte profesii, cu cât știe mai multe, cu atât se retrage într-o zonă străină de orgoliu și importanță. În plus, câștigă arta de a ști să știe, de afla pentru el, dar mai cu seamă de a împărtăși pentru ceilalți. *Trăind în umbra cărților, duce povara transmiterii spiritului lor, ca un apostol.*

E o muncă frumoasă, care te pune în fața unor multiple provocări: cum să cântărești mai bine alegerile în cazul achiziției documentelor, cum să pui apoi informația la dispoziția tuturor, ce activități de promovare a cărții și lecturii să faci, ce facilități să mai oferi celor ce vin la bibliotecă. Acestea constituie numai o parte din provocările meseriei de bibliotecar. Meseria de bibliotecar modern asociază o activitate profesională complexă: solicită abilitățile unui pedagog de vocație, a unui animator cultural, a unui psiholog competent, a unui formator care știe să modeleze un eveniment, un cercetător, un competent informatician. Un adevărat bibliotecar este deschis spre progres, este un inteligent luptător capabil să schimbe mentalități, un bun creator și inovator, un inițiator deschis spre parteneriate cu instituțiile socio-culturale din comunitate. A fi un bun bibliotecar înseamnă a însuși domeniile moderne de cunoaștere, a aplica strategii de promovare a bibliotecii, a cunoaște și implementa noi tehnologii informaționale.

Când am început să lucrez ca bibliotecar, în aprilie 2000, am prins perioada în care se puneau accent pe bibliotecarul specialist, cu aplecare și respect către cărți, profesie și utilizatori, lucrându-se după modele tradiționale de biblioteconomie. Activitățile culturale inițiate de bibliotecă erau sporadice. Pe atunci bibliotecarul era specialist în știința informării, în stocarea, selectarea și accesarea resurselor. Meseria de bibliotecar presupunea contactul permanent cu cartea și cititorul, un îndrumător al cititorului, pe care îl modela prin sfaturile sale în procesul de dezvoltare a lecturii. Imaginea pozitivă a bibliotecarului în comunitate

este completată de atenția acordată cititorului, de amabilitatea, de competențele și profesionalismul de care dispune, prin care câștigă încrederea publicului.

În anii din urmă, munca de bibliotecar s-a transformat mult, bibliotecarul secolului XXI fiind bibliotecarul în slujba comunității. Numărul activităților culturale s-a înmulțit și serviciile oferite s-au diversificat. Inițiativele digitale, din ce în ce mai prezente în biblioteci, impun o reconsiderare a profesiei de bibliotecar. Implementarea noilor tehnologii impun

proces de adaptare, acumulare de cunoștințe și abilități noi. Prin implementarea programului Tinlib și a serviciilor de internet, Biblioteca Județeană I.S.Bădescu Sălaj a făcut primii pași spre a trece de la bibliotecă publică tradițională la o bibliotecă automatizată.

Am ajuns în secolul XXI, secolul cunoașterii și comunicării și n-am dispărut nici ca profesie, nici ca instituție. Dacă ne întoarcem în timp, de când a apărut biblioteca și profesia de bibliotecar și până la societatea informației, predecesorii profesiei noastre erau mai fericiți! Aveau un singur instrument al cunoașterii - CARTEA. Acum suntem fericiți și noi, pentru că biblioteca și noțiunea de colecție a bibliotecii încorporează mai multe suporturi. Noi suntem mai fericiți pentru că ei au pierdut ani de zile ca să facă un catalog, o bibliografie, iar noi azi, cu ajutorul acestui instrument tehnologic- CALCULATORUL, o facem foarte repede. Adevărul e că oamenii nu știu ce se ascunde în spatele acestei activități, de la selecție și achiziție până la așezarea publicațiilor în rafturi. Ei nu știu că pentru a ajunge la momentul în care cartea este oferită spre lectură, au loc o serie de operații complexe care presupun cultură și pricepere profesională, iar astăzi lucrurile au devenit tot mai complicate. Introducerea informatizării în biblioteci, invazia bazelor de date documentare a căror număr este din ce în ce mai important în biblioteci, sunt doar două exemple în sprijinul ideii că e mare nevoie de bibliotecari. Adevărul este că puține profesii îmbracă atâtea forme diverse: de la catalogator la serviciul cu publicul, de la bibliograf la ludotecă, de la custode sala de lectură la echipa de proiecte și câte și mai câte...

Sunt mândră că sunt bibliotecar, dar mândria mea a suferit ori de câte ori am auzit de utilizatori tratați superficial, cu indiferență, cu lipsă de politețe, ori de câte ori a fost *ratată* servirea cititorului din cauza bibliotecarului. Am încercat, cât mi-a stat în putință, să repar *prejudiciile*, mi-am intensificat exponențial eforturile de a fi un bibliotecar cât mai bun. Asta m-a consolat și mi-a adus propria mulțumire, ceea ce nu e de lepădat. Consider că nu o diplomă te face bibliotecar, ci un efort continuu de a ține, pe cât e omenesc posibil, pasul cu noile tehnologii, cu noile tendințe și cu utilizatorii noștri, oamenii care îți oferă confirmarea faptului că ești BIBLIOTECAR, printr-un zâmbet, o mulțumire...

Deși eram foarte speriată la început, acum pot spune cu mândrie că *sunt bibliotecar!!!* Dar nu asta te face bibliotecar, ci talentul, dragostea pentru ceea ce faci, respectul pentru acei tineri care pun pasiune în lectură și își construiesc temelia viitorului lor!!! Asta m-a motivat cel mai mult în *lupta* cu pregătirea mea în această frumoasă meserie! Mă străduiesc să devin un bibliotecar înțeleghător, bun, fie și numai pentru dorința mea de a învăța - care cred că e o condiție fundamentală pentru un bibliotecar - și pentru măsura regală cu care îi tratăm pe ceilalți: așa cum mi-ar plăcea să fiu eu însămi tratată. Poți deveni foarte bun bibliotecar practicând alături de profesioniști valoroși, contează enorm colectivul, contează omul și dorința lui de a învăța, receptivitatea lui, contează calitatea studiilor și câte altele. Cu încredere, răbdare și dăruire, cu ajutorul colegilor mei, am reușit să depășesc toate obstacolele și provocările, asumându-mi o misiune nobilă și frumoasă. Iubesc această muncă și, dacă ar trebui să încep viața din nou, aș fi tot bibliotecar. Cel mai curios este faptul că profesia mi-a făcut un dar unic, incomparabil și poate insesizabil de cei pentru care nu sunt decât un bibliotecar. Mi-a dăruit atmosfera cărților, prin care mulți au ajuns să fie OAMENI. La aceasta s-a mai adăugat și bucuria intimității pe care ți-o dă o bibliotecă. În bibliotecă, în lumea cărților, învăț să-mi pun

multiple întrebări și să le găsec tot atâtea răspunsuri, să cunosc trecutul și să prevăd viitorul, să mă cufund în imensitate și să visez la toate lumile posibile...

Imaginea unei profesii, instituții sau persoane nu este opera unei zile, pentru care ai muncit, investind tot ce ai mai bun și apoi lași faima acesteia să muncească pentru tine. Imaginea se creează în timp, prin strategii bine gândite, urmate pas cu pas, muncă sistematică, folosind timp, răbdare, pasiune, competențe, abilități și dorința de a face lucrurile cât mai bine și folositoare celor în slujba cărora suntem puși.

Intenția noastră este aceea de a lăsa fărâme dintr-o muncă laborioasă ce implică multă cercetare, spirit de inițiativă, profesionalism, pasiune spre a ușura posibila curiozitate a celor ce vin.

În concluzie aș vrea să fac portretul *bibliotecarului de mâine*: va fi omul care s-a aventurat pe o corabie uriașă ca să înfrunte, să îmblânzească marea, fie el puncte sau navigator. Va fi omul care în căutarea profunzimii crede în carte. Să-ți fie drag ceea ce faci, să-ți iubești munca, dar înainte de toate, să fii un profesionist responsabil. Sunt o persoană fericită, că am ajuns aici. Și dacă am obținut ceva în această viață, îl datorez faptului că am fost într-un mediu în care este stimulată cunoașterea, este stimulator mediul pentru a învăța și aici am învățat foarte multe.

Pap Erika

PORTRET DE VOLUNTAR

...dacă așteptăm să trăim într-o lume mai bună trebuie să contribuim la crearea ei.

(Mahatma Ghandi)

Anul 2011 a fost declarat *Anul European al Voluntariatului (AEV)*. Poate o să vi se pară ciudat să fii voluntar în aceste zile, într-o lume în care fuga după bani sau alte beneficii materiale primează. Și totuși să fii voluntar poate să-ți aducă unele satisfacții nebănuite.

Dar ce înseamnă să fii voluntar? Conform legii: *Voluntariatul este activitatea de interes public desfășurată din proprie inițiativă de orice persoană fizică, în folosul altora, fără a primi o contraprestație materială; activitatea de interes public este activitatea desfășurată în domenii cum sunt: asistența și serviciile sociale, protecția drepturilor omului, medico-sanitar, cultural, artistic, educativ, de învățământ, științific, umanitar, religios, filantropic, sportiv, de protecție a mediului, social și comunitar și altele asemenea.* Așadar a fi voluntar înseamnă să-ți dedici talentul, timpul, energia, în mod benevol, unei cauze în care crezi. Aceasta poți să o faci în diverse domenii de activitate.

Cine poate fi voluntar? Oricine poate să devină voluntar și să aducă o contribuție, cât de mică, la lumea care ne înconjoară. Important este doar să își dorească acest lucru! Voluntar poate fi atât copilul care dorește să-și valorifice și să-și organizeze în mod plăcut timpul liber, cât și vârstnicul care-și dorește să se facă util, să-și valorifice experiența de viață acumulată.

Așadar, de ce să fii voluntar?

- Pentru a socializa;
- Pentru a câștiga experiență;
- Pentru a îți menține în uz cunoștințe sau abilități pe care altfel nu le folosești;
- Pentru a nu pierde timpul acasă;
- Pentru a-ți face noi prieteni și cunoștințe;
- Pentru a învăța lucruri noi și a-ți forma noi deprinderi;
- Pentru a-ți face contacte utile;
- Pentru a te simți util;
- Pentru a fi parte a unei organizații prestigioase;

- Pentru a face tranziția spre o nouă viață;
- Pentru a-ți face datoria de creștin;
- Pentru a testa o nouă carieră;
- Pentru a realiza ceva;
- Pentru a ameliora anumite aspecte în comunitatea în care trăiești;
- Pentru a lucra cu un anumit grup de persoane;
- Pentru a-ți asuma o responsabilitate;
- Pentru a face parte dintr-o echipă;
- Pentru a întâlni persoane importante din comunitate;
- Pentru a înțelege problemele comunității în care trăiești.

Poate o să vă întrebați ce poate face un voluntar. Acest lucru depinde de domeniul în care își dorește să activeze. Pentru că lucrez într-o bibliotecă voi aminti aici doar acțiunile la care poate participa un voluntar în domeniul cultural. Așadar voluntarul poate fi un ghid într-un muzeu, poate participa la realizarea de publicații specifice. Poate participa, de asemenea, la campanii de promovare a instituției și a serviciilor acesteia în cadrul comunității. Voluntarul poate fi invitat la ore de dirigenție pe teme legate de specificul instituției, poate face muncă de secretariat, fotocopiere, îndosariere etc. sau poate fi organizator de evenimente.

O altă întrebare care se impune este : *Cum pot deveni voluntar?* Răspunzând la această întrebare se poate spune că ai cel puțin două posibilități: fie contactezi Centrul de voluntariat din orașul tău, în cazul în care există unul, fie îți identifice singur instituția în care îți dorești să activezi ca voluntar.

Înainte de a te implica voluntar în orice tip de activitate trebuie să știi că, în această calitate, ai anumite drepturi, dar și unele responsabilități. Dintre drepturile de care beneficiezi voi aminti aici doar câteva:

- dreptul de a-ți fi luate în calcul preferințele personale, temperamentul, experiența de viață, studiile și experiența profesională în acordarea de sarcini;
- dreptul de a participa la sesiuni de formare în domeniul în care prestezi activitatea;
- dreptul de a ști cât mai mult despre centrul de voluntariat și despre instituția în care ești plasat;
- dreptul la supervizare;
- dreptul la un loc unde să îți desfășori activitatea;
- dreptul de a-ți fi acordată din ce în ce mai multă responsabilitate, în conformitate cu rezultatele avute;
- dreptul de a juca un rol în planificarea activităților, de a te simți liber să faci sugestii și de a-ți fi respectate opiniile;
- dreptul la recunoaștere.

*Voluntariatul înseamnă **responsabilitate**. Iar simplul fapt că nu ești remunerat pentru activitățile prestate nu-ți dă dreptul să fii iresponsabil.* (Tiberiu Capudean, Voluntar ARAS)

Dintre responsabilitățile voluntarului se pot aminti aici câteva:

FII CONVINS!

Cercetează-ți sentimentele și asigură-te că vrei să ajuți alți oameni.

FII SIGUR!

Nu-ți oferi serviciile până nu ești convins de valoarea a ceea ce faci.

FII LOIAL !

Oferă-ți sugestiile, dar acceptă regulile; nu critica ceea ce nu înțelegi.

SPUNE CE GÂNDEȘTI!

Întreabă ceea ce nu înțelegi.

FII DISPUS SĂ ÎNVEȚI!

Instruirea este esențială pentru a-ți putea desfășura activitatea în bune condiții.

ÎNVAȚĂ TOT CE POȚI!

Află tot ceea ce poți despre organizație și despre munca ta.

ACCEPTĂ SUPERVIZAREA!

Vei fi mai util și îți vei îndeplini sarcinile mai eficient dacă vorbești cu cineva despre activitatea ta și dacă accepți îndrumare.

FII DE ÎNCREDERE!

Fă ceea ce te-ai angajat să faci; nu promite ceea ce nu ești sigur că poți să faci.

FII UN BUN COECHEPIER!

Găsește-ți un loc în echipă; munca e mult mai plăcută și mai plină de satisfacții atunci când nu ești singur.

*(extras din **Carta drepturilor și obligațiilor voluntarilor**, elaborată de Centre National de Volontariat, Paris, France, tradusă și adaptată de voluntarii Pro Vobis).*

Anul Voluntariatului s-a simțit din plin și la Biblioteca Județeană Sălaj. Astfel, în acest an, s-au desfășurat o multitudine de acțiuni în care au fost implicați voluntari. Voi aminti aici o parte dintre aceste activități.

Cu ocazia sărbătorii *Dragobete*, dar și a celei de 8 *Martie* voluntarii Secției pentru Copii au realizat, în cadrul atelierelor de creație organizate, tot felul de handmade-uri și felicitări.

În preajma *Zilei Naționale a Poliției* un voluntar din cadrul Inspectoratului Județean de Poliție Sălaj a fost implicat într-o activitate în care le-au fost prelucrate copiilor câteva dintre regulile de circulație pietonală. La sfârșitul activității copiii au primit, în urma unui test aplicat, un *Permis de Pieton*.

Cu prilejul *Zilei Internaționale a Cărții pentru Copii* foarte mulți voluntari au fost implicați în lecturile publice desfășurate pe platoul din fața Consiliului Județean Sălaj. Câțiva dintre voluntari au fost

purtători ai unor cărți mobile, care transmiteau diverse mesaje. Voluntarii au distribuit atunci materiale publicitare care promovau serviciile bibliotecii, dar și cartea pentru copii.

Ziua Europei a fost și ea marcată prin acțiuni și expoziții realizate în Sala de Lectură a BJS. Participanții la aceste acțiuni și expoziții au fost copii din grădinițele și școlile partenere. Atelierele de creație ale lucrărilor expuse au fost coordonate de voluntari (bibliotecari, cadre didactice) din școlile care au participat la acțiune.

Noaptea Bibliotecilor a fost un alt eveniment de amploare care a implicat, de asemenea, voluntarii. Ei au fost prezenți în aproape toate acțiunile desfășurate cu această ocazie.

Implicându-te în activități de voluntariat ai posibilitatea să îți pui în practică ideile și să produci schimbarea pe care ți-o dorești.

Așadar... **A FI SAU A NU FI voluntar?!**

Natalia Pop

CARTEA BATE FILMUL...!?

*Doi șoareci rod bobina de film; La un moment dat unul se oprește și zice:
Știi, cartea era mult mai bună!*

E iarnă! Ce poate fi mai plăcut în serile lungi de iarnă decât să te relaxezi într-un fotoliu lecturând paginile unei cărți bune sau vizionând un film? Anotimpurile ne aduc culori, pictorii le transpun pe pânză, iar scriitorii le desenează în cuvinte. Uneori cuvintele sunt puse în mișcare și prind viață pe marile ecrane, prin magia filmelor. La baza oricărei ecranizări stă o operă scrisă. Fie că ideea unui film pornește de la o carte, o bandă desenată sau un scenariu, opera scrisă stă la originea celei cinematografice. Când povestea din paginile unei cărți prinde viață pe micile sau marile ecrane, părerile contradictorii nu întârzie să apară.

Am solicitat utilizatorilor bibliotecii, copii și adulți, să-și exprime opinia privind *bătălia* dintre lectura unei cărți și vizionarea filmului inspirat din operă. Redăm în continuare doar câteva din cele mai reprezentative păreri:

Pentru mine opera scrisă are un farmec aparte, îmi plac mirosul cărților, senzația pe care mi-o oferă cartea ținută în mână, exercițiile de imaginație la care mă supune textul, faptul că mă ține trează multe ore din noapte.

C.C. - jurnalist

Eu am un obicei - încerc să nu mă uit la film DUPĂ ce am citit cartea. Dacă însă văd un film și-mi place mult, citesc și cartea, care îmi aduce de multe ori amănunte suplimentare.

I.S. - economist

După mine e ca și cum a-i compara mâncarea făcută în casă cu fast-food-ul. Filmul durează aproximativ două ore, deci trebuie comprimat totul, nu prea lasă loc imaginației, îți oferă totul de-a gata. Filmul vine cu ideea regizorului/scenaristului și e treaba ta dacă o accepți sau nu. Cartea,

însă, trebuie savurată ca o mâncare bună, digerată încetișor. Autorul poate să descrie cât mai exact locuri, personaje care, sunt convins că în mintea fiecăruia vor arăta altfel.

C.S.-întreprinzător

Îmi plac filmele, dar cărțile sunt întotdeauna mai bune. Filmelor le scapă acele mici detalii care fac din cărți ceva special.

A.S - elev

Cărțile sunt categoric mai bune. Există atât de multe cărți extraordinare, însă filmele realizate după aceste cărți nu se ridică niciodată la nivelul lor. Când citesc o carte pot da frâu liber imaginației, îmi creez în minte propriul scenariu. Cărțile au apărut primele și continuă să fie cele mai bune.

A.T. - elev

Mie îmi vin în minte ecranizările după Macbeth, Richard II și Othello după W. Shakespeare. În primul caz, mai întâi am citit piesa de teatru, apoi am văzut filmul, iar cu următoarele, invers. Însă, în ambele cazuri am ajuns la concluzia că e o plăcere să citești cartea și să vezi filmul, pentru că sunt lucruri care-ți scapă, fie dintr-o parte, fie dintr-alta, și astfel ajungi să-ți faci o imagine completă asupra ideii inițiale.

R.O. - profesor

Aș da ca exemplu seria de filme Harry Potter care întregeste cu succes faima și popularitatea romanelor. Fenomenul Harry Potter a prins fantastic la public, cartea vânzându-se în milioane de exemplare. Dar și peliculele au reușit să transpună în realitatea vizuală toată lumea fascinantă, întâmplările și personajele din carte. Harry Potter - cărțile sunt extraordinare dar, la un loc cu Harry Potter - filmele, rezultă cu adevărat ceva special.

S.S. - student

Ce concluzii s-ar putea trage în urma opiniilor enunțate mai sus? Că majoritatea optează pentru lectura unei cărți și nu apelează la posibilitatea facilă de a viziona doar filmul realizat după respectiva operă. Cei care adoră să citească sunt, de cele mai multe ori, dezamăgiți de versiunea ecranizată a cărții. Filmul nu va reuși niciodată să surprindă toate detaliile care dau savoare unui roman. Fiecare cititor își creează în mintea sa o imagine perfectă a desfășurării acțiunii, a felului în care arată fiecare personaj, poate chiar a vocii sale. Cartea și filmul sunt două entități diferite chiar dacă tratează același subiect.

Nu de puține ori am auzit, mai ales în rândul copiilor, că nu citesc o anumită operă pentru că au văzut filmul. Mai ales la această grupă de vârstă, lectura trebuie promovată prin toate mijloacele posibile, pentru că odată deprins acest *obicei* de la vârste mici, l-am câștigat pentru totdeauna. Lectura îi oferă copilului posibilitatea de a explora alte *lumi* și a trăi experiențe dintre cele mai variate, pe care filmul categoric nu i le poate da, cu toate efectele speciale și tehnologia ultramodernă de care dispune ce-a de-a șaptea artă.

Pe de altă parte, nu putem ignora total valențele filmului. Există pelicule deosebite care și-au lăsat amprenta pe generații întregi de cinefili. Poate fi dat ca exemplu celebra ecranizare **Pe aripile vântului**. Este dovada că o carte fabuloasă poate fi transformată într-o ecranizare pe măsură. Vorbim despre o carte și un film care au sedus la fel de mult pe toată lumea, o perfecțiune în a transpune în imagini un text excelent.

Când a apărut filmul, s-a prezis moartea literaturii, când a apărut internetul, s-a prezis moartea primelor două. Cred că e vorba doar de speculații, toate pot coexista și rămâne la latitudinea fiecăruia dintre noi să alegem sau să folosim orice mijloc care ne poate îmbogăți spiritual și mental.

Dalia Mintăș

DE PRIN SECȚII ADUNATE ȘI LA MEDIA STOCATE

Recomandările Secției Media pentru toate categoriile de utilizatori, îndeosebi pentru părinți.

Înainte de a lăsa imaginația mea să curgă peste aceste hârtii aș vrea să încep cu o colindă... cu voia dumneavoastră, desigur, puteți să o luați ca pe o recomandare, sunt sigur că aveți nevoie de așa ceva (pentru mine a fost doar o simplă autorecomandare).

Mult aș sta și-aș colinda,
Cum mă-ndeamnă inima,
Dar la poartă latră câinii
Și se supără stăpânii.

Că stăpânii nu-s boieri,
Au fost slugi până mai ieri,
Când se suie scroafa-n pom,
Cine tace nu e om.

N-am știut să tac nicicând,
Și de-aceea vrând, nevrând,
Am făcut să latre câinii
Și mi-am pus în cap stăpânii.

Doamne, iartă-mi răutatea,
Dacă nouă ne-ai dat CARTEA,
La copii le-ai dat cuvântul,
La țărani le-ai dat pământul,
Celor care vor să fie
Lipitori pe sărăcie,
Dă-le tot ce vor sărmanii,
Și la noapte, schimbă banii!

AM ZIS!

Nu vreau să par modelul de bibliotecar care *le știe pe toate*, dar nici nu vreau să merg sau să mă ghidez după ideea *ce nu știi tu, învață pe altul* așa că, dragii mei cititori, cu umilă recunoștință, vă cer ajutorul și părerea în cele ce urmează: aș vrea să încep cu câteva întrebări, dar, în același timp și răspunsuri pe care nu sunteți obligați să le acceptați, doar să le citiți, vă rooog!!!

Carte versus televizor și internet

Acum când tehnologia ne răsfătă cât se poate de mult, punându-ne la dispoziție aproape totul, cred că toți ne punem, ne-am pus sau ne vom pune întrebarea: oare mai are rost să citim câte o carte și aici

mă refer la cartea fizică, în general, și nu la e-cartea (internetului), asta o spun în condițiile în care știm cu toții că în ziua de azi *cine are carte... nu prea mai are parte* (de nimic). Eu personal nu pot să mă laud prea mult că aș fi un împătimit al cititului și totuși, având în vedere *job-ul* pe care îl am, aș putea să fiu nesimțit și să spun că citesc în fiecare zi sau să mă apuc să enumăr o grămadă de scriitori de care nici măcar nu am auzit vreodată sau să scot câteva aberații pe care să le întind pe această foaie de hârtie pe care citindu-le, cineva și-ar da seama, sau nu, că mai multe sunt *copy-paste-uri*, decât ce am scris eu de la mine putere sau în cel mai rău caz că sunt un dement care habar nu are ce scrie... n-am să fac asta pentru că nu-mi stă în caracter și am respect față de mine însumi. Și, totuși, ca să revin strict la întrebarea de mai sus (pentru că am impresia că prea repede mă abat de la subiect) vă recomand să citiți, să citiți fizic și nu de pe internet atunci când vine vorba de carte... nu se compară plăcerea de a ține o carte în mână și a o răsfoi, cu acel *mouse*, al acelui calculator neperformant, care câteodată te enervează la culme.

Acum vreau să-mi mai pun mie o întrebare la care am să vă rog să mă ajutați să găsec răspunsul potrivit: logic, nu e mai simplu să vizionezi un film, decât să citești o carte?... aici, dragii mei, argumentele sunt *pro* și *contra*, iar asta nu pentru faptul că eu îmi desfășor activitatea la Secția Media, ci pur și simplu pentru că așa consider eu (dar feedback-urile voastre sunt binevenite oricând și cele pro și cele contra). Dacă oricum se vehiculează faptul că volumele, cărțile tipărite să se mute în format electronic, mai are rost să le inducem copiilor noțiunea și dragostea de carte și nu pe cea de film sau citit electronic!?... eu cred că fiecare dintre acestea are rostul ei, pentru că și noi am fost ajutați, îndrumați la rândul nostru și poate că așa ne-am descoperit (unii dintre noi) vocația, dacă pot spune așa. Dacă citește un copil de pe monitorul calculatorului își obosește ochii și în plus mai apar tot felul de reclame care îi distrag atenția de la citit și ești tentat, la un clic distanță, să intri pe altă pagină sau pe alt site, pe când în fața foi de carte e doar copilul cu imaginația lui, iar pentru a-și dezvolta capacitatea de inteligență, cu siguranță, are nevoie de imaginație.

Trăim în era internetului și el ne oferă aproape totul pe tavă, dar dragii mei, cine ne poate garanta nouă că tot ce e pe internet e și adevărat?... iar, din celălalt punct de vedere, dacă ne obișnuim să luăm totul de-a gata, nu vom deveni oare niște simpli consumatori, niște *legume* care în timp își pierd *concentrația*!? Dacă mă întrebați pe mine ce îmi place în această lume a internetului?... unul dintre avantajele este faptul că pot *colabora* cu cine vreau, în papuci de casă și în pijama, la orice oră din zi sau din noapte (asta fără să fie pornită camera web).

Părerii:

Internet = comunicare absolută, izolare absolută.

Găsec televizorul foarte educațional. De fiecare dată când cineva dă drumul la televizor, mă duc în cealaltă cameră și citesc o carte, iar tu cel care vei muri la televizor, nu vei muri degeaba, ne vei oferi un spectacol pe cînste.

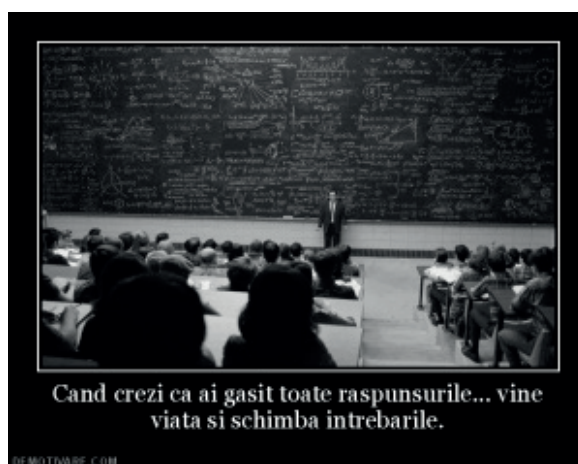
De ce calculatorul și televizorul trebuie să concureze acerb la ora actuală cu cărțile?! Oare aceste tehnologii nu pot fi complementare lecturii? Habar nu aveți ce acțiune proastă emană acestea asupra dezvoltării noastre intelectuale!!! Potrivit mai multor studii, televizorul și calculatorul blochează imaginația, o sugrumă, o îngustează și, în rezultat, noi suntem cei care avem de pierdut. Sub influența lor copiii noștri nu mai sunt tentați să citească, să-și lărgască orizontul de cunoștințe, iar tot ce presupune efort este respins fără a mai sta mult pe gânduri. Încercați să vă convingeți micuții că cititul e o plăcere, care nu poate fi egalată de nicio altă jucărie. Lăudați-i pe amicii lor care au deprins deja abilitatea de a citi, dar în așa fel încât să evitați discriminările. Deasemenea, dacă doriți să-l convingeți pe copilul dumneavoastră să se împrietenească cu cartea pentru mulți ani de acum înainte, citiți-i cu voce tare, explicați lucrurile mai puțin clare, ajutați-l să depășească neclaritățile. Cartea nu trebuie să fie o barieră între copil și părinte, ci un obiect al discuțiilor dumneavoastră... *învață din ieri, trăiește din azi și speră pentru mâine.*

Dacă avem filme realizate după romane celebre oare merită copiii să citească acea carte având în vedere faptul că vizionarea unui film durează 1-2 ore, iar cititul unei cărți poate dura săptămâni întregi?... dragii mei, un studiu efectuat în Marea Britanie asupra copiilor arată că aceia care citesc sunt de până la

șapte ori mai inteligenți decât cei care se uită la televizor... iar răspunzând la întrebare, pot să afirm cu certitudine că filmele, chiar dacă păstrează firul poveștii, acestea reprezintă, în mare parte, viziunea regizorului și starea de fapt a actorilor.

Așadar, în încheiere, merită să-mi educ copilul să citească o carte!? Nu mai bine învață o meserie?... cititul ajută întotdeauna și nu dăunează grav sănătății!!! Poate doar, așa cum spun colegii noștri din Neamț... dăunează foarte grav... stupidității! Citind, lucrurile se schimbă pe etape în viața copilului tău, iar fiecare etapă are rolul ei în dezvoltarea lui. Dacă în copilărie nu pot să-i insuflu dragostea de carte, de lectură, dacă nu-l învăț să meargă la bibliotecă de plăcere, nu va avea timp să o facă când va fi mai mare, iar atunci bagajul său de cunoștințe cu care va pleca la drum în viață îi va fi insuficient dezvoltării lui pe mai departe. Imaginația copilului se dezvoltă citind nu vizionând, dar cu toate acestea hai să nu blamăm prea tare... sunt și filme bune care îi pot dezvolta latura emoțională și îl pot face să deosebească binele de rău. Așa că, dragii mei, dacă și cel care coordonează activitatea Secției Media opt ore pe zi vă recomandă să citiți mai întâi o carte, iar pe urmă să vizionați un film, atunci, credeți-mă pe cuvânt, că așa e mai bine!!! Întotdeauna vor apărea critici *pro* și *contra*, indiferent că e vorba de citit, de vizionat un film, sau de a naviga pe internet... asta e sigur.

ADJUDECAT

Cand crezi ca ai gasit toate raspunsurile... vine
viata si schimba intrebarile.

În concluzie...

Cărțile sunt cărăușii civilizației. Fără cărți istoria e mută, literatura nu are glas, știința e paralizată, iar gândirea și meditația suspendate. (Barbara Tuchman)

Mircea Crișan

NOVICELE LECTURII

A fost o zi de luni obișnuită a lunii octombrie. Toamna începea să își facă simțită prezența în urbea noastră. După epuizarea timpului obligatoriu de a sta la locul de muncă am avut deosebită plăcere să găsim o alternativă de relaxare oferită într-un cadru prielnic și deosebit. CE POATE SĂ FIE? Te întrebi tu cititorul acestor rânduri. Este ceva deosebit, plăcut, plin de emotivitate și spiritualitate.

Este o întâlnire a unui novice cu plăcerea de a asculta, savura, conștientiza ce este frumos în această lume plină de răutate. Aici îmi vin în minte vorbele lui Arghezi: *Din bube, mucegaiuri și noroi / Iscat-am frumuseți și prețuri noi.*

Participarea la acest eveniment cultural a tresărit în mine acel ceva ce nu se poate defini, însă pot să-ți spun că este, după părerea mea, viciul suprem. ACELA DE A CITI, DE A SOCIALIZA, DE A FACE CA TOTUL SĂ FIE O ARMONIE ÎNTRE TINE (SUFLETUL TĂU) și APROAPELE TĂU. Cred că este așa deoarece una din CELE 10 Porunci ne spune: *IUBEȘTE-ȚI Aproapele*, porunca esențială și, poate, cea mai profundă. Fără aceasta totul ar fi un haos. APROAPELE poate să fie atât de natură fizică, dar și spirituală. Dacă vei citi până la capăt aceste rânduri vei înțelege...

Doresc să precizez de la început că prin ceea ce am scris nu doresc să fac analiza textului și nici a persoanei lui Vasile Avram, scopul acestor idei menționate fiind cu totul altul... mobilizarea tinerilor să citească.

Pe scurt, este vorba despre participarea la evenimentul cultural unde s-au lansat două noi volume ale scriitorului Vasile Avram cărui sincer, până atunci nu-i descoperisem tainele și lucrurile frumoase pe care opera sa le face cunoscute și celorlalți.

Evenimentul a creat pentru mine o dublă semnificație pe care am să încerc să o descriu în rândurile următoare.

PRIMA ESTE ACEEA DE A-I CITI opera și să-mi fac cunoscute mie și sufletului meu, scrisul și ideile scriitorului. Din ce am citit până acum pot spune că a fost și va rămâne un om deosebit prin dăruire și vorbele care îți fac sufletul să tresară când îi citești opera. Pentru exemplificare voi prezenta câteva opinii despre autor și operă care m-au impresionat. De exemplu, într-un interviu acordat domnului Daniel Săuca în **GAZETA DE DUMINICĂ**, Vasile Avram consideră că destinul omului este legat de cel al culturii. Cultura, în viziunea sa, înseamnă totalitatea disponibilităților spirituale ale omului în relație cu ceilalți oameni.

Vasile Avram are în atenție, în primul rând, relația om-natură-divinitate, iar stilul abordat oferă o încărcătură ideatică. Cel mai bun exemplu în acest sens poate să fie faptul că acesta toată viața a cercetat relația real-ireal. În revista **TABOR**, Ioan Mariș, la articolul *RITUAL PENTRU VASILE AVRAM*, reflectă asupra faptului că *Vasile Avram în tot ce făcea avea harul adevăratului magistru ce ne îndruma spre esența înțelesurilor unui genotip cultural căutat în antropos-ul nostru codificat în normele existențiale*.

Precizările cele mai profunde care mi-au rămas în minte sunt cele ale domnului profesor IOAN CIOCEAN, tot din revista **TABOR**, la articolul *VASILE AVRAM, UN NUME DE REFERINȚĂ AL SPIRITUALITĂȚII ROMÂNEȘTI*. Opinia domnului profesor, pe care în cea mai mare parte și eu o împărtășesc, este următoarea:

(...) Profesorul universitar Dr. Vasile Avram, antropolog, romancier, critic literar și publicist de aleasă erudiție, s-a dovedit a fi un intelectual de cea mai nobilă speță, prin pana sa măiastră, prin relațiile cu oamenii, prin ideile și programele pe care le-a onorat cu consecvență. Întreaga sa operă este un imn de slavă închinat satului și mentalității oamenilor pe coordonata: tradiție-credință-mit.

Îmi vin în minte acum și vorbele lui Einstein, conform cărora marile spirite ale omenirii au fost atrase de religiozitatea cosmică. Poate că așa era și domnul Vasile Avram.

A DOUA, asupra căreia aș dori să insist mai mult și o consider cea mai importantă, cel puțin pentru mine, este următoarea: M-A FĂCUT SĂ CRED ȘI SĂ ÎNCERC SĂ FAC MAI MULT, dacă se poate, pentru a promova cultura, literatura, lectura. Cel puțin aceste gânduri enunțate aici, asta doresc să facă. SĂ MIȘTE acel ceva în sufletul tinerilor pentru a-i trezi la realitate.

Consider că scriitorul ar fi foarte bucuros să afle că a reușit să fie un promotor și că datorită prezentării operei sale a reușit să-l facă pe un tânăr să ia inițiativa de a le deschide și celorlalți tineri ochii cu privire la ce înseamnă frumosul, plăcutul, semnificația lecturii.

De aceea am luat hotărârea să scriu aceste rânduri. Considerând că, dacă voi reuși publicarea lor, un prim pas va fi realizat în demersul meu.

Dialogul, socializarea verbală care a avut loc la prezentarea cărții **VASILE AVRAM-OMUL ȘI OPERA** o consider benefică și în folosul tuturor. A fost ca un proces echilibrat, amplu și plin de cognitivitate plăcută între generații. Participarea atâtor istorici, profesori, public, cât și distinsa lui soție a făcut întâlnirea și mai emoționantă, plăcută, luminată.

TINERII trebuie să participe la aceste evenimente culturale deoarece numai așa cred că mai putem trăi curat în ziua de azi. Să avem un intelect elevat, echilibrat.

Așa că acum mă adresez tinerilor cu îndemnul: PUNEȚI MÂNA ȘI CITIȚII!!! Numai așa putem să schimbăm lucrurile ca să ne fie tuturor bine.

Dacă voi reuși prin aceste rânduri să-l fac pe un singur tânăr să conștientizeze ce am scris consider că este un început bun și voi persevera să-i fac pe cât mai mulți să se preocupe de lectură.

Dacă nu voi reuși, atunci voi persevera și cu mai multă îndârjire spre a face ceva în acest sens.

În încheiere doresc să mulțumesc tuturor celor care participă la diversele lansări de carte, celor care le organizează, cât și creatorilor de frumos, scriitorilor. În opinia mea, acestea reprezintă soluția pentru a-i aduce spre lectură pe tinerii de azi, care prea s-au îndepărtat de cea mai nobilă, utilă și benefică preocupare.

Iar vouă, tinerilor, atât doresc să vă mai spun: LECTURĂ PLĂCUTĂ!!

Călin Oprea

PEREGRIN PRIN BIBLIOTECĂ

În anul 1983 absolveam facultatea UIPCh - Utilaje și Ingineria Proceselor Chimice, facultate în cadrul Institutului Politehnic București și, împreună cu soțul meu, am fost repartizați la CFA - Combinatul de Fibre Artificiale din Brăila, instalația de Acid Sulfuric. Am rămas acolo până în 1985, perioadă în care am schimbat două locuințe: prima, o garsonieră în zona industrială, spațioasă și confortabilă, dar din cauza poluării excesive am cerut o altă locuință și am primit-o. Un apartament cu 2 camere în oraș, dar acum făceam naveta la combinat, situat la cca 10 km de Brăila. Nu era o problemă, naveta se făcea cu tramvaiul și-n fiecare zi treceam prin stațiunea Lacu-Sărat, stațiune renumită pentru tratarea afecțiunilor reumatice, unde am petrecut zile foarte frumoase și unde făceam deseori popas după orele de program.

Dar, deși aveam amintiri frumoase, gradul ridicat de toxicitate din combinat și orașul foarte poluat, unde fetița se îmbolnăvea frecvent, ne-a determinat să ne gândim la plecare. Pentru noi, orașul Brăila nu a fost un oraș magic, așa cum considera Panait Istrati în scrierile lui. Ne-am transferat la Fabrica de Anvelope Zalău, să fim mai aproape de soacra mea singură, în detrimentul părinților mei, care au rămas foarte triști, Brăila fiind aproape de ei, la doar 75 km.

Am început o nouă etapă din viața mea, a noastră, a familiei noastre. Din 3 mai 1985, am început lucrul la Fabrica de Anvelope, ca ingineri chimiști. La început am avut câteva probleme de adaptare, nu se vorbea literar pe-aici și erau o mulțime de regionalisme, care mă amuzau când le auzeam vorbite, parcă era o lume diferită față de cea din care veneam. Cu toate acestea, oamenii de aici, din Ardeal, mi-au plăcut de la început, erau mai molcomi la vorbă și la fire. Lucrurile au mers ca pe roate: din iunie am primit apartament, din septembrie s-a mărit familia, c-un fecior. Condițiile din fabrică nu erau deloc ușoare, nu era atâta toxicitate, dar poluarea, cu negru de fum, era mare. Aici am lucrat 10 ani, dar situația locurilor de muncă a devenit nesigură după 1989, când parcă totul s-a transformat în haos. Lucrând și eu și soțul în același loc, am hotărât ca unul dintre noi să-și caute altceva de lucru, să nu rămânem amândoi fără loc de muncă.

Așa că, din 1995, am început o altă etapă din viață, cea mai frumoasă. Am venit prin concurs la Biblioteca Județeană Sălaj, iar în anii următori am urmat cursurile de perfecționare de la Bușteni, coordonate de regretatul prof. Gh. Popescu. De atunci am rămas aici și nu-mi pare rău, pentru că e o meserie frumoasă care compensează lipsa banilor. Universul cărții m-a fascinat dintotdeauna, dar acum, când lucram între ele și, practic îmi treceau toate prin mână... era extraordinar. Pentru mine era ca-n rai. Așa mi se pare și acum printre cărți și mi-ar plăcea să le citesc pe toate, dacă ar fi posibil.

Da, lucram la biroul de Evidență și Prelucrarea colecțiilor, aici fiind prima etapă din peregrinarea mea prin această instituție. La început, în anul 1995, lucram manual cu fișele ISBD și registrele de inventar. În anii următori s-a implementat programul de bibliotecă TINLIB și activitatea noastră s-a îmbunătățit și a evoluat an de an. Foarte multe lucruri bune s-au făcut în biblioteca noastră. Meritul este al întregului colectiv, care a înțeles ce trebuie făcut și s-a implicat în toate, dar în special al doamnei directoare Florica Pop, care este o femeie foarte activă și foarte dedicată meseriei de bibliotecar, încearcă să ne molipsească pe toți de pasiunea iubirii de carte și cunoaștere.

Din anul 2008 am trecut la serviciul de relații cu publicul, Secția pentru Copii, o secție foarte dinamică, cu multe activități pentru cei mici sau mai măricei. De acolo nu puteai pleca trist, când vedeai atâtea zâmbete sincere și atâtea ghidușii ale copiilor. Am cochetat o perioadă scurtă și cu meseria de metodist pentru bibliotecile din județ, dar sănătatea nu mi-a permis să continui.

Data fiind conjunctura de atunci, din anul 2010, lucrez la Sala de Lectură, un loc care îmi place, pentru că îmi face bine să interacționez cu oamenii, dar mai ales cu tinerii.

Poate e un pic pe dos, de obicei, într-o bibliotecă începi cu relațiile cu publicul și așa, spre bătrânețe să te retragi spre serviciile cu mai puțină agitație. Mie inversarea asta chiar îmi place și cred că prin peregrinarea mea am acumulat multă experiență și pot face față la multe probleme din instituția noastră.

Cei care vin și studiază la Sala de Lectură sunt din toate categoriile sociale și beneficiază de un spațiu modern, cu condiții excelente de studiu. Clădirea a fost renovată și modernizată din fonduri europene.

Bineînțeles că vin la sală cei care vor să învețe, să realizeze ceva în viața lor, vin cei care au nevoie de carte. Așa cum trupul are nevoie de hrană și sufletul are nevoie de o dietă; el arată după cum îl hrănești. Cartea este hrana sufletului, iar *depozitul de suflet* se numește BIBLIOTECĂ. Cei care ajung să aibă nevoie de noi, de bibliotecă, sunt adevărații oameni liberi. Splendoarea cărților este că ea nu se impune de la sine. Prin a citi o carte se anulează depărtarea, poți sta de vorbă cu cel care nu e lângă tine, poți fi contemporan cu un gânditor latin care a trăit cu două milenii în urmă... ca cititor poți fi contemporan cu toată omenirea.

Adevăratele valori sunt: cultura, educația, civilizația, fără carte nu pot exista! În vremea noastră, când parcă toate valorile s-au inversat, când banul înseamnă totul, dezavantajul cărții este că trebuie deschisă. Tinerii noștri sunt grăbiți, ei sunt generația *copy-paste*. Ei vor rezultate rapide, cu puțin efort. Cu o singură apăsare de buton, intră pe internet și își iau datele pentru referate, cerute la școală, date, mai mult sau mai puțin complete sau își caută în cărțile noastre materiale pe care le xeroxează.

Cei studioși se informează din documentele noastre sau studiază materiale de la clasă. Elevii din clasele mici vin la noi să-și pregătească temele de la școală sau își fac lecturile suplimentare. Studenții se pregătesc asiduu, mai ales în perioadele premergătoare sesiunilor de examene. Nu e greu să cauți o bibliografie, chiar dacă suntem nevoiți să căutăm cărțile în mai multe depozite. E mai dificil, uneori, să găsim temele sau subiectele pe care le cer, despre care și ei au o vagă idee. Multe din solicitările utilizatorilor noștri au fost rezolvate prin împrumut interbibliotecar, iar bucuria a fost reciprocă. Ne bucurăm de rezultatele lor, când se întorc și ne spun despre ele.

O altă categorie care frecventează sala de lectură o formează pensionarii. Ei studiază din toate domeniile, mai ales din religie și cultură generală. Cu ei trebuie să fim adevărați consilieri, pentru că de multe ori vin să se confeseze. Au probleme de sănătate și mulți suferă de singurătate sau vor să ne împărtășească din experiența lor de viață.

Timpul curge continuu, parcă s-a comprimat, informațiile solicitate trebuie oferite/furnizate rapid, utilizatorul este și el într-o permanentă grabă și nerăbdare, iar bibliotecarul trebuie să fie calm și răbdător pentru a compensa situațiile neprevăzute.

Rămân la părerea că cel mai bun instrument pentru infuzia necesară de inteligență este totuși raftul marilor cărți ale lumii. *Ceea ce devenim depinde în mare măsură de ceea ce citim... Cea mai mare universitate este colecția de cărți pe care ați citit-o*, spunea scriitorul Th. Carlyle.

Niculina Sabău

PROGRAMUL MÁRAI

Lumea de azi trăiește cea mai mare explozie informațională din istoria omenirii. Zi de zi suntem martori ai unei avalanșe de informații, în fața căreia, puterea noastră de cuprindere pare limitată. Creșterea producției de informație și a mijloacelor de transmitere în masă a acestor informații (calculator, laptop, internet, telefoane mobile, televizor ș.a.) a rezultat faptul că suntem asaltați zilnic, din toate părțile, de o cantitate tot mai mare de informație.

Această explozie informațională a dus la creșterea numerelor de documente. Totodată, dezvoltarea științei și tehnicii, creșterea interesului pentru informare, documentare și cunoaștere a oamenilor, dorința de a accede nelimitat la informații, au dus la creșterea producției editoriale, atât ca număr de titluri, cât și ca număr de exemplare. În fiecare zi pornim calculatoarele personale, cumpărăm ziare sau le citim on-line, deschidem câte o carte sau dacă nu avem posibilitatea de a face aceste lucruri, mai avem la îndemână telefoanele mobile, care pe zi ce trece devin tot mai *înțelepte*. Nu degeaba li se spune *smartphonuri*. Facem toate acestea ca să ne informăm, să aflăm ce s-a mai întâmplat în lume în ultima oră. Astfel zilnic suntem asaltați de informații relevante sau mai puțin importante, inutile și de cele mai multe ori e atribuția noastră să alegem ce e valoros pentru noi, pentru dezvoltarea noastră intelectuală.

Datorită acestei explozii informaționale este necesar ca o bibliotecă să devină un spațiu de informare și comunicare directă, interactivă. Este foarte important ca informațiile și evenimentele să nu treacă pe lângă biblioteci, iar dezvoltarea colecțiilor să aibă în vedere schimbările, noutățile apărute recent. Deoarece creșterea interesului de informare, documentare, cercetare ia proporții tot mai mari pe zi ce trece, este foarte important ca o bibliotecă să fie la zi cu noutățile editoriale și nu numai. Datorită faptului că Biblioteca din Zalău este una județeană, publică, aceasta trebuie să satisfacă nevoile informaționale, educaționale și de relaxare a publicului.

Deoarece Biblioteca Județeană Sălaj are un public larg de servit, este foarte important ca în procesul de dezvoltare a colecțiilor să se anticipeze schimbările apărute pe plan local (aparitia unor noi categorii de utilizatori, implementare de noi specialități și discipline de studii). Creșterea numărului de documente, datorită exploziei informaționale, face însă imposibilă pretenția de exhaustivitate. Din acest motiv dezvoltarea colecțiilor trebuie să țină cont de existența celor cinci mari forme de utilizare a bibliotecilor publice: formare, documentare, informare, cultură și loisir.

Dezvoltarea colecțiilor unei biblioteci se face pe mai multe căi: achiziție, donație, depozitul legal de tipărituri, schimbul intern și internațional, sponsorizare și tipărituri proprii. Donația este calea prin care se dezvoltă, curent și retrospectiv, colecțiile unei biblioteci, oferită cu titlu gratuit de către persoane fizice (autori, descendenți ai autorilor, persoane particulare) sau juridice (edituri, asociații culturale, organizații guvernamentale sau neguvernamentale).

În anul 2011 Biblioteca Județeană Sălaj a primit o donație din partea Fondului Cultural Național Maghiar prin *Programul Márai*. Acest program își propune conservarea patrimoniului cultural, facilitează accesul utilizatorilor la cărțile publicate de edituri maghiare din Ungaria și din alte țări prin intermediul bibliotecilor publice, dezvoltând astfel cultura lecturii, ajută la prezentarea și promovarea autorilor contemporani. Prin acest program, Fondul Cultural Național Maghiar dorește să sprijine factorii care au contribuit într-un mod direct sau indirect la apariția cărților pe piață ca acestea să ajungă în mâinile utilizatorilor: autori, editori și biblioteci. Însă, grupul țintă al programului sunt cititorii, acei cititori care, indiferent de locație, doresc să citească în limba maghiară, literatură, cărți de specialitate sau autori maghiari traduși în alte limbi.

Conform Programului Márai, editurile participante au fost solicitate să recomande titluri pentru lista programului. În final au fost alese 500 de titluri din cele propuse de către edituri. Bibliotecile participante au avut posibilitatea de a alege dintre aceste titluri, conform colecției și a profilului. În total au participat 700 de biblioteci, din care 48 de biblioteci publice din alte țări, printre care și Biblioteca Județeană Sălaj. Prin intermediul acestui program Biblioteca din Zalău a primit cărți în valoare de 800.000 de Forinți (11.200 lei). Astfel, fondul de carte al Bibliotecii Județene s-a îmbogățit cu 272 de titluri noi și 22 de A.V.-uri.

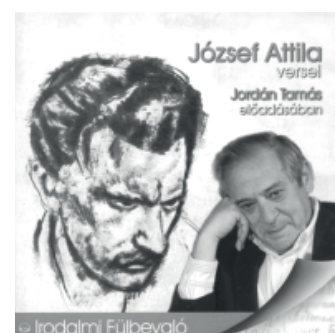
Aceste cărți se împart în două grupe:

· **Literatură:**

- literatură maghiară și universală pentru adulți
- folclor
- literatură pentru copii și adolescenți
- critică literară
- literatură clasică și contemporană
- literatură greacă veche

· **Cărți cu caracter științific:**

- Matematică
- Filozofie
- Mitologie
- Științe politice
- Fizică
- Sociologie
- Etnologie
- Istorie
- Lingvistică
- Psihologie
- Religie
- Inventii
- Semiotică
- Mecanică cuantică
- Plante medicinale

Deoarece dezvoltarea colecțiilor unei biblioteci trebuie să vizeze actualitatea, universalitatea, diversitatea, specializarea și modernizarea informațională, am ales aceste cărți cu scopul de a satisface nevoile utilizatorilor, contribuind astfel la dezvoltarea lecturii în rândul acestei comunități.

Zi de zi suntem asaltați de tot mai multe informații. Gottfried Wilhelm Freiherr von Leibniz, unul din cei mai importanți filozofi de la sfârșitul secolului al XVII-lea a atras atenția asupra *poluării informaționale provocate de raportul dintre documente valoroase tipărite și cele inutile, efemere, de calitate intelectuală sau morală îndoielnică și asupra efectului pe care îl va avea asupra cititorului*. În calitate de bibliotecari e obligația noastră să îndrumăm utilizatorii spre acele documente, informații de valoare care ajută la dezvoltarea lor intelectuală. Prin această donație și cu tot fondul bibliotecii dorim să venim astfel în ajutorul comunității

Major Ingrid

TOT MAI SUS!

Cartea, computerul, mass-media construiesc în lumea contemporană un arhipelag de informații greu de deslușit pentru semenii noștri fără orientarea bibliotecarului sau a documentaristului specializat. Într-o lume în care *zidurile bibliotecilor cad* am hotărât și eu să urmez programul didactic al biblioteconomiei și să scriu un articol care să fie dedicat tinerilor care au studiat sau vor studia Biblioteconomia și, probabil, vor dori să și profeseze în acest domeniu.

Ceea ce voi evidenția aici vor fi câteva sfaturi, opinii cât mai obiective și care cred că vor fi utile tuturor. În sinea lui, articolul trebuie privit ca un imbold adresat tinerilor spre a avansa atât cultural, spiritual cât și educațional.

Novicele care scrie acest articol este un fost student de biblioteconomie, specializare făcută în cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca. Vă veți întreba, probabil, de ce am ales această

specializare, mai ales în contextul actual în care cam toată lumea urmează facultăți sau specializări unde primează interesul pentru a dobândi resurse financiare, însă se pare că există și excepții.

Am ales această opțiune fiindcă asta mi-am dorit, am simțit că aici pot deveni util societății și semenilor mei. Dintotdeauna am fost atras spre partea umanistă și am zis să continui. Ca să fiu sincer, trebuie și o anumită atracție, trebuie să-ți dorești să lucrezi în acest domeniu, doar atunci rezultatele vor fi pe măsură.

Recunosc că și acum unii dintre prietenii mei sau anumite persoane au nedumeriri când le spun ce am decis să fac în viață. De ce am ales să lucrez la bibliotecă, fiindcă lor li se pare cam demodat și ciudat. Însă am mai menționat pentru unii interesul cultural, spiritual, de cognitivitate, de socializare productivă de idei, primează. Mereu le explic că biblioteca nu mai este ceea ce cred ei, o simplă clădire cu multe cărți de unde le împrumuți dacă ai nevoie. Biblioteca, încerc să le explic, a evoluat atât ca și servicii oferite publicului cât și implicarea ei în viața urbei, a cetățenilor de zi cu zi, atât spiritual, prin *hrana sufletească* - activitățile culturale intră și ele aici - cât și fizic să zicem așa, un exemplu fiind și programul after-school.

Dacă ar fi să menționez câteva impresii care mi se par semnificative referitoare la ceea ce a fost înainte, la ce se studiază la facultate și la ceea ce pot să observ, să compar acum după câteva luni de la angajare, ar fi următoarele: în linii mari ceea ce studenții învață la biblioteconomie le este util și constituie beneficiu în desfășurarea de activități specifice postului. Terminologia cât și partea de IT consider că le este însușită mai ales că acum cam toată lumea folosește calculatorul. Evident că există și o parte de IT specifică biblioteconomiei, aici fac referire la serviciul de catalogare, clasificare - indexare, unde munca bibliotecarului este de asemenea elaborată. După părerea mea acest serviciu din bibliotecă ar cam trebui pentru studenți să fie predat, prezentat mai lejer, interactiv să zicem, ca studenții să asiste, în cadrul serviciului, la câteva cursuri live prezentate de bibliotecari experimentați. Evident că și partea teoretică este esențială însă, cel puțin din experiența avută, ea a fost prezentată ca partea întunecată a biblioteconomiei. Probabil, deși aici unii vor zice că sunt prea subiectiv, depinde și de profesorii care îți predau această parte. Totuși ca să vă dau și o veste bună, dragi tineri, se pare că în practică e mai ușor. De exemplu programul TINLIB, în curând TinREAD, utilizat la biblioteca unde sunt acum, e mult mai accesibil decât Alephul de la facultate.

O altă parte a studierii biblioteconomiei la facultate este reprezentată de către cursuri legate de marketing și managementul în bibliotecă. Acestea fac mai ușoară acomodarea studentului cu problemele pe care o bibliotecă le poate avea și cum se pot manageria și administra cât mai bine. Remarc aici faptul că unii profesori folosesc chiar propria experiență, un atu fiind și funcția deținută și atunci știu unde să insiste în cursurile susținute. La toate acestea am asistat cu mare drag și prin faptul că a existat mereu o socializare amiabilă între studenți și profesor. Aceste cursuri, cel puțin pentru mine, dar cred că și pe alții, i-au ajutat să înțeleagă problemele cu care o bibliotecă se poate confrunta și se confruntă în aceste perioade dificile.

Pe parcursul celor 3 ani se studiază și cursuri mai de *suflet*, dacă le pot spune așa, cel puțin pentru mine ele reprezintă modul prin care m-au determinat, în mare măsură, să mă atragă biblioteconomia, cred că și alții ar fi încântați de acestea. Totodată îți oferă și o anumită cultură generală solidă.

Sunt cursuri care s-au referit la istoria bibliotecilor, istoria cărții și tiparului, sociologia lecturii cât și cursul de *colecții speciale*. După opinia mea ele au furnizat, pe lângă partea strictă de bibliotecă, și informații ce au contribuit la cultura generală. Cât de frumos poate să fie să studiezi despre primele scrieri, primul alfabet, primele biblioteci, cât și modul în care oamenii vedeau cultura. Trebuie neapărat și țin să fac referire la cursul de Colecții speciale care a fost cu totul deosebit. Prin specificul acestuia, cea mai mare

parte a timpului pregătirii seminarului de curs se desfășoară prin documentare profundă. Și cât de plăcut este să stai printre cărți cu valoare deosebită, printre stampe, printre caiete personale ale scriitorilor cât și corespondența acestora.

Dar cel mai emoționant moment pe care nu o să-l uit și cred că orice student și-ar dori să aibă parte de el, a fost la ultima întâlnire de la colecții speciale, când domnișoara profesoară mi-a oferit prilejul de a ține în mână o carte din 1561, dacă țin minte, se numea **Predici după Scrisorile Sfântului Pavel către Corinhieni** de Peter Melius

Juhasz. O cărțuție cât o palmă. M-a impresionat deoarece era atât de veche, micuță și gândindu-mă că a rezistat atâta, mi se pare că este mai bună decât suportul digital pe care nu mai ești sigur că după 10 ani se mai poate citi. De aceea și acum sunt de părere că, deși în viitor cartea va mai apărea și sub alte multe forme, totuși cartea propriu-zisă va fi eternă. Tot din cauza colecțiilor speciale am ales pentru opțional în anul trei *Paleografia româno-chirilică*, de fapt nu numai eu ci și colegii mei, vreau să menționez că nu a fost un opțional obligat, ci toți am fost entuziasmați de ideea de a cerceta și a învăța să citim, să scriem chirilic, evident, fiecare după puteri. Am mai precizat și acest fapt deoarece vreau să se observe că studenții de la acest profil sunt atrași mai mult de partea documentară a biblioteconomiei decât de partea teoretică-clasificare, indexare etc... Nu degeaba cred că a fost stabilită ca dublă specializare în cadrul Facultății de Istorie și studiată alături de cursurile și seminariile de la istorie.

Ceea ce am menționat aici este o prezentare pe scurt a ceea ce am învățat teoretic în această meserie însă pot susține că mă ajută și le consider utile în a mă forma ca adevărat bibliotecar.

Referitor la partea culturală, ele mi-au creat un apetit de a participa chiar și a mă implica în activitățile din bibliotecă. Niciodată nu aș fi crezut că voi ajunge să fiu un participant la *Noaptea Bibliotecilor* ce va avea un rol în a imita pe o persoană mondenă, să ajung să fiu în rol de Moș Crăciun, să văd bucuria copilașilor când îl văd pe acesta. Am menționat acest aspect deoarece sunt o fire emotivă uneori, dar se pare că emotivitatea are leac și tot aici, în locul unde viața se trăiește în atâtea forme, la... bibliotecă!

Dacă ar fi să le vorbesc prin aceste rânduri celor care predau în acest domeniu și care sunt factori de decizie, evident din punctul meu de vedere, și fiind confruntat cu situații și fapte până acum, le-aș face și anumite sugestii. Ele ar fi legate, în special, de partea practică a celor care studiază biblioteconomia. Teoretic consider că studenții sunt pregătiți să facă față provocărilor, însă practic ar cam fi necesare anumite adaptări.

Concret, după opinia mea, ar cam trebui ca practica obligatorie ce se face în timpul facultății să fie variată. Studentul să poată face cunoștință cu tot sistemul din bibliotecă, nu doar cu cel de a manevra cărțile. Ar fi poate mai utilă prezența acestuia cam câteva ore din săptămâna de practică în câte un serviciu, birou, departament din bibliotecă și astfel el va vedea, într-adevăr, la ce să se aștepte. Și tot așa poate să opteze, probabil în viitor, mai precis la ce se descurcă și poate fi util bibliotecii. Știu că ideea aceasta depinde foarte mult de specializarea bibliotecii, la cele universitare, fiind utilizate de o anumită categorie, este tot timpul nevoie de personal manevrant, însă studenții de biblioteconomie și așa fiind puțini, ar fi păcat să le irosim capacitatea pe altceva decât unde pot fi utili.

În final doresc să fac o scurtă referire la titlul pe care l-am ales, acesta fiind un îndemn atât pentru mine cât și pentru tineri, dar și pentru cei care studiază biblioteconomia sau vor să devină bibliotecari.

Este **Tot mai sus...** pentru că visul meu sau al lor nu ar trebui să aibă limite, ci să zboare peste tot și să gândească limpede, să facă totul pentru a *muta munții*, să fie mereu oamenii care au ceva de spus, oamenii care vor să ajungă tot mai sus, nu doar pentru ei, ci prin ei... omenirea întreagă!

Călin Oprea

FILIALELE CLUBUL PENSIONARILOR ȘI SPITALUL JUDEȚEAN DE URGENȚĂ SCURTĂ RADIOGRAFIE A ACTIVITĂȚII

Biblioteca Județeană Sălaj a inaugurat, în luna martie 2005, un punct de consultare și împrumut carte la *Clubul pensionarilor*, club ce aparține de C.A.R.P. Zalău. Activitatea s-a derulat cu succes, evident după standardele existente de multă vreme pentru cititorii pensionari. S-au organizat diverse activități culturale, expoziții de carte, de icoane pe sticlă și lemn, s-au vizionat filme, în special documentare, s-a citit presa scrisă pusă la dispoziție de bibliotecă. Statistic vorbind s-a înregistrat o frecvență a vizitelor de 270 în 2005, 256 în 2006 și 222 în 2007, în condițiile unui orar limitat de funcționare.

Urmare a proiectului Biblionet, proiect de amploare națională, derulat pentru bibliotecile publice românești, prin Fundația *Bill & Melinda Gates* și implementat în România de IREX și a foarte bune colaborări dintre conducerea bibliotecii noastre, prin manager, Florica Pop, și C.A.R.P. Zalău, președinte Ioan Ivașcău, *Clubul pensionarilor* a fost dotat cu 6 calculatoare performante, imprimantă, webcam, plus toate accesoriile aferente.

Inaugurarea ce-a avut loc în data de 8 mai 2008 a reprezentat *Km 0* al proiectului-pilot *Global Libraries* în România, un motiv de mândrie dublat de o enormă curiozitate pentru Dnii pensionari. Dintr-o dată, clubul lor, cu activități puțin ieșite din tiparul cotidian, a devenit un punct de interes major, cu o efervescentă și un neastâmpăr aproape adolescentin. În zilele imediat următoare s-a înregistrat o afluență record de persoane vârstnice, captivate de farmecul noutății și mâinate de dorința de *independență IT* față de nepoții și copiii lor, binevoitori de altfel, dar mult prea nerăbdători în a-i învăța *step by step* tainele calculatorului.

Entuziasmul de început s-a mai estompat când s-au aflat față-n față cu monitorul calculatorului. Lipsa de exercițiu în a manevra mouse-ul i-a pus pe mulți în reală dificultate. Mâinile muncite în turnătorie sau la *lucrarea câmpului* n-au receptat cu ușurință sensibilitatea mouse-ului, un dublu click rapid reprezentând de multe ori o întreprindere dificilă. Perspectiva comenzilor vocale pentru cei în vârstă pare mai mult decât benefică.

Nici viteza de scriere la tastatură nu este un atu pentru ei, dar răbdarea și perseverența, specifice vârstei, au făcut ca la final lucrurile să decurgă în mod rezonabil.

După primul val de cursanți, ce au avut un orar prestabilit, s-a mers pe o prezență benevolă, în funcție de programul personal al fiecăruia, evident încadrându-se în orarul de funcționare al clubului, orar extins mai apoi, ca urmare a nevoii exprimate. Astfel, statutul de *elevi înregimentați* la un program fix s-a transformat în ceva plăcut, într-o vizită relaxantă la centrul nostru, de multe ori scopul vizitei nefiind învățarea *stricto sensu* ci și satisfacerea nevoii acute de comunicare, specifică vârstei a 3-a. Reticenței și inhibiției manifestate la început față de calculator, instructorul a trebuit să le răspundă prin amabilitate, căldură și, nu în ultimul rând, printr-o disponibilitate sporită la subiectele lor de conversație. Prin urmare, fiind totuși o muncă de pionierat, e preferabil a nu se urma o metodologie rigidă de predare, ci o adaptabilitate continuă la personalitatea fiecărui cursant.

Am *navigat* împreună prin varii domenii. Am *vizitat* platformele marine din Marea Nordului cu un tată mândru de performanțele fiului său, am *monitorizat* Bursa de Valori cu atenție, că doar și noi avem acțiuni și suntem în pas cu timpurile, ne-am informat despre noutăți din agricultură și apoi am plantat linte și năut, am studiat apicultură și am schimbat păreri pe forum cu un domn ajuns la 80 de ani, am văzut icoane pe sticlă și am făcut analize comparative ale prețurilor cu un pictor ajuns și el la senectute, ne-am inițiat în diverse *terapii*, câțiva devenind chiar instructori în domeniu, am văzut cum se confecționează păpușile pentru teatru, am cumpărat online, după multe căutări, o chitară acustică pentru nepot (*I-am făcut mat cu asta!*), ne-am luptat cu morile de vânt din Muzeul Satului de la Sibiu, ne-am amintit de Dobrin, Dumitrache, Ozon, Pircălab, Pele, Garincha (ehee, ce vremuri,ăștia jucători!), dar am și polemizat ad-hoc, pricepuți nevoie mare (bărbații, evident!), despre fotbal și politică.

Odată configurate căsuțele de e-mail și adresele de Skype, au comunicat și și-au văzut copiii și nepoții plecați peste mări și țări, au scris și au trimis felicitări online de sărbători și nu numai, la acest capitol excelând, bineînțeles, doamnele.

O mențiune specială pentru dna Letiția Cosma, care a reușit, urmare a cunoștințelor dobândite la cursurile noastre și a propriei perseverențe, să scrie și să-și tehnoredacteze o CARTE și apoi să o lanseze chiar la Biblioteca Județeană, dar și la Clubul lor! Frumoasă și emoționantă lansare!!! Model pentru cei care uită că vârsta nu este o piedică pentru împlinirea viselor!

Organizațiile C.A.R.P. din țară au putut comunica cu succes online prin videoconferințe organizate periodic de președinții acestora (ce mândru era dl Președinte că numai la Zalău au asemenea facilități, ajutați fiind de BJS). Am primit

vizita unui grup de absolvenți ai Facultății de Sociologie din București a căror lucrare de licență s-a axat tocmai pe relația inedită dintre pensionari și domeniul IT.

Interesul major manifestat s-a concretizat printr-o frecvență record a vizitelor la centrul nostru cu internet pentru public. Astfel s-a înregistrat un număr de 1990 vizite în 2008; 2053 în 2009; 2341 în 2010 și 2247 în 2011.

*

Tot în anul 2008, în luna septembrie, s-a deschis un nou punct CIP (Calculatoare cu Internet pentru Public) în colaborare cu Spitalul Județean de Urgență Sălaj. S-a constituit un fond de carte și de publicații periodice, iar IREX România a pus la dispoziție, printr-un proiect câștigat de biblioteca noastră, 2 calculatoare și o imprimantă.

Beneficiarii acestui proiect au fost, în principal, bolnavii din spital și persoanele aparținătoare, dar și personalul medical dornic de informare și comunicare. Au accesat diverse website-uri și au comunicat prin e-mailuri și messenger, în special persoanele tinere, cei mai în vârstă preferând cărțile și publicațiile tipărite.

Centrul nostru a servit și ca punct de întâlnire pentru elevi ai Școlii Postliceale Sanitare Zalău al căror scop a fost accesarea de informații și imagini menite a desăvârși pregătirea lor medicală.

Două filiale ale Bibliotecii Județene I.S. Bădescu Sălaj, două moduri de reflectare generoasă a succesului de care se bucură *Programul Național Biblionet* în comunitatea noastră!

Operator,
Claudiu Trif

BIBLIOTECILE PUBLICE DIN OLANDA ȘI MISIUNEA LOR: *SĂ FACEM O COMUNITATE MAI BUNĂ!*

Conferința despre biblioteci publice din Olanda are loc în zilele (iunie 2010) în care Guvernul României a hotărât să reducă salariile și personalul instituțiilor de cultură, inclusiv biblioteci, cu 25 de procente. Criza este reală, dar a încerca să ieși din ea sacrificând instituțiile de cultură, cele care dau și certifică identitatea spirituală a unui popor, reprezintă o crimă culturală cu consecințe grave, irecuperabile pentru prezentul și viitorul unei națiuni. Carta Uniunii Europene precizează clar un principiu care definește însăși ideea de dezvoltare: *Viitorul unei comunități depinde de viitorul bibliotecii publice*, iar Carta Cărții (1977) din Manifestul UNESCO spune că *bibliotecile fac parte din rezervele naturale ale fiecărei țări*. Trăim într-o eră a informației, iar informația trebuie să devină accesibilă fiecărui individ. Biblioteca publică este instituția infodocumentară și culturală cea mai utilizată, care gestionează acest proces într-un

act de democratizare a accesului liber la informație. Prin aceasta biblioteca publică este și o instituție de protecție socială, asigurând accesul general și gratuit la carte, informație și cultură.

Fac aceste observații preliminare mânat de comparația cu realitatea pe care am întâlnit-o în Olanda, timp de o săptămână (16-22 mai 2010), când am vizitat bibliotecile publice din Rotterdam, Delft, Amsterdam, Haga și Biblioteca Națională (Regală) din Haga.

DE CE OLANDA?

Mai întâi pentru modul de organizare a sistemului de biblioteci publice. Aici, biblioteca este cel mai mare club, cu peste patru milioane de membri, de unde rezultă că tot al patrulea locuitor al țării face parte din acest club select.

În Olanda funcționează un Birou Național pentru Promovarea Cărții Olandeze, care dezvoltă proiecte și programe la nivel național cu scopul principal de a aduce publicul la bibliotecă. Foarte interesant și eficient programul *Olanda citește (The Netherlands Read)* care se desfășoară pe perioada unei singure luni în care toată lumea citește aceeași carte din literatura olandeză, reeditată într-un milion de exemplare. Pornind de la titlul ales, bibliotecile organizează dezbateri, lecturi publice, comentarii, întâlniri cu editori, scriitori, autori etc. Un alt program *Olanda este o națiune inteligentă* are menirea să demonstreze și să stimuleze capacitatea de inovație a oamenilor prin manifestări specifice, îmbunătățind dialogul cu utilizatorii, cu comunitatea.

De ce Olanda? Pentru că aici sunt sediile celor două mari asociații ale bibliotecilor: EBLIDA (The European Bureau for Library Information and Documentation) și IFLA - Federația Internațională a Asociațiilor de Biblioteci și Instituții de Informare cu membri din întreaga lume (biblioteci naționale, instituții de informare comunitară, biblioteci, ministere, școli de biblioteconomie, asociații ale bibliotecilor, membri individuali, bibliotecari, studenți), asociație care se implică în elaborarea standardelor, normelor și regulamentelor pentru practica biblioteconomică. IFLA a editat *Manifestul IFLA* pentru bibliotecile publice, disponibil în 35 de limbi. Asociația își desfășoară activitatea prin conferințe anuale la care sunt prezente 20-25 de țări, cu 3-4000 de participanți. În programul conferințelor este cuprinsă și o expoziție tematică ce ilustrează tendințele curente și viitoare ale domeniului bibliotecii. Anul acesta conferința IFLA va avea loc la Götteborg (Suedia), anul viitor la Porto Rico, cu tema *Biblioteca și drepturile omului* și un raport mondial despre *Starea bibliotecilor în toată lumea*, în 2012 la Helsinki, iar în 2013 în Asia de Sud-Est și Oceania. IFLA ajută asociațiile naționale să devină mai puternice, formulează și creează ghiduri de acțiuni, oferă granturi pentru traininguri fiecărei țări, dezvoltă 43-44 de programe pentru diferite tipuri de biblioteci, este recunoscută și se consultă cu ONU. EBLIDA este o asociație independentă de biblioteci naționale, organizații de informare și documentare, asociații de arhive și alte instituții de profil din Europa, care încurajează statele membre să acționeze în numele bibliotecilor și să consimtă la acreditarea bibliotecii drept centru de cunoaștere. Principalele activități ale EBLIDA vizează: 1. Conectarea bibliotecii la societatea informațională; 2. Apărarea drepturilor de autor în domeniile educației și culturii; 3. Promovarea accesului la informație în era digitală; 4. Oferta de direcții, tendințe și informații certificate cu privire la serviciile bibliotecii publice în toate statele membre din Europa; 5. Realizarea Cartei Albe a bibliotecilor, ce descrie noul rol al bibliotecilor în societatea informațională. Obiectivul EBLIDEI este acela de a realiza o voce comună a bibliotecilor europene și a utilizatorilor. În acest sens, ea face lobby pentru biblioteci la nivel european, convinge instituțiile europene și internaționale despre interesele bibliotecii, convinge membrii Parlamentului European despre cât de important este ca informația să fie liberă.

De ce Olanda? Pentru un amănunt nu lipsit de semnificație în era informației: peste 85 la sută din populația Olandei are un calculator, ceea ce confirmă standardul ridicat în ceea ce privește accesul la informație al olandezilor. În Olanda este și sediul Bibliotecii Digitale -*Europeana.eu*, o colecție online multilingvă ce include milioane de materiale provenind din muzee, din biblioteci și arhive europene, prin care se asigură accesul publicului la cărți, ziare, filme, hărți, fotografii, muzică etc. Biblioteca *Europeana* a fost lansată în luna noiembrie 2008 și se compune din bibliotecile digitale ale națiunilor europene. Este o sursă de cunoaștere ce promovează descoperirea de noi informații și crearea de noi rețele într-un spațiu

multilingv în care utilizatorii se pot implica, pot împărtăși și pot fi inspirați de diversitatea și bogăția patrimoniului cultural și științific european. Programul de digitizare al Olandei se numește *Memoria Țărilor de Jos*. Până în anul 2013, 10 la sută din patrimoniul național va fi digitizat, după care va urma un salt spectaculos în următorii 17 ani când va fi digitizată diferența de 90 de procente iar conținutul va fi conectat la Google.

De ce Olanda? Pentru întrebările pe care bibliotecile și bibliotecarii și le pun: *Ce facem? Ce devenim? Cum devenim? Cum putem face ca biblioteca să facă parte din acest stil de viață modernă? Cum putem adapta mentalitatea bibliotecarilor la viața modernă? Suntem pregătiți? Suntem prăfuiți?*... Sunt întrebări permanente ale căror răspunsuri se concretizează în biblioteci mai active și mai moderne și care lucrează pentru calitate (*Working on Quality in Public Library*). E un lucru bine cunoscut: transformarea unei biblioteci vine, înainte de orice, prin personal. Nu o diplomă e importantă, ci ceea ce știi să faci. De aceea atestarea personalului se face din patru în patru ani, în conformitate cu evoluția standardelor în domeniu. În acest scop bibliotecarii lucrează pentru câteva luni într-o altă bibliotecă, ceea ce pentru bibliotecar se constituie într-o experiență nouă, el devenind mai activ, cu competențe dezvoltate. A lucra împreună înseamnă să promovezi și să dezvolți noul. În această ordine de idei, pentru o bibliotecă un viitor sigur reprezintă capacitatea de a se reînnoi și a se adapta mereu. Prin serviciile dezvoltate, biblioteca devine mult mai aproape de om, cultivă relațiile umane și demonstrează că întotdeauna există un răspuns la nevoile societății, instituția cărții influențând calitativ și cantitativ viața unei comunități.

De ce Olanda? Poate și pentru un anume sincronism în materie de biblioteci publice ce situa, în urmă cu un secol și jumătate, România pe același plan cu Olanda. Prima bibliotecă publică în Olanda s-a deschis în anul 1892, la Utrecht, iar în Transilvania prima bibliotecă publică - Biblioteca ASTRA - s-a constituit în anul 1861, așadar cu 31 de ani mai devreme. Unde și când am pierdut sincronizarea cu Europa se știe prea bine. Vizita aceasta, parte a programului *Biblionet*, va conduce, suntem siguri, spre un nou destin european al bibliotecilor publice din România.

BIBLIOTECA PUBLICĂ DIN HAGA

Biblioteca publică din Haga reprezintă chintesența unei simbioze: *primărie-bibliotecă*, cele două instituții propunându-și drept scop suprem: *Să facem o comunitate mai bună!*

Celebrul arhitect american Richard Meier a imaginat cele două instituții reunite sub același acoperiș într-un cub de sticlă, translucid, ceea ce i-a atras ansamblului arhitectural din partea publicului porecla, într-o notă ușor ironică, de *Palatul de gheață*. Comentatori ai stilului arhitectural atât de specific al arhitectului Richard Meier au căutat filiații în creația pictorului olandez Peter Breugel cel Bătrân, în ciclul *Anotimpurile*. Fără să nege această filiație, arhitectul a recunoscut atmosfera breugeliană în ansamblul civic: *Arhitectura este albă, iar oamenii vor fi cei care vor adăuga culoarea*. Devenind și mai explicit, nuanța concepția sa artistică: *Intenția mea a fost să creez un spațiu unde toate felurile de lucruri sunt posibile, cu un aranjament de lumină care se schimbă în timpul zilei și în timpul anotimpurilor. Aici vei avea un sens al zilei și al nopții, al iernii și al verii, al dimineții și al după amiezilor. Este un loc de adunare a oamenilor într-un mod foarte special*.

În Olanda primăriile asigură bugetul bibliotecilor publice în proporție de 90%, iar răspunsul bibliotecilor la acest suport financiar este dat de logo-urile pe care și le asumă în activitatea lor: *Să ne reînnoim permanent!; Să îndrăznim!; Să lucrăm împreună!; Nimic nu mai poate fi dezvoltat fără inovație și cooperare. Să facem o bibliotecă mai bună!; Să încercăm să fim mai eficienți, să facem ceva mai bine!; Emanciparea are nevoie de stimulare*, iar toate aceste logo-uri stau sub semnul aceluiași angajament-imperativ: *Să facem o comunitate mai bună!*

Potrivit unei noi filosofii, în Olanda biblioteca este considerată *cea de a doua reședință permanentă a olandezilor*, sau *suflegeria comunității*, unde oamenii trebuie să se simtă bine, să se simtă fericiți, locul unde să petreacă timpul în mod plăcut, cu folos și unde să dorească să revină.

Acest confort este asigurat, înainte de toate de calitatea umană a personalului, urmată de calitatea serviciilor, de modernitatea dotărilor. De regulă, înnoirea și redesenarea interiorului bibliotecilor are loc la fiecare zece ani, tocmai pentru a asigura intimitatea și nota de prospețime continuă a bibliotecilor.

Pagina de istorie a Bibliotecii publice din Haga începe în anul 1906, când pe strada Princegracht 63 s-a deschis prima sală de lectură, construită de comunitate, cu scopul de *a-i lumina pe oameni*, spațiu ce se caracteriza printr-o liniște totală, o atmosferă elitistă, austeră, sacrosantă, unde cartea scoasă din rafturile supraînălțate până la tavan era însoțită de o recomandare: *Această carte e dezinfectată pe copertă. Nu trebuie să vă lingeți pe degete când o răsfoiți ca să nu o infectați din nou.*

În anul 1938 Biblioteca primește un spațiu într-o clădire în stilul architectural *Art Nouveau*, ca peste șase decenii, la 8 septembrie 1995, în prezența reginei Beatrix, să se inaugureze noua clădire cu dublă funcționalitate: *primărie - bibliotecă publică*.

Un principiu pe care l-am auzit exprimat des în lumea bibliotecilor din Olanda definește însăși dinamica înnoirii bibliotecii: *Lumea se schimbă, bibliotecile se schimbă*.

După zece ani, interiorul Bibliotecii e redesenat într-un proces de reproiectare și reorganizare a spațiilor, ceea ce, natural, a sporit gradul de atractivitate, de intimitate și de funcționalitate a bibliotecii. Mobilitatea cu care totul se poate transforma sau schimba, aproape peste noapte, în funcție de accentele noi pe care le presupune realitatea comunitară sunt iarăși o dovadă a dinamismului eficient și practic al bibliotecii.

Pornind de la cele patru funcții de bază ale bibliotecii: *informație - educație - cultură - spațiu de întâlnire (socializare)*, principiile după care se guvernează Biblioteca sunt: *1. să fie un centru de informație modernă folosind tehnologie și metode avansate; 2. să fie o sursă de inspirație pentru toți rezidenții; 3. să fie un comunicator modern intercultural și internațional; 4. să joace rolul de pionier în folosirea informației.*

Într-o țară cu peste 100 de minorități naționale, biblioteca devine o adevărată *casă a minorităților* unde diferențele se estompează, asperitățile se omogenizează, iar mentalitățile se armonizează. Iată câteva din proiectele dezvoltate în acest sens: *Identitatea mea, identitatea ta*, parteneriatul cu China pentru comunitatea chineză din Haga, *Partnership Shanghai - The Hague Libraries* etc.

Haga, oraș - capitală, are o populație de 472.000 de locuitori, dintre care olandezi - 258.000, indonezieni - 45.400, marocani - 45.400, turci - 32.200, expați (funcționari ai instituțiilor internaționale) - 30.000, europeni din sudul Europei - 7.500 etc.

Pe aceste grupuri etnice foarte diferite, Biblioteca, cu cele 18 filiale și 2 filiale de plajă pe timp de vară, își pliază activitatea, în primul rând prin instituirea acelor *cursuri de încetățenire* în conformitate cu legea olandeză - obligatorie pentru toți rezidenții olandezi, privind integrarea imigranților în societatea olandeză prin învățarea limbii și culturii olandeze.

Biblioteca deține un patrimoniu de 3.385.000 u. b. din care 1.000.500 în sediul central (cărți pentru adulți - 282.000; cărți pentru copii - 53.275; DVD-uri - 11.400; CD-ROMS - 2.000; compact discuri - 56.000; partituri - 58.500; imagini și casete - 2.000); 103.000 utilizatori activi; 2.470.000 de vizitatori/an; 2.082 de vizite pe pagina web/zi și peste 760.000 de vizite pe pagina web/an. Dezvoltă

parteneriate cu foarte multe instituții și organizații; încheie alianțe internaționale legate de comunitățile etnice (ex. China), organizează activități și asigură servicii pentru funcționarii din instituțiile internaționale (expați).

Haga, metropolă culturală, oraș internațional al păcii și justiției, găzduiește mai multe instituții internaționale: Curtea Internațională de Justiție, Curtea Internațională de Criminalistică, Europolul, Organizația pentru Interzicerea Armelor Chimice, Agenția C3 NATO, Tribunalul Internațional pentru Crime de Război din fosta Iugoslavie.

Fiind un *centru de informație, educație și inspirație*, Biblioteca se constituie într-o sufragerie de vecinătate pentru persoanele de vârstă a treia și dezvoltă cu aceste persoane proiectul de *istorie orală (Oral History Project)*, proiect în care istorioarele povestite se constituie într-o arhivă sentimentală cu valoare de declarație de dragoste pentru oraș.

Programul Bibliotecii se desfășoară pe durata celor șapte zile ale săptămânii, ceea ce este valabil și pentru filiale.

Instituția cărții deține o impresionantă *Colecție Hugo Grotius*, fondatorul unei doctrine moderne și sistematice a dreptului internațional.

Galeria de artă a Bibliotecii este dedicată în special tinerilor artiști care nu-și pot permite să închirieze un spațiu expozițional într-o galerie. Fiecare etaj este personalizat prin panouri mari orientative cu privire la structura și organizarea patrimoniului, realizate în culori diferite, și dedicate unor autori de faimă din cultura națională sau universală.

În acest complex arhitectural cu o suprafață de 115.168 mp., repartizați pe 13 nivele (Primăria, Biblioteca, Atrium, sala de sport, magazine, birouri), Biblioteca deține 14.486 mp., repartizați pe 7 nivele, din care 6 pentru public, iar cel de al 7-lea pentru administrație.

La etajul al 13-lea, este o terasă (*The Haga Room*) care oferă o panoramă asupra orașului, terasă care poate fi folosită și de primărie și de bibliotecă.

Între cele două componente ale complexului arhitectural - această *nouă inimă pentru Haga* - se găsește *Atrium-ul*, care îndeplinește rolul pe care-l avea *agora* la vechii greci sau *forum-ul* la romani.

Clădirea radiază de activități de dimineața până seara, este un loc de destindere pentru publicul din Haga, pentru turiști și vizitatori, configurând împreună cu instituțiile din imediata vecinătate (Teatrul de Operă și Coregrafie, Teatrul Central și Catedrala) un adevărat *centru cultural (culturplein)*. Dispune de un loc de parcare pentru 365 de vehicule, restaurante, teatru-cafe, spații ample pentru expoziții, recepții, concursuri etc.

Așezate sub același acoperiș, Primăria și Biblioteca ilustrează și transmit noua filosofie ce definește rolul și misiunea comună a celor două instituții: *de a construi și de a avea o comunitate mai bună*. În acest sens, viitorul Bibliotecii publice din Haga stă sub semnul a trei direcții importante: 1. *O mai mare orientare internațională* 2. *Dezvoltarea bibliotecii virtuale și a societății digitale*; 3. *Accent mai puternic pus pe rolul social al bibliotecii*.

BIBLIOTECA NAȚIONALĂ (REGALĂ) DIN HAGA. KONINKLIJE BIBLIOTHEEK

Biblioteca Regală a Olandei a fost fondată în anul 1798. Din 1993 devine instituție guvernamentală autonomă finanțată de Ministerul Educației, Culturii și Științei. Deține un patrimoniu ordonat pe 110 km de rafturi: cărți, ziare, reviste, peste 6 milioane de articole, 1 milion de pagini de ziare olandeze istorice online și peste 3,3 milioane de titluri.

Clădirea este situată în imediata vecinătate a Gării centrale într-un complex aglomerat de clădiri înalte, ceea ce îi îngreunează definirea din punct de vedere arhitectural. De zece ani se lucrează la acest

ansamblu care cuprinde următoarele instituții: Biblioteca Națională, Muzeul Național de Istorie, Muzeul Literaturii Olandeze, Biblioteca Digitală *Europeana*, Federația Internațională a Asociațiilor Bibliotecarilor (IFLA), Institutul Național de Muzică, Muzeul Cărții pentru Copii, Institutul Național de Igienă, Arhivele Naționale ale Olandei, Sediul Consorțiului CZU (Universal Classification Consortium) care are ca membri executivi instituții de standardizare din Marea Britanie, Franța, Spania și Rusia, Muzeul Național de Științe al Olandei, Institutul Olandez pentru Imagine și Sunet.

Suprafața spațiilor pentru public și depozite ale Bibliotecii este de 85.000 mp, de trei ori mai mare decât spațiul pe care îl va avea noua clădire a Bibliotecii Naționale a României.

Cuvintele cheie în misiunea bibliotecii sunt *toată lumea* și *acces*, iar logo-ul e redus la două concepte *reinventez* și *remodelez*.

Prioritățile strategice după care se guvernează biblioteca sunt: 1. Acces liber la toate informațiile în și despre Țările de Jos, 2. Îmbunătățirea infrastructurii naționale de informații, 3. Asigurarea și garantarea stocării pe termen lung a informației digitale, 4. Consolidarea și dezvoltarea colecțiilor proprii, 5. Dezvoltarea bibliotecii ca o instituție angajantă și atractivă.

Biblioteca beneficiază de sprijinul Asociației *Prietenii bibliotecii*, fondată în anul 1933, care are menirea să susțină financiar achiziționarea de valori proeminente ale patrimoniului cultural olandez. Astfel, în anul 2009 *Prietenii Bibliotecii* au contribuit la achiziționarea unui incunabul, *Istoria marelui rege Alexandru*, tipărit la Delft (1450-1500). Personalul permanent angajat al Bibliotecii este de 276, iar gradul de satisfacere a utilizatorilor, pe o scală de la 1 la 10, e situat aproape constant la cifra 8.

Declarația de misiune a Bibliotecii funcționează ca o busolă pentru toate deciziile și acțiunile de comunicare: *Deschide o lume a cunoașterii; Oferă acces la cunoaștere și cultură; Prezintă cultura Țărilor de Jos pentru toată lumea; Adoptă o atitudine anticipativă și oferă servicii axate pe orientarea utilizatorilor.*

În eseu *Biblioteca publică și misiunea ei*, André Maurois definea cartea drept un mijloc de depășire: *Nici un om nu are suficiente experiențe personale pentru a se înțelege bine cu alții, nici pentru a se înțelege bine cu el însuși.* Din această nevoie a cunoașterii derivă, credem, și conceptul de *bibliotecă ideală* pe care omenirea întreagă ar trebui să și-l asume: *Biblioteca să se apropie sau să meargă paralel cu propriul nostru ideal aflat în mișcare progresivă.*

Suntem la sfârșitul acestei călătorii prin bibliotecile publice din Olanda. O călătorie plină de învățăminte, inspiratoare de idei și modele. Ceea ce le unește pe toate aceste biblioteci este misiunea lor axată pe un principiu național: *Să facem o comunitate mai bună.* Iar o comunitate mai bună înseamnă, prin însumare, o țară mai bună și, de ce nu, o lume mai bună care ne ajută să ne definim ca ființe purtătoare de răspundere pentru destinul omenirii.

Ion Onuc Nemeș-Vintilă

Bibliotecari în alte ipostaze

SĂ GĂTIM ROMÂNEȘTE!

Totul a pornit ca o... idee: într-o zi frumoasă de vară, când domnul primar, Sandu Bercean, care este și președintele Asociației Comunelor din România (A.C.O.R.) a hotărât ca, în cadrul Concursului Național **Cele mai frumoase sate din România**, să participe și comuna Meseșenii de Jos cu cele trei sate din comună, reprezentate de către o familie din fiecare sat. Printre cele trei familii care s-au aflat în competiție se numără și familia mea, adică familia Mureșan, reprezentând satul Meseșenii de Jos.

Atunci când mi s-a solicitat să particip la acest concurs nu știam nimic despre ce se va întâmpla sau cum va fi, totul s-a petrecut foarte repede, neputând sta foarte mult pe gânduri, am acceptat propunerea domnului primar.

În momentul acceptării acestei propuneri am fost vizitați de producătorul emisiunii *Să gătim românește*, acesta ne-a prezentat în grabă etapele concursului și anume: etapa locală, unde aveam să

concurăm cu celelalte două familii din comună, etapa regională, unde aveam să concurăm cu o altă familie din Ardeal, etapa inter-regională, unde urma să participăm alături de familia câștigătoare la etapa regională din Dobrogea, iar ultima etapă, Etapa Națională, adică FINALA, unde urma să participăm alături de familia câștigătoare în cealaltă semifinală. Desigur în momentul prezentării etapelor concursului nu am sperat să parcurgem tot acest

drum lung care nu a fost deloc ușor... După plecarea lor, stând cu familia la discuții și începând să realizăm în ce eveniment suntem implicați, am început să ne facem griji, să ne cuprindă parcă o stare de teamă, de emoție, era ceva nou, ceva neobișnuit și totuși în suflet aveam o bucurie: să pot arăta ce aveam mai frumos în familie, în sat (arta gătitului, costumele populare, obiceiurile noastre și tot ceea ce implica acest concurs!!!).

Realizatorii emisiunii ne-au contactat de câteva ori telefonic, stabilind detaliile de organizare. Zilele se scurgeau foarte repede, cu multă muncă, atât la serviciu, cât și acasă, iar un telefon de la emisiune care ne anunța venirea echipei de filmare în comuna noastră pe data de 10 septembrie 2011 parcă ne-a trezit la realitate. Astfel, comuna Meseșenii de Jos, se pregătește să-și primească oaspeții. Trei familii din comună primesc în casele lor timp de 3 zile trei vedete cunoscute din România.

Eu, împreună cu cele două fiice ale mele, Mirela și Mădălina, reprezentând familia Mureșan din Meseșenii de Jos o aveam ca vedetă pe Sorana Darlee, din fosta trupă **A.S.I.A.**

Familia Prodan din Aghireș, cea de a doua familie care a acceptat participarea la acest concurs, a găzduit-o în casa lor pe Alina Crișan, tot o fostă componentă a trupei amintite mai sus și, nu în cele din urmă, familia Briscan din Meseșenii de Sus, care o aveau ca vedetă pe Nuami Dinescu.

Cele trei zile de filmare au fost foarte grele, în primul rând nefiind obișnuiți cu camerele de filmat și cu ritmul alert al celor din București, iar apoi fiecare familie a dorit să intre în competiție și să prezinte tot ce

e mai frumos și mai gustos (fiind la un concurs culinar) din satul lor. În după-amiaza zilei de 12 septembrie, la Căminul Cultural din Meseșenii de Jos, se pregătește finala etapei locale, unde întreaga comună a fost prinsă în joc, iar fiecare încerca să susțină familia sau satul dorit.

În incinta Căminului cele trei vedete își prezentau bucatele, pe care le-au gătit alături de noi, în fața unui juriu neutru, ales de echipa de filmare, în timp ce afară

a fost un adevărat spectacol oferit de ansamblul **COLUMNA**, din Zalău și ansamblul **SOCĂCITELE**, din Meseșenii de Jos.

La sfârșitul zilei, când cei 20 de membri ai juriului au terminat de degustat, prezentatoarea emisiunii, Crina Matei, a anunțat câștigătorii. Emoțiile erau imense, atât pentru noi, cât și pentru celelalte familii, însă bucuria a fost pe măsură când am auzit rostindu-se numele familiei mele. Familia Mureșan din Meseșenii de Jos a fost desemnată câștigătoarea concursului, având cele mai multe voturi, a fost bucurie din partea unora și tristețe din partea celorlalte familii. Eram cu un pas înaintea, lucru care mă făcea mai încrezătoare în forțele proprii, mai ales că acum urma să reprezint nu numai obiceiurile familiei mele ci eram reprezentanta comunei mele.

După scurt timp, la sfârșitul săptămânii, am fost anunțate că urmează să mergem în următoarea etapă, în etapa inter-regională, urmând să concurăm cu o familie din Albac, județul Alba.

Concursul s-a organizat la Mănăstirea Dumbrăvița, unde, împreună cu fetele susținute de Sorana, am pregătit o masă cu bucate alese pentru 40 de persoane nevoiașе din cadrul mănăstirii.

Greul parcă abia începuse, în trei ore trebuia să gătim trei feluri de mâncare pentru 40 de persoane. Nu a fost ușor, însă mulțumirea de pe față

oamenilor ne-a făcut parcă să uităm de toate greutățile, ei răsplătindu-ne cu votul lor.

Astfel am reprezentat nu numai comuna noastră ci regiunea Ardealului. Eram tare mândră de fetele mele, de tot ce am reușit să facem.

A urmat etapa inter-regională care s-a desfășurat la București în data de 22.11.2011.

Fiecare etapă a concursului avea să ne pună în dificultate, până aici eu coordonam întreaga echipă și luam ce e mai greu de făcut, doream să-mi protejiez fetele, însă în această etapă nu s-a mai putut, a fost cu totul diferit.

Am concurat cu o familie din Mahmudia, județul Tulcea, iar juriul a fost alcătuit din 4 bucătari profesioniști și un medic nutriționist, emoțiile au fost mai mari și greutatea pe măsură. Fiecare membru al echipei a gătit, în paralel cu alt membru al echipei adverse, mâncarea propusă. Miza a fost mare, dacă treceam cu bine peste această etapă, ajungeam în finală.

După două zile de concurs, juriul a decis: comuna Meseșenii de Jos, jud. Sălaj, a câștigat semifinala cu 4 puncte din 6 și, astfel, cu pași rapizi am ajuns în... marea finală!!!

Bucuria a fost foarte mare, nu ne venea să credem că am ajuns până acolo, fericirea din ochii fetelor, a celor din familie și a tuturor celor care ne susțineau, compensau parcă munca, oboseala, stresul ce îl acumulasem pe parcursul concursului.

Ne întorceam acasă aproape de 1 Decembrie, cu sufletul plin de bucurie, împlinire, mulțumire că vom fi în finală și vom reprezenta cu cinste și mândrie Ardealul în marea competiție cu Vaideeni, jud. Vâlcea.

Timpul a fost scurt pentru pregătiri și cei de la București au ajuns din nou în casa noastră.

Să gătim românește nu e ușor, nu a fost doar atât, a fost nevoie de multă putere de muncă, pricepere, răbdare și foarte, foarte mult suflet.

Dimineață am început cu tăiatul porcului și pregătirea tuturor felurilor de mâncare cu care urma să ne prezentăm la finală în București. În aceeași zi am primit colindătorii, jucându-ne parcă cu timpul, zicând că e Seara de Crăciun.

Mare a fost bucuria pe chipurile noastre când la lăsarea serii, colindătorii au venit la casa noastră. De la copii la bătrâni, toată lumea, îmbrăcată în portul popular, dorea să ducă vestea din casă în casă că s-a născut Mântuitorul, prin frumoasele noastre obiceiuri care se păstrează și astăzi (*Colindu' bisericii, Steaua, Colinda fetelor mari, Capra, Călușerii*, dansul de la sfârșitul colinzii, între toate generațiile). Mă întreb câte sate se mai pot lăuda cu atâta bogăție!!!! Cu oameni puțini, dar cu sufletul mare!!!

Astfel s-a încheiat o altă zi de filmat și echipa de la București pleca mulțumită de felul în care i-am primit și felul în care ne-am implicat.

După 3 zile, în data de 12 decembrie 2011, era marea confruntare și anume Finala, care avea loc la Muzeul Țăranului Român din București. Acolo aveam să întâlnim un altfel de juriu, oameni din diferite consulate ale mai multor țări, atât din Europa, cât și din Asia și Africa, aceștia aveau să ne jurizeze mâncarea.

După ore lungi de călătorie, ajungem la București însoțiți de 50 de sufole din comună, în frunte cu domnul primar, Sandu Bercean, însoțit fiind și de soție, apoi preotul satului și dascălul satului. Oamenii din

comuna Meseșeni au venit îmbrăcați în port popular, în straie de sărbătoare și cu colinde ce răsunau într-un glas, ajunși la Muzeul Țăranului Român, toți într-un suflet, să ducem cu cinste obiceiurile și tradițiile comunei Meseșenii de Jos din județul Sălaj. Voturile juraților se împărțeau, dar din spusele lor și după cum simțeam pulsul publicului, speram că, la final, vom fi câștigători.

Crina Matei adună cele două tabere și, foarte rece, dă *verdictul*: locul al II-lea: familia Mureșan cu 12 voturi și cei din Vaideeni, la diferență de numai 2 voturi, cu un punctaj total de 14 voturi, sunt câștigători. La auzirea veștii tabăra din Meseșeni a rămas fără glas și lacrimi multe au fost în ochii noștri: nu acesta trebuia să fie finalul, dar asta a fost... am pierdut locul I, însă pentru oamenii noștri și, cum zicea un membru jurat: *pentru Europa voi sunteți locul I, Europa votat cu Ardeal*.

Am venit din renumitul București fără o diplomă de participare, fără nimic, totul s-a terminat la fel cum a și început: brusc și dintr-odată. Noi am pus mult suflet, muncă și dărnicie, am pus la dispoziție tot ce aveam mai de preț - **OMENIA**.

Fiecare suflet care ne-a însoțit și ne-a suținut a suferit, însă toate acestea au avut și o mare satisfacție, totul a meritat, nu multe sate se pot bucura de o asemenea promovare, pentru tradițiile și obiceiurile noastre această emisiune a fost o rampă de lansare. Ne-am bucurat pentru promovarea atâtor obiceiuri minunate pe care le avem în sat și, în special, a portului nostru foarte apreciat de către toți cei care ne-au văzut și ne-au cunoscut.

Valeria Mureșan, bibliotecar Meseșenii de Jos

POVESTE...

DRAGĂ Moșule NICOLAE,

Eram o copilă când bunica mi-a povestit prima oară despre tine, dar nu am să uit niciodată cum îi lăcrimau ochii încețoșați de ani și suferință. Avea atâta drag de mine, încât simțeam că ar face orice ca tu să-mi pui sub pernă un DAR DE PREȚ, iar eu să CRED în tine și în povestea ei. Ce frumos povestea bunica!!!! Și, în fiecare an, în dimineața de SF. Nicolae mă trezeam cu mari emoții și dădeam fuga la păpuce să văd... MINUNEA!!!

Mama și tata au îmbogățit povestea bunicii, iar eu continuam să TE IUBESC tot mai mult, visând, în noaptea aceea magică și plină de emoția așteptării, că vei veni și vei ști de fiecare dată care e DARUL cel mai așteptat de mine.

Mai spunea mama că trebuie să fii cuminte, că MOȘUL mă vede și știe dacă i-am supărat, dacă am făcut vreo prostioară, dacă nu am spus ÎNGERAȘUL, dacă nu am fost hărnicuță (e mareeee păcat să fii leneș, așa spunea bunica!!!). De dragul tău, moșule, am început să învăț multe, să împlinesc toate poruncile părinților, știam că ești în preajma mea și îmi pregătești... recompensa!!! Mă bucuram tare mult de tot

ce îmi trimiteai tu, erau cele mai frumoase daruri ale fiecărui an.

Copiii de azi poate nu știu (depinde de harul de a spune povești a bunicilor fiecăruia și de interesul de a transmite adevăruri ce nu trebuie să piară) că foarte multă vreme doar Moș Nicolae era așteptat cu daruri, că el era cel care privea cu dragoste și mare atenție toate faptele și lucrările fiecăruia de peste an, iar apoi, nevăzut de nimeni (cel care dăruiește nu e bine să trâmbițeze!), așeza lângă sobă, într-un loc puțin ascuns de ochii tuturor, bucurii sau... pedepse!

SFÂNTUL NICOLAE este FĂCĂTORUL DE MINUNI, alte momente și ocazii pentru a dărui au fost inventate, dar darurile primite în dimineața de 6 decembrie au alt înțeles...

Am crescut câte olecă, dar continuam să cred că tu vii mereu și nu uiți de ce am eu nevoie. Nu toți anii au fost la fel, dar câte minuni mi s-au întâmplat în acele dimineți de decembrie... cum aş putea uita????!!!! Poate uneori nu m-am rugat destul de fierbinte și atunci... m-ai pedepsit, dar știam că mă iubești. Uite, îți amintești anul acela în care credeam că vei uita, că eram tare supărată și nu mai doream să cred în tine, că eram mare deja și nu atât de cuminte precum îmi șopteai tu?! Am spus că nu vreau nimic, că nu merit să îmi aduci decât o botuță. Ai lăcrimat, poate, dar... a fost atunci cea mai mare minune pe care o trăisem cu tine... îți amintești rochița roșie pe care nu mai doream să o port, nemaifiind la modă????!! Rochița aceea pe care o aruncasem într-un sac în podul casei????!! Nu știu de ce (dar am înțeles apoi!!!!) am simțit un îndemn puternic să urc în pod, în dimineața aceea și să caut rochița... în buzunarul ei am găsit (îți amintești!!!!????) mulți bani, exact pentru a-mi cumpăra cărțile visate, mereu mi-am dorit multe-multe cărți! Era dimineața de 6 decembrie, nu aveam nimic în cizmulițe, dar TU m-ai chemat în pod. Doamneeee, ce trăire am simțit în acel moment!!!!

Și mai spun unii să nu credem în MINUNI!!!!!!????

Bunica dorea mereu să cumpere pentru mine și sora mea ceva de care să avem trebuință, nu arunca banii pe lucruri de prisos (noi spuneam atunci că e zgârcită, dar câte nu înțeleg copiii!?), ar fi fost mulțumită să știe că a lăsat pentru fiecare ceva util, care să ne amintească de ea atunci când va trăi doar în amintirile noastre. Cu sora mea a fost mai ușor, ea, fiind foarte pricepută la lucruri practice, și-a dorit o mașină de cusut. Cu mine a avut mult de furcă biata bunică, s-a stins neîmpăcată: eu nu doream altceva decât o... BIBLIOTECĂ!!!

Nu erau atunci atâtea cărți, dar exista mult respect pentru cuvântul scris, iar dacă țineai în mână o carte aceasta nu putea să nu te învețe lucruri frumoase și benefice. Adunam din puținii bănuți pe care îi aveam, volume, crezând că acestea sunt cele mai mari averi și singurele care vor dăinui. Atunci aveam nevoie de un mobilier, numit *biblioteca*, în care să aranjez cu drag zestrea. Bunica nu a înțeles exact dorința mea, dar, de acolo dintre stele, a reușit să îmi îndeplinească și cererea mea. La puțin timp după plecarea ei, am auzit șoapte care mă îndemnau tot mai insistent spre un loc anume... am ascultat și am ajuns... BIBLIOTECAR, iar apoi, tot la îndemnul șoaptelor bunicii... am avut parte de a primi în grijă soarta cărților și a atâtor biblioteci!!! Nimeni nu credea, nici măcar eu, totul era *aranjat*, dar cine se poate opune glasului venit din CER?!

Pentru că a fost un dar divin, am înțeles că trebuie să sfințesc visul cu toată sânguința mea, altfel bunica ar fi fost din nou tristă și nu doream asta.

S-a așternut încet-încet bruma peste ani și vise, am spus și eu povestea ta copilului meu și multor altor copii cărora încerc să le dăruiesc iubire și să le deschid aripile spre vise mărețe, dar, de fiecare dată, le spun și POVESTEA TA, SFINTE NICOLAE, iar ei cred cu toată nevinovăția în tine. Cei care ascultă cu adevărat, înțeleg că dacă sunt cuminți TU simți cele mai dragi dorințe ale lor și vii să le așterni în ghetuțe. De ce oare aici și nu în altă parte?! Poate pentru că păpușele, ghetuțele sau cizmulițele le poartă pașii prin lumea cu dor, iar tu vrei să le ocrotești fiecare pas?! Da, cu siguranță, nu întâmplător e așa povestea... Se mai spune că puneai punguțe cu bani sub perna fetelor sărace pentru a le ajuta să își împlinească visele de iubire... multe se spun și toate frumoase despre tine, DRAGĂ MOȘULE!!!

CRED și acum cu tot sufletul în tine și, uite, an de an te vei apropia din nou de toți cei cuminți, iar eu am o mare rugămintă, pe care acum ți-o împărtășesc: TE ROG SĂ NU UIȚI PE NIMENI, eu nu mai doresc nimic material de la tine, dar, dacă tu crezi că am fost destul de cuminte aș vrea să nu te superi dacă voi încerca să te ajut la împărțirea darurilor: voi dăru, în cinstea ta, la 6 decembrie, o CĂRTICICĂ, punând cu drag în ea, pentru toți, învățăminte șoptite mie de IUBIREA TA, DRAGUL MEU NICOLAE! Am așternut, cu simplitate, așa cum mi-ai șoptit tu, an de an, sămânța darurilor rodnice pe care, dacă vor ști cum să le îngrijească, în special fetele, vor învălui pământul cu parfumul nepieritor al dragostei și frumuseții.

...spunea bunica, apoi mama și tata, iar mai târziu eu copilului meu și altor copii că VISELE ÎN CARE CREDEM CU ADEVĂRAT ȘI CU SUFLETUL DESCHIS... se împlinesc!!!
Ce spui TU, MOȘULE DRAG!!!!????

Eu voi crede întotdeauna în tine și în MINUNILE TALE!

Florica Pop

DAR DE MOȘ NICOLAE

În tradiția poporului român, ziua de 6 decembrie este una cu totul specială, aceasta fiind ziua de pomenire a Sfântului Nicolae, unul dintre cei mai populari sfinți care a trăit la sfârșitul secolului al III-lea și începutul secolului al IV-lea. Este atât de cunoscut, mai ales pentru bunătatea și dărnicia lui, făcând daruri în ascuns, în special pentru oameni și copii aflați în lipsuri și nevoi. Obiceiul de a dăru s-a perpetuat peste veacuri, păstrându-se până în zilele noastre, oamenii continuând să ofere daruri celor dragi, mai ales copiilor.

O astfel de zi a ales Biblioteca Județeană ca să ofere comunității sălăjene un dar de suflet, care să rămână în inimile celor care au participat, organizând un eveniment cultural cu totul deosebit. Evenimentul a constat în lansarea cărții **Șoapte cu ecou...**, autor Florica Pop, recital de muzică folk - BEND - Andrei Bencze, Ciprian Drăgan & Ioan Vele și câteva momente de teatru susținute de Trupa de teatru EOS a Bibliotecii Județene. La ora 16.00 Sala *Porolisum* a Consiliului Județean era plină. Se aflau în sală reprezentanți ai oficialităților județene și locale, membri ai familiei autoarei, rudeni, colegi și prieteni mai de aproape sau mai de departe care

au dorit să îi fie alături în acest moment important din viața ei. Evenimentul a început cu câteva cuvinte de suflet adresate participanților de către dna Florica Pop, managerul Bibliotecii Județene, care, după o scurtă introducere, a anunțat și sponsorul evenimentului, însuși Sfântul Nicolae care a inspirat-o și îndrumat-o în organizarea lui. După momentele de teatru oferite de trupa *EOS*, a urmat lansarea cărții **Șoapte cu ecou...**, semnată de Florica Pop. Cartea, apărută la Editura Dacia XXI din Cluj-Napoca, în colecția *Parfum de femeie*, reprezintă debutul în

volum al autoarei, acesta fiind lansat pentru prima dată în 25 noiembrie 2011, la București, în cadrul Târgului Internațional de Carte *GAUDEAMUS*. Prezentă la Zalău cu această ocazie, Editura Dacia XXI a organizat o expoziție cu vânzare a ultimelor apariții editoriale. Editura se face, oarecum, *vinovată* de apariția acestui volum și de faptul că județul Sălaj are un scriitor în plus față de cei de până acum. Așa cum a mărturisit dna Nadia Farcaș, volumul de față este o *provocare* lansată dnei Florica Pop în vara anului 2011, când începuse colaborarea cu editura pentru apariția volumului **SĂLAJ - Oameni și Opere**, dicționar biobibliografic, lucrare apărută sub egida Bibliotecii Județene. Cei de la editură au reușit să îi *smulgă* dnei Florica Pop promisiunea de a scrie o carte care să se încadreze în noua lor colecție *Parfum de femeie*. Promisiunea făcută trebuia onorată, împlinită. Așa a fost posibilă apariția acestei cărți, prin efortul deosebit pe care autoarea a trebuit să îl facă pentru a scrie într-un timp relativ scurt și extrem de încărcat de multe alte obligații și evenimente profesionale.

Cartea, structurată în șapte capitole, fiecare purtând numele unei zile a săptămânii, este scrisă sub forma unui dialog imaginar dintre scriitoare și o tânără. Este de fapt un jurnal indirect, o confesiune, care, deși se adresează în special adolescentelor/adolescenților poate oferi o lectură plăcută și utilă tuturor celor care doresc să petreacă ore liniștite în compania acestei cărți. Meritul autoarei este acela că a reușit să transmită, în cuvinte simple, învățăminte, îndemnuri, stări și trăiri sufletești, mesaje adânci, de mare profunzime pentru fiecare dintre noi. Cartea, putem spune că reprezintă un cod etic și de morală creștină pentru adolescenți și tineri, dar nu numai pentru ei. Este o carte scrisă cu sufletul, în care ficțiunea se împletește adesea cu realitatea și care ascunde în paginile ei, citind printre rânduri, o frumoasă poveste de dragoste. Această carte nu trebuie doar citită, asupra ei merită să meditezi, dar mai ales să împlinești, să pui în practică cel puțin câteva din îndemnurile sale. Găsim în ea îndemnuri la *purificare*, *curățire sufletească*, începând de la gândurile noastre, continuând cu vorbele și faptele noastre, tot ceea ce dorește autoarea să transmită

converge spre bunătate, dăruire, noblete, încredere, speranță, iubire și dragoste față de semenii. Cartea accentuează foarte bine latura sufletească, interioară, trăirile intime, profunde ale individului, trăiri pe care de cele mai multe ori nu avem curajul să le mărturisim. Se poate spune că este o introspecție în universul feminin.

Despre carte au vorbit dl Ion Pițoiu-Dragomir, membru al Uniunii Scriitorilor din România, dl Marcel Lucaciu, inspector de limba și literatura română la Inspectoratul Școlar Județean Sălaj, tânărul artist plastic Ion Pițoiu, care a realizat și grafica volumului, oficialități, colegi și prieteni ai autoarei.

Cel mai tânăr dintre cei care s-au exprimat, Ion Pițoiu, a afirmat că a găsit în carte atâta spiritualitate și puritate încât a avut impresia că este scrisă de o adolescentă, care are sufletul, mintea și gândul pur și neatins de patimi, recomandând tuturor să țină sub pernă cartea, ca pe un îndrumar de morală și educație esențială.

Șoapte cu ecou... este o carte care spune nespunând, care ne invită la trăire, netrăind. Noi trebuie să citim și să trăim multe din paginile ei, a arătat scriitorul Ion Pițoiu Dragomir, care a notat cuvinte memorabile și pe clapeta acestei cărți: Viața ca vitraliu, iată ce ne propune autoarea acestor ȘOAPTE. Stilul vibrant, dialogul cu oamenii și cu Timpul, lecțiile de viață, care sunt, de fapt, în-lăcrimări repetate, dar, mai ales, pașii alături de Fata (ne-spusul despre Femeie?!) care îi oferă infinite oglinzi și multe altele fac din această carte o Operă ce impune lectura - cu - tot-trupul-sufletului! Pentru că, în fața reușitelor de excepție, ție, cititor atent, șoaptele unui vitraliu al cuvintelor îți vorbesc pentru toate ființele tale interioare.

Marcel Lucaciu a remarcat că volumul, despre și pentru adolescente, se caracterizează prin armonie, echilibru și simetrie. Tot același spune atât de frumos: *Pe cât de modestă, pe atât de sensibilă, autoarea ne oferă o carte subtilă despre educația sentimentală, o carte fulgurantă despre 7 zile și tot atâtea stări, virtuți, ipostaze ale misteriosului și năvalnicului suflet feminine. Sub voalul diafan al dialogului cu o vestală, discretul parfum de femeie îmbrățișează câmpul cu flori, tulbură apele gândului și reconstituie delicatele amintiri, pentru a însoți, apoi, albele păsări, în căutarea Clipei irepetabile. Dincolo de singuratica frumusețe a Lunii, de razele însetate de dor ale Soarelui..., veșnică e doar nostalgia adevăratei iubiri...*

Doamnelor și domnișoarelor prezente la eveniment autoarea le-a oferit, în dar, cartea, însoțită de câteva cuvinte și semnătura ei, celor care au dorit să păstreze peste timp această amintire.

Evenimentul s-a încheiat lin, în acordurile formației Bend care a pregătit și ales un repertoriu adecvat momentului și timpului colindelor.

Ceea ce a dorit autoarea cred că a și reușit, anume să ofere, să dăruiască sălăjenilor un eveniment oarecum ieșit din tipar, din cotidian, o lansare de carte atipică, cu o comunicare lipsită de bariere între public și autor, cu momente de muzică și teatru inserate în program. A fost o întâlnire de suflet cu o încărcătură emoțională și sufletească ce a cuprins întreaga sală. Reușita evenimentului a fost confirmată de aprecierile și mulțumirile sincere, spun eu, făcute de către cei care au participat. Nimeni nu a plecat acasă în acea seară fără un cadou simbolic primit chiar din sacul și mâna Moșului, chemat special de autoare (un clopoțel, un moșuleț de ciocolată și o crenguță de brad).

Pentru această seară oferită, autoarea merită aprecierea, considerația, felicitările și mulțumirile noastre, pentru că iată, putem spune că Sălajul a mai dat un autor care cu siguranță nu se va opri aici, ci mai are multe de spus.

În curând cartea se va afla în rafturile bibliotecii și va putea fi împrumutată acasă sau consultată în ambianța plăcută a sălii de lectură.

Doina Maniura

CRĂCIUNUL COPILĂRIEI

Copilăria este inima tuturor vârstelor. (Lucian Blaga)

Crăciunul îl iubim, Crăciunul ne transformă în copiii de altă dată... Cu trecerea anilor, ne pierdem inocența, care nu este altceva decât înțelepciunea pe care ne-a dat-o în dar Dumnezeu. Dacă privim viața cu ochii de copil, s-ar putea să înțelegem mai bine acest joc de a trăi și evolua.

În fiecare an așteptăm Sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului cu bucurie, cu lacrimi în ochi, produse de fericirea imensă pe care ne-o aduceau acele frumoase imnuri de preamărire a Pruncului Sfânt, pe care le transmiteam din casă în casă cu mâinile reci, cu picioarele aproape înghețate, cu nasul micuț și roșu, care tăia gerul iernii și ne rumenea obrazii. Nu exista bucurie mai mare, pentru noi decât faptul că eram începătorii vestirii **Nașterii Domnului**, *Astăzi s-a născut Hristos*, colindul al cărui ecou ne duce spre anii de altă dată. Aceste cuvinte ne încăreau sufletul cu atâta putere, încât în fiecare moment al vieții noastre amintirea și recitarea lor ne transpuneau instant în acea atmosferă de căldură sufletească a Sfintelor Sărbători. Ce este în sufletul copilului de astăzi care nu mai simte bucuria simplă, sinceră că el are menirea să îndeplinească acea misiune sfântă pe care noi cu atâta bucurie o îndeplineam? Ce este oare în sufletul lui, când cadoul scump primit sub brad, cumpărat de părinții, bunicii sau prietenii lor îl plictisește?! Ce este oare în sufletul acelor copii, care nu au parte de cadouri scumpe, nu au parte de o îmbrățișare caldă și ocrotitoare a părinților lor, nu au parte de atmosfera caldă și plăcută a nopții de Crăciun în familie, cu bucurii și emoția venirii Moșului?! Se vor mai întoarce acei copii vreodată spre tărâmul copilăriei lor care este arid și pustiu!? Nu ne poate cere nimeni să nu mai fim copii, să uităm de bucuria unui vis, să nu mai plângem când se topește omul de zăpadă care ne-a fost prieten și ne-a zâmbit cu dinții lui de cărbune o iarnă întreagă, să așteptăm cu nerăbdare cadourile de la Moș Crăciun. Merită oare să distrugem aceste bucurii pe care pot să le trăiască toți copiii, pentru mai mult timp petrecut la serviciu, mai puțin efort depus la bucătărie, fuga teribilă după cumpărături și reduceri, timp liber pe care îl vom irosi pentru vizionarea programelor TV și toate acestea fiind rupte de realitatea Sfintelor Sărbători. Dacă vom distruge aceste visuri ale copilului și aceste bucurii ale Crăciunului, încet magia Sfintei Sărbători de altă dată dispare.

Suntem de mult copii prea mari, dar ne place să credem în magia Crăciunului, căci sufletele noastre au nevoie de minuni!

Sunt mare acum și sunt bibliotecară! M-am gândit cum pot să readuc pe chipul copiilor bucuria ce-mi inunda sufletul iarna, în

preajma Sărbătorilor și am găsit soluția: îi chem aici, în lumea mirifică a cărților și poveștilor, a basmelor și legendelor și, ținându-i pe genunchi, le citesc, îi învăț să iubească limba română și valorile acestui popor, îi ajut să... scrie scrisorele Moșului și, de multe ori, îi ajut să creadă în MINUNI!!!

Scrisoare către Moș Crăciun:

Dragă Moș Crăciun,

Nu ți-am mai scris de foarte mult timp, sper să nu fii tare supărat pe mine.

Deși tu știi cel mai bine ce înseamnă iertarea și ce înseamnă un copil care s-a pierdut pe sine. Am învățat că în viață trebuie să lupți pentru ceea ce îți dorești și am uitat să mai sper. M-am pierdut în încrâncenarea luptei. Am uitat ce înseamnă să crezi în visele copilăriei, în tine Moșule, dar și în ceilalți.

Tu, Moșule, ești credința puternică a copilăriei, credința că totul este posibil. Pentru că am înțeles că stă în puterea mea să te clădesc chiar și pe tine, cu un strop de căldură și puțină speranță și stă în puterea ta să îmi susții lumea viselor! Am nevoie de tine, nu vreau ceva anume. Nu vreau un cadou scump, ci vreau să mă înveți să apreciez ceea ce am. Să nu încetez nicio clipă să cred în visele mele și să continui să lupt pentru realizarea lor. Fiecare zi să fie unică, și timpul să treacă mult mai greu în momentele bune și foarte ușor în cele grele. Ține-mă aproape de părinții mei, să mă ia în brațe când sunt trist sau bolnăvior, nu să-mi trimită doar jucării scumpe și bani din alte țări, eu vreau iubirea și prezența lor.

Te rog uită să-mi aduci un cadou anul ăsta, dar nu uita să-mi îndeplinești aceste dorințe.

CU MULTĂ, MULTĂ CĂLDURĂ...

COPILUL TĂU CEL RĂTĂCIT

Gina Pușcaș, bibliotecară Valcău de Jos

ÎNCEPUTURILE UNEI NOI PROMISIUNI...

Promitem după speranțele noastre și îndeplinim după temerile noastre.

(Francois de La Rochefoucauld)

Sincer, nu știu dacă acest articol își are locul într-o revistă de cultură, dar asta vor decide cei abilitați. Răsfoind și tot citind am rămas surprins, emoționat de un mini-articol, care până la urmă mi-a rămas întipărit în memorie exact ca o ștampilă pe foaia alb-imaculată de hârtie. După cum vă spuneam și în alte articole ale mele, nu prea îmi plac *copy-paste*-urile, așa că am să încerc să îmbunătățesc și să dezvolt puțin acele fraze (nesemnate), am să încerc să le dau mai mult contur, mai multă viață și mai multă lumină. Recunosc deschis că acest articol nu a fost întocmai ideea mea, dar probabil așa se nasc articolele mărețe... bucurându-ne privirea cu altele și completându-ne reciproc unii pe alții. Ce vă rog să rețineți este faptul că acesta este stilul meu de a vă spune: **LA MULȚI ANI!**

La fiecare început de an promitem cu toții că vom fi, sau măcar vom încerca să fim mai fericiți decât am fost vreodată, că vom fi mai buni, că vom încerca să-i facem mai fericiți pe cei de lângă noi. Tot așa promitem că ne vom îmbogăți și vom trăi în huzur tot restul vieții noastre. Cam în același stil promitem că vom fi cei mai buni părinți, cei mai atenți și cei mai răbdători, indiferent în ce constă această răbdare sau până unde ne va duce ea. Vom fi cei mai tandri soți (*pe cât ești de puternic, pe atât ești de tandru, pe cât ești de tandru, pe atât ești de viril, pe cât ești de viril, pe atât ești de romantic*).

Promitem că vom fi cei mai ascultători fii, că nu ne vom dezamăgi niciodată părinții, că îi vom

iubi așa cum nu am mai făcut-o niciodată până acum, că îi vom suna cel puțin o dată pe zi să vedem ce fac și cum se simt... pentru că nu știm cât mai au de trăit (și nu am vrea să ne pară rău mai târziu că nu ne-am ținut promisiunile, măcar față de ei). Și în cele din urmă, cu vâscul foșnind deasupra sărutului nostru, promitem că niciodată, dar niciodată (*never say never*) nu vom mai iubi pe nimeni altcineva decât pe acela/aceea, lângă care am traversat cea mai frumoasă clipă, acea clipă magică dintre ani, ca dintre vieți. Într-un final începem să strângem globurile, cu un oarecare regret dăm jos steluța din vârful bradului, aruncăm bradul la tomberon și încet, încet, începem să uităm și iar uităm, cam tot ce am promis (pentru că nu-i așa?... a trecut destul de mult timp de la Revelion și până în momentul despodobirii bradului).

Până prin luna Martie deja ne copleșesc deznădejdiile. Până-n Mai, parcă ni se face dor de-o dragoste nouă. De-o îmbrățișare furată. De-o iubire mare, tristă, imposibilă. Iar până-n toamnă, după ce, poate, o trăim deja, într-un vis sau într-o lacrimă ne desfrunzim deja toate visurile de mărire și desăvârșire și le amânăm până anul următor, fiindcă mai e puțin doar și... ceea ce facem în viață nu are ca scop decât perfecționarea noastră ca suflete, adică a învăța să iubim, să muncim, să vorbim frumos, să ne exprimăm trăirile prin dans, muzică, poezie, culoare, să reflectăm la nenumăratele forme în care se manifestă viața, să creăm armonia între gânduri și fapte, să menținem permanent legătura cu armonia cosmică, să ne gândim atât la ce este mărunț, cât și la ce este gigant, la tot ce e plăcut și curat, la oamenii din jur, la animale și la flori, la lumină, la vânt, la ce se vede și la ce nu se vede, la calități, la transformări, la apă, la aer și la multe altele...

Dar începuturile unei noi promisiuni, ale acelor iubiri, sunt splendide și fără cusur, pentru că în momentele acelea... atunci când iubești cu adevărat, parcă te purifici, parcă toată lumea ni se așază la picioare, o lume neîncepută, o lume virgină. Pentru că, atunci când ne îndrăgostim, știm că putem răsturna munții din loc și toate împotrivirile lumii nu ne pot sta în cale, transformând bătaia nebună a inimii într-o forță neegalabilă, într-o forță de neoprit.

Apoi, iubirile se așază în matcă și totul parcă rămâne la fel ca și când nimic nu s-ar fi schimbat... începem să uităm cum am început, când am început și, nu în ultimul rând, de ce am început?!

Lăsați-mă să cred că și pentru voi toate începuturile de an sunt miraculoase și splendide începuturi, pentru că atunci, în acele momente, sub acel vâsc, toate promisiunile ni se par într-un fel obligatorii, lesne de înțeles și ușor de ținut.

Atunci, în acele momente, suntem gata să jurăm orice, molipsiți, îmbibați de aburul și de efervescenta șampaniei proaspăt desfăcute... și jurăm, jurăm, fără regrete, neținând cont de faptul că poate nu vom ține acele promisiuni niciodată... jurăm că suntem în stare să schimbăm lumea, înspre perfecțiune, înspre mai bine, înspre noroc... Apoi anul își mai trece încă o dată anotimpurile peste noi. Și mai îmbătrânim cu o primăvară, mai uităm cu o vară, mai murim cu o toamnă... ca mai apoi să renaștem din cenușă ca pasărea Phoenix, tocmai în lumina sărbătorilor, pentru că știm că avem iarăși dreptul de a promite, de a spera, de a iubi. Măcar pentru o clipă, pentru o zi, pentru o vreme... sau, poate, dacă avem noroc, chiar pentru un an. Sau, poate, pentru câțiva ani. Poate... **La mulți, mulți ani!!!!**... dragii mei cititori.

Nici prin gând nu ne trece multora că, scriind, poți să înveți. Știm doar că poți învăța dacă citești sau poți învăța din multă, multă experiență, sau, în cel mai rău caz, înveți din greșeli. Greșit! Cu cât scrieți mai mult cu atât învățați mai mult, chiar și dacă învățați să puneți o virgulă acolo unde îi este locul, înseamnă că nu v-ați pierdut vremea degeaba... așadar, se poate învăța din experiența de a scrie. Miracolul s-a întâmplat și pentru mine, iar din acest articol am învățat să învăț, am învățat că promisiunile deșarte nu sunt bune la nimic, cu toate că mi s-a întâmplat și mie de mai multe ori să spun că n-am să mai fac niciodată așa ceva. Mi s-a întâmplat în nenumărate rânduri să promit ceva, convins fiind că-mi voi ține promisiunea... pentru ca apoi să mă răzgândesc și... culmea! nici măcar să nu-mi pară rău. Nu promit nimic, dar cu siguranță viața mea de acum înainte (de la acest articol) se va schimba... cum!? doar Dumnezeu știe!

Și uite cum, din câteva propoziții, poți face un articol care sper să vă stârnească emoțiile, să vă spargă carapacea de gheață în care unii dintre voi sunteți prizonieri, să ieșiți la lumină, să scrieți și voi, fără teama că nu va ieși *perfect* și să vă facă să vă gândiți de mai multe ori înainte de a promite ceva... orice.

Ușurința de a face promisiuni și greutatea de a le ține, sunt aproape inseparabile. (Axel Oxenstierna)

Mircea Crișan

O EXPERIENȚĂ PROFESIONALĂ UTILĂ

În perioada 16-24 august 2011 am participat la cursul de formare profesională *INSPECTOR RESURSE UMANE*, organizat de Camera de Comerț și Industrie în colaborare cu Direcția Generală de Finanțe, Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Sălaj - Zalău.

Considerăm că o scurtă prezentare a celor mai importante aspecte, ar fi utile colegilor noștri din județ, care nu au posibilitatea să participe la astfel de cursuri și le este mai dificil să găsească informația necesară, în timp necesar.

Cursul a fost foarte util, s-au discutat multe articole din Legea Nr. 53/2004*** Republicată în Monitorul Oficial Nr. 345 din 18 mai 2011.

Au fost prezentate patru module:

- Modulul I . Întocmirea și gestionarea documentelor de evidență a personalului
- Modulul II. Întocmirea statului de plată pentru personalul încadrat
- Modulul III . Întocmirea și depunerea declarației privind contribuțiile la bugetul de stat
- Modulul IV: Administrarea bazei de date de evidență a personalului utilizând PC.

La sfârșitul cursului am avut de elaborat o lucrare practică și, bineînțeles, am susținut un test tip grilă din toate cele patru module studiate, iar cunoștințele acumulate de noi au fost încununate și premiate cu un *Certificat - INSPECTOR RESURSE UMANE* eliberat de Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse în colaborare cu Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului.

Din cele patru module studiate consider că ar fi util să mă opresc puțin asupra celui de-al patrulea, respectiv cel despre noua versiune a Revisal-ului.

REVISAL-UL

Administrarea bazei de date de evidență a personalului, utilizând PC-ul,

Guvernul României a adoptat la data de 1 august 2011 **Hotărârea Nr. 500/18 mai 2011 privind registrul general de evidență a salariaților**. În noua versiune registrul cuprinde toate contractele individuale de muncă în desfășurare, indiferent dacă acestea sunt suspendate la data de 1 august 2011.

Capitolul I. Cadrul legal

Fiecare angajator are obligația de a înființa un *Registru general de evidență a salariaților* și de a-l prezenta inspectorilor de muncă, la solicitarea acestora.

Registrul se întocmește în formă electronică, se completează în ordinea angajării și cuprinde următoarele elemente:

- a) elementele de identificare ale tuturor angajaților: numele, prenumele, CNP-ul
- b) data angajării
- c) funcția/ocupația conform specificației COR sau al altor acte normative
- d) tipul contractului individual de muncă
- e) data și temeiul încetării contractului de muncă
- f) cetățenia și țara de proveniență
- g) perioada detașării și agentul economic la care se face detașarea (în cazul firmelor private)
- h) durata normală a timpului de muncă și repartizarea acestuia
- i) salariul, sporurile și cuantumul acestora
- j) perioada și clauzele de suspendare a CIM, cu excepția cazurilor de suspendare pentru concediu medical.

La angajarea fiecărui salariat elementele referitoare la nume, prenume, CNP, data angajării, funcția/ ocupația și tipul contractului se înregistrează în registru cel târziu în ziua lucrătoare anterioară începerii activității de către salariatul în cauză și se transmite la Inspectoratul Teritorial de Muncă.

Data și temeiul încetării contractului de muncă se înregistrează în registru la data încetării contractului de muncă și se transmite on-line la ITM.

Completarea și transmiterea registrului se face:

- de către una sau mai multe persoane nominalizate prin decizie scrisă de angajator

- angajatorii pot contracta serviciul de completare și transmitere a Revisal-ului prin încheierea de contracte-prestări servicii cu prestatorii înregistrați la Inspectoratul Teritorial de Muncă, caz în care se depune o informare în acest sens.

Termenele de completare a registrului electronic:

- salariile, sporurile și cuantumul acestora se completează și pentru contractele de muncă deja înregistrate, în termen de 90 de zile de la 01.08.2011
- perioada și cauzele de suspendare a CIM, cu excepția cazurilor de suspendare pe baza concediului medical se înregistrează în termen de 20 de zile de la data suspendării
- data încetării CIM se înregistrează în registru la data încetării CIM sau data luării la cunoștință a evenimentului ce a determinat, în condițiile legii, încetarea CIM
- modificări referitoare la :
 - elementele de identificare a salariatului
 - funcția
 - tipul contractului
 - durata și repartizarea timpului de muncă
 - salariul/sporuri

se înregistrează în registru cel târziu în ziua lucrătoare împlinirii termenului de 20 de zile lucrătoare.

Angajatorul are obligația de a elibera copii ale paginilor din registrul electronic care cuprinde înscririle referitoare la persoana sa și/sau un document care să ateste activitatea desfășurată de acesta, durata activității, salariul, vechimea în muncă, astfel cum rezultă din Registrul general de evidență și din dosarul personal, în termen de cel mult 15 zile de la data solicitării.

Capitolul II. Aplicația REVISAL

Aplicația **Revisal** este folosită pentru înființarea și completarea Registrului general de evidență a salariaților în format electronic.

Această aplicație poate fi folosită gratuit și este disponibilă pentru descărcare pe pagina de internet a Inspecției Muncii www.inspectiamuncii.ro.

Aplicația Revisal poate gestiona simultan mai multe registre electronice ale mai multor angajatori.

Transmiterea on-line se face prin accesarea portalului Inspecției Muncii <http://itmonline.inspectiamuncii.ro> și autentificarea angajatorului prin *nume utilizator* și *parola*. Activarea accesului on-line și obținerea *nume utilizator* și *parola* se face la sediul Inspectoratului Teritorial de Muncă în a cărui rază teritorială angajatorul își are sediul sau domiciliul.

Persoanele care se ocupă cu întocmirea, completarea și transmiterea on-line a registrului de evidență al salariaților în format

electronic sunt numite, prin dispoziție dată de angajator. Am fost ajutată în munca mea de Balogh Gabriella, analist programator.

Am considerat că aceste informații, adunate de mine și cuprinse în revista noastră, ar putea fi utile altor colegi din biblioteci, Serviciul Financiar-Contabil, care, poate, nu știu unde să le găsească sau le-ar ușura procesul de căutare.

Mariana Tăut - economist BJS

Rostirea este autoportretul sufletului

În drumul spre cuvânt, primul pas este rostirea. Sunt culori și nuanțe accesibile fiecărui vorbitor. Persuasiunea este expresia unei simțiri bogate. Cum îi ajutăm pe copiii noștri să descopere profunzimea, expresivitatea limbii române? Învățându-i să-și păstreze emoția vie.

Coerență

Unitate

Libertate

Tinerete

Intuiție

Varietate

Accesibilitate

Receptivitate

Expresivitate

Alchimie

Ludic

Imaginație

Mobilitate

Bogăție

Inspirație

Inocență

Resurse

Organizare

Mister

Acasă

Nuanțe

Esență

Profesor,
Elena Meleg

CĂRȚILE AU SUFLET

Într-o bibliotecă sunt cărți de diferite vârste care au un suflet nobil. Ele sunt cele mai bune prietene. Multe nu mai au strălucirea de demult, dar sunt plăcute și împrumutate de copii. Unii oameni se regăsesc în poveștile cărților.

(Tompea Antonia- Cynthia)

Răbdarea cărții este infinită în comparație cu răbdarea unui om. Cartea este o *fîntă* fragilă.

(Marincaș Paul)

O bibliotecă nu înseamnă doar o peșteră în care ecoul de cuvinte se aude neîncetat.

(Pop Adina)

Cărțile cântă ca o vioară iubirea.

(Sumănaru Anca- Raluca)

Fiecare volum stă pe raft treaz, în așteptarea unui copil.

(Pocol Marinela)

Cărțile au un suflet colorat. Biblioteca este un loc sfânt, raiul cărților.

(Onicaș Andrei)

Lectura unor cărți mă inspiră să scriu.

(Vereș Ioana- Diana)

Cartea mă înveselește și îmi este prietenă.

(Șerban Rareș)

CALENDAR CULTURAL 2012

Legendă:

- Zile festive
- o Aniversări și comemorări
- * Personalități sălăjene

IANUARIE

•

1 ianuarie - **ZIUA MONDIALĂ A PĂCII** - proclamată de Vatican

15 ianuarie - **ZIUA CULTURII NAȚIONALE**

24 ianuarie 1859 - **UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE**

27 ianuarie - **ZIUA COMEMORĂRII INTERNAȚIONALE A HOLOCAUSTULUI**

30 ianuarie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ PENTRU NONVIOLENȚĂ**

o

5 ianuarie 1932 - **UMBERTO ECO** - 80 de ani de la nașterea scriitorului, sociologului, pedagogului, criticului literar italian

13 ianuarie 1932 - **SZILVÁSI LAJOS** (m. 1996) - 80 de ani de la nașterea scriitorului maghiar

15 ianuarie 1850 - **MIHAI EMINESCU** (m. 1889) - 162 de ani de la nașterea poetului

15 ianuarie 1937 - **ANTON HOLBAN** (n. 1902) - 75 de ani de la moartea scriitorului român

16 ianuarie 1847 - **MIKSZÁTH KÁLMÁN** (m. 1910) - 165 de ani de la nașterea scriitorului, redactorului maghiar

29 ianuarie / 10 februarie 1837 - **ALEKSANDR S. PUȘKIN** (n. 1799) - 175 de ani de la moartea dramaturgului rus

*

4 ianuarie 1952 - **OLÁH MIKLÓS** - 60 de ani de la nașterea profesorului

21 ianuarie 1952 - **MAJDIK KORNÉLIA** - 60 de ani de la nașterea chimistei

26 ianuarie 1917 - **FAZAKAS FERENC** (m. 2007) - 95 de ani de la nașterea prozatorului, memorialistului

27 ianuarie 1937 - **IOAN POP** - 75 de ani de la nașterea epigramistului

27 ianuarie 1937 - **MARGARETA FÂNĂȚEANU-DRAGNEA** (m. 1993) - 75 de ani de la nașterea cântăreței de operă

28 ianuarie 1937 - **CORNEL BRUDAȘCU** - 75 de ani de la nașterea artistului plastic

FEBRUARIE

•

14 februarie - **ZIUA SFÂNTULUI VALENTIN**

21 februarie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A LIMBII MATERNE**

24 februarie - **DRAGOBETELE** (cap de primăvară)

o

7 februarie 1812 - **CHARLES DICKENS** (m. 1870) - 200 de ani de la nașterea scriitorului englez

10 februarie 1912 - **DARVAS JÓZSEF** (m. 1973) - 100 de ani de la nașterea scriitorului și publicistului maghiar

12 februarie 1862 - **ALEXANDRU DAVILA** (m. 1929) - 150 de ani de la nașterea dramaturgului și omului de teatru

15 februarie 1927 - **DINU C. GIURESCU** - 85 de ani de la nașterea istoricului

*

2 februarie 1937 - **ANTONIU PAUL** - 75 de ani de la nașterea actorului
5 februarie 1947 - **ALEXANDRU PINTESCU** - 65 de ani de la nașterea avocatului
10 februarie 1987 - **MÁTIS BÉLA** (n. 10 septembrie 1927) - 25 de ani de la moartea și 85 de ani de la nașterea poetului și prozatorului
12 februarie 1912 - **ION COSMA** - 100 de ani de la nașterea pictorului
12 februarie 1932 - **ION IVĂNESCU** - 80 de ani de la nașterea profesorului
14 februarie 2002 - **VALENTIN MARIN MESEȘAN** (n. 1949) - 10 ani de la moartea profesorului, poetului
22 februarie 1862 - **IOAN P. LAZĂR** (m. 1915) - 150 de ani de la nașterea învățătorului
28 februarie 1952 - **IOAN LONGODOR** - 60 de ani de la nașterea artistului plastic

MARTIE

•

1 martie - **MĂRȚIȘORUL**
3 martie – **ZIUA MONDIALĂ A SCRITORILOR**
8 martie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A FEMEII**
15 martie - **ZIUA MONDIALĂ A PROTECȚIEI DREPTURILOR CONSUMATORILOR**
20 martie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A FRANCOFONIEI**
20 martie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A TEATRULUI PENTRU COPII ȘI TINERET**
20 martie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A POEZIEI**
20 martie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ DE LUPTĂ PENTRU ELIMINAREA DISCRIMINĂRII RASIALE**
27 martie - **ZIUA MONDIALĂ A TEATRULUI**

o

1 martie 1837 - **ION CREANGĂ** (m. 1889) - 175 de ani de la nașterea scriitorului român
4 martie 1882 - **NICOLAE TITULESCU** (m. 1941) - 130 de ani de la nașterea omului politic
18 martie 1957 - **HORIA-ROMAN PATAPIEVICI** - 55 de ani de la nașterea filosofului, fizicianului, eseistului român contemporan
25 martie 1942 - **ANA BLANDIANA** - 70 de ani de la nașterea poetei
26 martie 1827 - **LUDWIG VAN BEETHOVEN** (n. 1770) - 185 de ani de la moartea compozitorului german
30 martie 1912 - **KARL FRIEDRICH MAY (CARL FRIEDRICH MAY)** (n. 25 februarie 1842) - 100 de ani de la moartea și 170 de ani de la nașterea scriitorului german

*

9 martie 1942 - **ION NOJA** - 70 de ani de la nașterea scriitorului
17 martie 1952 - **PAVEL PĂUȘAN** - 60 de ani de la nașterea artistului

APRILIE

•

1 aprilie - **ZIUA PĂCĂLELILOR**
2 aprilie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A CĂRȚII PENTRU COPII**
7 aprilie - **ZIUA MONDIALĂ A SĂNĂTĂȚII**
9-15 aprilie - expoziții și activități dedicate **ÎNVIERII DOMNULUI**
13 aprilie - **ZIUA MONDIALĂ A HOLOCAUSTULUI**

22 aprilie - **ZIUA PLANETEI PĂMÂNT**

23 aprilie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A CĂRȚII ȘI A DREPTULUI DE AUTOR (COPYRIGHT), ZIUA BIBLIOTECARILOR DIN ROMÂNIA**

23-28 aprilie - **SĂPTĂMÂNA NAȚIONALĂ A BIBLIOTECILOR**

23-24 aprilie - **BIBLIONET SĂLAJ - EVENIMENT CU PARTICIPARE INTERNAȚIONALĂ**

26 aprilie - **ZIUA MONDIALĂ A PROPRIETĂȚII INTELLECTUALE**

29 aprilie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A DANSULUI**

o

1 aprilie 1962 - **CAMIL RESSU** (n. 1880) - 50 de ani de la moartea pictorului

5 aprilie 1932 - **FĂNUȘ NEAGU** (m. 2011) - 80 de ani de la nașterea scriitorului

5 aprilie 1912 - **ÖRKÉNY ISTVÁN** (m. 1979) - 100 de ani de la nașterea scriitorului maghiar

26 aprilie 1922 - **ȘTEFAN AUGUSTIN DOINAȘ** (m. 2003) - 90 de ani de la nașterea scriitorului

*

2 aprilie 1932 - **NEMEȘ CORNEL** (m. 2006) - 80 de ani de la nașterea profesorului

7 aprilie 1962 - **RADU ROMEO VASILE FATI** (m. 2007) - 50 de ani de la nașterea biologului

16 aprilie 1962 - **AURICA GREC** - 50 de ani de la nașterea inginerii

21 aprilie 1962 - **ȘTEFAN BARA** - 50 de ani de la nașterea profesorului

23 aprilie 1927 - **GHEORGHE BOȘCA** - 85 de ani de la nașterea profesorului

23 aprilie 1947 - **GHEORGHE CHENDE-ROMAN** (m. 2009) - 65 de ani de la nașterea profesorului

MAI

•

1 mai - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A SOLIDARITĂȚII OAMENILOR MUNCII**

2 mai - **ZIUA NAȚIONALĂ A TINERETULUI**

3 mai - **ZIUA MONDIALĂ A LIBERTĂȚII PRESEI**

9 mai - **ROMÂNIA: ZIUA INDEPENDENȚEI**

9 mai - **UNIUNEA EUROPEANĂ: ZIUA EUROPEI**

12 mai - **ROMÂNIA: ZIUA ADOLESCENȚILOR**

15 mai - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A FAMILIEI**

15 mai - **ZIUA LATINITĂȚII**

21 mai - **ZIUA MONDIALĂ A CULTURII ȘI DIVERSITĂȚII CULTURALE, stabilită de UNESCO**

28 mai - **ZIUA EROILOR NEAMULUI**

31 mai - **ZIUA MONDIALĂ FĂRĂ TUTUN**

o

7 mai 1937 - **GEORGE TOPÂRCEANU** (n. 1886) - 75 de ani de la moartea poetului

9 mai 1912 - **OTTLIK GÉZA** (m. 1990) - 100 de ani de la nașterea scriitorului și traducătorului maghiar

14 mai 1912 - **HEGEDŰS GÉZA** (m. 1999) - 100 de ani de la nașterea scriitorului, publicistului maghiar

18 mai 1937 - **LÁSZLÓFFY ALADÁR** (m. 2009) - 75 de ani de la nașterea scriitorului, redactorului și traducătorului maghiar

*

9 mai 1947 - **MARIUS CABA** - 65 de ani de la nașterea poetului

10 mai 1937 - **MÁTIS GÉZA** (m. 2009) - 75 de ani de la nașterea poetului

10 mai 1952 - **KOVÁCS ALEXANDRU** (m. 1997) - 60 de ani de la nașterea profesorului, redactorului

15 mai 1847 - **IONIȚĂ SCIPIONE BĂDESCU** (m. 1904) - 165 de ani de la nașterea gazetarului

24 mai 1942 - **DANIEL MUREȘAN** - 70 de ani de la nașterea profesorului și artistului plastic

25 mai 1837 - **VERONICA LISCAN (VERONICA DIN SĂLAJ)** (m. 1932) - 175 de ani de la nașterea scriitoarei

IUNIE

•

1 iunie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A OCROTIRII COPILULUI**

4 iunie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A COPIILOR - VICTIME ALE AGRESIUNII**

5 iunie - **ZIUA MONDIALĂ A MEDIULUI**

21 iunie - **ZIUA MUZICII EUROPENE**

21 iunie - **SOLSTITIUL DE VARĂ**

26 iunie - **ROMÂNIA: ZIUA DRAPELULUI NAȚIONAL**

26 iunie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ ÎMPOTRIVA ABUZULUI DE DROGURI ȘI A TRAFICULUI ILICIT**

o

3 iunie 1922 - **DULIU ZAMFIRESCU** (n. 1858) - 90 de ani de la moartea scriitorului

4 iunie 1812 - **GEORGE BARÎȚIU** (m. 1893) - 200 de ani de la nașterea omului politic, publicistului, istoricului

9 iunie 1912 - **ION LUCA CARAGIALE** (n. 1 februarie 1852) - 100 de ani de la moartea și 160 de ani de la nașterea dramaturgului, nuvelistului, pamfletarului

12 iunie 1932 - **BÁLINT TIBOR** (m. 2002) - 80 de ani de la nașterea scriitorului și traducătorului maghiar

15 iunie 1889 - **MIHAI EMINESCU** (n. 1850) - 123 de ani de la moartea poetului

18 iunie 1917 - **TITU MAIORESCU** (n. 1840) - 95 de ani de la moartea criticului și istoricului literar

28 iunie 1712 - **JEAN JACQUES ROUSSEAU** (m. 1778) - 300 de ani de la nașterea filosofului, scriitorului, compozitorului, pedagogului elvețian de limbă franceză

29 iunie 1837 - **PETRE P. CARP** (m. 1919) - 175 de ani de la nașterea omului politic, întemeietorul junimismului

*

2 iunie 1947 - **SAVA NEGREAN-BRUDAȘCU** - 65 de ani de la nașterea artistei

7 iunie 1932 - **VASILE FATI** (m. 2007) - 80 de ani de la nașterea biologului, fondatorul Grădinii Botanice din Jibou

7 iunie 1927 - **GHEORGHE PÎRVU** (m. 1997) - 85 de ani de la nașterea profesorului

15 iunie 1947 - **IRINA GOANȚĂ** - 65 de ani de la nașterea profesoarei

17 iunie 1937 - **TRAIAN ALBU** - 75 de ani de la nașterea profesorului

19 iunie 1927 - **ESZENYEI MÁRIA** - 85 de ani de la nașterea teologului și profesoarei

20 iunie 1937 - **MIRCEA BREBAN** (m. 2005) - 75 de ani de la nașterea avocatului și artistului plastic

20 iunie 1942 - **IOAN GHIURCO** - 70 de ani de la nașterea preotului

23 iulie 1902 - **NIKOLAJEVITS LÁSZLÓ** (n. ?) - 110 ani de la moartea poetului

27 iunie 1962 - **COSTEL PETRU BABOȘ** - 50 de ani de la nașterea scriitorului

28 iunie 1887 - **PÁSKUJ LAJOS** (n. 1824) - 125 de ani de la moartea poetului, abatelui canonic romano-catolic

IULIE

•

VACANȚELE COPILĂRIEI - concursuri, vizionări, expoziții

11 iulie - **ZIUA MONDIALĂ A POPULAȚIEI** - A fost declarată ca zi internațională de către Organizația Națiunilor Unite în 1987, când populația lumii a atins pragul de 5 miliarde

29 iulie - **ZIUA IMNULUI NAȚIONAL** - *Deșteaptă-te, române!*

O

6 iulie 1962 - **WILLIAM FAULKNER** (n. 1897) - 50 de ani de la moartea scriitorului american

14 iulie 1967 - **TUDOR ARGHEZI** (ION THEODORESCU) (n. 1880) - 45 de ani de la moartea poetului

*

4 iulie 1952 - **ILEANA PETREAN PĂUȘAN** - 60 de ani de la nașterea jurnalistei și scriitoarei

5 iulie 1922 - **PETRE HOSSU** (m. 1998) - 90 de ani de la nașterea profesorului

8 iulie 1952 - **VASILE PUȘCAȘ** - 60 de ani de la nașterea profesorului

10 iulie 1932 - **IOAN PUȘCAȘ** - 80 de ani de la nașterea medicului

10 iulie 1937 - **TRAIAN CREȚU** (m. 1995) - 75 de ani de la nașterea profesorului, fizicianului

10 iulie 1887 - **MIHÁLTZ ÖDÖN** (n. 1855) - 125 de ani de la moartea profesorului

11 iulie 1947 - **GHEORGHE POP** - 65 de ani de la nașterea medicului veterinar

17 iulie 1947 - **ILIE POPESCU C.** - 65 de ani de la nașterea profesorului

31 iulie 1952 - **SIMONFY JÓZSEF** - 60 de ani de la nașterea poetului

AUGUST

•

12 august - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A TINERETULUI**

15 august - **ADORMIREA FECIOAREI MARIA**

O

9 august 1962 - **HERMAN HESSE** (n. 1877) - 50 de ani de la moartea scriitorului german

9 august 1937 - **D.D. PĂTRĂȘCANU** (n. 1872) - 75 de ani de la moartea prozatorului

22 august 1862 - **CLAUDE DEBUSSY** (m. 1918) - 150 de ani de la nașterea compozitorului francez

24 august 1917 - **ALEXEI MATEEVICI** (n. 1888) - 95 de ani de la moartea poetului

*

8 august 1922 - **VLADIMIR POP MĂRCANU** (m. 2008) - 90 de ani de la nașterea scriitorului

15 august 1932 - **VERONICA LISCAN (VERONICA DIN SĂLAJ)** (n. 1837) - 80 de ani de la moartea scriitoarei

19 august 1947 - **MARIA CROITORU** - 65 de ani de la nașterea profesoarei

SEPTEMBRIE

•

8 septembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A LITERATURII**

8 septembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A ALFABETIZĂRII**

9 septembrie - **ZIUA MONDIALĂ A FRUMUSEȚII**

21 septembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PĂCII**

23 septembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ ÎMPOTRIVA EXPLOATĂRII SEXUALE ȘI TRAFICULUI FEMEILOR ȘI COPIILOR**

27 septembrie - **ZIUA MONDIALĂ A TURISMULUI**

O

1 septembrie 1712 - **NICOLAE COSTIN** (n. 1660) - 300 de ani de la moartea cronicarului

4 septembrie 1942 - **MÓRICZ ZSIGMOND** (n. 1879) - 70 de ani de la moartea scriitorului și nuvelistului maghiar
6 septembrie 1817 - **MIHAIL KOGĂLNICEANU** (m. 1891) - 195 de ani de la nașterea omului politic, istoricului
12 septembrie 1882 - **ION AGÂRBICEANU** (m. 1963) - 130 de ani de la nașterea scriitorului, ziaristului
13 septembrie 1912 - **KISS JENŐ** (m. 1995) - 100 de ani de la nașterea scriitorului și traducătorului maghiar
19 septembrie 1922 - **MAJTÉNYI ERIK** (m. 1982) - 90 de ani de la nașterea scriitorului, traducătorului maghiar
27 septembrie 1952 - **DUMITRU DORIN PRUNARIU** - 60 de ani de la nașterea cosmonautului
28 septembrie 1882 - **VASILE PÂRVAN** (m. 26 iunie 1927) - 130 de ani de la nașterea și 85 de ani de la moartea istoricului, arheologului, eseistului

*

1 septembrie 1937 - **IOAN MAC** - 75 de ani de la nașterea profesorului
7 septembrie 1947 - **IOAN OROS** - 65 de ani de la nașterea profesorului
12 septembrie 1937 - **KOÓS KOVÁCS ISTVÁN** (n. 1910) - 75 de ani de la moartea scriitorului și publicistului
12 septembrie 1932 - **AUGUSTIN MOCANU** - 80 de ani de la nașterea profesorului și folcloristului
15 septembrie 1947 - **TRAIAN VEDINAȘ** - 65 de ani de la nașterea profesorului
15 septembrie 1942 - **SZABÓ VILMOS** (m. 2009) - 70 de ani de la nașterea artistului plastic, profesorului
28 septembrie 1922 - **LŐRINCZ JÁNOS** - 90 de ani de la nașterea preotului
29 septembrie 1937 - **NAGY MIHAIL GHEORGHE** - 75 de ani de la nașterea profesorului
30 septembrie 1947 - **ILEANA DOMUȚA MASTAN** - 65 de ani de la nașterea solistei de muzică populară

OCTOMBRIE

•

SĂLĂJENI LA EI ACASĂ - omagierea și comemorarea personalităților sălăjene

1 octombrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A MUZICII**
1 octombrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PERSOANELOR ÎN VÂRSTĂ**
5 octombrie - **ZIUA MONDIALĂ A EDUCAȚIEI**
15 octombrie - **ZIUA MONDIALĂ A FEMEILOR DIN MEDIUL RURAL**
24 octombrie - **ZIUA ORGANIZAȚIEI NAȚIUNILOR UNITE**
29 octombrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A INTERNETULUI**

o

22 octombrie 1882 - **ARANY JÁNOS** (n. 1817) - 130 de ani de la moartea poetului maghiar
23 octombrie 1922 - **BÁLINT ÁGNES** (m. 2008) - 90 de ani de la nașterea scriitoarei maghiare
30 octombrie 1922 - **GÁRDONYI GÉZA** (n. 1863) - 90 de ani de la moartea scriitorului, dramaturgului maghiar

*

2 octombrie 1912 - **BALOGH DEZSŐ** (m. 1975) - 100 de ani de la nașterea învățătorului, folcloristului
5 octombrie 1942 - **ANGELA BUCIU** - 70 de ani de la nașterea solistei de muzică populară
9 octombrie 1937 - **IRIMIA BORCA** - 75 de ani de la nașterea profesorului
9 octombrie 1947 - **TÓTŐS JÁNOS** - 65 de ani de la nașterea poetului, pastorului
15 octombrie 1942 - **GAVRIL BAICAN** - 70 de ani de la nașterea inginerului

15 octombrie 1942 - **SIMION VAIDA** - 70 de ani de la nașterea profesorului
23 octombrie 1942 - **DUMITRU BÂRJAC** - 70 de ani de la nașterea profesorului
23 octombrie 1877 - **ALESANDRU PAPIU ILARIAN** (n. 27 septembrie 1827) - 135 de ani de la moartea și 185 de ani de la nașterea juristului, omului politic

NOIEMBRIE

•

FESTIVALUL ȘANSELOR TALE

9 noiembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ DE LUPȚĂ ÎMPOTRIVA RASISMULUI ȘI ANTISEMITISMULUI**

13 noiembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A NEVĂZĂTORILOR**

16 noiembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ PENTRU TOLERANȚĂ**

21 noiembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A FILOSOFIEI**

25 noiembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A NONVIOLENȚEI**

25 noiembrie - 10 decembrie - **CAMPANIA INTERNAȚIONALĂ A CELOR 16 ZILE DE ACTIVISM ÎMPOTRIVA VIOLENȚEI ASUPRA FEMEILOR**

o

2 noiembrie 1902 - **ILLYÉS GYULA** (m. 1993) - 110 de ani de la nașterea scriitorului, dramaturgului, traducătorului maghiar

6/19 noiembrie 1882 - **AUREL VLAICU** (m. 1913) - 130 de ani de la nașterea inginerului, inventatorului

14 noiembrie 1887 - **ÁPRILY LAJOS** (m. 1967) - 125 de ani de la nașterea și 45 de ani de la moartea poetului și traducătorului maghiar

17 noiembrie 1947 - **EMIL RACOVITĂ** (n. 1868) - 65 de ani de la moartea fondatorului biospeologiei

21 noiembrie 1887 - **PETRE ISPIRESCU** (n. 1830) - 125 de ani de la moartea prozatorului

22 noiembrie 1877 - **ADY ENDRE** (m. 1919) - 135 de ani de la nașterea poetului

24 noiembrie 1932 - **JÓKAI ANNA** - 80 de ani de la nașterea scriitoarei maghiare

*

4 noiembrie 1917 - **MARIUS CUTEANU** - 95 de ani de la nașterea compozitorului și dirijorului

10 noiembrie 1927 - **BIRTALAN JÓZSEF** - 85 de ani de la nașterea compozitorului și dirijorului

11 noiembrie 1952 - **VASILE DARABAN** - 60 de ani de la nașterea medicului, poetului

13 noiembrie 1912 - **HORVÁTH ENDRE** (m. 2002) - 100 de ani de la nașterea medicului

19 noiembrie 1937 - **AUREL BOG** - 75 de ani de la nașterea inventatorului

21 noiembrie 1947 - **OLAH ȘTEFAN** - 65 de ani de la nașterea sportivului

DECEMBRIE

•

1 decembrie - **ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI; MAREA UNIRE**

3 decembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI**

10 decembrie - **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A DREPTURILOR OMULUI**

17-20 decembrie - **PRIMIM COLINDĂTORI!**

18 decembrie - **ROMÂNIA. ZIUA MINORITĂȚILOR NAȚIONALE**

25 decembrie - **CRĂCIUNUL**

o

3 decembrie 1937 - **JÓZSEF ATTILA** (n. 1905) - 75 de ani de la moartea poetului maghiar

4 decembrie 1987 - **CONSTANTIN NOICA** (n. 1909) - 25 de ani de la moartea filosofului și scriitorului

7 decembrie 1927 - **FODOR SÁNDOR** - 85 de ani de la nașterea scriitorului, traducătorului maghiar din România

15 decembrie 1887 - **CELLA DELAVRANCEA** (m. 1991) - 125 de ani de la nașterea scriitoarei

17 decembrie 1912 - **SPIRU HARET** (n. 1851) - 100 de ani de la moartea reformatorului învățământului românesc

*

6 decembrie 1947 - **NICOLAE ȘTIRB** - 65 de ani de la nașterea profesorului

7 decembrie 1937 - **GRIGORE LĂPUȘAN** (m. 2010) - 75 de ani de la nașterea scriitorului și avocatului

9 decembrie 1927 - **DEÁK FERENC** (m. 2001) - 85 de ani de la nașterea juristului, profesorului universitar

10 decembrie 2002 - **VASILE AVRAM** (n. 17 iunie 1940) - 10 ani de la moartea etnologului

14 decembrie 1942 - **MARIA MORARU** - 70 de ani de la nașterea profesoarei, lingvistei

30 decembrie 1962 - **DĂNUȚ POP** - 50 de ani de la nașterea profesorului

*

1937 - **ELENA ACIU** (n. 1874) - 75 de la moartea scriitoarei, profesoarei

1862 - **GÁSPÁR FERENC** (m. 1923) - 150 de ani de la nașterea medicului, prozatorului

1912 - **GAVRIL TRIF** (n. 1845) - 100 de ani de la moartea profesorului

ACTIVITĂȚI CE SE DESFĂȘOARĂ PERMANENT:

- ACTIVITĂȚI ÎN PARTENERIAT CU GRĂDINIȚE, ȘCOLI, LICEE din Zalău și județ (programări săptămânale)

- COLABORĂRI CU ASOCIAȚII ȘI FUNDAȚII CULTURALE DIN ȚARĂ ȘI STRĂINĂTATE

- CLUBUL COPIILOR/CLUBUL TINERILOR/CENACLU LITERAR

- ATELIER DE CREAȚIE

- TEATRU - pregătirea și punerea în scenă a unor piese educative și de divertisment (EOS - Trupa de Teatru a Bibliotecii Județene Sălaj)

- ACTIVITĂȚI CULTURALE ÎN LOCALURI ȘI CLUBURI

- VIZIONĂRI ȘI AUDIȚII: Clubul Pensionarilor, Centrul de Recuperare, Îngrijire și Tratament ACASĂ, Centrul Social de Urgență Zalău ș.a.

- CURSURI DE ÎNIȚIERE PC

- CURSURI DE INTERES PENTRU COMUNITATE, organizate de traineri-bibliotecari: PHOTOSHOP, CCNA- Discovery, MARKETING EDUCAȚIONAL ș.a.

- Participare și implicare la activitățile culturale organizate în județ

- Lansări de carte, întâlniri cu scriitori

